



Nr. 4 – 2010
Side 659–769

NORSK LOVTIDEND

Avd. I

Lover og sentrale forskrifter mv.

Nr. 4
Utgitt 8. april 2010

Innhold

Side

Lover og ikrafttredelser. Delegering av myndighet

2010

Mars.	26.	Lov nr. 6 om lønnsnemndbehandling av arbeidstvisten mellom Norsk Sykepleierforbund og NHO Service vedrørende opprettelse av tariffavtale i virksomheter innenfor helse og omsorg, attføring og bedriftshelsetjeneste	659
Mars.	26.	Lov nr. 7 om endr. i lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven).....	659
Mars.	26.	Lov nr. 8 om beskyttelse av varemerker (varemerkeloven).....	659
Mars.	26.	Lov nr. 9 om vergemål (vergemålsloven).....	675
Mars.	26.	Lov nr. 10 om endr. i sjølova mv.	689
Mars	12.	Delvis ikrafts. av lov 19. juni 2009 nr. 38 om endringer i utlendingsloven 1988 og utlendingsloven 2008 (gjennomføring av forordning nr. 767/2008 og rådsbeslutning nr. 633/2008 vedrørende visuminformasjonssystemet VIS) mv. (Nr. 363).....	710
Mars	19.	Delvis ikrafts. av lov 20. juni 2008 nr. 47 om endringer i straffeprosessloven mv. (overføring av kompetanse til å innkalle til soning og behandle søknader om soningsutsettelse) (Nr. 407)	741
Mars	19.	Deleg. av myndighet til Justis- og politidepartementet etter straffeprosessloven § 462a (Nr. 409).....	742
Mars	18.	Deleg. av myndighet fra Helse- og omsorgsdepartementet til Helsedirektoratet (Nr. 425).....	754
Mars	26.	Endr. i delegering av myndighet til Norges vassdrags- og energidirektorat etter industrikonsesjonsloven og vassdragsreguleringsloven (Nr. 445)	769
Mars	26.	Ikrafts. av lov 15. mai 2009 nr. 28 om gjennomføring av Konvensjonen om klaseammunisjon (Nr. 446).....	769

Forskrifter

2010

Mars	9.	Forskrift om føring av regnskap for audiovisuelle produksjoner (Nr. 359)	706
Mars	8.	Forskrift om opptak til Høgskolen i Østfold (Nr. 382)	712
Mars	12.	Forskrift om inndraging av fangst og bruk av inndregne midlar (Nr. 390).....	723
Mars	17.	Forskrift om rapporteringsplikt ved fangst av kongekrabbe fra ikke-merkeregistrerte fartøy eller fra land (Nr. 396)	727
Mars	12.	Forskrift om gjennomføring av kommisjonsforordning (EF) nr. 352/2009 om innføring av felles sikkerhetsmetode for risikovurderinger i henhold til artikkel 6 pkt. 3a i direktiv 2004/49/EF (forskrift om felles sikkerhetsmetode for risikovurderinger) (Nr. 401).....	739
Mars	19.	Forskrift om innkalling og utsettelse ved fullbyrding av straff (Nr. 408)	741
Mars	8.	Forskrift om krav til bachelorgrad ved Høgskolen i Østfold (Nr. 423).....	743
Mars	17.	Forskrift om opptak, studier og eksamen ved Fjellhaug Misjonshøgskole (Nr. 424)	744

Endringsforskrifter

2007

Des.	13.	Endr. i forskrift om hvilke fag som er lagt under lov om mesterbrev i håndverk og annen næring (Nr. 1841).....	690
------	-----	--	-----

2009

Des.	16.	Endr. i forskrift om omsetningsavgift på jordbruksvarer, og om overproduksjonsavgift på mjølk (Nr. 1885)	691
------	-----	--	-----

2010

Mars	4.	Endr. i forskrift om årsregnskap og årsberetning (for kommuner og fylkeskommuner) og forskrift om særbudsjett, særregnskap og årsberetning for kommunale og fylkeskommunale foretak (Nr. 354).....	692
Mars	5.	Endr. i forskrift om leveringsplikt for fartøy med torsketrållatelse (Nr. 355).....	693
Mars	5.	Endr. i forskrift om særlige tiltak mot Republikken Zimbabwe (Nr. 356).....	693
Mars	8.	Endr. i forskrift om vegtrafikkloven med forskrifters gyldighet på Svalbard (Nr. 357)	705
Mars	8.	Endr. i forskrift om åpning av vinterloddefisket i Barentshavet i 2010 (Nr. 358)	705
Mars	9.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2010 (Nr. 360).....	708
Mars	3.	Endr. i forskrift om avgifter og gebyr i matforvaltningen (Nr. 380).....	711
Mars	4.	Endr. i forskrift om opptak til Høgskolen i Volda (Nr. 381).....	711

Mars	9.	Endr. i forskrift om opprinnelsesgarantier for produksjon av elektrisk energi (Nr. 383).....	719
Mars	10.	Endr. i forskrift for ressursforvaltning i petroleumsvirksomheten (ressursforskriften) (Nr. 384).....	719
Mars	11.	Endr. i forskrift om kvotefaktor i fisket etter vinterlodde i Barentshavet i 2010 (Nr. 385).....	720
Mars	11.	Endr. i forskrift om legemidler (legemiddelforskriften) (Nr. 386).....	720
Mars	12.	Endr. i forskrift om krav til identifikator, avleser og prøvingslaboratorium i forbindelse med elektronisk identifikasjon av småfe (Nr. 387).....	721
Mars	12.	Endr. i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingforskriften) (gjennomføring av visumforordningen) (Nr. 388).....	722
Mars	12.	Endr. i forskrift om gjennomføring av forordning (EF) nr. 881/2004 av 29. april 2004 om opprettelse av et europeisk jernbanebyrå (ERA) (ERA-forskriften) (Nr. 389).....	723
Mars	15.	Endr. i forskrift om avgiftsfri innførsel og midlertidig bruk av utenlandsregistrert motorvogn i Norge (Nr. 393).....	724
Mars	16.	Endr. i forskrift om landtransport av farlig gods (Nr. 394).....	726
Mars	16.	Endr. i forskrift om dyrehelsemessige vilkår for innførsel og utførsel av dyr av hestefamilien (Nr. 395).....	726
Mars	18.	Endr. i forskrift om tilsetningsstoffer til næringsmidler (Nr. 397).....	727
Mars	18.	Endr. i forskrift til merverdiavgiftsloven (merverdiavgiftsforskriften) (Nr. 398).....	727
Mars	1.	Endr. i forskrift om visse forurensende stoffer i næringsmidler (Nr. 400).....	729
Mars	19.	Endr. i forskrift om sone for samordnet avlusing vinteren og våren 2010 (Nr. 402).....	739
Mars	19.	Endr. i forskrift om tuberkulosekontroll (Nr. 403).....	740
Mars	19.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter sei i Nordsjøen og Skagerrak i 2010 (Nr. 404).....	740
Mars	19.	Endr. i forskrift om omsetningsavgift på jordbruksvarer, og om overproduksjonsavgift på mjølk (Nr. 405).....	740
Mars	19.	Endr. i forskrift om gjennomføring av felleseuropeiske bestemmelser om medisinske krav for tjenestegjørende på luftfartøy, BSL JAR-FCL 3 (Flight Crew Licencing) endring 5 (Nr. 406).....	741
Mars	19.	Endr. i forskrift om ordningen av påtalemyndigheten (Påtaleinstruksen) (Nr. 410).....	743
Mars	22.	Endr. i forskrift om fastsetting av arbeidsinntekt for enker (enkemenn) i tjenstepensjonsordninger (Nr. 411).....	743
Mars	19.	Endr. i forskrift om prioritering av lånesøknader i Husbanken (Nr. 426).....	758
Mars	19.	Endr. i forskrift for klagenemnda for Den Norske Stats Husbank (Nr. 427).....	758
Mars	19.	Endr. i forskrift om barnehagelån fra Den Norske Stats Husbank (Nr. 428).....	758
Mars	19.	Endr. i forskrift om lån til omsorgsboliger, sykehjemsplasser og lokaler for omsorgstiltak fra Den Norske Stats Husbank (Nr. 431).....	759
Mars	19.	Endr. i forskrift om boligtilskudd fra Den Norske Stats Husbank (Nr. 432).....	759
Mars	19.	Endr. i forskrift om grunnlån fra Den Norske Stats Husbank (Nr. 433).....	760
Mars	19.	Endr. i forskrift om startlån fra Den Norske Stats Husbank (Nr. 434).....	760
Mars	19.	Endr. i forskrift om tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser fra Den Norske Stats Husbank (Nr. 435).....	760
Mars	19.	Endr. i forskrift om investeringstilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser fra Den Norske Stats Husbank (Nr. 436).....	761
Mars	19.	Endr. i forskrift om kompensasjon for utgifter til renter til investeringer for istandsetting av kirker og kirkeinventar fra Den Norske Stats Husbank (Nr. 437).....	761
Mars	22.	Endr. i forskrift om krav til kvalitet og sikkerhet ved håndtering av humane celler og vev (Nr. 438).....	761
Mars	22.	Endr. i forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften) (Nr. 439).....	762
Mars	22.	Endr. i forskrift om tilsetningsstoffer til bruk i fôrvarer (Nr. 440).....	763
Mars	23.	Endr. i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingforskriften) (Nr. 441).....	766
Mars	24.	Endr. i forskrift om narkotika m.v. (Narkotikalistens) (Nr. 443).....	768
Mars	26.	Endr. i forskrift om hvem som skal være vassdragsmyndighet etter vannressursloven (Nr. 444).....	768
Mars	26.	Endr. i forskrift om unntak fra medlemskap i Statens Pensjonskasse for bestemte grupper av arbeidstakere (Nr. 447).....	769
Diverse			
2010			
Mars	2.	Deleg. av myndighet som eksamensadministrator for sikkerhetsrådgivere etter forskrift 1. april 2009 nr. 384 om landtransport av farlig gods § 33 (Nr. 353).....	691

Mars	10.	Endr. i instruks til Mattilsynet, Distriktskontorene, vedrørende isolasjon og undersøkelse av dyr (Nr. 361)	708
Mars	10.	Vedtak om fritak fra plikten til å beregne merverdiavgift etter merverdiavgiftsloven § 19-3 – Eksportutvalget for fisk AS (Nr. 362).....	710
Jan.	19.	Opph. av forskrift om sikkerhetsstyringssystem på fiske- og fangstfartøy (Nr. 379)	711
Mars	15.	Iverks. av forskrift 18. desember 2009 nr. 1667 om endring i forskrift om elektronisk kommunikasjonsnett og elektronisk kommunikasjonstjeneste (ekomforskriften) (Nr. 391) ...	724
Mars	15.	Opph. av forskrift om strukturavgift og strukturfond for kapasitetstilpasning av fiskeflåten (Nr. 392).....	724
Feb.	16.	Endr. i Anskaffelsesregelverk for forsvarssektoren (ARF) (Bestemmelse om etisk handel) (Nr. 399).....	728
Mars	19.	Opph. av forskrift om tilskudd til radonreduserende tiltak fra Den Norske Stats Husbank (Nr. 429).....	759
Mars	19.	Opph. av forskrift om tilskudd til boligkvalitet fra Den norske Stats Husbank (Nr. 430)	759
Mars	23.	Opph. av forskrift om utvidelse av personkretsen som kan utløse trygderefusjoner i særskilte tilfeller (Nr. 442).....	767

Rettelser

Nr. 1/2009 s. 151 (i forskrift 19. desember 2008 nr. 1619 om endring i forskrift 6. mars 2003 nr. 228 om hygiene og kontroll ved produksjon og omsetning av kjøtt fra sjøpattedyr (sjøpattedyrforskriften))	769
--	-----

Oversikt over rettelser	3. omslagsside
Bestillinger, adresseendringer m.v.	4. omslagsside

NORSK LOVTIDEND

Avd. I Lover og sentrale forskrifter mv.

Utgitt i henhold til lov 19. juni 1969 nr. 53.

Utgitt 8. april 2010

Nr. 4

26. mars. Lov nr. 6 2010

Lov om lønnsnemndbehandling av arbeidstvisten mellom Norsk Sykepleierforbund og NHO Service vedrørende opprettelse av tariffavtale i virksomheter innenfor helse og omsorg, attføring og bedriftshelsetjeneste

Prop.74 L (2009–2010), Innst.170 L (2009–2010), Lovvedtak 43 (2009–2010). Stortingets første og andre gangs behandling hhv. 19. og 23. mars 2010. Fremmet av Arbeidsdepartementet. Kunngjort 26. mars 2010 kl. 15.30.

§ 1. Tvisten mellom Norsk Sykepleierforbund og NHO Service vedrørende opprettelse av tariffavtale i virksomheter innenfor helse og omsorg, attføring og bedriftshelsetjeneste skal avgjøres av Rikslønnsnemnda.

Reglene i lov 19. desember 1952 nr. 7 om lønnsnemnd i arbeidstvister får tilsvarende anvendelse.

§ 2. Det er forbudt å iverksette eller opprettholde arbeidsstans eller blokade for å løse tvisten.

§ 3. Loven trer i kraft straks.

Loven opphører å gjelde når Rikslønnsnemnda har avsagt kjennelse i tvisten.

26. mars. Lov nr. 7 2010

Lov om endringer i lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven)

Prop.73 L (2009–2010), Innst.194 L (2009–2010), Lovvedtak 45 (2009–2010). Stortingets første og andre gangs behandling hhv. 23. og 26. mars 2010. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 26. mars 2010 kl. 15.30.

Endringer i følgende lov:

Lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven).

I

I lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) gjøres følgende endringer:

§ 11–1 annet ledd skal lyde:

(2) Ved omsetning av klimakvoter til næringsdrivende eller offentlig virksomhet skal mottakeren av tjenestene beregne og betale merverdiavgift. Mottakere som er næringsdrivende eller offentlig virksomhet, men ikke avgiftssubjekt, skal beregne og betale merverdiavgift først når de samlede kjøp for en termin overstiger 2000 kroner, merverdiavgift ikke medregnet.

Nåværende annet og tredje ledd blir tredje og nytt fjerde ledd.

§ 11–4 første ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Dette gjelder også merverdiavgift oppgitt når mottakeren plikter å beregne og betale merverdiavgift etter § 11–1 annet ledd.

Overskriften til § 15–6 skal lyde:

§ 15–6. Særskilt omsetningsoppgave mv. for mottakere av fjernleverbare tjenester og mottakere av klimakvoter

§ 15–6 annet ledd skal lyde:

(2) Mottakere av klimakvoter som plikter å beregne merverdiavgift etter § 11–1 annet ledd annet punktum, skal levere særskilt omsetningsoppgave som viser vederlaget for tjenesten, omregnet til norske kroner, og beregnet merverdiavgift. Beløpene avrundes nedover til nærmeste hele krone.

Nåværende § 15–6 annet og tredje ledd blir tredje og nytt fjerde ledd.

II

Endringsloven trer i kraft straks.

26. mars. Lov nr. 8 2010

Lov om beskyttelse av varemerker (varemerkeloven)

Prop.6 L (2009–2010) og Ot.prp.nr.98 (2008–2009), Innst.101 L (2009–2010), Lovvedtak 37 (2009–2010). Stortingets første og andre gangs behandling hhv. 4. og 11. mars 2010. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Jf. EØS-avtalen vedlegg XVII nr. 9h (direktiv 2008/95/EF). Kunngjort 26. mars 2010 kl. 15.30.

Følgende lover oppheves:

- 1 Lov 3. mars 1961 nr. 4 om varemerker.
- 2 Lov 3. mars 1961 nr. 5 om fellesmerker.

Endringer i følgende lover:

- 1 Lov 17. juni 1932 nr. 6 om kvalitetskontroll med landbruksvarer mv.
- 2 Lov 15. desember 1967 nr. 9 om patenter (patentloven).
- 3 Lov 8. februar 1980 nr. 2 om pant.
- 4 Lov 21. juni 1985 nr. 79 om enerett til foretaksnavn og andre forretningskjennetegn mv. (foretaksnavneloven).
- 5 Lov 12. mars 1993 nr. 32 om planteforedlerrett.
- 6 Lov 14. mars 2003 nr. 15 om beskyttelse av design (designloven).
- 7 Lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven).

Kapittel 1 Alminnelige bestemmelser

§ 1. Enerett til varemerke mv.

Enhver kan oppnå enerett til å bruke et varemerke som kjennetegn for varer eller tjenester i næringsvirksomhet etter bestemmelsene i denne loven (varemerkerett).

En forening eller annen sammenslutning kan oppnå enerett for sine medlemmer til å bruke et felles varemerke for varer eller tjenester i næringsvirksomhet (kollektivmerke). Myndighet, stiftelse, selskap eller annen sammenslutning som fastsetter normer for eller fører annen kontroll med varer eller tjenester, kan oppnå enerett til å bruke et varemerke for slike varer eller tjenester som normene eller kontrollen gjelder (garanti- eller kontrollmerke). Varemerker som nevnt i leddet her kalles fellesmerker.

Den som bruker eget navn eller beskyttet forretningsnavn som kjennetegn for sine varer eller tjenester, har beskyttelse etter reglene i loven her mot andres urettmessige bruk av navnet som varemerke innenfor samme geografiske område.

§ 2. Tegn som kan være varemerke

Et varemerke kan bestå av alle slags tegn som er egnet til å skille en virksomhets varer eller tjenester fra andres, for eksempel ord og ordforbindelser, herunder slagord, navn, bokstaver, tall, figurer og avbildninger, eller en vares form, utstyr eller emballasje.

Det kan ikke oppnås varemerkerett til tegn som utelukkende består av en form som følger av varens art, er nødvendig for å oppnå et teknisk resultat eller tilfører varen en betydelig verdi.

§ 3. Stiftelse av varemerkerett

Varemerkerett kan oppnås for hele riket ved registrering i varemerkeregistret etter bestemmelsene i kapittel 2.

Varemerkerett kan også oppnås for hele riket ved internasjonal registrering etter bestemmelsene i kapittel 10.

Varemerkerett oppnås uten registrering når merket er innarbeidet. Et varemerke anses innarbeidet når og så lenge det i omsetningskretsen her i riket for slike varer eller tjenester det gjelder, er godt kjent som noens særlige kjennetegn. Foreligger innarbeidelse bare i en del av riket, gjelder eneretten bare for dette området.

§ 4. Varemerkerettens innhold

Varemerkeretten innebærer at ingen uten samtykke fra innehaveren av varemerkeretten (merkehaveren) i næringsvirksomhet kan bruke:

- a) tegn som er identisk med varemerket for slike varer eller tjenester som varemerket er beskyttet for
- b) tegn som er identisk med eller ligner varemerket for varer eller tjenester av samme eller lignende slag, såfremt det er risiko for forveksling, for eksempel ved at bruken av tegnet kan gi inntrykk av at det finnes en forbindelse mellom tegnet og varemerket.

For et varemerke som er velkjent her i riket, innebærer varemerkeretten at ingen uten samtykke fra merkehaveren kan bruke et tegn som er identisk med eller ligner varemerket for varer eller tjenester av samme eller annet slag, hvis bruken ville medføre en urimelig utnyttelse av eller skade på det velkjente varemerkes særpreget eller anseelse (goodwill).

Som bruk anses blant annet:

- a) å sette merket på varer eller deres emballasje

- b) å tilby varer for salg eller på annen måte bringe dem på markedet, lagre eller levere dem under tegnet, eller å tilby eller levere tjenester under tegnet
 - c) å innføre eller utføre varer med merket på
 - d) å bruke tegnet på forretningspapirer og i reklame.
- Også muntlig bruk av tegnet anses som bruk.

§ 5. Begrensning av varemerkeretten

Varemerkerett oppnådd ved registrering omfatter ikke slik del av et varemerke som det ikke ville være adgang til å registrere særskilt.

Varemerkeretten er ikke til hinder for at noen i samsvar med god forretningsskikk bruker:

- a) sitt navn, sitt foretaksnavn eller sin adresse
- b) angivelser som gjelder varens eller tjenestens art, beskaffenhet, mengde, formål, verdi, geografiske opprinnelse, tidspunktet for varens fremstilling eller for prestasjon av tjenesten eller andre egenskaper ved varen eller tjenesten
- c) varemerket, når dette er nødvendig for å angi bruksformålet for en vare eller tjeneste, for eksempel når merket angir at varens bruksformål er som tilbehør eller reservedel.

Enerett til en geografisk opprinnelsesbetegnelse oppnådd ved registrering som fellesmerke er ikke til hinder for at andre bruker betegnelsen når bruken skjer i samsvar med god forretningsskikk.

§ 6. Konsumpsjon av varemerkeretten

Varemerkeretten er ikke til hinder for bruk av varemerket for varer som av innehaveren eller med dennes samtykke er brakt i omsetning innenfor Det europeiske økonomiske samarbeidsområde (EØS) under varemerket.

Første ledd gjelder ikke hvis innehaveren har rimelig grunn til å motsette seg fortsatt omsetning av varene, for eksempel hvis varenes tilstand er endret eller forringet etter at de ble brakt i omsetning.

§ 7. Forrang ved kollisjon mellom rettigheter

Gjør flere hver for seg krav på enerett til identiske eller lignende varemerker, jf. § 4, har den forrang som har eldst rettsgrunnlag for sitt krav, med mindre annet følger av bestemmelsene i § 8.

§ 8. Virkninger av passivitet

Retten til et registrert varemerke skal bestå ved siden av en eldre kjennetegnsrett, dersom innehaveren av den eldre retten har kjent til og avfunnet seg med at det yngre varemerket etter registreringsdagen har vært brukt her i riket i fem år i sammenheng, og søknaden om registrering av det yngre merket ble innlevert i god tro. Hvis det yngre varemerket har vært brukt bare for noen av de varer eller tjenester det er registrert for, skal retten bestå bare for disse varene eller tjenestene.

Retten til et innarbeidet varemerke skal bestå ved siden av en eldre kjennetegnsrett hvis innehaveren av den eldre retten ikke innen rimelig tid har tatt skritt for å hindre bruken av det yngre varemerket. Innehaveren av en eldre rett til et varemerke som er velkjent, jf. § 4 annet ledd, anses for å ha handlet innen rimelig tid når vedkommende tar skritt for å hindre bruken innen fem år etter at vedkommende fikk kjennskap til bruken.

§ 9. Sameksistens

I tilfeller som nevnt i § 8 og § 35 annet ledd annet punktum kan innehaveren av den yngre retten ikke motsette seg bruk av det eldre kjennetegnet, selv om innehaveren av den eldre retten ikke lenger kan gjøre sin rett gjeldende mot bruk av det yngre varemerket.

I tilfeller som nevnt i § 8 annet ledd kan retten, om den finner det rimelig, ved dom bestemme at det ene eller begge kjennetegn i fremtiden bare må brukes på en bestemt måte, slik som i en bestemt utforming eller med et klargjørende tillegg som for eksempel innehaverens navn eller en stedsangivelse, eller bare må brukes for bestemte varer eller tjenester eller innen et bestemt område.

Annet ledd gjelder tilsvarende for tilfeller der samme eller lignende varemerker er innarbeidet for forskjellige innehavere i forskjellige deler av riket.

§ 10. Villedende varemerker mv.

Hvis et varemerke er villedende, eller av merkehaveren eller noen annen med merkehaverens samtykke blir brukt på en måte som er egnet til å villede, kan retten ved dom forby bruk av varemerket eller slike former for bruk som anses villedende, samt gi andre påbud som anses nødvendig.

Søksmål etter første ledd kan reises av Patentstyret og enhver som har rettslig interesse i det.

§ 11. Gjengivelse av varemerke i lærebøker mv.

Ved utgivelse av leksikon, håndbok, lærebok eller lignende skrift av faglig innhold har skriftets forfatter, hovedredaktør, utgiver og forlegger plikt til, etter krav fra innehaveren av et registrert varemerke, å sørge for at merket ikke blir gjengitt uten at det samtidig fremgår at det er beskyttet ved registrering.

Hvis et krav etter første ledd som er fremsatt i rimelig tid ikke blir etterkommet, kan det kreves at den som kravet ble rettet til, skal bekoste en rettelse offentliggjort på den måte og i det omfang som finnes rimelig.

Krav etter første ledd anses alltid etterkommet hvis varemerket gjengis sammen med symbolet *R* på en tydelig måte.

Kapittel 2 Nasjonal søknad om registrering av varemerke

§ 12. Søknaden om registrering

Søknad om registrering av et varemerke leveres skriftlig til Patentstyret.

Søknaden skal oppgi:

- a) søkerens navn og adresse
- b) en gjengivelse av merket
- c) en liste over de varer eller tjenester som merket søkes registrert for.

En søknad om registrering av et fellesmerke skal dessuten inneholde de bestemmelser som er fastsatt for bruken av merket.

Søknaden skal i tillegg oppfylle de kravene som er fastsatt av Kongen i forskrift. Det skal betales fastsatt avgift.

§ 13. Endring av søknaden

I et varemerke som er søkt registrert kan det gjøres uvesentlige endringer som ikke påvirker helhetsinntrykket av merket.

Listen over varer eller tjenester som merket søkes registrert for kan begrenses.

§ 14. Alminnelige registreringsvilkår

Et varemerke som skal registreres må bestå av et tegn som kan beskyttes etter § 2 og som kan gjengis grafisk. Det må ha særpreg som kjennetegn for slike varer eller tjenester som det gjelder.

Et varemerke kan ikke registreres hvis det utelukkende, eller bare med uvesentlige endringer eller tillegg, består av tegn eller angivelser som:

- a) angir varens eller tjenestens art, beskaffenhet, mengde, formål, verdi eller geografiske opprinnelse, tiden for fremstillingen av varen eller prestasjonen av tjenesten, eller andre egenskaper ved varen eller tjenesten, eller
- b) i alminnelig språkbruk eller etter lojal og etablert forretningsskikk utgjør sedvanlige betegnelser for varen eller tjenesten.

Vilkårene i første og annet ledd må være oppfylt både på søknadsdagen og registreringsdagen. Ved vurderingen etter første ledd annet punktum og annet ledd skal det tas hensyn til alle omstendigheter som forelå på søknadsdagen, og særlig til virkninger av bruk av varemerket før dette tidspunktet.

Et tegn som i næringsvirksomhet brukes for å angi den geografiske opprinnelsen for en vare eller tjeneste, kan uten hinder av bestemmelsene i annet ledd registreres som fellesmerke.

§ 15. Varemerke som strider mot offentlige interesser

Et varemerke kan ikke registreres hvis det:

- a) strider mot lov, offentlig orden eller moral,
- b) er egnet til å villede, for eksempel med hensyn til varens eller tjenestens art, beskaffenhet eller geografiske opprinnelse, eller
- c) uten tillatelse inneholder et våpen eller annet tegn som er omfattet av straffeloven § 328 første ledd nr. 4 eller annet ledd, et statsflagg, eller noe som er egnet til å oppfattes som slikt tegn eller flagg.

For vin og brennevin kan det heller ikke registreres varemerke som består av eller inneholder noe som er egnet til å oppfattes som en geografisk opprinnelsesbetegnelse for vin eller brennevin, med mindre varen har den geografiske opprinnelsen betegnelsen utpeker.

§ 16. Varemerke som strider mot andres rettigheter

Et varemerke kan ikke registreres uten samtykke av vedkommende rettighetshaver hvis:

- a) bruk av merket ville krenke en annens rett her i riket til et varemerke eller foretaksnavn eller annet forretningskjennetegn,
- b) merket er egnet til å forveksles med et varemerke, foretaksnavn eller annet forretningskjennetegn som en annen har tatt i bruk som kjennetegn for varer eller tjenester før søkeren og fortsatt bruker, og søkeren kjente til bruken da søknaden om registrering ble innlevert, slik at leveringen dermed må anses å ha skjedd i strid med god forretningsskikk,
- c) merket inneholder noe som er egnet til å oppfattes som en annens navn, kunstnernavn eller portrett, med mindre det åpenbart siktes til en forlengst avdød person,
- d) merket inneholder noe som er egnet til å oppfattes som den særpregede tittelen på en annens beskyttede åndsverk, eller krenker en annens rett her i riket til et åndsverk eller et fotografisk bilde eller en design, eller
- e) merket krenker en annens rett her i riket til en betegnelse som er beskyttet i forskrift etter lov 17. juni 1932 nr. 6 om kvalitetskontroll med landbruksvarer m.v. eller lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv.

§ 17. Unntaksanmerkning

Inneholder et varemerke en bestanddel som ikke kan registreres særskilt, kan Patentstyret for å unngå uvisshet om varemerkerettens omfang, sette som vilkår for registrering at det ved en unntaksanmerkning angis at denne bestanddelen ikke omfattes av den beskyttelsen registreringen gir. Det forhold at unntaksanmerkning ikke er gjort, har ikke betydning for varemerkerettens omfang.

Om det senere viser seg at den bestanddelen av merket som har blitt unntatt fra beskyttelsen, vil kunne registreres særskilt, kan merkehaveren i en ny søknad kreve registrering av delen eller av merket i dets helhet uten unntaksanmerkning.

§ 18. Vare- og tjenesteklasser

Varemerker registreres for bestemte varer eller tjenester innenfor bestemte vare- eller tjenesteklasser. Inndelingen i vare- og tjenesteklasser fastsettes av Kongen.

§ 19. Prioritet

Den som har innlevert en søknad om registrering av et varemerke i en fremmed stat tilsluttet Pariskonvensjonen 20. mars 1883 om beskyttelse av industriell eiendomsrett eller WTO-avtalen 15. april 1994 om opprettelse av Verdens handelsorganisasjon, og som innen seks måneder etter dette søker om registrering av varemerket her i riket, kan kreve at den nye søknaden skal anses som innlevert samtidig som den første søknaden.

Den som første gang har brukt et varemerke for en vare i forbindelse med en fremvisning på en internasjonal utstilling som nevnt i konvensjonen 22. november 1928 om internasjonale utstillinger, og som innen seks måneder etter dette søker om registrering av varemerket her i riket, kan kreve at søknaden skal anses som innlevert på den dagen da varemerket for første gang ble vist frem på utstillingen.

Kongen kan i forskrift fastsette nærmere vilkår for retten til å kreve prioritet. Kongen kan også fastsette at prioritet kan kreves i andre tilfeller enn nevnt i første og annet ledd.

§ 20. Prøving av registreringsvilkårene

Patentstyret skal påse at søknaden oppfyller kravene i §§ 12 til 15, at eventuelle krav om unntaksanmerkning er etterkommet, og at det ikke foreligger registrerte varemerker eller søknader om registrering som er til hinder for at søknaden tas til følge.

Patentstyret undersøker ikke særskilt om det finnes andre registreringshindre som nevnt i § 16. Hvis Patentstyret likevel blir oppmerksom på slike hindre, skal søknaden prøves mot dem.

§ 21. Retten til varemerket

Den som godtgjør å ha retten til et varemerke i en søknad som er innlevert av en annen, kan kreve at Patentstyret overfører søknaden. Vedkommende skal i så fall betale ny søknadsavgift.

Er det tvil om rettighetsforholdet, kan Patentstyret oppfordre vedkommende som krever søknaden overført til seg til å reise søksmål innen en frist som Patentstyret fastsetter. Reises ikke søksmål innen fristen, kan Patentstyret se bort fra kravet. Vedkommende som krever overføring, skal gjøres oppmerksom på dette.

Pågår sak om overføring for Patentstyret, kan søknaden ikke endres, henlegges, avslås eller innvilges før spørsmålet om overføring er endelig avgjort.

Er det reist søksmål om retten til varemerket, skal Patentstyret utsette behandlingen av sak om registrering eller overføring inntil søksmålet er rettskraftig avgjort.

Patentstyret skal gi melding om avgjørelse i overføringssaken til søkeren og den som har krevd søknaden overført til seg. Endelig avgjørelse om at søknaden overføres, skal innføres i varemerkeregistret og kunngjøres.

§ 22. Registrering og kunngjøring

Hvis søknaden oppfyller vilkårene i § 20, skal varemerket registreres og registreringsbrev sendes til søkeren. Registreringen skal kunngjøres.

Når et fellesmerke registreres, skal også bestemmelsene som er fastsatt for bruken av merket registreres og kunngjøres. Blir bestemmelsene senere vesentlig endret, skal den endrede teksten straks meldes til Patentstyret for registrering og kunngjøring.

§ 23. Mangler ved søknaden

Hvis søknaden ikke oppfyller vilkårene i § 20, skal Patentstyret gi søkeren melding om dette og informere om virkningene manglene kan få. Søkeren skal gis en rimelig frist for uttalelse og om mulig retting av manglene.

Om manglene blir rettet innen den fristen Patentstyret setter, skal søknaden regnes som innlevert den dagen da den kom inn til Patentstyret. Søknaden regnes likevel ikke som innlevert før gjengivelsen av varemerket og listen over de varer eller tjenester merket skal registreres for, har kommet inn til Patentstyret.

Hvis søkeren ikke har uttalt seg eller rettet manglene innen fristens utløp, skal søknaden henlegges.

Behandlingen av en henlagt søknad skal gjenopptas hvis søkeren uttaler seg eller retter manglene innen to måneder etter utløpet av fristen. Det skal betales fastsatt avgift. Behandlingen av en søknad kan bare gjenopptas én gang.

§ 24. Avslag

Hvis søknaden har mangler som ikke blir rettet etter § 23, skal søknaden avslås, med mindre Patentstyret finner at søkeren bør gis en ny frist for retting.

§ 25. Innsyn i dokumentene i søknadssaken

Enhver kan fra og med søknadsdagen kreve innsyn i søknaden med vedlegg og alle dokumenter i saken, om ikke annet er bestemt i annet og tredje ledd.

Opplysninger om forretningshemmeligheter kan unntas fra offentlighet hvis søkeren krever det. Når slikt krav er innlevert, blir opplysningene ikke offentlige før kravet er endelig avslått. Opplysninger som har betydning for om

varemerket kan registreres eller for varemerkerettens omfang kan ikke unntas fra offentlighet. Bestemmelser for bruken av fellesmerke kan heller ikke unntas fra offentlighet. Offentleglova § 12 gjelder tilsvarende.

Dokumenter som Patentstyret har utarbeidet for sin egen interne saksforberedelse kan unntas fra offentlighet.

Kapittel 3 Innsigelse og oppheving

§ 26. Innsigelse

Når registreringen av et varemerke er kunngjort, kan enhver fremsette innsigelse mot registreringen. En innsigelse skal fremsettes skriftlig og må være kommet inn til Patentstyret innen tre måneder fra kunngjøringsdagen.

Innsigelsen skal inneholde:

- a) innsigerens navn og adresse
- b) angivelse av hvilken registrering innsigelsen gjelder
- c) de grunner innsigelsen bygger på
- d) nødvendig dokumentasjon av forhold som påberopes til støtte for innsigelsen.

Innsigelsen skal i tillegg oppfylle de krav som er fastsatt av Kongen i forskrift.

Når en innsigelse er kommet inn til Patentstyret, skal dette innføres i varemerkeregistret og kunngjøres.

§ 27. Behandling av innsigelser

Hvis innsigelsen ikke oppfyller vilkårene i § 26, skal Patentstyret gi en rimelig frist for uttalelse og om mulig retting av manglene. Bli manglene ikke rettet innen utløpet av fristen, skal innsigelsen avvises, med mindre Patentstyret finner at det bør gis en ny frist for retting.

Merkehaveren skal snarest mulig gi melding om innsigelsen og anledning til å uttale seg.

Er det innlevert to eller flere innsigelser mot samme registrering, kan Patentstyret slå sakene sammen til én sak hvis det ikke fremsettes en saklig begrunnet innvending mot dette.

Patentstyret kan bare ta hensyn til forhold som er berørt i innsigelsen. Er en innsigelse trukket tilbake, kan Patentstyret fortsette innsigelsesbehandlingen hvis særlige grunner taler for det.

§ 28. Retten til varemerket

Hvis en innsiger krever registreringen av varemerket overført til seg, skal Patentstyret overføre registreringen hvis retten til varemerket blir godtgjort. Vedkommende skal i så fall betale ny søknadsavgift. § 21 annet til femte ledd gjelder tilsvarende.

§ 29. Avgjørelse i innsigelsessaker

Patentstyret skal oppheve registreringen av et varemerke helt eller delvis hvis den er skjedd i strid med §§ 14 til 16 og registreringshindringen fortsatt foreligger. Registreringen av et fellesmerke skal også oppheves hvis søknaden ikke inneholdt bestemmelser om bruken av merket og mangelen ikke ble rettet under søknadsbehandlingen.

Hvis det ikke foreligger hinder for at registreringen opprettholdes, skal innsigelsen forkastes.

Merkehaveren og innsigeren skal gi melding om Patentstyrets avgjørelse i saken. Når saken er endelig avgjort, skal utfallet innføres i varemerkeregistret og kunngjøres.

§ 30. Oppheving på grunn av søknader med bedre prioritet

Hvis det etter at en søknad om registrering av et varemerke er imøtekommet, viser seg at en annen søknad etter § 19 skal anses som innlevert før den førstnevnte søknaden, og Patentstyret antar at den andre søknaden helt eller delvis ville ha utgjort registreringshinder for den førstnevnte søknaden, skal Patentstyret gi merkehaveren melding om dette og anledning til å uttale seg innen en rimelig frist. Bli søknaden med best prioritet imøtekommet, skal Patentstyret etter utløpet av den nevnte fristen oppheve den første registreringen i den utstrekning den best prioriterte søknaden er til hinder for at registreringen blir stående.

Første ledd gjelder tilsvarende hvis Patentstyret antar at en eldre søknad som blir gjenopptatt etter § 23 fjerde ledd eller tatt under behandling etter § 80, ville ha utgjort registreringshinder for en yngre søknad som allerede er imøtekommet.

Første ledd gjelder dessuten tilsvarende hvis Patentstyret får melding om at en internasjonal varemerkeregistrering skal ha virkning i Norge etter § 70 og antar at den internasjonale registreringen ville ha utgjort registreringshinder for en imøtekommet søknad som anses innlevert på en senere dag enn den internasjonale registreringen skal ha virkning her i riket fra, jf. § 72.

Endelig avgjørelse i saker etter paragrafen her skal innføres i varemerkeregistret og kunngjøres.

§ 31. Innsyn i dokumenter

Enhver kan kreve innsyn i dokumentene i saker om innsigelse og oppheving. Bestemmelsene i § 25 annet og tredje ledd gjelder tilsvarende.

Kapittel 4 Varemerkeregistreringens gyldighetstid. Merkeendring

§ 32. Registreringens varighet

Varemerkeregistreringen gjelder i ti år fra søknadsdagen. Registreringen kan deretter fornyes for ti år av gangen. Hver periode løper fra utgangen av den forrige perioden.

§ 33. Fornyelse av registreringen

Krav om fornyelse leveres skriftlig til Patentstyret tidligst ett år før og senest seks måneder etter registreringsperiodens utløp. Det skal betales fastsatt avgift. Blir kravet om fornyelse innlevert etter utløpet av registreringsperioden, skal det betales en tilleggsavgift.

Innbetaling av fornyelsesavgift med angivelse av varemerkets registreringsnummer innen fristene i første ledd skal anses som et krav om fornyelse.

Fornyelsen av en registrering skal innføres i varemerkeregistret og kunngjøres.

§ 34. Endring av registrert varemerke

Merkehaveren kan kreve at Patentstyret gjør endringer i et registrert varemerke hvis endringene er uvesentlige og ikke påvirker helhetsinntrykket av merket. Det skal betales fastsatt avgift.

En endring av et registrert merke skal innføres i varemerkeregistret og kunngjøres. Nytt registreringsbrev skal sendes til merkehaveren.

Kapittel 5 Overprøving, ugyldighet og sletting**§ 35. Ugyldighet**

En registrering av et varemerke skal helt eller delvis settes til side som ugyldig ved dom eller ved avgjørelse av Patentstyret (administrativ overprøving) etter §§ 38 til 40 hvis registreringen er skjedd i strid med §§ 14 til 16 og ikke kan bestå etter § 8 første ledd. Registreringen av et fellesmerke skal settes til side som ugyldig hvis søknaden ikke inneholdt bestemmelser om bruken av merket og mangelen ikke ble rettet under søknadsbehandlingen.

Registreringen skal likevel ikke settes til side som ugyldig av den grunn at bruk av varemerket ville krenke retten til et registrert varemerke, hvis vilkårene etter § 37 for å slette registreringen av dette merket for de varer eller tjenester det gjelder, er oppfylt. En registrering skal heller ikke settes til side som ugyldig av den grunn at bruk av merket ville krenke retten til et innarbeidet varemerke, hvis innarbeidelse bare foreligger innenfor en mindre del av riket.

§ 36. Sletting ved degenerasjon mv.

En registrering av et varemerke skal helt eller delvis slettes ved dom eller ved administrativ overprøving etter bestemmelsene i §§ 38 til 40 hvis:

- a) merket er blitt stridende mot offentlig orden eller moral,
- b) merket, som følge av merkehaverens handlinger eller passivitet, er blitt den alminnelige betegnelsen innen bransjen for slike varer eller tjenester som det er registrert for,
- c) merket, som følge av den bruk merkehaveren eller noen med hans samtykke har gjort av det for slike varer eller tjenester som det er registrert for, er blitt egnet til å villed, særlig med hensyn til varenes eller tjenestenes art, beskaffenhet eller geografiske opprinnelse, eller
- d) endringer i bestemmelsene for bruken av fellesmerke ikke er meldt som påbudt i § 22 annet ledd annet punktum, eller fellesmerke er brukt i strid med de leverte bestemmelsene uten at merkehaveren innen rimelig tid har tatt skritt for å hindre slik bruk.

§ 37. Sletting ved manglende bruk av varemerke

En registrering av et varemerke skal helt eller delvis slettes ved dom eller ved administrativ overprøving etter §§ 38 til 40 hvis merkehaveren ikke innen fem år fra den dagen da endelig avgjørelse om registrering av merket ble truffet, har tatt merket i reell bruk her i riket for de varer eller tjenester det er registrert for, eller hvis bruken har vært avbrutt i fem år i sammenheng. Registreringen skal likevel ikke slettes hvis det foreligger rimelig grunn for unnlåtelsen eller avbrytelsen.

Som bruk av varemerket etter første ledd regnes også bruk av merket i en form som bare skiller seg fra den form det er registrert i ved enkeltheter som ikke endrer dets særpreg, og anbringelse av merket her i riket på varer eller deres emballasje for eksport. Som merkehaverens bruk regnes også bruk som en annen gjør med samtykke fra merkehaveren.

En registrering skal ikke slettes hvis bruk av varemerket startes eller gjenopptas etter utløpet av femårsperioden, men før det er reist søksmål eller fremsatt krav om administrativ overprøving for å få registreringen slettet. Det skal likevel ikke tas hensyn til bruk i de siste tre månedene før søksmål reises eller krav om administrativ overprøving fremsettes, hvis forberedelser til bruken er innledet først etter at merkehaveren har fått kjennskap til at søksmål kan bli reist eller krav om overprøving fremsatt.

§ 38. Delvis ugyldighet og sletting

Hvis et grunnlag for ugyldighet eller sletting etter §§ 35 til 37 bare gjelder noen av de varene eller tjenestene varemerket er registrert for, skal registreringen settes til side som ugyldig eller slettes med virkning bare for disse varene eller tjenestene.

§ 39. Krav om sakstilknytning mv.

Søksmål eller krav om administrativ overprøving som bygger på §§ 35 til 37 kan reises eller fremsettes av enhver som har rettslig interesse i saken. Krav om administrativ overprøving kan også fremsettes av merkehaveren. Søksmål som bygger på §§ 14, 15 eller 36 kan også reises av Patentstyret.

§ 40. Levering og behandling av krav om administrativ overprøving

Kravet om administrativ overprøving etter §§ 35 til 37 kan fremsettes når innsigelsesfristen er utløpt og eventuelle innsigelsessaker er endelig avgjort. Kravet skal leveres skriftlig til Patentstyret og inneholde:

- a) navnet og adressen til den som har innlevert kravet
- b) angivelse av hvilken varemerkeregistrering kravet gjelder
- c) de grunner kravet bygger på
- d) nødvendig dokumentasjon av forhold som påberopes til støtte for kravet.

Kravet skal i tillegg oppfylle de vilkårene som er fastsatt av Kongen i forskrift. Det skal betales fastsatt avgift.

Hvis kravet ikke oppfyller vilkårene i første ledd og § 39, skal Patentstyret gi en rimelig frist for uttalelse og om mulig retting av manglene. Blir manglene ikke rettet innen utløpet av fristen, skal kravet avvises hvis ikke Patentstyret finner at det bør gis en ny frist for retting. Patentstyret kan også avvise kravet hvis saken ikke egner seg for avgjørelse av Patentstyret, særlig fordi de faktiske forholdene er omtvistet eller lite opplyst.

Er kravet fremmet av andre enn innehaveren av registreringen, skal Patentstyret snarest mulig gi denne melding om kravet med en rimelig frist for uttalelse. Den som krever administrativ overprøving, skal gi melding om dette i rekommandert brev til alle lisenshavere som er registrert i varemerkeregistret med adresse. Dokumenteres det ikke at det er gitt slik melding, kan Patentstyret fastsette en frist for å gi melding. Oversittes fristen, skal kravet avvises.

Er det innlevert to eller flere krav om overprøving av den samme varemerkeregistreringen, kan Patentstyret forene sakene hvis det ikke fremsettes en saklig begrunnet innvending mot dette.

Patentstyret kan bare ta hensyn til forhold som er berørt i kravet.

§ 41. Forholdet mellom saker for Patentstyret og domstolene

Krav om administrativ overprøving kan ikke fremsettes så lenge et søksmål om ugyldighet eller sletting ikke er rettskraftig avgjort. Hvis det reises søksmål om ugyldighet eller sletting før det er truffet endelig avgjørelse i sak om administrativ overprøving, skal Patentstyret stanse behandlingen inntil søksmålet er rettskraftig avgjort hvis kravet om administrativ overprøving er fremsatt av andre enn merkehaveren.

Den som har fremsatt krav om administrativ overprøving, kan ikke reise søksmål om ugyldighet eller sletting mens saken pågår hos Patentstyret.

Krav om administrativ overprøving kan ikke fremsettes av en part som tidligere har reist søksmål om ugyldighet eller sletting hvis reglene om rettskraft er til hinder for at det reises nytt søksmål om det samme forholdet.

§ 42. Ugyldighet og sletting i visse særlige tilfeller

Hvis merkehaveren og den som angriper registreringen av varemerket er enige om det, kan spørsmålet om registreringens gyldighet eller om sletting kreves endelig avgjort av Patentstyrets annen avdeling. Det skal betales fastsatt avgift.

§ 43. Sletting ved ukjent adresse mv.

Er det begrunnet tvil om en merkehaver finnes, kan enhver fremsette skriftlig krav overfor Patentstyret om at registreringen slettes. Det samme gjelder hvis merkehaverens adresse er ukjent. Det skal betales fastsatt avgift.

Før sletting etter første ledd kan skje, skal Patentstyret oppfordre merkehaveren til å melde seg innen en rimelig frist. Oppfordringen skal gis i rekommandert brev eller på annen betryggende måte. Er merkehaverens adresse ukjent, gis oppfordringen ved kunngjøring i Norsk Varemerketidende.

Har merkehaveren ikke meldt seg innen fristen, skal Patentstyret treffe avgjørelse om å slette registreringen av varemerket.

§ 44. Virkningen av avgjørelser om ugyldighet eller sletting

En rettskraftig dom eller endelig avgjørelse fra Patentstyret om å sette en registrering helt eller delvis til side som ugyldig, har virkning allerede fra den dag søknaden om registrering ble innlevert.

En rettskraftig dom eller endelig avgjørelse fra Patentstyret om å slette en registrering, har virkning fra det tidspunktet da søksmål ble reist eller krav om sletting innlevert til Patentstyret. Etter krav fra en part i saken kan det likevel fastsettes i en dom eller avgjørelse som bygger på § 36 at avgjørelsen skal ha virkning fra et tidligere tidspunkt da et grunnlag for sletting forelå.

§ 45. Oppheving av eget tiltak

Hvis en registrering av et varemerke, en fornyelse eller en endring av en registrering har skjedd ved en åpenbar feil, kan Patentstyret av eget tiltak helt eller delvis oppheve registreringen.

Merkehaveren skal gis melding med rimelig frist for uttalelse før oppheving finner sted.

§ 46. Sletting ved registreringsperiodens utløp mv.

Registreringen av et varemerke skal slettes etter utløpet av registreringsperioden hvis registreringen ikke blir fornyet, eller hvis merkehaveren skriftlig krever at registreringen slettes.

Er det reist søksmål om retten til varemerket, kan registreringen ikke slettes etter krav fra merkehaveren før søksmålet er rettskraftig avgjort.

§ 47. Innføring i varemerkeregistret og kunngjøring

Er det fremsatt krav om administrativ overprøving av en varemerkeregistrering, eller reist søksmål om ugyldighet eller sletting av en slik registrering, skal dette innføres i varemerkeregistret og kunngjøres. Når saken er endelig avgjort, skal utfallet innføres i varemerkeregistret og kunngjøres.

Endelig avgjørelse om oppheving av en registrering etter § 45 skal innføres i varemerkeregistret og kunngjøres. Det samme gjelder endelig avgjørelse om ugyldighet eller sletting etter § 42 og sletting etter §§ 43 og 46.

§ 48. Innsyn i dokumenter

Enhver kan kreve innsyn i dokumentene i saker for Patentstyret etter dette kapitlet. Bestemmelsene i § 25 annet og tredje ledd gjelder tilsvarende.

Kapittel 6 Klage og søksmål**§ 49. Klage over avgjørelse i Patentstyrets første avdeling**

Avgjørelsen i Patentstyrets første avdeling av en søknad om varemerkeregistrering eller et krav om at en internasjonal varemerkeregistrering skal ha virkning i Norge, kan påklages av søkeren til Patentstyrets annen avdeling hvis avgjørelsen har gått søkeren imot. Det samme gjelder avgjørelse i Patentstyrets første avdeling om å avvise en søknad om internasjonal varemerkeregistrering etter § 68 tredje ledd.

Avgjørelsen av en innsigelsessak kan påklages til Patentstyrets annen avdeling av den parten som avgjørelsen har gått imot. Bli et krav om overføring av en søknad etter § 21 eller en registrering etter § 28 innvilget, kan avgjørelsen påklages til Patentstyrets annen avdeling av søkeren eller merkehaveren.

Avgjørelsen av en sak om administrativ overprøving etter §§ 35 til 37, jf. § 40, kan påklages til Patentstyrets annen avdeling av den parten som avgjørelsen har gått imot. Dette gjelder ikke avgjørelse om å avvise kravet etter § 40 annet ledd tredje punktum.

Avgjørelsen om å oppheve en registrering etter §§ 30 eller 45, eller om å slette en registrering etter § 43, kan påklages til Annen avdeling av merkehaveren.

Avgjørelsen om å avvise eller avslå krav om:

1. gjenopptagelse etter § 23 fjerde ledd
2. unntak fra offentlighet etter § 25 annet ledd, §§ 31, 48, § 51 femte ledd og § 76
3. innsyn i dokumenter i saker etter loven her
4. fornyelse av varemerkeregistrering etter § 33
5. endring av et varemerke etter § 34
6. at saken blir tatt under behandling etter § 80

kan påklages til Patentstyrets annen avdeling av den som har fremsatt kravet.

Andre avgjørelser i Patentstyrets første avdeling kan ikke påklages.

§ 50. Levering av klage

En klage leveres skriftlig til Patentstyret innen to måneder etter den dagen melding om avgjørelsen ble sendt vedkommende part. Klagen skal oppgi:

- a) klagerens navn og adresse
- b) avgjørelsen som det klages over
- c) hvilken endring som ønskes i avgjørelsen
- d) hvilke grunner klagen bygger på.

Klagen skal i tillegg oppfylle de vilkårene som er fastsatt av Kongen i forskrift. Det skal betales fastsatt klageavgift.

§ 51. Behandling av klage

Andre parter i saken skal snarest mulig gis melding om klagen med en rimelig frist for uttalelse.

Er vilkårene for å behandle klagen oppfylt, kan Patentstyrets første avdeling oppheve eller endre avgjørelsen hvis den finner det klart at klagen vil føre frem. Bli det ikke truffet slik avgjørelse, skal saken forelegges for Patentstyrets annen avdeling. Gir Patentstyrets første avdeling en uttalelse til Annen avdeling, skal en kopi sendes til partene.

Hvis vilkårene for å behandle klagen ikke er oppfylt, skal klageren gis en rimelig frist for uttalelse og om mulig retting av manglene. Bli manglene ikke rettet innen utløpet av fristen, skal klagen avvises hvis ikke Patentstyrets annen avdeling finner at det bør gis en ny frist for retting.

Tas klagen under behandling, skal Patentstyrets annen avdeling foreta de undersøkelser som klagen gir grunn til. Den kan ta hensyn til forhold som ikke er berørt i klagen. Er klagen trukket tilbake, kan Patentstyret fortsette behandlingen av saken hvis det foreligger særlige grunner for dette.

Enhver kan kreve innsyn i dokumentene i klagesaker. Bestemmelsene i § 25 annet og tredje ledd gjelder tilsvarende.

§ 52. Domstolprøving av avgjørelser i Patentstyrets annen avdeling

Avgjørelse fra Patentstyret kan bare bringes inn for domstolene hvis klageretten etter § 49 har blitt brukt, og Patentstyrets annen avdeling har avgjort klagen. Første punktum berører ikke retten til å reise søksmål om ugyldighet eller sletting etter §§ 35 til 37 eller om retten til varemerket.

Avgjørelsen i Patentstyrets annen avdeling i klagesak kan bringes inn for domstolene av den parten som avgjørelsen har gått imot, om ikke annet følger av tredje ledd. Søksmål må reises innen to måneder etter den dagen

da melding om avgjørelsen ble sendt vedkommende part. Opplysning om søksmålsfristen skal inntas i meldingen om avgjørelsen.

Avgjørelsen i Patentstyrets annen avdeling av sak om overføring av en søknad eller registrering kan ikke bringes inn for domstolene. Det samme gjelder avgjørelse der Patentstyrets annen avdeling avviser eller forkaster en innsigelse, avviser eller avslår et krav om administrativ overprøving etter § 40, eller opprettholder en avgjørelse i første avdeling om slik avvisning, forkasting eller avslag.

Kapittel 7 Overdragelse og lisens mv.

§ 53. Overdragelse

En varemerkerett kan overdras i eller uten forbindelse med den virksomheten som varemerket er knyttet til.

Ved overdragelse av virksomhet går rett til varemerker som er knyttet til virksomheten over til erververen hvis ikke annet er avtalt.

§ 54. Lisens

En merkehaver kan gi en annen rett til å bruke varemerket i næringsvirksomhet (lisens). Lisenshaveren kan ikke overdra retten videre hvis ikke annet er avtalt.

Merkehaveren kan påberope bestemmelsene i kapittel 8 overfor en lisenshaver som overtrer lisensavtalens bestemmelser om varigheten av lisensen, i hvilken utforming merket kan brukes, hvilke varer eller tjenester det kan brukes for, hvilket geografisk område merket kan brukes i, eller kvaliteten av de varer eller tjenester merket kan brukes for.

§ 55. Utlegg mv.

En varemerkerett kan ikke være gjenstand for utlegg eller annen separat tvangsforfølgning fra fordringshaverne.

§ 56. Innføring av overdragelser og lisenser i varemerkeregistret mv.

Søksmål som gjelder et registrert varemerke, kan alltid reises mot den som står som merkehaver i varemerkeregistret, og meldinger som Patentstyret skal gi merkehaveren, kan alltid sendes til denne.

Er retten til et registrert varemerke overdratt til en annen, skal dette innføres i varemerkeregistret og kunngjøres hvis en av partene ber om det. § 78 gjelder tilsvarende.

En lisens til et varemerke som er registrert eller søkt registrert, skal innføres i varemerkeregistret og kunngjøres hvis en av partene ber om det. Det samme gjelder hvis en registrert lisens er overdratt eller opphørt.

Kapittel 8 Sanksjoner mot varemerkeinngrep

§ 57. Forbud mot fortsatt varemerkeinngrep

Den som krenker en annens varemerkerett, kan ved dom forbys å gjenta handlingen.

§ 58. Vederlag og erstatning for varemerkeinngrep

Den som forsettlig eller uaktsomt krenker en annens varemerkerett, skal betale et vederlag som svarer til en rimelig lisensavgift for bruken av merket, samt erstatning for ytterligere skade som inngrepet har medført.

Vederlaget kan nedsettes og erstatningen lempes hvis det bare er lite å legge inngriperen til last.

Er inngrepet skjedd i god tro, kan retten i den grad det finnes rimelig pålegge inngriperen å betale vederlag og erstatning etter første og annet ledd.

Merkehaveren kan kreve erstatning også for skade som er påført andre som har rett til å bruke varemerket.

Ved inngrep i registrert varemerke kan vederlag og erstatning bare tilkjennes når inngrepet har skjedd etter kunngjøringen eller etter at inngriperen på annen måte har fått kunnskap om at varemerket var søkt registrert. For inngrep i slike varemerker begynner foreldelsesfristen for vederlags- og erstatningskrav etter paragrafen her først å løpe fra registreringen.

§ 59. Tiltak for å hindre nye varemerkeinngrep

For å hindre nye varemerkeinngrep kan retten etter krav fra den forurettede bestemme at varemerker skal endres eller fjernes fra varer. Hvis dette ikke kan skje på annen måte, kan retten bestemme at varer skal endres på en bestemt måte, ødelegges, eller overdras til den forurettede mot fradrag i eventuelt krav etter § 58.

Retten kan også beslutte andre tiltak for å hindre nye varemerkeinngrep, herunder at inngriperen skal sørge for sletting eller overdragelse til den forurettede av domenenaavn brukt i strid med varemerkeretten.

§ 60. Grunnlag for frifinnelse i sivile saker

I sivile saker om inngrep i registrert varemerke kan det bare bygges på at registreringen er ugyldig eller kan slettes etter bestemmelsene i §§ 35 til 37, hvis det først er avsagt rettskraftig dom for ugyldighet eller sletting eller hvis Patentstyret har truffet endelig avgjørelse om dette.

§ 61. Straff for varemerkeinngrep

Den som forsettlig krenker en annens varemerkerett, eller medvirker til dette, straffes med bøter eller med fengsel i inntil tre måneder. Hvis det var tilsiktet en betydelig og åpenbart rettsstridig vinning ved inngrepet, er straffen bøter eller fengsel i inntil ett år.

Ved inngrep i registrert varemerke kan straff bare idømmes hvis inngrepet har skjedd etter kunngjøringen av registreringen.

Offentlig påtale finner bare sted hvis den fornærmede ber om det, med mindre det kreves av allmenne hensyn. Ved inngrep i rett til fellesmerke anses bare merkehaveren som fornærmet.

Kapittel 9 Rettergangsbestemmelser

§ 62. Tvungent verneting

Følgende søksmål må reises ved Oslo tingrett:

- a) søksmål om prøving av avgjørelse truffet av Patentstyrets annen avdeling som omtalt i § 52
- b) søksmål om ugyldighet eller sletting av en varemerkeregistrering etter §§ 35 til 37.

Oslo tingrett er verneting for søkere og merkehavere som ikke har bopel i Norge.

§ 63. Søksmålsrett

Hvis det er gitt lisens til bruk av et varemerke, kan både merkehaveren og lisenshaveren reise søksmål om varemerkeinngrep innenfor lisenshaverens område, med mindre annet er avtalt.

Ved inngrep i rett til fellesmerke kan bare merkehaveren reise søksmål.

§ 64. Melding om søksmål

Den som reiser søksmål om ugyldighet eller sletting av en varemerkeregistrering etter §§ 35 til 37, skal samtidig gi melding om dette til Patentstyret samt i rekommandert brev til enhver lisenshaver som er innført i varemerkeregistret med adresse. En lisenshaver som reiser søksmål om varemerkeinngrep, skal på tilsvarende måte gi melding om dette til merkehaveren.

Dokumenterer saksøkeren ikke at de nødvendige meldingene er gitt, kan retten sette en frist for å gi meldingene. Oversittes fristen, skal saken avvises.

§ 65. Oversendelse av dommer

Retten skal sende Patentstyret utskrift av dommer i sivile saker om varemerkeregistreringer eller søknader.

Kapittel 10 Internasjonal varemerkeregistrering

§ 66. Definisjoner

En internasjonal varemerkeregistrering er en registrering av et varemerke som er foretatt av Det internasjonale byrået ved Verdensorganisasjonen for immateriell eiendomsrett (WIPO) etter protokollen 27. juni 1989 til overenskomsten 14. april 1891 om internasjonal registrering av varemerker (Madridprotokollen).

Patentstyret er varemerkemyndighet i Norge i saker om internasjonal varemerkeregistrering.

§ 67. Søknad om internasjonal varemerkeregistrering

Den som er norsk statsborger eller er bosatt eller driver virksomhet i Norge og innehar en varemerkeregistrering eller har innlevert søknad om slik registrering her i riket, kan søke om internasjonal registrering av varemerket ved å levere søknad om det til Patentstyret.

Søknaden skal være skriftlig, avfattet på engelsk og oppgi:

- a) søkerens navn og adresse
- b) nummer og dato for den eller de norske varemerkeregistreringer eller søknader som den internasjonale registreringen skal bygge på
- c) en gjengivelse av merket
- d) en liste over de varer eller tjenester som merket søkes registrert for
- e) en liste over land eller mellomstatlig organisasjon som registreringen ønskes gitt virkning for.

Søknaden skal i tillegg oppfylle de krav som er fastsatt av Kongen i forskrift. Det skal betales fastsatt avgift.

§ 68. Patentstyrets behandling av søknaden

Patentstyret skal påse at vilkårene i § 67 er oppfylt, og at opplysningene i søknaden er i samsvar med de opplysninger som er gitt i den eller de norske varemerkeregistreringer eller søknader som den internasjonale søknaden bygger på.

Hvis søknaden oppfylder kravene som nevnt i første ledd, skal Patentstyret oversende søknaden til Det internasjonale byrået.

Hvis søknaden ikke oppfylder kravene som nevnt i første ledd, skal Patentstyret gi søkeren melding om dette og informere om virkningene manglene kan få. Søkeren skal gis en rimelig frist for uttalelse og om mulig retting av manglene. Hvis søkeren ikke har uttalt seg eller rettet manglene innen fristens utløp, skal søknaden avvises.

§ 69. Krav om at registreringen skal ha virkning i ytterligere land mv.

Den som er norsk statsborger eller er bosatt eller driver virksomhet i Norge og som innehar en internasjonal registrering som bygger på en norsk registrering eller søknad, og som ønsker at den internasjonale registreringen skal ha virkning i ytterligere land eller i mellomstatlige organisasjoner, kan levere søknad om dette til Det internasjonale byrået eller til Patentstyret.

Søknad som leveres til Patentstyret må være skriftlig, avfattet på engelsk og oppgi:

- a) søkerens navn og adresse

- b) den internasjonale registreringsnummer
- c) hvilket eller hvilke ytterligere land eller mellomstatlige organisasjoner registreringen ønskes gitt virkning for
- d) om søknaden gjelder alle eller bare nærmere angitte av de varene eller tjenestene den internasjonale registreringen omfatter.

§ 70. *Krav om at en internasjonal varemerkeregistrering skal ha virkning i Norge*

Når Patentstyret får melding fra Det internasjonale byrået med krav fra innehaveren om at en internasjonal varemerkeregistrering skal ha virkning i Norge, skal Patentstyret undersøke om registreringsvilkårene i §§ 14 til 16 er oppfylt.

Er registreringsvilkårene oppfylt, skal Patentstyret innføre den internasjonale varemerkeregistreringen i varemerkeregistret og kunngjøre at den har virkning i Norge.

Er registreringsvilkårene ikke oppfylt, skal Patentstyret helt eller delvis avslå å gi den internasjonale registreringen virkning i Norge. Avslag må meldes til Det internasjonale byrået innen 18 måneder etter at Patentstyret fikk melding som nevnt i første ledd.

Ved avslag kan innehaveren av den internasjonale registreringen på de vilkårene som er fastsatt i forskrift, kreve at Patentstyrets første avdeling foretar en fornyet vurdering av spørsmålet om den internasjonale registreringen skal ha virkning i Norge.

For Patentstyrets behandling av krav om at en internasjonal varemerkeregistrering skal ha virkning i Norge, gjelder § 23 tilsvarende. Hvis innehaveren av den internasjonale registreringen har påberopt prioritet, gjelder § 19.

§ 71. *Innsigelse*

Enhver kan innen tre måneder fra kunngjøringsdagen fremsette innsigelse mot at den internasjonale varemerkeregistreringen skal ha virkning i Norge. Om fremsettelse og kunngjøring av innsigelser gjelder § 26 tilsvarende. Om behandlingen av innsigelser gjelder §§ 27 og 28 tilsvarende.

Hvis et registreringsvilkår etter §§ 14 til 16 ikke er oppfylt, skal Patentstyret beslutte at den internasjonale registreringen helt eller delvis ikke skal ha virkning i Norge hvis fristen etter § 70 tredje ledd annet punktum ikke er utløpt, eller Patentstyret innen utløpet av nevnte frist har gitt Det internasjonale byrået melding om at det kan bli innlevert innsigelse etter fristens utløp og melding om innsigelsen er oversendt innen en måned etter utløpet av innsigelsesfristen.

Hvis registreringsvilkårene er oppfylt, skal Patentstyret forkaste innsigelsen.

Innehaveren av den internasjonale registreringen og innsigelsen skal gis melding om Patentstyrets avgjørelse i innsigelsesaker. Når saken er endelig avgjort, skal utfallet innføres i varemerkeregistret og kunngjøres.

§ 72. *Virkningene av en internasjonal varemerkeregistrering*

En innføring i varemerkeregistret om at en internasjonal varemerkeregistrering har virkning i Norge, har samme virkning som om varemerket var registrert her i riket. Innføringen har virkning fra den dagen registreringen ved Det internasjonale byrået anses for å ha skjedd eller for dagen for en etterfølgende utpeking av Norge.

Registreringen gjelder i ti år fra den dagen registreringen ved Det internasjonale byrået anses for å ha skjedd. Den kan fornyes for ti år av gangen etter reglene i Madridprotokollen. Når Patentstyret får melding fra Det internasjonale byrået om fornyelse av en internasjonal registrering skal dette innføres i varemerkeregistret og kunngjøres.

En innføring i varemerkeregistret om at en internasjonal registrering har virkning i Norge, kan oppheves etter §§ 30 og 45, og erklæres ugyldig eller slettes etter bestemmelsene i kapittel 5. Oppheving etter §§ 30 og 45 må skje innen fristen i § 70 tredje ledd annet punktum.

Overdragelse og lisensiering av retten til internasjonale varemerkeregistreringer meldes til Det internasjonale byrået. Søksmål som gjelder varemerket, kan alltid reises mot den som står som innehaver i det internasjonale registeret.

§ 73. *Forholdet mellom en nasjonal og en internasjonal varemerkeregistrering*

Hvis noen innehar både en internasjonal registrering med virkning i Norge og en norsk registrering av det samme varemerket, erstatter den internasjonale registreringen den norske hvis den internasjonale registreringen har virkning her i riket fra et senere tidspunkt enn den norske, og alle varer eller tjenester som er omfattet av den norske registreringen inngår i listen over varer eller tjenester som omfattes av den internasjonale registreringen slik den gjelder for Norge. Dette innebærer ingen innskrenkninger i rettigheter som allerede er ervervet på grunnlag av den norske registreringen.

Etter krav fra merkehaveren skal Patentstyret innføre i varemerkeregistret og kunngjøre at den internasjonale registreringen har erstattet den norske.

§ 74. *Virkingen av at en internasjonal varemerkeregistrering opphører*

Hvis en internasjonal registrering helt eller delvis opphører å gjelde, opphører samtidig dens virkning i Norge i tilsvarende utstrekning. Dette skal innføres i varemerkeregistret og kunngjøres.

§ 75. *Omdanning til en nasjonal varemerkeregistrering*

Hvis en internasjonal registrering som har virkning i Norge helt eller delvis opphører å gjelde som følge av bortfall av den nasjonale registreringen eller søknaden som den bygger på, og innehaveren deretter overfor Patentstyret fremsetter krav om registrering av varemerket her i riket, skal slik registrering ha virkning fra den dagen

den internasjonale registreringen fikk virkning i Norge såfremt kravet leveres innen tre måneder fra den dagen den internasjonale registreringen opphørte, og de varer eller tjenester som angis i kravet, var omfattet av den internasjonale registreringen slik den gjaldt i Norge.

Hvis en internasjonal registrering som har virkning i Norge helt eller delvis opphører å gjelde som følge av en oppsigelse av Madridprotokollen, og innehaveren deretter overfor Patentstyret fremsetter krav om registrering av varemerket her i riket, skal slik registrering skje med virkning fra den dagen den internasjonale registreringen fikk virkning i Norge hvis kravet leveres innen to år fra den dagen oppsigelsen fikk virkning, og de varer eller tjenester som angis i kravet, var omfattet av den internasjonale registreringen slik den gjaldt i Norge.

§ 76. Innsyn i dokumenter

Enhver kan kreve innsyn i dokumenter hos Patentstyret i saker etter kapittelet her. § 25 annet og tredje ledd gjelder tilsvarende.

Kapittel 11 Forskjellige bestemmelser

§ 77. Adresse for korrespondanse

Meddelelser fra Patentstyret til en søker, registreringsinnehaver, innsiger eller en som har krevd administrativ overprøving etter § 40 regnes alltid som avgitt når de er sendt til den adressen som vedkommende senest har oppgitt til Patentstyret. Adressen innføres i varemerkeregistret. For søkere og registreringsinnehavere som har fullmektig, kan meddelelser sendes til fullmektigen.

Hvis den registrerte adressen viser seg å være feil, inntas meddelelsen eller et sammendrag i Norsk Varemerketidende, med opplysning om at dokumentet kan fås hos Patentstyret.

Kan forkynnelse eller annen prosessuell meddelelse ikke skje ved den registrerte adressen eller hos fullmektigen, gjelder annet ledd tilsvarende for retten. Dokumentet anses i så fall som forkynt eller meddelt fire uker etter utgivelsen av Norsk Varemerketidende.

Hvis en søker eller registreringsinnehaver ellers har oppnevnt en fullmektig til å representere seg i forhold som gjelder søknaden eller registreringen, skal fullmektigens navn og adresse innføres i varemerkeregistret. Det samme gjelder hvis en innsiger eller en som har krevd administrativ overprøving har oppnevnt en fullmektig til å representere seg i forhold som gjelder innsigelsen eller overprøvingskravet.

§ 78. Bevis for registrering i hjemlandet

Den som søker om registrering av et varemerke uten å drive virksomhet her i riket, og som ikke er bosatt i en stat som er tilsluttet Pariskonvensjonen 20. mars 1883 om beskyttelse av industriell eiendomsrett eller avtale 15. april 1994 om opprettelse av Verdens handelsorganisasjon (WTO-avtalen), må godtgjøre at varemerket er registrert for vedkommende i hjemlandet for de varer eller tjenester som søknaden gjelder.

Første ledd gjelder ikke hvis søkerens hjemland ikke krever tilsvarende bevis for varemerker som søkes registrert der av innehaver av virksomhet i Norge.

§ 79. Rett til registrering som i hjemlandet

Kongen kan i forskrift bestemme at et varemerke som er registrert i en fremmed stat, på nærmere fastsatte vilkår skal kunne registreres her i riket slik som det er registrert i den fremmede staten.

Hvis det etter første ledd registreres et varemerke som ellers ikke kunne ha oppnådd beskyttelse ved registrering her i riket, gjelder registreringsbeskyttelsen ikke i videre omfang eller for lengre tid enn i den fremmede staten.

§ 80. Virkning av fristoversittelse

Den som overfor Patentstyret har oversittet en frist fastsatt i eller i medhold av bestemmelsene i kapittel 2, 4, 6 eller § 68 tredje ledd og som følge av dette har lidt rettstap, skal når denne krever det, likevel få en sak tatt under behandling hvis det godtgjøres at vedkommende selv og eventuelt fullmektigen har vist den aktsomhet som med rimelighet kan forventes. Kravet må være innlevert skriftlig til Patentstyret innen to måneder etter at hindringen som førte til fristoversittelsen opphørte, og senest fire måneder etter fristens utløp. Innen samme frist skal den unnlatte handlingen være foretatt. Det skal betales fastsatt avgift.

Første ledd gjelder ikke frister etter § 19 om prioritet, fristen for å klage på avgjørelser som nevnt i § 49 annet og tredje ledd eller søksmålsfristen etter § 52 annet ledd annet punktum.

§ 81. Om varemerkeregistret mv.

Patentstyret fører varemerkeregistret og utgir en tidende der registreringer mv. kunngjøres.

Enhver har rett til å få se varemerkeregistret og få bekreftet utskrift av det. For utskrifter skal det betales fastsatt avgift.

For kopier av dokumenter som er offentlige etter loven her, skal det betales fastsatt avgift. Avgiftssatsene for utskrifter og kopier etter leddet her skal fastsettes slik at de samlede inntektene ikke blir større enn de faktiske omkostningene ved formidling av informasjonen, med tillegg av en rimelig fortjeneste.

§ 82. Forskrifter til loven (avgifter mv.)

Kongen kan i forskrift gi nærmere bestemmelser til utfylling og gjennomføring av loven her. Kongen kan blant annet gi bestemmelser om:

- a) levering og behandling av søknader og innsigelser, herunder om adgang til å bruke annet språk enn norsk i korrespondanse med Patentstyret
- b) internasjonale søknader og registreringer
- c) deling og sammenslåing av søknader og registreringer og om avgifter for dette
- d) lengden på frister etter loven
- e) føring av og innsyn i varemerke registret
- f) kunngjøringer etter loven
- g) den tidende Patentstyret utgir
- h) avgiftssatser og betaling av avgifter.

Kapittel 12 Sluttbestemmelser

§ 83. Ikraftsettings- og overgangsbestemmelser

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Fra samme tid som loven settes i kraft oppheves lov 3. mars 1961 nr. 4 om varemerker og lov 3. mars 1961 nr. 5 om fellesmerker.

§ 32 første punktum gjelder bare for søknader som leveres etter at loven her har trådt i kraft.

Søknader om registrering av varemerke og fellesmerker som er innlevert før loven trer i kraft, skal anses å oppfylle kravene til søknadens innhold dersom bestemmelsene om dette i lov 3. mars 1961 nr. 4 om varemerker og lov 3. mars 1961 nr. 5 om fellesmerker med forskrifter er oppfylt.

Registrering av varemerke eller fellesmerke som er skjedd før loven trer i kraft, kan bare oppheves etter innsigelse eller settes til side som ugyldig i den utstrekning det ville vært grunnlag for det etter lov 3. mars 1961 nr. 4 om varemerker og lov 3. mars 1961 nr. 5 om fellesmerker. Reglene om sletting i §§ 36, 37, 42 og 43 gjelder likevel også for registreringer som har skjedd før loven trer i kraft. For øvrig gjelder loven også for registreringer som har skjedd før ikrafttreddelsen.

§ 84. Endringer i andre lover

1. I lov 17. juni 1932 nr. 6 om kvalitetskontroll med landbruksvarer mv. skal § 2 a lyde:

Kongen kan gi forskrifter om beskyttelse og bruk av produktbetegnelser og varebetegnelser, inkludert bl.a geografiske betegnelser, samt regler for erstatning ved urettmessig bruk av slike betegnelser. Herunder kan Kongen gi forskrifter som innskrenker registreringsadgangen i medhold av varemerkeloven, og begrenser rettigheter gitt i eller i medhold av samme lov dersom det ikke har innkommet innsigelse mot at en betegnelse beskyttes i henhold til forskrifter gitt i medhold av denne lov.

2. I lov 15. desember 1967 nr. 9 om patenter gjøres følgende endringer:

§ 12, § 24 femte ledd annet punktum og § 33 annet ledd annet punktum oppheves.

§ 20 første ledd skal lyde:

Innen to måneder etter at søkeren er underrettet om at patent kan meddeles, skal søkeren betale fastsatt meddelelsesavgift. Skjer ikke dette, henlegges søknaden. Behandlingen av søknaden gjenopptas likevel dersom søkeren betaler meddelelsesavgiften innen fire måneder etter utløpet av fristen. Det skal betales fastsatt gjenopptakelsesavgift.

§ 22 syvende ledd fjerde punktum skal lyde:

Prøve skal heller ikke utleveres til noen hvis befatning med den må antas å være forbundet med betydelig risiko på grunn av materialets skadevoldende egenskaper.

§ 24 fjerde ledd skal lyde:

Patentstyret skal avvise en innsigelse som ikke oppfyller vilkårene i første til tredje ledd.

§ 39 a annet ledd annet punktum skal lyde:

Begjæringen kan ikke fremsettes før innsigelsesperioden på ni måneder etter § 24 første ledd er utløpt og eventuelle innsigelser fremsatt i denne perioden er endelig avgjort.

§ 52 tredje til femte ledd skal lyde:

Søksmål etter denne bestemmelse kan med de unntak som er fastsatt i fjerde og femte ledd, reises av enhver.

Søksmål som er begrunnet med at patentet er meddelt til en annen enn den som etter § 1 har rett til det, kan bare reises av den som påstår å ha rett til patentet. Søksmål må reises innen ett år etter at saksøkeren fikk kjennskap til meddelelsen av patentet og de øvrige forholdene som søksmålet bygger på. Var patenthaveren i god tro da patentet ble meddelt eller overført til vedkommende, kan søksmål ikke reises senere enn tre år etter meddelelsen eller overføringen.

Den som i samsvar med § 24 har fremsatt innsigelse med påstand om at patentet er meddelt til en annen enn den som har rett til det, kan reise søksmål om spørsmålet innen to måneder etter den dagen da meddelelse om Patentstyrets endelige avgjørelse i innsigelsessaken ble sendt vedkommende part.

§ 52 nåværende femte ledd blir sjette ledd.

§ 53 annet ledd skal lyde:

Søksmålsfristene i § 52 fjerde og femte ledd kommer tilsvarende til anvendelse på søksmål som her omhandlet.

§ 67 skal lyde:

Meddelelser fra Patentstyret til en søker, patenthaver, innsiger eller en som krever administrativ overprøving regnes alltid som avgitt når de er sendt til den adressen som vedkommende senest har oppgitt til Patentstyret. Adressen innføres i patentregistret. Første punktum gjelder tilsvarende for meddelelser fra Konkurransetilsynet til patenthaveren i saker etter § 50 a.

Hvis den registrerte adressen viser seg å være feil, inntas meddelelsen eller et sammendrag i Norsk Patenttidende med opplysning om at dokumentet kan fås hos Patentstyret.

Kan forkynnelse eller annen prosessuell meddelelse ikke skje ved den registrerte adressen, gjelder annet ledd tilsvarende for retten. Dokumentet anses i så fall som forkynt eller meddelt fire uker etter utgivelsen av Norsk Patenttidende.

Hvis søker eller patenthaver har oppnevnt en fullmektig til å representere seg i forhold som gjelder søknaden eller patentet, skal fullmektigens navn og adresse innføres i patentregistret. Det samme gjelder hvis en innsiger eller en som krever administrativ overprøving, har utpekt en fullmektig til å representere seg i forhold som gjelder innsigelsen eller kravet om overprøving.

§ 68 annet ledd skal lyde:

Kongen fastsetter også avgifter for innføring i patentregisteret og for utskrifter, kopier og attester som Patentstyret gir. Avgiftssatsene for utskrifter og kopier skal fastsettes slik at de samlede inntektene ikke blir større enn de faktiske omkostningene ved formidling av informasjonen, med tillegg av en rimelig fortjeneste.

§ 72 tredje ledd skal lyde:

Første ledd gjelder ikke frister som nevnt i § 6 første ledd, § 27 tredje ledd, § 52 fjerde og femte ledd og § 53 annet ledd.

3. I lov 8. februar 1980 nr. 2 om pant skal § 3–4 annet ledd bokstav b lyde:

- b. rett til varemerke, sekundært forretningskjennetegn, patent, design, kretsmønster for integrerte kretser og planteforedlerrett og ervervet opphavsrett, herunder rett til utøvende kunstneres fremføring av et verk,

4. I lov 21. juni 1985 nr. 79 om enerett til foretaksnavn og andre forretningskjennetegn mv. gjøres følgende endringer:

§ 1–1 tredje ledd fjerde punktum skal lyde:

Bestemmelsene i denne lov, unntatt § 2–2, § 3–1 og kapittel 4, får tilsvarende anvendelse for sekundære forretningskjennetegn.

§ 2–6 nr. 4 skal lyde:

4. være egnet til å forveksles med et varekjennetegn som etter varemerkeloven har vern med eldre rett, eller med foretaksnavn eller sekundært forretningskjennetegn som har vern etter loven her;

§ 3–2 første ledd skal lyde:

For at et foretaksnavn skal ha vern mot lignende foretaksnavn eller varekjennetegn, må foretaksnavnet oppfylle de krav til særpreg som gjelder etter varemerkeloven § 14.

Kapitteloverskriften til kapittel 4 skal lyde:

Kapittel 4. Overdragelse mv. av foretaksnavn og sekundære forretningskjennetegn

Ny § 4–3 skal lyde:

Rett til sekundært forretningskjennetegn kan overdras i eller uten forbindelse med den virksomheten som kjennetegnet er knyttet til.

Bestemmelsene i § 4–1 annet ledd og § 4–2 første ledd gjelder tilsvarende for sekundære forretningskjennetegn. Ved konkurs går retten til sekundære forretningskjennetegn over til konkursboet. Inneholder kjennetegnet et personnavn, gjelder dette bare for den øvrige del av kjennetegnet, med mindre kjennetegnet er et registrert eller innarbeidet varemerke, eller vedkommende person er død eller ikke har rimelig grunn til å motsette seg at boet råder over hele kjennetegnet. Kjennetegn som etter dette ikke tilhører konkursboet kan likevel anvendes for den tid virksomheten fortsetter for boets regning.

En innehaver av sekundært forretningskjennetegn kan gi en annen rett til å bruke kjennetegnet i næringsvirksomhet (lisens). Lisenshaveren kan ikke overdra sin rett videre, med mindre avtalen med innehaveren gir rett til dette.

Innehaveren av et sekundært forretningskjennetegn kan påberope sin kjennetegnsrett overfor en lisenshaver som overtrer lisensavtalens bestemmelser om varigheten av lisensen, i hvilken utforming kjennetegnet kan brukes, hvilke

former for virksomhet det kan brukes for, hvilket geografisk område det kan brukes i eller kvaliteten av de ytelser lisenshaveren tilbyr.

Hvis et sekundært forretningskjennetegn er villedende, eller av innehaveren eller noen annen med innehaverens samtykke blir brukt på en måte som er egnet til å villede, kan retten ved dom forby bruk av kjennetegnet eller slike former for bruk som er villedende, og ellers gi de påbud som finnes nødvendig. Søksmål etter forrige punktum kan reises av enhver som har rettslig interesse i det.

5. I lov 12. mars 1993 nr. 32 om planteforedlerrett gjøres følgende endringer:

§ 26 annet ledd nytt sjettede punktum skal lyde:

Avgiftssatsene for utskrifter og kopier skal fastsettes slik at de samlede inntektene ikke blir større enn de faktiske omkostningene ved formidling av informasjonen, med tillegg av en rimelig fortjeneste.

§ 27 skal lyde:

§ 27. Adresse for korrespondanse

Meddelelser fra Plantesortsnemnda til en søker, sortseier eller innsiger regnes alltid som avgitt når de er sendt til den adressen som vedkommende senest har oppgitt til Plantesortsnemnda. Adressen innføres i plantesortsregistret. For søkere og sortseiere som har fullmektig, kan meddelelser som nevnt i første punktum sendes til fullmektigen.

Hvis den registrerte adressen viser seg å være feil, inntas meddelelsen eller et sammendrag i Norsk lysingsblad med opplysning om at dokumentet kan fås hos Plantesortsnemnda.

Kan forkynnelse eller annen prosessuell meddelelse ikke skje ved den registrerte adressen eller hos fullmektigen, gjelder annet ledd tilsvarende for retten. Dokumentet anses i så fall som forkynt eller meddelt fire uker etter utgivelsen av Norsk lysingsblad.

Hvis en søker eller sortseier ellers har utpekt en fullmektig til å representere seg i forhold som gjelder søknaden eller planteforedlerretten, skal fullmektigens navn og adresse innføres i plantesortsregistret. Det samme gjelder hvis en innsiger har utpekt en fullmektig til å representere seg i forhold som gjelder innsigelsen.

6. I lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. skal § 30 annet ledd lyde:

Kongen kan i denne forbindelse i forskrifter også innskrenke registreringsadgangen i medhold av varemerkeloven, lov 21. juni 1985 om enerett til foretaksnavn og andre forretningskjennetegn, lov 12. mars 1993 nr. 32 om planteforedlerrett, lov 7. juni 2002 nr. 19 om personnavn og lov 14. mars 2003 nr. 15 om beskyttelse av design, og avgrense rettigheter gitt i eller i medhold av de samme lovene, dersom det ikke har kommet inn innvendinger mot at en betegnelse blir vernet i samsvar med forskrifter gitt i medhold av denne loven.

7. I lov 14. mars 2003 nr. 15 om beskyttelse av design gjøres følgende endringer:

§ 1 annet ledd skal lyde:

Registrering av en design utelukker ikke beskyttelse etter annen lovgivning hvis vilkårene for beskyttelse etter annen lovgivning er oppfylt, herunder beskyttelse etter varemerkeloven, åndsverkloven og patentloven.

§ 7 første ledd nr. 2 skal lyde:

2. uten tillatelse inneholder et våpen eller annet tegn som er omfattet av straffeloven § 328 første ledd nr. 4 eller annet ledd, et statsflagg eller et offentlig kontroll- eller garantimerke for produkter av samme eller liknende slag som produktene designen gjelder, eller noe som er egnet til å oppfattes som et slikt tegn, flagg eller merke.

§ 7 tredje ledd nr. 3 skal lyde:

3. en betegnelse som er beskyttet ved forskrift etter lov 17. juni 1932 nr. 6 om kvalitetskontroll med landbruksvarer mv. eller etter lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv.

§ 26 sjettede ledd skal lyde:

Hvis krav om administrativ overprøving med påstand om at designhaveren ikke har retten til designen er fremmet for Patentstyret innen fristen i tredje ledd, kan søksmål om spørsmålet reises innen to måneder etter den dagen da melding om Patentstyrets endelige avgjørelse ble sendt vedkommende part.

§ 39 annet ledd tredje punktum oppheves.

§ 39 nåværende annet ledd fjerde punktum blir annet ledd tredje punktum.

§ 49 skal lyde:

§ 49. Adresse for korrespondanse

Meldinger fra Patentstyret til en søker, designhaver eller en som har krevd administrativ overprøving, regnes alltid som avgitt når de er sendt til den adressen som vedkommende senest har oppgitt til Patentstyret. Adressen innføres i designregistret. For søkere og designhavere som har fullmektig, kan meddelelser etter leddet her sendes til fullmektigen.

Hvis den registrerte adressen viser seg å være feil, inntas meldingen eller et sammendrag i Norsk Designtidende med opplysning om at dokumentet kan fås hos Patentstyret.

Kan forkynnelse eller annen prosessuell meddelelse ikke skje ved den registrerte adressen eller hos fullmektigen, gjelder annet ledd tilsvarende for retten. Dokumentet anses i så fall som forkynt eller meddelt fire uker etter utgivelsen av Norsk Designtidende.

Hvis en søker eller designhaver ellers har utpekt en fullmektig til å representere seg i forhold som gjelder søknaden eller designregistreringen, skal fullmektigens navn og adresse innføres i designregistret. Det samme gjelder hvis en som krever administrativ overprøving har utpekt en fullmektig til å representere seg i forhold som gjelder kravet.

§ 50 annet ledd første punktum skal lyde:

Første ledd gjelder ikke frister etter § 16 om prioritet eller søksmålsfristen etter § 39 annet ledd annet punktum.

§ 51 nytt fjerde ledd skal lyde:

Avgiftssatsene for ikke bekreftede utskrifter og kopier skal fastsettes slik at de samlede inntektene ikke blir større enn de faktiske omkostningene ved formidling av informasjonen, med tillegg av en rimelig fortjeneste.

26. mars. Lov nr. 9 2010

Lov om vergemål (vergemålsloven)

Prop.4 L (2009–2010) jf Ot.prp.nr.110 (2008–2009), Innst.154 L (2009–10), Lovvedtak 36 (2009–2010). Stortingets første og andre gangs behandling hhv. 4. og 11. mars 2010. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 26. mars 2010 kl. 15.30.

Følgende lover oppheves:

- 1 Lov 28. november 1898 om Umyndiggjørelse.
- 2 Lov 22. april 1927 nr. 3 om vergemål for umyndige.

Endringer i følgende lover:

- 1 Lov 31. mai 1918 nr. 4 om avslutning av avtaler, om fullmakt og om ugyldige viljeserklæringer.
- 2 Lov 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard.
- 3 Lov 3. mars 1972 nr. 5 om arv m.m.
- 4 Lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker (Straffeprosessloven).
- 5 Lov 25. juni 1999 nr. 46 om finansavtaler og finansoppdrag (finansavtaleloven).
- 6 Lov 2. juli 1999 nr. 63 om pasientrettigheter (pasientrettighetsloven).

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

§ 1. Lovens saklige virkeområde

Loven gjelder personer under vergemål og deres adgang til selv å foreta rettslige handlinger eller råde over sine midler. Loven gjelder også verger for personer under vergemål og vergens kompetanse til å foreta rettslige handlinger eller råde over midler på vegne av personen han eller hun er verge for. For verger for mindreårige gjelder loven likevel bare i den utstrekning kompetansen ikke omfattes av foreldresansvaret etter barneloven.

Loven gjelder i tillegg fullmaktsforhold som nevnt i kapittel 10.

Loven gjelder bare i den utstrekning kompetanse som nevnt i første og annet ledd ikke er særskilt regulert i annen lov.

§ 2. Definisjoner

Med personer under vergemål menes

- a) personer under 18 år,
- b) personer som har fylt 18 år, og som det er vedtatt vergemål for etter kapittel 4.

Med personer som er satt under vergemål, menes personer som det er vedtatt vergemål for etter kapittel 4.

Med myndige personer menes personer som har fylt 18 år, og som ikke helt eller delvis er fratatt den rettslige handleevnen.

Med samboere menes i denne loven to personer som bor sammen i et ekteskapslignende forhold.

§ 3. Lovens anvendelse på Svalbard

Loven gjelder på Svalbard. Kongen kan i forskrift fastsette at enkelte bestemmelser i loven ikke skal gjelde, og kan fastsette særlige regler for Svalbard under hensyn til de stedlige forholdene.

Kapittel 2. Vergemålsmyndigheten

§ 4. Vergemålsmyndigheten

Fylkesmannen er lokal vergemålsmyndighet. På Svalbard er Sysselmannen lokal vergemålsmyndighet. Det organ Kongen utpeker, er sentral vergemålsmyndighet.

§ 5. Inndeling i distrikter

Hvert fylke utgjør et vergemålsdistrikt. Oslo og Akershus er likevel ett distrikt. Svalbard er et eget vergemålsdistrikt.

Fylkesmannen kan i særlige tilfeller bestemme at distriktet skal betjenes av ett eller flere kontorer, og fastsetter området det enkelte kontoret skal ha ansvaret for.

Kongen kan gi nærmere regler om vergemålsdistriktene og opprettelse av kontorer innenfor det enkelte vergemålsdistrikt.

§ 6. Den lokale vergemålsmyndigheten

Fylkesmannen behandler saker etter loven her i første instans. Fylkesmannen skal føre tilsyn med vergene i sitt område.

Fylkesmannen skal gi vergene i sitt distrikt nødvendig opplæring, veiledning og bistand.

Kongen kan i forskrift gi nærmere regler om fylkesmannens plikter etter første og annet ledd, herunder regler om omfanget av tilsynsplikten.

§ 7. Den sentrale vergemålsmyndigheten

Den sentrale vergemålsmyndigheten skal behandle klager over fylkesmannens vedtak og skal føre tilsyn med fylkesmannens oppgaver etter vergemålsloven.

Kongen kan i forskrift gi nærmere regler om den sentrale vergemålsmyndigheten, herunder regler om omfanget av tilsynsplikten, retten til innsyn og adgangen til å gi pålegg.

Kapittel 3. Vergemål for mindreårige

§ 8. Mindreårige

Personer som ikke har fylt 18 år, er mindreårige.

§ 9. Den mindreåriges rettslige handleevne

En mindreårig kan ikke selv foreta rettslige handlinger eller råde over sine midler, med mindre noe annet er særlig bestemt.

§ 10. Den mindreåriges adgang til å inngå arbeidsavtaler

En mindreårig som har fylt 15 år, kan selv inngå arbeidsavtale. En mindreårig som er under 15 år, kan inngå arbeidsavtale med vergens samtykke. En mindreårig kan uansett alder selv si opp en arbeidsavtale.

Vergen kan ikke inngå arbeidsavtale på den mindreåriges vegne. Dersom hensynet til den mindreårige krever det, kan vergen med rimelig varsel heve arbeidsavtalen for den mindreårige.

§ 11. Den mindreåriges adgang til å drive næringsvirksomhet

Vergen kan med samtykke fra fylkesmannen gi tillatelse til at en mindreårig som har fylt 15 år, kan drive en bestemt næringsvirksomhet. Fylkesmannen kan samtykke til at den mindreårige i den forbindelse også gis råderett over midler som er under fylkesmannens forvaltning etter kapittel 7. En mindreårig som har fått tillatelse til å drive næringsvirksomhet, kan på egen hånd foreta de disposisjoner som faller innenfor virksomhetens område. Dette gjelder likevel ikke disposisjoner som etter kapittel 6 krever samtykke fra fylkesmannen.

Vergen skal føre tilsyn med at den mindreårige ikke handler utenfor den tillatelsen som er gitt.

Vergen kan med samtykke fra fylkesmannen trekke tilbake tillatelsen dersom hensynet til den mindreårige krever det. I så fall bestemmer vergen med samtykke fra fylkesmannen om virksomheten skal fortsette for den mindreåriges regning eller avvikles. Tilbakekall etter første punktum får bare virkning for en tredjeperson hvis denne kjente eller burde kjenne til at tillatelsen var kalt tilbake.

§ 12. Rådighet over midler den mindreårige har tjent eller fått til egen rådighet

En mindreårig råder selv over midler som han eller hun har tjent ved eget arbeid eller virksomhet etter fylte 15 år, eller som vergen eller andre har latt den mindreårige få til egen rådighet, samt normal avkastning av slike midler.

Rådigheten gir ikke den mindreårige adgang til å foreta disposisjoner som etter kapittel 6 krever samtykke fra fylkesmannen.

Dersom hensynet til den mindreårige krever det, kan vergen frata den mindreårige rådigheten over midler som nevnt i første ledd. Er den mindreårige fylt 15 år, kreves det samtykke fra fylkesmannen for å frata den mindreårige rådigheten.

§ 13. Mindreårige med egen husholdning

En mindreårig som har egen husholdning, kan foreta disposisjoner som er vanlige i en husholdning eller for oppfostring av egne barn, unntatt å inngå avtale om leie av husrom. Den mindreårige blir likevel ikke bundet dersom motparten forsto eller burde forstå at avtalen ikke var påkrevd.

Misbruker den mindreårige sin disposisjonsrett etter første ledd, kan vergen med samtykke fra fylkesmannen frata den mindreårige disposisjonsretten.

§ 14. Virkningen av at den mindreårige har handlet ut over sin rett

Har en mindreårig disponert med penger som han eller hun har i sin besittelse, kan motparten gjøre avtalen gjeldende mot den mindreårige selv om den mindreårige manglet rett til å råde over pengene. Dette gjelder likevel ikke dersom motparten visste at den mindreårige manglet rett til å råde over pengene, eller motparten ikke var så aktsom som han eller hun burde være etter forholdene.

Er en disposisjon ikke bindende for den mindreårige, kan vergen, fylkesmannen eller den mindreårige selv, når vedkommende blir myndig, godkjenne disposisjonen. En godkjent disposisjon har virkning fra det tidspunktet disposisjonen ble foretatt.

Hvis motparten ikke forsto eller burde forstå at den mindreårige ikke hadde rett til å binde seg, kan motparten erklære seg ubundet. Erklæringen kan gis til den mindreårige eller vergen. Motparten kan ikke erklære seg ubundet av en avtale som allerede er oppfylt med bindende virkning for den mindreårige.

Hvis motparten forsto eller burde forstå at den mindreårige ikke hadde rett til å binde seg, kan motparten først gå fra sine forpliktelser etter utløpet av den frist som måtte være fastsatt i avtalen, eller som med rimelighet måtte forutsettes å medgå for å innhente godkjennelse fra vergen eller fylkesmannen. Har vergen nektet å godkjenne disposisjonen, er motparten uforpliktet.

§ 15. Partenes plikt til å levere tilbake det som er mottatt

Hvis en disposisjon ikke blir gjort bindende for den mindreårige etter § 14 annet ledd, skal hver av partene levere tilbake det de har mottatt. Kan ikke dette skje, skal verdien av det mottatte erstattes. Den mindreårige plikter ikke å erstatte det han eller hun har mottatt, utover det som er kommet ham eller henne til nytte.

Har den mindreårige gitt uriktige opplysninger om sin disposisjonsrett og dermed forledet motparten, kan den mindreårige bli pålagt å erstatte tapet i den utstrekning det er rimelig.

§ 16. Hvem som er verge for den mindreårige

Verge for en mindreårig er den som har foreldreansvar for den mindreårige etter reglene i barneloven, og som er myndig. Er den mindreårige uten fungerende verge, skal fylkesmannen oppnevne ny eller midlertidig verge.

§ 17. Vergens oppgaver. Plikten til å høre den mindreårige mv.

Med mindre noe annet er bestemt, handler vergen på den mindreåriges vegne i økonomiske forhold og hvor det ellers følger av annen lovgivning.

Har ingen foreldreansvar for den mindreårige, treffer vergen de avgjørelser som tilkommer den som har foreldreansvaret, jf. barneloven § 30. Det samme gjelder når den som har foreldreansvaret, ikke kan ivareta den mindreåriges interesser.

En oppnevnt verge skal så vidt mulig rådføre seg med den eller de som har foreldreansvaret, før det treffes avgjørelser av betydning.

Er den mindreårige over 12 år, skal vergen høre hva den mindreårige mener før det treffes avgjørelser. Om den mindreåriges medbestemmelsesrett i personlige forhold gjelder reglene i barneloven § 31.

En mindreårig som er uenig i vergens avgjørelse, kan bringe spørsmålet inn for fylkesmannen.

§ 18. Forholdet mellom vergene

Når ikke annet er særskilt bestemt, skal den mindreåriges verger handle i fellesskap. Bli vergene ikke enige i et spørsmål av betydning for den mindreårige, treffer fylkesmannen avgjørelsen.

En verge kan gi den andre vergen fullmakt til å opptre alene som verge. Fullmakten kan være generell eller gjelde bestemte spørsmål.

Hvis en av vergene ikke kan ivareta den mindreåriges interesser for en viss tid eller i visse saker, kan fylkesmannen bestemme at den andre vergen skal ha oppgaven som verge alene.

Hvis den mindreårige ikke bor sammen med begge vergene, kan fylkesmannen bestemme at den ene av vergene alene skal disponere over bankkonto som tilhører den mindreårige. Fylkesmannen skal gi finansinstitusjonen melding om vedtaket.

Hvis bare den ene vergen møter når begge vergene er forsvarlig varslet om rettergangsskritt, anses den møtende vergen for å ha fullmakt fra den andre vergen til å opptre som verge alene, med mindre noe annet blir opplyst. Det samme gjelder hvis vergen på vegne av den mindreårige undertegner et dokument til vedkommende myndighet.

§ 19. Opphør av oppgaven som verge

Hvis hensynet til den mindreåriges beste tilsier det, kan retten etter begjæring fra fylkesmannen eller fra den andre vergen frata en som har foreldreansvar, vergemålet. For rettens saksbehandling gjelder § 71. Når den mindreårige er over 12 år, og ellers når den mindreåriges modenhet og alder tilsier at han eller hun er i stand til å danne seg en mening om saksforholdet, skal den mindreårige høres før avgjørelsen tas.

Når saken reises av fylkesmannen, bærer staten alle kostnadene ved saken. Ansvar for motpartens saksomkostninger pålegges ikke uten at sterke grunner tilsier det. Dommen skal forkynnes for fylkesmannen og den andre vergen, som begge kan anke over dommen uten å ha vært part i saken. Fylkesmannen eller retten kan treffe midlertidig vedtak om fratakelse av vergemålet. I så fall gjelder § 61 tilsvarende.

Hvis særlige forhold gjør seg gjeldende, kan fylkesmannen etter anmodning fra en som har foreldreansvaret, frita vedkommende for vergemålet helt eller delvis.

Kapittel 4. Vergemål for voksne

§ 20. Vilkår for vergemål

Den som har fylt 18 år, og som på grunn av sinnslidelse, herunder demens, psykisk utviklingshemming, rusmiddelmissbruk, alvorlig spilleavhengighet eller alvorlig svekket helbred ikke er i stand til å ivareta sine interesser, kan settes under vergemål hvis det er behov for det.

Den som settes under vergemål, skal skriftlig samtykke i opprettelsen av vergemålet, vergemålets omfang og hvem som skal være verge, med mindre han eller hun ikke er i stand til å forstå hva et samtykke innebærer. Det kreves ikke samtykke hvis vergemålet omfatter fratakelse av den rettslige handleevnen.

Det kan opprettes vergemål også for personer under 18 år etter reglene i første og annet ledd, når det etter omstendighetene anses nødvendig at vergemålet fortsetter uavbrutt når personen når myndighetsalderen.

§ 21. Vergemålets innhold og omfang

Vergemålet innebærer at det oppnevnes en verge for personen som er satt under vergemål, jf. § 32. I den utstrekning personen har den rettslige handleevnen i behold, jf. § 22, kan han eller hun selv foreta rettslige handlinger og råde over sine midler. Han eller hun kan også kalle tilbake en disposisjon som er foretatt av vergen, så lenge ingen har ervervet rett etter den.

Vergemålet kan omfatte økonomiske og personlige forhold.

Et vedtak om vergemål skal uttrykkelig ta stilling til omfanget av vergemålet, herunder om det skal begrenses saklig eller i tid. Vergemålet skal ikke gjøres mer omfattende enn nødvendig.

Vergemålet kan ikke omfatte kompetansen til å stemme ved valg, inngå ekteskap, erkjenne farskap, samtykke til donasjon av organer, opprette eller tilbakekalle testament, samtykke til tvang eller kompetansen i andre særlig personlige forhold uten særskilt hjemmel i lov.

§ 22. Særskilte vilkår for vergemål med fratakelse av den rettslige handleevnen

En person som er i en tilstand som nevnt i § 20 første ledd, kan fratras sin rettslige handleevne etter reglene i annet og tredje ledd.

En person kan fratras den rettslige handleevnen i økonomiske forhold hvis dette er nødvendig for å hindre at han eller hun utsetter sin formue eller andre økonomiske interesser for fare for å bli vesentlig forringet, eller han eller hun blir utnyttet økonomisk på en utilbørlig måte. Fratakelsen av den rettslige handleevnen kan begrenses til å gjelde bestemte eiendeler eller bestemte disposisjoner.

En person kan fratras den rettslige handleevnen i personlige forhold på bestemte områder hvis det er betydelig fare for at han eller hun vil handle på en måte som i vesentlig grad vil være egnet til å skade hans eller hennes interesser.

§ 23. Disposisjonsadgangen for den som er fratatt rettslig handleevne

Med mindre noe annet er uttrykkelig bestemt, beholder den som helt eller delvis er fratatt den rettslige handleevnen etter § 22, adgangen til å foreta de disposisjoner som er nevnt i § 10 første ledd første punktum, § 12 første ledd og § 13 første ledd. § 10 annet ledd, § 12 annet og tredje ledd og § 13 annet ledd gjelder tilsvarende.

§ 24. Virkningen av at den som er fratatt den rettslige handleevnen, har handlet ut over sin rett

Bestemmelsene i §§ 14 og 15 gjelder tilsvarende når en som helt eller delvis er fratatt handleevnen etter § 22, har inngått en avtale som ikke bindende kunne gjøres på egen hånd.

Kapittel 5. Oppnevning av verger mv.

§ 25. Oppnevning av verge

Når det er truffet vedtak om vergemål, oppnevnes vergen av den fylkesmannen som har myndighet etter § 55. Når retten treffer vedtak om fratakelse av den rettslige handleevnen, kan retten oppnevne vergen hvis det ikke allerede er oppnevnt verge.

Det skal fastsettes et mandat for vergen som angir rammene for vergeoppdraget, jf. § 21 tredje ledd.

Den som oppnevner vergen, skal gi Folkeregisteret og Løsøreregisteret melding om hvem som er oppnevnt som verge.

§ 26. Faste verger

Fylkesmannen kan engasjere faste verger. Den som engasjeres som fast verge, skal legge frem en uttømmende politiattest. Attesten skal angi om personen er siktet, tiltalt, har vedtatt forelegg eller er dømt for overtredelse av straffebud om økonomisk kriminalitet eller seksuallovbrudd. Kongen gir i forskrift nærmere regler om kravet om politiattest, herunder hvilke straffebud som skal omfattes av attesten, og kan også gi regler om kvalifikasjonskrav, organisering og godtgjøring.

§ 27. Midlertidig oppnevning av verge

Hvis en oppnevnt verge ikke kan utføre sine oppgaver for en viss tid eller for visse saker, eller hvis det medfører betydelige problemer for vergen å utføre dem, kan det oppnevnes en midlertidig verge.

§ 28. Hvem som kan oppnevnes som verge. Antall verger

Den som oppnevnes som verge, må være egnet for vervet og må samtykke i oppnevningen. En person som selv er under vergemål, kan ikke være verge.

Den som skal oppnevnes som verge, skal legge frem politiattest som nevnt i § 26. Dette gjelder likevel ikke der nærstående som nevnt i § 94 annet ledd oppnevnes som verge. Haster oppnevningen, kan oppnevningen skje før det er innhentet politiattest.

En ektefelle eller samboer kan oppnevnes som verge hvis det må antas å være ubetenkelig. Har den vergetrengende særkullsbarn, skal disse om mulig høres, og ektefellen eller samboeren bør ikke oppnevnes hvis noen

av særkullsbarna er imot oppnevningen. På samme måte skal det tas hensyn til hva en ektefelle eller samboer mener, hvis det er aktuelt å oppnevne et særkullsbarn som verge.

Har mor eller far skriftlig tilkjennegitt hvem som skal være sitt barns verge etter at han eller hun er død, bør denne personen velges fremfor andre.

Hvis det er hensiktsmessig, kan det oppnevnes to verger for den som er satt under vergemål. Bestemmelsen i § 18 første ledd annet punktum gjelder tilsvarende.

§ 29. Opphør av vervet som verge

En oppnevnt verge kan med rimelig varsel til fylkesmannen kreve å bli løst fra vervet som verge. Fylkesmannen skal da oppnevne en ny verge.

Fylkesmannen kan frata en oppnevnt verge vervet som verge dersom dette vil være til det beste for den som er satt under vergemål. Fylkesmannen skal frata en oppnevnt verge vervet dersom hensynet til den som er satt under vergemål, gjør dette nødvendig. Fratas vergen vervet, skal det oppnevnes en ny verge.

§ 30. Godtgjøring for vergeoppdraget og dekning av utgifter

Vergen har krav på godtgjøring for arbeidet som verge og har rett til å få dekket nødvendige utgifter i forbindelse med vergeoppdraget. Er vergen forelder til, barn av eller ektefelle eller samboer til den som er under vergemål, kan det bare gis godtgjøring for arbeidet hvis særlige grunner taler for det. Godtgjøring og utgifter etter første og annet punktum dekkes av den som er under vergemål. Har han eller hun en inntekt eller formue som er lavere enn de grenser som fastsettes av Kongen i forskrift, skal godtgjøringen og utgiftene likevel dekkes av fylkesmannen.

Kongen kan i forskrift gi nærmere regler om satser for godtgjøring og utgiftsdekning etter første ledd og kan også fastsette hva som skal anses som særlige grunner etter første ledd annet punktum.

Kapittel 6. Vergens utførelse av vergeoppdraget

§ 31. Vergens oppgave

Vergen skal innenfor rammen av sitt mandat ivareta interessene til den som er under vergemål.

§ 32. Vergens kompetanse

Innenfor rammen av sitt mandat foretar vergen rettslige handlinger og råder over midler på vegne av personen han eller hun er verge for, med mindre noe annet er bestemt ved lov eller av en arvelater eller giver.

§ 33. Vergens plikt til å høre den som er satt under vergemål, mv.

Vergen skal så vidt mulig høre den som er satt under vergemål, før det foretas disposisjoner av større betydning og også når dette ellers fremstår som naturlig.

Er den som er satt under vergemål, ikke fratatt den rettslige handleevnen, kan vergen ikke foreta disposisjonen hvis den som er satt under vergemål, motsetter seg det. Dette gjelder likevel ikke hvis han eller hun ikke er i stand til å forstå hva disposisjonen innebærer. Fylkesmannen, eller vergen med fylkesmannens samtykke, kan innhente legeerklæring for å få klargjort om vedkommende er i stand til å forstå hva disposisjonen innebærer.

Er den som er satt under vergemål, fratatt den rettslige handleevnen, skal vergen legge vekt på det han eller hun mener. Ektefelle eller samboer skal få uttale seg. Er den som er satt under vergemål, uenig i vergens avgjørelse, kan han eller hun bringe spørsmålet inn for fylkesmannen.

§ 34. Vergens habilitet

En verge er inhabil til å handle for den som er under vergemål, når vergen eller noen som står vergen nær, har en interesse i saken som strider mot interessene til den som er under vergemål. Følgende personer skal alltid anses å stå vergen nær:

- a) vergens ektefelle eller samboer,
- b) vergens slektninger i rett oppstigende og rett nedstigende linje og søsken,
- c) slektninger i rett oppstigende og rett nedstigende linje og søsken til en person som nevnt i bokstav a,
- d) ektefelle til eller samboer med noen som er nevnt i bokstav b,
- e) person som vergen representerer.

Er vergen inhabil, skal det oppnevnes en midlertidig verge (setteverge) etter § 27.

En far eller mor kan som verge for eget barn ivareta barnets interesser overfor andre av sine barn og overfor andre som nevnt i første ledd.

§ 35. Registrering av eiendeler og gjeld mv.

Fylkesmannen kan pålegge vergen å foreta registrering og vurdering av eiendelene og gjelden til den som er under vergemål, og sende oppgaven til fylkesmannen.

Vergen skal sørge for at finansielle eiendeler som skal forvaltes av fylkesmannen etter kapittel 7, blir oversendt eller stilt til disposisjon for fylkesmannen.

Vergen har plikt til å føre regnskap i den utstrekning dette følger av forskrift etter § 53.

§ 36. Vergens forvaltning av eiendeler

Vergen skal sørge for at de eiendeler som ikke forvaltes av fylkesmannen, holdes i god stand og blir sikret, oppbevart og eventuelt forsikret på en betryggende og sedvanemessig måte.

Eiendeler som kan gi avkastning, skal drives eller plasseres på en sedvanemessig måte.

Penger som ikke skal forvaltes av fylkesmannen, skal vergen sette på bankkonto i eierens navn. Fylkesmannen kan inngå avtale med finansinstitusjonen om hvor mye vergen til enhver tid har rett til å heve. Vergen kan etter avtale med finansinstitusjonen gis tilgang til alminnelige betalingsinstrumenter knyttet til kontoen til den som er under vergemål.

§ 37. Vergens disponering av inntekter

Vergen dekker utgiftene til den som er under vergemål, med de inntekter vedkommende har. Dette gjelder også inntekter av midler som forvaltes av fylkesmannen. Om vergen ved årsskiftet disponerer mer enn det som er fastsatt etter § 49 første ledd, betales det overskytende til fylkesmannen. Fylkesmannen kan samtykke til at en slik innbetaling unnlates.

Fylkesmannen kan fastsette et beløp som vergen ikke må overskride, og bestemme at inntekten av midler som forvaltes av fylkesmannen, for en del ikke skal utbetales til vergen.

Strekker inntekten ikke til, kan kapitalen brukes helt eller delvis. Bruk av kapitalen krever fylkesmannens samtykke.

§ 38. Drift av næringsvirksomhet

Er den som er satt under vergemål, innehaver av eller deltaker i en næringsvirksomhet som han eller hun ikke er skikket til å drive på egen hånd, kan vergen med samtykke fra fylkesmannen bestemme om virksomheten skal fortsette eller avvikles.

§ 39. Disposisjoner over fast eiendom, løsøre og livsforsikring mv. og utlån av midler til vergen

Vergen skal ha fylkesmannens samtykke til

- a) å erverve eller avhende fast eiendom eller rettighet som ligger til fast eiendom, samt å gjøre gjeldende eller gi avkall på odelsrett eller annen rettighet i fast eiendom,
- b) å pantsette fast eiendom eller påhefte den en servitutt,
- c) å forpakte eller leie bort fast eiendom, herunder bolig,
- d) å si opp leieavtale eller avtale om bortforpaktning,
- e) å kreve utskiftning eller grenseregulering,
- f) drift av fast eiendom,
- g) å begjære bruksendringstillatelse, deling mv. av fast eiendom,
- h) å erverve livsforsikring, livrente eller føderåd,
- i) å avhende løsøre hvor dette er av større verdi, er av usedvanlig karakter eller for øvrig kan sies å være av en spesiell interesse for den som er under vergemål, eller dennes nærmeste familie,
- j) å låne ut midler som tilhører den som er under vergemål, til vergen selv, eller til personer som står i et slikt forhold til vergen som nevnt i § 34. Kongen kan i forskrift gi nærmere regler om vilkårene for slike lån.

Det som er bestemt for fast eiendom i første ledd, gjelder tilsvarende for andel eller aksje i boligselskap så langt det passer.

§ 40. Gjeldsstiftelse mv.

Vergen skal ha fylkesmannens samtykke til å stifte gjeld på vegne av den som er under vergemål. Samtykke kreves også ved pantsettelse av vedkommendes eiendeler.

Kravet om samtykke gjelder ikke lån til utdanning i statlig låneinstitusjon. Vergen råder over lånemidlene til fordel for den som er under vergemål, med mindre vergen lar den som er under vergemål, selv få råderetten. Første og annet punktum gjelder tilsvarende for stipend som tildeles fra slik institusjon.

Den som er under vergemål, kan ikke pådras kausjonsansvar, og hans eller hennes eiendeler kan ikke stilles som sikkerhet for andres gjeld. Vergen kan med fylkesmannens samtykke gjøre unntak fra første punktum hvis det foreligger særlige grunner.

§ 41. Gaver og arveforskudd

Vergen kan ikke gi gaver eller stønader på vegne av den som er under vergemål, utover det som følger av skikk og bruk. En mindreårig over 15 år må samtykke til slik gave. Gjelder det større beløp, kreves det samtykke av fylkesmannen, selv om en slik gave følger av skikk og bruk.

Med fylkesmannens samtykke kan vergen gi arveforskudd til en livsarving hvis det foreligger et særlig behov for det, eller hvis det foreligger skriftlige nedtegnelser eller andre holdepunkter for at et slikt forskudd er i samsvar med ønsket til den som er under vergemål.

§ 42. Avkall og avslag på arv eller gave

Vergen skal ha fylkesmannens samtykke til å avslå en gave eller gi avkall eller avslag på arv på vegne av den som er under vergemål, med mindre gaven eller arven må anses å ha en ubetydelig verdi.

§ 43. Disposisjoner knyttet til næringsvirksomhet som er arvet

Er den som er under vergemål, arving til næringsvirksomhet eller del av slik virksomhet, må vergen ha samtykke av fylkesmannen til på dennes vegne å delta i virksomheten eller å overta aksjer i et aksjeselskap eller allmennaksjeselskap som dannes for å fortsette virksomheten.

§ 44. Særregler om forvaltning når ektefelle eller samboer er oppnevnt som verge

Er ektefellen eller samboeren til den som er satt under vergemål, oppnevnt som verge, gjelder ikke reglene i kapitlet her om fylkesmannens samtykke. Disposisjoner som nevnt i § 39 første ledd bokstav a og b og § 40 skal likevel ha fylkesmannens samtykke. Finansielle eiendeler som nevnt i kapittel 7 skal forvaltes av vergen og ikke av fylkesmannen. Ektefellen eller samboeren står ikke under fylkesmannens tilsyn etter § 47 første ledd.

§ 45. Forhåndssamtykke. Hel eller delvis oppfyllelse av avtalen

Krever en disposisjon samtykke enten fra fylkesmannen eller den som er under vergemål, og vergen ikke har fått det på forhånd, skal vergen forbeholde seg en passende frist for å få samtykket.

Hvis en slik avtale er helt eller delvis oppfylt, og samtykke ikke blir gitt, gjelder reglene i § 15 første ledd første og annet punktum tilsvarende. Det samme gjelder hvis avtalen er inngått i strid med første ledd, og den annen part går fra den.

§ 46. Taushetsplikt for oppnevnt verge

En oppnevnt verge plikter å hindre at andre får adgang eller kjennskap til det han eller hun får vite som ledd i vergeoppdraget om noens personlige forhold eller om tekniske innretninger og fremgangsmåter samt drifts- eller forretningsforhold som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde av hensyn til den opplysningen angår. Taushetsplikten gjelder også etter at vergeoppdraget er avsluttet. Vergen kan heller ikke utnytte slike opplysninger i egen virksomhet eller tjeneste eller i arbeid for andre.

Opplysningen om at en person er satt under vergemål, er ikke underlagt taushetsplikt. Det samme gjelder opplysningen om at vedkommende er oppnevnt som verge, og opplysninger om rammene for vergeoppdraget.

Hvis den som er satt under vergemål, ikke selv kan gi uttrykk for sitt syn, gjelder ikke taushetsplikten overfor vedkommendes ektefelle, samboer, barn, barnebarn, foreldre og søsken i større utstrekning enn det som må antas å være etter hans eller hennes ønske. Taushetsplikten viker for opplysningsplikt og meldeplikt med hjemmel i lov. Forvaltningsloven § 13 annet ledd første punktum og § 13 a gjelder tilsvarende.

§ 47. Vergens forhold til fylkesmannen. Klagerett

Vergen står under tilsyn av fylkesmannen og plikter å gi de opplysninger om vergemålet som fylkesmannen ber om.

Vergen bør rådføre seg med fylkesmannen når han eller hun er i tvil, og når det gjelder avgjørelser av særlig betydning for den som er under vergemål.

Vergen kan påklage fylkesmannens vedtak til den sentrale vergemålsmyndigheten.

Kapittel 7. Fylkesmannens forvaltning av finansielle eiendeler**§ 48. Finansielle eiendeler som skal forvaltes av fylkesmannen**

Finansielle eiendeler som eies av personer under vergemål, forvaltes av fylkesmannen, hvis ikke noe annet følger av lov eller annen gyldig bestemmelse.

Den som er satt under vergemål, men ikke er fratatt den rettslige handleevnen, må gi samtykke til at fylkesmannen forvalter midlene. Samtykke kreves likevel ikke dersom han eller hun ikke er i stand til å forstå hva samtykket innebærer.

Med finansielle eiendeler menes penger, bankinnskudd, andre pengekrav, andeler i selskap med begrenset ansvar, livspoliser og finansielle instrumenter.

Med finansielle instrumenter menes det samme som etter lov 29. juni 2007 nr. 75 om verdipapirhandel § 2–2.

§ 49. Finansielle eiendeler som ikke skal forvaltes av fylkesmannen

Utgjør de finansielle eiendelene til en person under vergemål et beløp som er lavere enn en grense som fastsettes av Kongen i forskrift, skal eiendelene i stedet forvaltes av vergen. Når særlige grunner tilsier det, kan fylkesmannen unnlate å ta midler som overstiger den fastsatte beløpsgrensen, til forvaltning. Fylkesmannen kan også, når særlige grunner tilsier det, ta midler som ligger under den fastsatte beløpsgrensen, til forvaltning.

Finansielle eiendeler som en arvelater eller giver har fastsatt at skal forvaltes særskilt etter § 95, skal ikke forvaltes av fylkesmannen.

Er ektefellen eller samboeren til den som er satt under vergemål, oppnevnt som verge, gjelder § 44.

§ 50. Omgjøring av finansielle eiendeler

Fylkesmannen kan omgjøre andre finansielle eiendeler enn penger og bankinnskudd til kontante midler.

Andre finansielle eiendeler enn penger og bankinnskudd som er av særlig karakter, eller som eieren må antas å ha en særlig tilknytning til, bør ikke selges med mindre det er nødvendig ut fra eierens behov.

Vergen, og om mulig også eieren, skal høres før omgjøring finner sted.

§ 51. Forvaltningen av finansielle eiendeler

Finansielle eiendeler som skal forvaltes av fylkesmannen og om nødvendig er omgjort til kontante midler etter § 50 første ledd, skal plasseres som bankinnskudd på individuelle konti i bank.

Den sentrale vergemålsmyndigheten skal forhandle om innskuddsvilkårene på vegne av fylkesmannen og fastsetter hvilke finansinstitusjoner som skal benyttes for innskuddsformål.

Finansielle eiendeler som ikke omgjøres til kontante midler, jf. § 50 annet ledd, skal forvaltes individuelt av fylkesmannen. Fylkesmannen kan gi en bestyrer i oppgave å forvalte slike finansielle eiendeler mot særskilt vederlag av avkastningen av midlene, forutsatt at en slik løsning best tjener interessene til eieren. Reglene i kapittel 6 og § 53 gjelder så langt de passer for bestyrerens forvaltning av eiendelene.

Første til tredje ledd gjelder tilsvarende for finansielle eiendeler som etter lov skal forvaltes på samme måte som midler som tilhører personer under vergemål, eller som etter gyldig bestemmelse av arvelater eller giver skal forvaltes av fylkesmannen, jf. §§ 95 og 96.

§ 52. Utbetaling ved opphør av vergemål

Ved opphør av vergemålet skal fylkesmannen uten unødig opphold sende midlene som har vært forvaltet etter reglene i kapitlet her, til eieren sammen med sluttregnskap.

Før midlene kommer til utbetaling kan eieren anmode om at midlene likevel fortsatt skal forvaltes av fylkesmannen. Adgangen til fortsatt forvaltning opphører ved utløpet av det året eieren av midlene fyller 25 år. Fylkesmannen plikter å informere om muligheten for fortsatt forvaltning.

Hvis eieren på utbetalingstidspunktet ikke er villig til å ta imot eiendeler eller kvittere for dem, eller overlevering og kvittering av andre grunner ikke er mulig, skal fylkesmannen, med mindre særlige grunner taler mot det, omgjøre midlene i penger som deponeres i Norges Bank etter reglene i lov 17. februar 1939 nr. 2 om deponering i gjeldshøve.

Salg kan begjæres gjennom namsmyndighetene etter regler om tvangssalg så langt de passer. Bestemmelsene i tvangsfullbyrdsloven § 8–16 første ledd, § 10–6, jf. § 8–16 første ledd, § 11–20 og § 12–6, jf. § 11–20, om det minste bud som kan godtas, gjelder ikke i disse tilfellene.

Eieren skal varsles av fylkesmannen om at eiendelene kan bli solgt. Fylkesmannen kan sette en frist for eieren til å motta eiendelene eller kvittere for dem om salg skal unngås. Varslet skjer på en måte fylkesmannen finner betryggende.

§ 53. Regnskapsplikt

Kongen gir i forskrift nærmere regler om vergens og fylkesmannens regnskapsplikt, herunder revisjon av regnskaper.

§ 54. Opplysningsplikt for institusjoner mv.

Kongen kan i forskrift gi regler om at når en mindreårig eller en person som er fratatt den rettslige handleevnen, tilføres eiendeler, skal offentlige forvaltningsorganer, finansinstitusjoner, fondsforvaltningsselskaper, verdipapirregistre og verge gi melding til fylkesmannen om dette.

Institusjoner og personer som nevnt i første ledd har opplysningsplikt overfor vergen og fylkesmannen for personer som er under vergemål eller begjært satt under vergemål. Kongen kan i forskrift gi nærmere regler om opplysningsplikten.

Vergen og fylkesmannen har rett til innsyn i ligning og selvangivelse for personer under vergemål og for personer som er begjært satt under vergemål, når slikt innsyn er nødvendig for at vergen og fylkesmannen skal kunne ivareta sine oppgaver etter loven her.

Kapittel 8. Saksbehandlingsregler for vergemålsmyndigheten

§ 55. Fylkesmannens kompetanse mv.

Fylkesmannen behandler saker etter loven her i første instans, herunder sak om vergemål der den rettslige handleevnen ikke fratras.

Saken behandles av fylkesmannen i det vergemålsdistriktet der personen som saken om vergemål gjelder, har bopel. Om det ikke kan påvises bopel i et bestemt distrikt, behandles saken av fylkesmannen i det distriktet som personen har sterkest tilknytning til.

Forvaltningsloven gjelder for vergemålsmyndighetens virksomhet om ikke noe annet følger av loven her.

§ 56. Rett til å begjære vergemål

Fylkesmannen treffer vedtak om opprettelse eller endring av vergemål av eget tiltak eller etter begjæring fra

- a) personen selv,
- b) personens ektefelle, samboer, foreldre, nærmeste livsarving eller søsken,
- c) vergen, hvis personen allerede er under vergemål,
- d) behandlende lege eller tilsynslege ved helseinstitusjon der personen er innlagt eller bor.

Begjæring som nevnt i første ledd skal begrunnes.

Om en person som nevnt i første ledd bokstav b eller c begjærer vergemål eller endring av dette, blir vedkommende part i saken. Personer som nevnt i første ledd bokstav b kan senere tre inn som part i saken.

Kongen kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om begjæringen.

§ 57. Meldeplikt for institusjoner og andre

Må det antas at det er behov for vergemål for en person som er innlagt i institusjon eller boform med heldøgns omsorg eller pleie, skal institusjonen eller boformen melde fra til fylkesmannen. Meldeplikten gjelder også ansvarlig for kommunens helse- og sosialtjenester utenfor institusjon. Meldingen skal begrunnes.

Kongen kan i forskrift gi nærmere regler om meldeplikten.

§ 58. Forhåndsvarsel

Straks saken er igangsatt, skal det sendes forhåndsvarsel etter forvaltningsloven § 16 til personen som saken om vergemål gjelder. Forhåndsvarsel kan unnlates dersom

- a) personen ikke er i stand til å forstå hva saken gjelder,
- b) personen allerede på annen måte har fått kjennskap til at vedtak skal treffes, eller
- c) forhåndsvarsel ikke er praktisk mulig.

§ 59. Grunnlaget for fylkesmannens avgjørelse

Fylkesmannen skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes. Fylkesmannen skal blant annet legge til grunn for vedtaket:

- a) erklæring fra lege eller annen sakkyndig om hvorvidt personen på grunn av forhold som nevnt i § 20 ikke er i stand til å ivareta sine interesser, og om personen forstår hva et samtykke til vergemål innebærer,
- b) uttalelse fra pårørende som har begjært vergemål, jf. § 56,
- c) uttalelse fra institusjon eller tjeneste som har gitt melding etter § 57, og fra institusjon der personen er innlagt,
- d) samtykkeerklæring der dette kreves, jf. § 20,
- e) samtale mellom saksbehandler og den som er begjært satt under vergemål, med mindre det må antas at personen ikke kan forstå hva saken gjelder.

Helsepersonell og ansatte i sosialtjenesten og barnevernstjenesten kan gi nødvendige og relevante opplysninger til fylkesmannen eller oppnevnt sakkyndig uten hinder av taushetsplikten.

Kongen kan i forskrift gi nærmere regler om gjennomføringen av bestemmelsene i første og annet ledd, herunder regler om at fylkesmannen kan kreve fremlagt slik dokumentasjon som er nevnt i første ledd bokstav a og c.

§ 60. Underretning til nære familiemedlemmer

Når en person begjæres satt under vergemål, skal fylkesmannen underrette ektefellen eller samboeren og eventuelle barn over 18 år om begjæringen. Disse skal også underrettes om avgjørelsen i saken, om klage og om begjæring om endringer av vergemålet. Har personen ikke nære familiemedlemmer som nevnt i første punktum, skal foreldrene underrettes på samme måte.

§ 61. Midlertidig vedtak

Dersom det er nødvendig for å avverge vesentlig skade eller ulempe for den som begjæringen om vergemål gjelder, og vilkårene etter § 20 antas å foreligge, kan fylkesmannen treffe midlertidig vedtak om vergemål inntil det foreligger endelig avgjørelse i saken. Dersom vilkårene i § 22 antas å foreligge, kan fylkesmannen på samme vilkår som nevnt i første punktum treffe midlertidig avgjørelse om hel eller delvis fratakelse av den rettslige handleevnen.

Reglene i § 59 første ledd bokstav e og § 58 om forhåndsvarsel skal følges, med mindre det er en nærliggende fare for at formålet med den midlertidige avgjørelsen da ikke blir oppnådd.

Når det er truffet en midlertidig avgjørelse etter første ledd, skal vedtaket straks sendes til tinglysing eller registrering, jf. § 77.

Fylkesmannen skal straks bringe vedtak om midlertidig fratakelse av den rettslige handleevnen inn for tingretten.

§ 62. Avvisning

En begjæring om vergemål kan avvises av fylkesmannen dersom det går frem av begjæringen at de forhold som påberopes, ikke kan gi grunnlag for opprettelse av vergemål. Det samme gjelder når begjæringen er avslått tidligere, og den nye begjæringen ikke inneholder nye opplysninger av betydning.

§ 63. Opphevelse av eller endring av vergemålet

Et vedtak om vergemål skal oppheves eller endres hvis vilkårene for vergemålet ikke lenger er til stede eller forholdene tilsier det. Dersom den som er satt under vergemål etter eget samtykke, trekker samtykket tilbake, skal vergemålet oppheves.

Er vergemålet fastsatt ved dom, avgjøres krav om endring av dommen ved nytt søksmål, jf. § 75. Hvis fylkesmannen finner det ubetenkelig, og den eller de som har brakt saken om vergemål inn for retten, ikke motsetter seg det, kan fylkesmannen bestemme at personen ikke lenger skal være under vergemål eller være fratatt den rettslige handleevnen.

§ 64. Klage

Fylkesmannens vedtak om opprettelsen av vergemålet kan påklages til den sentrale vergemålsmyndigheten av den som er satt under vergemål, av dennes verge, av den som har begjært vergemålet, og av dem som kan begjære vergemål etter § 56 første ledd bokstav b.

§ 65. Taushetsplikt

Opplysningen om at en person er satt under vergemål, er ikke undergitt taushetsplikt.

§ 66. Rett til å behandle personopplysninger

Vergemålsmyndigheten har rett til å behandle sensitive og ikke-sensitive personopplysninger som er nødvendige som ledd i saksbehandlingen etter loven her. Opplysningene kan brukes til administrasjon og saksbehandling og for å utarbeide statistikk, og de kan som ledd i dette utveksles mellom fylkesmennene og mellom fylkesmennene og den sentrale vergemålsmyndigheten. I den utstrekning det er nødvendig, kan relevante opplysninger om den som er satt under vergemål, utleveres til vergen. Utlevering kan ellers skje der det følger av lov.

§ 67. Vurdering av tvungen forvaltning

I forbindelse med opprettelsen av vergemålet skal fylkesmannen vurdere om midler som er underlagt tvungen forvaltning i medhold av folketrygdloven § 22–4, folketrygdloven § 22–6, kommunehelsetjenesteloven § 6–8 eller sosialtjenesteloven § 7–11, i stedet skal forvaltes av vergen.

Kapittel 9. Saksbehandlingsregler for domstolene**§ 68. Rettens kompetanse i vergemålssaker mv.**

Vergemål med fratakelse av den rettslige handleevnen besluttes av tingretten. Retten kan oppnevne verge, jf. 25 første ledd annet punktum.

Retten kan overprøve vedtak om vergemål etter § 55 og vedtak om avslag på begjæring om opphevelse av vergemål etter § 63. Innenfor rammene av vergemålsloven prøver retten alle sider av saken.

Mekling i forliksrådet foretas ikke.

Søksmål i vergemålssaker etter første og annet ledd reises ved tingretten der personen vergemålssaken gjelder, har sitt alminnelige verneting.

§ 69. Kompetanse til å reise sak mv.

Sak om vergemål kan reises av dem som er nevnt i § 56 første ledd bokstav a til d, og av fylkesmannen. Sak reises ved stevning til retten.

Personen vergemålssaken gjelder, kan, selv om han eller hun er fratatt den rettslige handleevnen, på egen hånd begjære forenklet domsbehandling dersom han eller hun har evne til å forstå hva saken gjelder.

§ 70. Tingrettens sammensetning

Tingretten settes med to meddommere, hvorav den ene eller begge kan være fagkyndige som oppnevnes av retten.

§ 71. Rettens behandling av vergemålssaker

For rettens saksbehandling i saker om vergemål, jf. § 68 første og annet ledd, gjelder de alminnelige reglene i rettergangslovgivningen så langt de passer, om ikke noe annet følger av loven her.

Saken skal prioriteres og behandles så hurtig som hensynet til en forsvarlig saksbehandling gjør mulig. Retten avgjør om hovedforhandlingen skal holdes i rettslokalet, på sykehuset eller i den institusjonen der personen er.

Retten skal gjøre partene oppmerksom på adgangen til å begjære saken behandlet for lukkede dører.

Reglene i § 60 om underretning til nære familiemedlemmer gjelder tilsvarende for retten.

Retten sørger for at saken blir tilstrekkelig opplyst. Retten har i den forbindelse krav på å få bistand fra politiet. Helsepersonell, ansatte i sosialtjenesten og ansatte i barnevernstjenesten kan gi nødvendige og relevante opplysninger til oppnevnt sakkyndig og avgi vitneforklaring uten hinder av taushetsplikt.

§ 72. Møteplikt under hovedforhandlingen

Personen vergemålssaken gjelder, og i tilfelle vergen, skal innkalles til hovedforhandlingen.

Uteblir personen, eller er personen ikke i stand til å møte, skal retten før avgjørelse treffes sørge for en muntlig samtale med personen utenfor hovedforhandlingen, med mindre personen ikke er i stand til å forstå hva saken gjelder, eller en slik samtale ikke er mulig å få til. Hvis retten enstemmig finner det ubetenkelig, kan rettens leder eller oppnevnt sakkyndig gjennomføre samtalen alene.

Dersom det er oppnevnt sakkyndig, skal denne, med mindre særlige grunner foreligger, møte under hovedforhandlingen. Det samme gjelder den som har begjært vergemålet.

§ 73. Avgjørelse ved dom. Anke

Avgjørelse i saken treffes ved dom.

Dommen kan påankes av personen vergemålssaken gjelder, dennes verge, den eller de som har begjært vergemål, og av de som kan begjære vergemål etter § 56 første ledd bokstav b.

Lagmannsretten er ankeinstans. Bestemmelsen i § 70 gjelder tilsvarende.

§ 74. Avvisning

En sak om vergemål kan avvises av retten dersom det går frem av stevningen at de forhold som påberopes, ikke kan gi grunnlag for opprettelse av vergemål. Det samme gjelder når saken er avslått tidligere, og den nye stevningen ikke inneholder nye opplysninger av betydning.

§ 75. Rettskraft. Endring av dom

Rettens dom i sak om opprettelse av vergemål eller fratakelse av den rettslige handleevnen trer i kraft straks.

Ved anke kan tingretten som har avsagt dommen, eller ankeinstansen bestemme at anken skal ha oppsettende virkning.

Når rettskraftig dom foreligger, kan ny sak ikke reises før det er gått ett år.

Krav om endring av dommen avgjøres ved nytt søksmål. Den som er fratatt den rettslige handleevnen, kan reise søksmål på egen hånd dersom han eller hun har evne til å forstå hva saken gjelder.

§ 76. Kostnadene ved saken. Oppnevning av prosessfullmektig

Staten bærer alle kostnadene ved saken når ikke annet følger av særskilt lovbestemmelse. Om en privat part har reist søksmålet, kan denne pålegges ansvar for egne kostnader om søksmålet synes ubegrunnet.

Retten skal gjøre den som en sak om fratakelse av den rettslige handleevnen gjelder, oppmerksom på retten til å få oppnevnt advokat på det offentliges bekostning, jf. rettshjelpsloven § 16.

Dersom personen ikke selv sørger for prosessfullmektig, skal retten av eget tiltak oppnevne prosessfullmektig hvis saksøkte ikke er i stand til å forstå hva saken gjelder. Kongen kan gi nærmere regler om utvalg av advokater som retten kan oppnevne en prosessfullmektig fra.

§ 77. Registrering av vedtak om fratakelse av den rettslige handleevnen

Dom om fratakelse av den rettslige handleevnen skal tinglyses eller registreres i

- a) Løsøreregisteret,
- b) grunnboka og andre lignende realregistre hvis personen eier fast eiendom eller andre registrerte eiendeler,
- c) Enhetsregisteret og Foretaksregisteret, hvis personen er innehaver av eller ansvarlig deltaker i et foretak som er innført der,
- d) Verdipapirsentralen.

Den retten som har besluttet fratakelsen av den rettslige handleevnen, skal sørge for slik tinglysing eller registrering som nevnt i første ledd. Om retten opphever eller endrer avgjørelsen om fratakelse av den rettslige handleevnen, skal retten sørge for at endringen blir registrert.

Tredjepersoners stilling reguleres av de tinglysingsrettslige regler. Fratakelse av den rettslige handleevnen kan ikke gjøres gjeldende overfor den som i god tro har inngått avtale med vedkommende om eiendeler som nevnt i nr. 2 før den påbudte meldingen er innført i dagbok eller register.

Kapittel 10. Fremtidsfullmakter mv.**§ 78. Definisjon**

En fremtidsfullmakt er en fullmakt til én eller flere personer om å representere fullmaktsgiveren etter at fullmaktsgiveren på grunn av sinnslidelse, herunder demens, eller alvorlig svekket helbred ikke lenger er i stand til å ivareta sine interesser innen de områdene som omfattes av fullmakten.

§ 79. Fullmaktsgiveren og fullmektigen

En fremtidsfullmakt kan opprettes av den som har fylt 18 år og har evnen til å forstå fullmaktens betydning.

Den som utpekes som fullmektig, må på tidspunktet fullmakten trer i kraft, ha fylt 18 år og ikke være satt under vergemål. En juridisk person kan ikke utpekes til fullmektig i en fremtidsfullmakt.

Fullmakten kan utpeke en annen fullmektig for det tilfellet at fullmektigen blir midlertidig eller varig forhindret fra å utføre sitt oppdrag.

§ 80. Fullmaktens innhold og omfang

En fremtidsfullmakt kan omfatte økonomiske og personlige forhold. Den kan begrenses til å gjelde bestemte områder.

Det skal gå klart frem av fullmakten at den skal gjelde etter at fullmaktsgiveren har kommet i en tilstand som nevnt i § 78.

Kompetansen til å stemme ved valg, inngå ekteskap, erkjenne farskap, samtykke til donasjon av organer, opprette eller tilbakekalle testament eller samtykke til tvang og kompetansen i andre særlig personlige forhold kan ikke omfattes av fullmakten uten særskilt hjemmel i lov.

Hvis ikke noe annet følger av fremtidsfullmakten, kan fullmektigen samtykke til behandling av personopplysninger på vegne av fullmaktsgiveren innenfor fullmaktens område.

§ 81. Formkrav

En fremtidsfullmakt skal gjøres skriftlig med to vitner som fullmaktsgiveren har godtatt, og som er til stede sammen og vet at dokumentet skal være en fremtidsfullmakt. Mens vitnene er til stede, skal fullmaktsgiveren skrive under dokumentet eller vedkjenne seg sin underskrift. Vitnene skal underskrive dokumentet mens fullmaktsgiveren er til stede, og etter hans eller hennes ønske.

Vitnene må ha fylt 18 år og må ha evne til å forstå betydningen av underskriften. Fullmektigen kan ikke være vitne. Det samme gjelder fullmektigens ektefelle, samboer, foreldre, barn og barnebarn.

Er reglene i paragrafen her ikke fulgt, er dokumentet ugyldig som fremtidsfullmakt.

§ 82. Opplysninger fullmakten bør inneholde

En fremtidsfullmakt bør dateres.

Vitnene bør i påskrift på dokumentet opplyse om fullmaktsgiveren har opprettet fullmakten av fri vilje og hadde evne til å forstå betydningen av handlingen, og om eventuelle andre forhold som kan ha betydning for fullmaktens gyldighet. Påskriften bør inneholde opplysning om vitnenes fødselsdato og adresse.

§ 83. Ikrafttredelse

En fremtidsfullmakt trer i kraft når fullmaktsgiveren er i en slik tilstand som beskrevet i § 78.

Fullmektigen skal ta stilling til når fullmakten er i kraft. Fullmektigen skal snarest mulig underrette fullmaktsgiveren og fullmaktsgiverens ektefelle eller samboer om fullmaktens ikrafttredelse og om dens innhold. Hvis fullmaktsgiveren ikke har ektefelle eller samboer, skal andre nære slektninger underrettes.

§ 84. Stadfesting

Fullmektigen kan be fylkesmannen om å stadfeste ikrafttredelsen av en fremtidsfullmakt. Stadfesting skal skje hvis fullmakten er opprettet i samsvar med § 81 første ledd, og fullmaktsgiveren er i en tilstand som nevnt i § 78.

Stadfesting skal likevel ikke skje hvis

- a) det er klart at fullmaktsgiveren ikke hadde fylt 18 år eller manglet evnen til å forstå disposisjonens betydning når fremtidsfullmakten ble opprettet, jf. § 79 første ledd,
- b) det er klart at vitnene ikke oppfylte kravene i § 81 annet ledd, eller
- c) det er grunn til å anta at fullmektigen ikke er egnet for oppdraget.

Fullmektigen skal legge frem fremtidsfullmakten, bevis for at pårørende er varslet, jf. § 83 annet ledd, og en legeerklæring om fullmaktsgiverens aktuelle helsetilstand. Slik legeerklæring kan fullmektigen innhente uten hinder av taushetsplikt. Fylkesmannen sørger for sakens opplysning ellers.

Blir ikrafttredelsen stadfestet, skal fullmektigen motta en attest om dette. Stadfestingen skal registreres i samsvar med § 77.

Kongen kan gi nærmere regler om stadfesting og registrering av stadfestingen.

§ 85. Fullmektigens oppgaver

Fullmektigen skal handle i samsvar med fullmakten og fremme fullmaktsgiverens interesser og rettigheter.

Før fullmektigen treffer avgjørelser skal fullmaktsgiveren høres hvis dette kan skje uten betydelige vanskeligheter. Det er ikke nødvendig å høre fullmaktsgiveren hvis han eller hun ikke kan forstå sakens betydning.

Fullmektigen skal holde fullmaktsgiverens midler atskilt fra sine egne. Fullmektigen skal oppbevare tilstrekkelig dokumentasjon om de avgjørelser som blir tatt på fullmaktsgiverens vegne.

§ 86. Inhabilitet mv.

Fullmektigen kan ikke representere fullmaktsgiveren i saker der han eller hun ville vært inhabil som verge, jf. § 34. Fullmektigen kan likevel gjennomføre disposisjoner etter §§ 87 og 88 og disposisjoner som fullmakten særskilt angir at fullmaktsgiveren skal kunne gjennomføre.

Hvis fullmektigen er inhabil, kan fullmektigen og personer nevnt i § 56 begjære at fylkesmannen oppnevner en verge med et mandat begrenset til de forhold som gjør fullmektigen inhabil.

§ 87. Gaver

En fullmektig kan gi sedvanlige gaver på fullmaktsgiverens vegne. Andre gaver kan bare gis hvis det er angitt særskilt i fullmakten.

§ 88. Vederlag og dekning av utgifter

Om ikke noe annet er avtalt eller fastsatt i fullmakten, kan fullmektigen dekke sine nødvendige utgifter av fullmaktsgiverens midler. Om ikke noe annet er avtalt eller fastsatt i fullmakten, kan fullmektigen, når det er rimelig, også beregne seg et passende vederlag.

§ 89. Tilbakekall av fremtidsfullmakt

Et løfte om ikke å tilbakekalle en fremtidsfullmakt er ikke bindende.

Fullmaktsgiveren kan tilbakekalle fremtidsfullmakten hvis han eller hun har evnen til å forstå betydningen av dette.

Tilbakekall skjer ved at fullmaktsgiveren krever fullmakten tilbake eller får den ødelagt. Fullmektigen plikter etter krav fra fullmaktsgiveren å levere fullmakten tilbake. Har en tredjeperson fått en særskilt erklæring om at fremtidsfullmakten er tilbakekalt, gjelder dette som tilbakekall overfor ham eller henne.

§ 90. Opplysnings- og regnskapsplikt

Det kan fastsettes i en fremtidsfullmakt at fullmektigen skal ha opplysnings- eller regnskapsplikt overfor en tredjeperson.

Fullmektigen skal på begjæring fra fylkesmannen legge frem de opplysningene om fullmaktsforholdet som fylkesmannen krever. Fylkesmannen kan pålegge fullmektigen å føre regnskap og gi fylkesmannen innsyn i dette der det er nødvendig for å sikre fullmaktsgiverens interesser.

§ 91. Vergemål for fullmaktsgiveren

De som er nevnt i § 56, kan begjære at fullmaktsgiveren settes under vergemål. Det samme kan den som i fremtidsfullmakten er utpekt som fullmektig. Fylkesmannen kan også av eget tiltak behandle sak om opprettelse av vergemål for fullmaktsgiveren.

Fylkesmannen eller retten skal vurdere om vilkårene for vergemål er oppfylt, jf. kapittel 4. Ved vurderingen av om det er behov for vergemål, skal det legges vekt på om fullmektigen ivaretar fullmaktsgiverens interesser som forutsatt i fremtidsfullmakten, og om det er behov for ytterligere bistand.

Hvis det opprettes vergemål for fullmaktsgiveren som erstatter fullmakten, skal fylkesmannen om mulig kalle fullmakten tilbake samtidig. § 89 tredje ledd gjelder tilsvarende. Om vergemålet setter fullmakten delvis til side, skal fylkesmannen om mulig foreta en påtegning om dette på fullmakten.

§ 92. Forholdet til avtaleloven

Avtalelovens bestemmelser gjelder tilsvarende for fullmakt etter kapitlet her og for fullmektigens disposisjoner og ansvar, med mindre noe annet fremgår av loven her.

§ 93. Faste betalingsoppdrag

Skriftlig fullmakt til en finansinstitusjon eller betalingsmottaker om at det som fast oppdrag skal foretas en bestemt angitt betaling på fullmaktsgiverens vegne, er gyldig også etter at fullmaktsgiveren er kommet i en tilstand som nevnt i § 78.

En verge kan innenfor sitt mandat kalle tilbake fullmakter som nevnt i første ledd. Det samme kan en fullmektig etter en fremtidsfullmakt hvis fremtidsfullmakten omfatter representasjon av fullmaktsgiveren i økonomiske forhold.

§ 94. Nærstående representasjonsrett

Nærstående har etter reglene i denne paragrafen rett til å representere et familiemedlem som på grunn av sinnslidelse, herunder demens, eller alvorlig svekket helbred, ikke lenger er i stand til å ivareta sine økonomiske interesser. Den nærstående har rett til på familiemedlemmets vegne å foreta økonomiske disposisjoner som gjelder familiemedlemmets bolig og daglige underhold. Den nærstående har også rett til å sørge for betaling av offentlige skatter og avgifter og av forpliktelser som følger av gyldige låneavtaler familiemedlemmet har inngått. Den nærstående kan si opp betalingsoppdrag som nevnt i § 93.

Som nærstående regnes følgende personer som har fylt 18 år, og som ikke er under vergemål:

- a) ektefelle eller samboer
- b) barn
- c) barnebarn
- d) foreldre.

En nærstående har bare representasjonsrett dersom samtlige medlemmer med høyere prioritet etter rekkefølgen som følger av første punktum, skriftlig har frasagt seg retten til å representere familiemedlemmet.

Nærståendes representasjonsrett etter denne paragrafen gjelder ikke hvis det er oppnevnt verge for familiemedlemmet, og heller ikke i den utstrekning forholdet omfattes av en fremtidsfullmakt.

§ 85 gjelder tilsvarende.

Kapittel 11. Forskjellige bestemmelser**§ 95. Særskilt forvaltning etter bestemmelse av giver og arvelater**

Denne loven begrenser ikke en givers eller arvelaters adgang til ved gave eller testament å bestemme at gave eller arv som tilfaller en person under vergemål, skal forvaltes eller brukes på en bestemt måte. Med mindre det er i strid med arvelaterens eller giverens bestemmelser om alternativ forvaltning eller bruk, gjelder lovens regler om forvaltning og regnskapsføring av midler tilhørende personer som er under vergemål.

Giverens bestemmelse må være skriftlig og datert.

Hvis det vil være åpenbart uheldig for den som er under vergemål, at midlene står til hans eller hennes rådighet, kan vergen med fylkesmannens samtykke frata vedkommende råderetten over dem. På samme vilkår kan vergen med fylkesmannens samtykke bestemme at midlene skal forvaltes etter reglene i denne lov.

Arvelaterens og giverens disposisjoner som nevnt i første og annet ledd må være truffet senest ved gavens oppfyllelse eller fremgå av testamentet.

§ 96. Midler som ved lov er bestemt at skal forvaltes etter denne lov

Når det ved lov er bestemt at midlene til en person som ikke er under vergemål, skal behandles etter de regler som gjelder for midler til personer under vergemål, kan fylkesmannen oppnevne en bestyrer til å forestå forvaltningen av dem. Reglene i kapittel 6 og 7 gjelder for bestyrerens forvaltning så langt de passer.

Bestyreren utfører sitt oppdrag mot vederlag av avkastningen av midlene. Er avkastningen ikke tilstrekkelig til å dekke omkostningene, kan fylkesmannen i særskilte tilfeller samtykke i at vederlaget dekkes av selve forvaltningskapitalen. Fylkesmannen avgjør på hvilken måte dekning kan skje.

§ 97. Forvaltning av andre midler enn de som tilhører personer under vergemål

Fylkesmannen kan overta forvaltningen av legatmidler og andre midler som fylkesmannen etter denne lov ikke har plikt til å forvalte. I så fall gjelder reglene i kapittel 7.

Kongen kan i forskrift gi nærmere regler om gjennomføringen av denne bestemmelsen.

Kapittel 12. Saker med tilknytning til utlandet**§ 98. Fylkesmannens myndighet i vergemålssaker der personen ikke er bosatt i Norge**

Om en norsk statsborger har flyttet fra Norge, kan sak etter loven her i særlige tilfeller behandles av fylkesmannen der personen hadde sin siste bopel i Norge.

§ 99. Fylkesmannens myndighet i internasjonale forhold når det gjelder stadfesting av fremtidsfullmakter mv.

Fylkesmannen kan stadfeste en fremtidsfullmakt hvis fullmaktsgiveren er bosatt i Norge. Hvis fullmaktsgiveren ikke er bosatt i Norge, men fullmakten gjelder eiendom i Norge, kan fylkesmannen stadfeste fullmakten så langt det

gjelder denne eiendommen. Hvis fylkesmannen kan stadfeste en fremtidsfullmakt etter første og annet punktum, kan fylkesmannen også registrere fullmakten i samsvar med § 84 fjerde ledd.

Fylkesmannen har myndighet etter § 86 annet ledd, § 90 annet ledd og § 91 hvis fullmaktsgiveren er bosatt i Norge. Hvis fullmaktsgiveren ikke er bosatt i Norge, har fylkesmannen slik myndighet hvis det etter omstendighetene er grunn for fylkesmannen til å gripe inn.

§ 100. Fremtidsfullmakter og lovvalg

Når det gjelder gyldighet, omfang, endring og opphør av en fremtidsfullmakt, anvendes loven i den staten hvor fullmaktsgiveren var bosatt når fremtidsfullmakten ble opprettet, om ikke fullmaktsgiveren skriftlig har bestemt at en annen stats lov som nevnt i annet ledd skal anvendes.

Fullmaktsgiveren kan bestemme at anvendelig lov ikke skal være den lov som følger av første ledd, men i stedet

- a) loven i en stat der fullmaktsgiveren er statsborger,
- b) loven i en stat der fullmaktsgiveren tidligere har vært bosatt, eller
- c) loven i en stat der fullmaktsgiveren har fast eiendom, så langt det gjelder denne eiendommen.

Henvisningene til annen stats lov omfatter ikke bestemmelser som hører til den internasjonale privatretten.

Ved fylkesmannens og domstolenes behandling av saker etter kapitlet her anvendes norsk rett.

Kapittel 13. Ikraftsettings- og overgangsregler. Endringer i andre lover

§ 101. Ikraftsetting. Overgangsregler

1. Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. De enkelte bestemmelsene kan settes i kraft til ulik tid.
2. Beslutninger truffet med hjemmel i lov 28. november 1898 om Umyndiggjørelse eller lov 22. april 1927 nr. 3 om vergemål for umyndige skal gjelde også etter ikrafttreddelsen av loven her. Beslutninger nevnt i første punktum kan likevel oppheves eller endres med hjemmel i loven her.
3. Kongen kan i forskrift gi nærmere overgangsregler.

§ 102. Endringer i andre lover

Fra den tid loven trer i kraft gjøres følgende endringer i andre lover:

1. Lov 28. november 1898 om Umyndiggjørelse oppheves.
2. I lov 31. mai 1918 nr. 4 om avslutning av avtaler, om fuldmagt og om ugyldige viljeserklæringer skal § 22 lyde:

§ 22. Blir fullmaktsgiveren på grunn av sinnslidelse, herunder demens, eller alvorlig svekket helbred ute av stand til å inngå rettslig bindende disposisjoner, får en disposisjon fullmektigen deretter foretar, ikke annen virkning enn den ville ha hatt om fullmaktsgiveren selv hadde foretatt den, med mindre noe annet følger av reglene i vergemålsloven kapittel 10.

Blir fullmaktsgiveren fratatt den rettslige handleevnen etter vergemålsloven § 22, får en disposisjon fullmektigen deretter foretar, ikke annen virkning enn den ville ha hatt om fullmaktsgiveren selv hadde foretatt den.

Blir fullmaktsgiveren satt under vergemål, kan vergen innenfor sitt mandat kalle tilbake fullmakter.

3. I lov 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard gjøres følgende endringer:

§ 14 oppheves.

§ 15 oppheves.

4. Lov 22. april 1927 nr. 3 om vergemål for umyndige oppheves.

5. I lov 3. mars 1972 nr. 5 om arv m.m. gjøres følgende endringer:

§ 45 annet ledd oppheves.

§ 74 annet ledd oppheves. Nåværende tredje ledd blir nytt annet ledd.

6. I lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker (straffeprosessloven) skal ny § 93 g lyde:

§ 93 g. Rettigheter som etter loven her tilkommer fornærmede og etterlatte, utøves av vergen når den fornærmede eller etterlatte er under 18 år, med mindre noe annet følger av lov. Er vergene uenige seg imellom om utøvelsen av rettighetene, skal det oppnevnes en setteverge.

En mindreårig som har fylt 15 år, kan på ethvert tidspunkt i saken selv utøve rettighetene som fornærmet eller etterlatt, med mindre den mindreårige er i en tilstand som beskrevet i vergemålsloven § 20.

Rettigheter som nevnt i første ledd utøves av vergen når den fornærmede eller etterlatte fullt ut er fratatt den rettslige handleevnen. Det samme gjelder en fornærmet eller etterlatt som delvis er fratatt den rettslige handleevnen når fratakelsen av handleevnen må anses å omfatte det å utøve prosessuelle rettigheter.

7. I lov 25. juni 1999 nr. 46 om finansavtaler og finansoppdrag (finansavtaleloven) skal § 25 lyde:

§ 25. Kontohaver under vergemål

(1) En mindreårig som har fylt 15 år, kan inngå avtale om konto for midler han eller hun har rett til å disponere over, jf. vergemålsloven § 12. Den mindreårige kan selv disponere over en slik konto ved kontante innskudd og uttak, med mindre institusjonen har fått melding fra fylkesmannen om at den mindreårige er fratatt rådigheten over midlene etter vergemålsloven § 12 tredje ledd.

(2) Midler som etter vergemålsloven eller vedtak om vergemål bare kan disponeres av vergen eller fylkesmannen, skal ikke settes inn på konto som personen under vergemål har rett til å disponere over på egen hånd.

(3) En verge kan inngå avtale om konto i den mindreåriges navn uten den andre vergens samtykke. Ved avtaleinngåelsen skal vergen opplyse om det finnes andre verger for den mindreårige. Dersom det finnes flere verger, skal institusjonen informere den andre vergen om opprettelsen av kontoen.

(4) Har en kontohaver under vergemål flere verger, disponerer de kontoen i fellesskap med mindre de skriftlig har gitt melding om noe annet, fylkesmannen har besluttet at en av vergene skal disponere kontoen, jf. vergemålsloven § 18 fjerde ledd, eller en gavevokter eller arvelater har besluttet at arven eller gaven skal forvaltes på en bestemt måte, jf. vergemålsloven § 95.

(5) Opplysninger som institusjonen etter loven her skal meddele kontohaveren, skal gis verge eller fylkesmannen med mindre opplysningene gjelder midler personen under vergemål har rett til å disponere over på egen hånd.

8. I lov 2. juli 1999 nr. 63 om pasientrettigheter (pasientrettighetsloven) skal § 1–3 bokstav b annet punktum lyde:

Dersom pasienten er ute av stand til å oppgi pårørende, skal nærmeste pårørende være den som i størst utstrekning har varig og løpende kontakt med pasienten, likevel slik at det tas utgangspunkt i følgende rekkefølge: ektefelle, registrert partner, personer som lever i ekteskapslignende eller partnerskapslignende samboerskap med pasienten, myndige barn, foreldre eller andre med foreldreansvaret, myndige søsken, besteforeldre, andre familiemedlemmer som står pasienten nær, verge eller fremtidsfullmektig med kompetanse på det personlige området.

26. mars. Lov nr. 10 2010

Lov om endringer i sjølova mv.

Prop.62 L (2009–2010), Innst.148 L (2009–2010), Lovvedtak 35 (2009–2010). Stortingets første og andre gangs behandling hv. 16. februar og 4. mars 2010. Fremja av Nærings- og handelsdepartementet. Kunngjort 26. mars 2010 kl. 15.30.

Endringer i følgende lover:

- 1 Lov 20. juni 1986 nr. 35 om mesterbrev i håndverk og annen næring.
- 2 Lov 12. juni 1987 nr. 48 om norsk internasjonalt skipsregister.
- 3 Lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten (sjøloven).
- 4 Lov 26. juni 1998 nr. 47 om fritids- og småbåter.
- 5 Lov 16. februar 2007 nr. 9 om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven).

I

I lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten skal § 11 nytt sjuande og åttande ledd lyde:

Krav på registreringsgebyr og gebyr for utskrifter m.m. knyttet til skip er tvangsgrunnlag for utlegg.

Når Statens innkrevingsentral er pålagt å innkreve gebyr, kan den inndrive kravene ved trekk i lønn og lignende ytelser etter reglene i dekningsloven § 2–7. Innkrevingsentralen kan også inndrive kravene ved å stifte utleggspant for kravet dersom panteretten kan gis rettsvern ved registrering i et register eller ved underretning til en tredjeperson, jf. panteloven kapittel 5, og utleggsforretningen kan holdes på Innkrevingsentralens kontor etter tvangsfullbyrdsloven § 7–9 første ledd.

II

I lov 12. juni 1987 nr. 48 om norsk internasjonalt skipsregister skal § 5 nytt andre og tredje ledd lyde:

Krav på registreringsgebyr og gebyr for utskrifter m.m. knyttet til skip registrert i Norsk Internasjonalt Skipsregister er tvangsgrunnlag for utlegg.

Når Statens innkrevingsentral er pålagt å innkreve gebyr, kan den inndrive kravene ved trekk i lønn og lignende ytelser etter reglene i dekningsloven § 2–7. Innkrevingsentralen kan også inndrive kravene ved å stifte utleggspant for kravet dersom panteretten kan gis rettsvern ved registrering i et register eller ved underretning til en tredjeperson, jf. panteloven kapittel 5, og utleggsforretningen kan holdes på Innkrevingsentralens kontor etter tvangsfullbyrdsloven § 7–9 første ledd.

III

I lov 26. juni 1998 nr. 47 om fritids- og småbåter skal § 41a femte ledd lyde:

Når Statens innkrevingsentral er pålagt å inndrive tvangsmulkt som nevnt i annet ledd, kan den inndrive det ved trekk i lønn og andre lignende ytelser etter reglene i dekningsloven § 2–7. Innkrevingsentralen kan også inndrive tvangsmulkt ved å stifte utleggspant for kravet dersom panteretten får rettsvern ved registrering i et register eller ved underretning til en tredjeperson, jf. panteloven kapittel 5, og utleggsforretningen kan holdes på Innkrevingsentralens kontor etter tvangfullbyrdsloven § 7–9 første ledd.

Noverande femte og sjette ledd blir sjette og nytt sjuande ledd.

IV

I lov 16. februar 2007 nr. 9 om skipssikkerhet skal § 50 fjerde ledd lyde:

Ved inndrivelse av tvangsmulkt gjelder bestemmelsen i § 48 annet ledd tilsvarende.

Noverande fjerde ledd blir nytt femte ledd.

V

I lov 20. juni 1986 nr. 35 om mesterbrev i håndverk og annen næring skal ny § 1a lyde:

Overtredelsesgebyr etter § 1 fjerde, jf. femte ledd er tvangsgrunnlag for utlegg.

Når Statens innkrevingsentral er pålagt å innkreve krav som nevnt i første ledd, kan kravene innkreves ved trekk i lønn og andre lignende ytelser etter reglene i dekningsloven § 2–7. Innkrevingsentralen kan også innkreve gebyrene og avgiftene ved å stifte utleggspant for kravet dersom panteretten kan gis rettsvern ved registrering i et register eller ved underretning til tredjeperson, jf. panteloven kapittel 5, og utleggsforretningen kan holdes på Innkrevingsentralens kontor etter tvangfullbyrdsloven § 7–9 første ledd.

VI

Lova tek til å gjelde straks.

13. des. Nr. 1841 2007

Forskrift om endring i forskrift om hvilke fag som er lagt under lov om mesterbrev i håndverk og annen næring

Hjemmel: Fastsatt av Mesterbrevnemnda 13. desember 2007 med hjemmel i lov 20. juni 1986 nr. 35 om mesterbrev i håndverk og annen næring § 6, jf. § 1, jf. forskrift 12. desember 1986 nr. 2187 til mesterbrevloven § 1 første ledd. Kunngjort 12. mars 2010 kl. 14.40.

I

I forskrift 8. desember 2000 nr. 1281 om hvilke fag som er lagt under lov om mesterbrev i håndverk og annen næring gjøres følgende endring:

I § 1 erstattes «Bilfagene» med følgende 7 ulike bilfag som føyes til i den alfabetiske oversikten:

- Bilfaget, lette kjøretøy
- Bilfaget, tunge kjøretøy
- Billakkererfaget
- Bilskadefaget
- Hjulustrustningsfaget
- Motorsykkelfaget
- Reservedelsfaget

II

Nærmere opplysninger kan fås ved henvendelse til Mesterbrevnemndas sekretariat, postboks 5250 Majorstuen, 0303 Oslo, tlf. 23 08 83 62.

III

Endringen trer i kraft straks.

16. des. Nr. 1885 2009**Forskrift om endring i forskrift om omsetningsavgift på jordbruksvarer, og om overproduksjonsavgift på mjølk**

Heimel: Fastsett av Landbruks- og matdepartementet 16. desember 2009 med heimel i lov 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvarer § 5 og § 5a og delegeringsvedtak 7. mai 1999 nr. 435. Kunngjort 23. mars 2010 kl. 15.20.

I

I forskrift 29. juni 1999 nr. 763 om omsetningsavgift på jordbruksvarer, og om overproduksjonsavgift på mjølk blir det gjort følgjande endring:

§ 1 skal lyde:

§ 1. Omsetningsavgift på jordbruksvarer

Produsentar som omsetter jordbruksvarer, skal svara avgift etter desse satsane:

- | | |
|-----------------------------|----------------------|
| a) Mjølkk: | 9 øre pr. liter |
| b) Kjøtt av storfe og kalv: | maks. 140 øre pr. kg |
| c) Kjøtt av sau og lam: | maks. 200 øre pr. kg |
| d) Svinekjøtt: | maks. 140 øre pr. kg |
| e) Egg: | 70 øre pr. kg |
| f) Kjøtt av kylling: | 17 øre pr. kg |
| g) Kjøtt av kalkun: | 17 øre pr. kg |
| h) Korn og oljefrø: | maks. 5 øre pr. kg. |

Omsetningsrådet sitt arbeidsutval fastsett omsetningsavgifta innafor maksimalsatsane i første ledd bokstav b, c, d og h.

II

Endringa trer i kraft 1. januar 2010.

2. mars Nr. 353 2010**Delegering av myndighet som eksamensadministrator for sikkerhetsrådgivere etter forskrift 1. april 2009 nr. 384 om landtransport av farlig gods § 33**

Hjemmel: Fastsatt av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap 2. mars 2010 med hjemmel i forskrift 1. april 2009 nr. 384 om landtransport av farlig gods § 33. Kunngjort 12. mars 2010 kl. 14.40.

Det vises til møte 23. februar 2009, senere samtaler samt avtale om delegering av myndighet som eksamensadministrator for sikkerhetsrådgivere mellom Stiftelsen norsk brannvernforening (NBF) og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) datert 26. februar 2010 og 1. mars 2010.

I henhold til forskrift 1. april 2009 nr. 384 om landtransport av farlig gods § 33 utpeker DSB herved myndighet til NBF som eksamensadministrator for sikkerhetsrådgivere jf. ADR/RID avsnitt 1.8.3.

Delegeringen skjer på vilkår som beskrevet i avtalen, og trer i kraft fra den dato avtalen er undertegnet av begge parter.

Ved alvorlige brudd på den delegerte myndighet og tilhørende vilkår, kan DSB oppheve delegeringsvedtaket med øyeblikkelig virkning, jf. lov 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) § 37 første ledd.

Dersom den delegerte myndighet opphører, uansett årsak, plikter NBF å levere register over alle utstedte kompetansebevis, kurstilbydere og aktuelle eksamensspørsmål.

Vedtaket kan påklages til Justis- og politidepartementet, jf. lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker § 28 første ledd. Klagefristen er 3 uker fra vedtaket er mottatt. En eventuell klage sendes til DSB. For øvrig vises til forvaltningsloven kapittel VI.

4. mars Nr. 354 2010**Forskrift om endring i forskrift om årsregnskap og årsberetning (for kommuner og fylkeskommuner) og forskrift om særbudsjett, særregnskap og årsberetning for kommunale og fylkeskommunale foretak**

Hjemmel: Fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet 4. mars 2010 med hjemmel i lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 48 nr. 6. Kunngjort 12. mars 2010 kl. 14.40.

I

I forskrift 15. desember 2000 nr. 1424 om årsregnskap og årsberetning (for kommuner og fylkeskommuner) gjøres følgende endring:

§ 2 skal lyde:

§ 2. Bokføring

Bokføring, spesifikasjon, dokumentasjon og oppbevaring av regnskapsopplysninger skal foretas i tråd med lov 19. november 2004 nr. 73 om bokføring § 3 til § 14 og forskrift 1. desember 2004 nr. 1558 om bokføring kapittel 2 til 7.

Ved kontantsalg mindre enn 3G i den enkelte virksomhet gjelder likevel ikke forskrift 1. desember 2004 nr. 1558 om bokføring § 5–3–2 om kassaapparat mv., dersom kontantsalget skjer innenfor virksomhet som ikke er bokføringspliktig etter lov 19. november 2004 nr. 73 om bokføring § 2 annet ledd. Dokumentasjon av kontantsalg skal da foretas etter forskrift 1. desember 2004 nr. 1558 om bokføring § 5–4 om unntak fra kravene om dokumentasjon av kontantsalg.

Pliktig regnskapsrapportering omfatter:

- Regnskapsrapportering fastsatt med hjemmel i lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner § 48 og § 49.
- Regnskapsrapportering fastsatt med hjemmel i lov 12. desember 2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv. § 6.
- Regnskapsrapportering som nevnt i lov 19. november 2004 nr. 73 om bokføring § 3, jf. forskrift 1. desember 2004 nr. 1558 om bokføring § 2–1.

II

I forskrift 24. august 2006 nr. 1033 om særbudsjett, særregnskap og årsberetning for kommunale og fylkeskommunale foretak gjøres følgende endring:

§ 8 skal lyde:

§ 8. Bokføring

Foretaket skal følge reglene om bokføring i forskrift 15. desember 2000 nr. 1424 om årsregnskap og årsberetning (for kommuner og fylkeskommuner) § 2.

III

Endringene trer i kraft 1. januar 2011.

Merknader

Merknadene til § 2 i forskrift 15. desember 2000 nr. 1424 om årsregnskap og årsberetning (for kommuner og fylkeskommuner) skal lyde:

Til § 2

Departementet legger til grunn at reglene i lov 19. november 2004 nr. 73 om bokføring (bokføringsloven) med tilhørende forskrift 1. desember 2004 nr. 1558 om bokføring (bokføringsforskriften) i sin helhet gjelder for kommunal og fylkeskommunal virksomhet som har plikt til å levere næringsoppgave etter ligningsloven eller omsetningsoppgave etter merverdiavgiftsloven, jf. bokføringsloven § 2 annet ledd. Bestemmelsene i forskriften her er ikke ment å endre dette.

Første ledd fastsetter at kommuner og fylkeskommuner skal følge reglene i bokføringsloven § 3 til § 14 og reglene i bokføringsforskriften kapittel 2 til 7. Dette innebærer at også virksomhet i kommuner og fylkeskommuner som ikke har bokføringsplikt etter bokføringsloven § 2 annet ledd skal følge reglene i bokføringsloven med tilhørende forskrift. Det følger likevel av bestemmelsen at virksomhet i kommuner og fylkeskommuner som ikke har bokføringsplikt etter bokføringsloven § 2 annet ledd er unntatt reglene i bokføringsforskriften kapittel 8 (om tilleggsbestemmelser og særlige regler for enkelte næringer og bransjer).

Annent ledd fastsetter et unntak fra kravet i bokføringsforskriften § 5–3–2 om kassaapparat mv. Unntaket gjelder dersom kontantsalget er mindre enn 3G i den aktuelle virksomhet, og dersom kontantsalget skjer innenfor virksomhet som ikke er bokføringspliktig etter bokføringsloven § 2 annet ledd. Dokumentasjon av kontantsalget skal i så fall skje i henhold til kravene i bokføringsforskriften § 5–4. Departementet legger til grunn at kravet om

kassaapparat mv. i bokføringsforskriften § 5–3–2 likevel gjelder for virksomhet i kommuner og fylkeskommuner som har bokføringsplikt etter bokføringsloven § 2 annet ledd. Unntaket i annet ledd er ikke til hinder for at kommunen eller fylkeskommunen av hensyn til interne kontrollbehov likevel stiller krav om kassaapparat mv. for å dokumentere kontantsalg.

Tredje ledd fastsetter hva som regnes som pliktig regnskapsrapportering. For kommuner og fylkeskommuner vil pliktig regnskapsrapportering være regnskapsrapportering etter kommuneloven (årsregnskap og KOSTRA-rapportering) og kompensasjonsoppgave etter momskompensasjonsloven. Pliktig regnskapsrapportering vil også være rapportering som nevnt i bokføringsloven § 3, jf. bokføringsforskriften § 2–1. Pliktig regnskapsrapportering er definert nærmere fordi avgrensningen av begrepet er bestemmende for hva som skal bokføres, når bokføring skal skje og hvordan opplysningene skal spesifiseres mv. i henhold til reglene i bokføringsloven av 2004 med forskrift.

Merknadene til § 8 i forskrift 24. august 2006 nr. 1033 om særbudsjett, særregnskap og årsberetning for kommunale og fylkeskommunale foretak skal lyde:

Til § 8

Bestemmelsen angir krav til foretaket om bokføring av regnskapsopplysninger. Se merknad til den aktuelle bestemmelsen i forskrift 15. desember 2000 nr. 1424 om årsregnskap og årsberetning (for kommuner og fylkeskommuner). Departementet legger til grunn at reglene i lov 19. november 2004 nr. 73 om bokføring (bokføringsloven) med tilhørende forskrift 1. desember 2004 nr. 1558 om bokføring (bokføringsforskriften) i sin helhet gjelder for kommunale og fylkeskommunale foretak som har plikt til å levere næringsoppgave etter ligningsloven eller omsetningsoppgave etter merverdiavgiftsloven, jf. bokføringsloven § 2 annet ledd.

5. mars Nr. 355 2010

Forskrift om endring i forskrift om leveringsplikt for fartøy med torsketråltilatelse

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 5. mars 2010 med hjemmel i lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 12 og § 19 og lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4 annet ledd. Fremmet av Fiskeri- og kystdepartementet. Kunngjort 12. mars 2010 kl. 14.40.

I

I forskrift 12. september 2003 nr. 1131 om leveringsplikt for fartøy med torsketråltilatelse gjøres følgende endring:

§ 5 første ledd skal lyde:

Dersom det bare er en bedrift som er tilgodesett gjennom fastsatte vilkår, skal prisen for råstoffet fastsettes til gjennomsnittet av oppnådde priser for tilsvarende fisk (fersk eller fryst) på auksjon eller ved annen omsetning de siste to uker før salget finner sted i Norges Råfisklags distrikt. Fangst som er omsatt under ordningen med leveringsplikt for torsketrålere eller distriktskvoteordningen holdes utenfor beregningsgrunnlaget for prisfastsettelsen.

II

Ikraftsetting

Endringen trer i kraft straks.

5. mars Nr. 356 2010

Forskrift om endring i forskrift om særlige tiltak mot Republikken Zimbabwe

Hjemmel: Fastsatt av Utenriksdepartementet 5. mars 2010 med hjemmel i forskrift 15. august 2003 nr. 1050 om særlige tiltak mot Republikken Zimbabwe § 9, jf. lov 27. juni 2003 nr. 58 om særlige tiltak mot Republikken Zimbabwe. Kunngjort 12. mars 2010 kl. 14.40.

I

I forskrift 15. august 2003 nr. 1050 om særlige tiltak mot Republikken Zimbabwe gjøres følgende endring:

Vedlegg II skal lyde:

Vedlegg II: Liste med fysiske og juridiske personer, enheter og organer omhandlet i § 7

<i>Fysiske personer</i>	
<i>Navn (etternavn, fornavn)</i>	<i>Identifiserende informasjon (stillingstittel, arbeidssted, fødselsdato, ektefellen til eller sønn/datter av mv.) og begrunnelse for listeføringen</i>
1. Mugabe, Robert Gabriel	President, født 21.2.1924, Passnr. AD001095. Head of Government and as such responsible for activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.

<i>Fysiske personer</i>	
<i>Navn (etternavn, fornavn)</i>	<i>Identifiserende informasjon (stillingstittel, arbeidssted, fødselsdato, ektefellen til eller sønn/datter av mv.) og begrunnelse for listeføringen</i>
2. Abu Basutu, Titus MJ	Air Vice-Marshal, Matebeleland South. Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections.
4. Barwe, Reuben	Journalist with Zimbabwe Broadcasting Corporation, født 19.3.1953, passnr.: BN311374. Whipped up the government-orchestrated terror campaign before and during the 2008 elections.
5. Bonyongwe, Happyton	Director-General Central Intelligence Organisation, født 6.11.1960, passnr.: AD002214 Ties to the Government and complicit in forming or directing repressive state policy.
6. Bonyongwe, Willa (alias Willia)	Chair of Securities Commission, married to Happyton Bonyongwe. Supporter and beneficiary of the regime through appointment and through close association with key member of the Government.
7. Bredenkamp, John Arnold	Businessman, født 11.08.1940, passnr.: Netherlands (1285143, expired), Zimbabwe (Z01024064, Z153612), Surinam (367537C). Businessman with strong ties to the Government of Zimbabwe. He has provided, including through his companies, financial and other support to the regime (see also items 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 14, 20, 24, 25, 28, 29, 31 and 32 in part II).
8. Buka (alias Bhuka), Flora	President's office (Former Minister of State for Special Affairs responsible for Land and Resettlement Programmes, former Minister of State in the Vice-President's office and former Minister of State for the Land Reform in the President's Office), født 25.2.1968. Former member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
9. Bvudzijena, Wayne	Assistant Police Commissioner, Police Spokesman. Member of the security forces and bearing wide responsibility for defending serious violations of human rights.
10. Chairuka, Annie Flora Imagine	Married to Paradzai Zimondi. Supporter and beneficiary of the regime through close association with key member of the Government.
11. Chapfika, David	Former Deputy Minister of Agriculture (former Deputy Minister of Finance), født 7.4.1957. Former member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
12. Charamba, George	Permanent Secretary, Department for Information and Publicity, født 4.4.1963, passnr. AD002226. Member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
13. Charamba, Rudo Grace	Married to George Charamba, født 20.6.1964. Supporter and beneficiary of the regime through close association with key member of the Government.
14. Charumbira, Fortune Zefanaya	Former Deputy Minister for Local Government, Public Works and National Housing, født 10.6.1962. Former member of the Government with ongoing ties.
15. Chidarikire, Faber Edmund	Provincial Governor for Mashonaland West, former Mayor of Chinhoyi, født 6.6.1946. Ties to the Government.
16. Chigudu, Tinayes	Former Provincial Governor: Manicaland. Ties to the Government and bearing wide responsibility for serious violations of human rights.
17. Chigwedere, Aeneas Soko	Provincial Governor: Mashonaland East, født 25.11.1939. Former member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
18. Chihota, Phineas	Deputy Minister for Industry and International Trade. Member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
19. Chihuri, Augustine	Police Commissioner, født 10.3.1953. Member of the security forces and bearing wide responsibility for serious violations of the freedom of peaceful assembly.
20. Chihuri, Isobel (alias Isabel) Halima	Married to Augustine Chihuri, født 14.4.1974. Supporter and beneficiary of the regime through close association with key member of the Government.
21. Chimbudzi, Alice	ZANU (PF) Politburo Committee Member. Member of the politburo and as such with strong ties to the Government and its policy.

<i>Fysiske personer</i>	
<i>Navn (etternavn, fornavn)</i>	<i>Identifiserende informasjon (stillingstittel, arbeidssted, fødselsdato, ektefellen til eller sønn/datter av mv.) og begrunnelse for listeføringen</i>
22. Chimedza, Paul	President of the medical Association of Zimbabwe, Dr, født 29.6.1967. Engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
23. Chimutengwende, Chenhamo Chekezha	Former Minister of State for Public and Interactive Affairs (former Minister of Information, former Minister of Post and Telecommunications), født 28.8.1943. Former member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
24. Chinamasa, Monica	President of the Zimbabwe National Farmers Union, married to Patrick Chinamasa, født 1950. Supporter and beneficiary of the regime through close association with key member of the Government and implicated in activities that undermine the rule of law.
25. Chinamasa, Patrick Anthony	Minister of Justice, Legal and Parliamentary Affairs, født 25.1.1947. Member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
26. Chindori-Chininga, Edward Takaruza	Former Minister of Mines and Mining Development, født 14.3.1955. Former member of the Government with ongoing ties to the Government.
27. Chingoka, Peter Farai	Chairman of Zimbabwe Cricket, født 2.3.1954. Ties to the Government and implicated in activities that undermine the rule of law.
28. Chinotimba, Joseph	Vice Chairman of the Zimbabwe National Liberation War Veterans Association, leader of ZANU-PF militia. Engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law, including direct involvement in the terror campaign waged before and during the elections.
29. Chipanga, Tongesai Shadreck	Former Deputy Minister of Home Affairs, født 10.10.1940. Former member of the Government with ongoing ties to the Government.
30. Chipwere, Augustine	Colonel, Bindura South. Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections.
31. Chiremba, Mirirai	Director of Financial Intelligence at the Reserve Bank of Zimbabwe, født 14.5.1962. Ties to the Government and complicit in forming or directing repressive state policy.
32. Chitakunye, Eliphaz	High Court Justice. Has refused to allow investigation of abductions and torture at the hands of security agents.
33. Chitepo, Victoria	ZANU-PF Politburo Committee Member (former Minister of Information, former Minister of Post and Telecommunications and former Tourism Minister.), født 27.3.1928. Member of the politburo and as such with strong ties to the Government and its policy.
34. Chiwenga, Constantine	Commander Zimbabwe Defence Forces, General (former Army Commander, Lieutenant General), født 25.8.1956. Member of the security forces and complicit in forming or directing repressive state policy.
35. Chiwenga, Jocelyn	Businesswoman, født 19.5.1955, married to General Chiwenga, Commander of the Defence Forces. Engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
36. Chiweshe, George	Chairman, Zimbabwe Electoral Commission (Supreme Court Judge and Chairman of the controversial delimitation committee), født 4.6.1953. Ties to the Government and complicit in forming or directing repressive state policy.
37. Chiwewe, Willard	Former Provincial Governor: Masvingo (former Senior Secretary responsible for Special Affairs in the President's Office), født 19.3.1949. Former member of the Government with ongoing ties and bearing wide responsibility for serious violations of human rights.
38. Chombo, Ignatius Morgan Chiminya	Minister of Local Government, Public Works and Urban Development, født 1.8.1952. Member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
40. Damasane, Abigail	Deputy Minister for Women's Affairs, Gender and Community Development. Member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.

<i>Fysiske personer</i>	
<i>Navn (etternavn, fornavn)</i>	<i>Identifiserende informasjon (stillingstittel, arbeidssted, fødselsdato, ektefellen til eller sønn/datter av mv.) og begrunnelse for listeføringen</i>
41. Deketeke, Pikirayi	Chair of Broadcasting Authority of Zimbabwe and Editor of the official pro-government newspaper «The Herald». Ties to the Government and implicated in activities that seriously undermine freedom of expression and the media.
42. Dinha, Martin	Provincial Governor for Mashonaland Central. Ties to the Government.
43. Dokora, Lazarus	Deputy Minister for Higher and Tertiary Education, født 3.11.1957. Member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
44. Dube, Tshinga Judge	Head of Zimbabwe Defence Industries and ZANU-PF candidate in the parliamentary elections, Retired Colonel, født 3.7.1941. Ties to the Government and complicit in forming or directing repressive state policy.
45. Gambe, Theophilus	Chairman, Electoral Supervisory Commission. Shares responsibility for fraudulent elections in 2005.
46. Georgias, Aguy	Deputy Minister for Economic Development, født 22.6.1935. Member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
47. Goche, Nicholas Tasunungurwa	Minister of Public Service, Labour and Social Welfare (former Minister of State for National Security in the President's Office), født 1.8.1946. Member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
48. Gono, Gideon	Governor of the Reserve Bank of Zimbabwe (central bank), født 29.11.1959. Ties to the Government and complicit in forming or directing repressive state policy.
49. Goyo, Helen (alias Hellin) Mushanyuri	Married to Gideon Gono, født 6.5.1962. Supporter and beneficiary of the regime through close association with key member of the Government.
50. Gula-Ndebele, Sobuza	Former Attorney-General (Former Chairman of Electoral Supervisory Commission). Ties to the Government and complicit in forming or directing repressive state policy.
51. Gumbo, Rugare Eleck Ngidi	Former Minister of Agriculture (Former Minister of Economic Development), født 8.3.1940. Former member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
52. Gurira, Cephas T.	Colonel, Mhondoro Mubaira. Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections.
53. Gwekwerere, Stephen	Colonel, Chinhoyi. Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections.
55. Hungwe, Josaya (alias Josiah) Dunira	Former Provincial Governor: Masvingo, født 7.11.1935. Ties to the Government and bearing wide responsibility for serious violations of human rights.
56. Huni, Munyaradzi	Journalist on the official pro-government newspaper «The Herald», født 24.7.1973, passnr.: BN160327. Whipped up the terror campaign before and during the elections.
58. Kachepa, Newton	Member of Parliament elect for Mudzi North. Directly involved in the campaign of terror waged before and after the elections.
59. Kangai, Kumbirai	ZANU-PF Politburo Committee Member, født 17.2.1938. Member of the politburo and as such with strong ties to the Government and its policy.
60. Karakadzai, Mike Tichafa	Air Commodore, Harare Metropolitan Province. Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections.
61. Karimanzira, David Ishemunyoro Godi	Provincial Governor: Harare and ZANU-PF Politburo Secretary for Finance, født 25.5.1947. Ties to the Government and bearing wide responsibility for serious violations of human rights.
62. Kasukuwere, Saviour	Deputy Minister for Youth Development & Employment Creation and ZANU-PF Politburo Deputy-Secretary for Youth Affairs, født 23.10.1970. Member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
63. Kaukonde, Ray Joseph	Former Provincial Governor: Mashonaland East, født 4.3.1963. Ties to the Government and bearing wide responsibility for serious violations of human rights.

<i>Fysiske personer</i>	
<i>Navn (etternavn, fornavn)</i>	<i>Identifiserende informasjon (stillingstittel, arbeidssted, fødselsdato, ektefellen til eller sønn/datter av mv.) og begrunnelse for listeføringen</i>
64. Kazangarare, Jawet	ZANU-PF Councillor in Hurungwe North and war veteran. Directly involved in the government-orchestrated terror campaign waged before and during the elections.
65. Kazembe, Joyce Laetitia	Deputy Chairperson of the Zimbabwe Electoral Commission and Chair of ZEC's Media Monitoring Commission. Shares responsibility for the fraudulent election process in 2008.
66. Kereke, Munyaradzi	Chief Adviser to the Governor of the Reserve Bank of Zimbabwe, født 29.7.1972. Ties to the Government and complicit in forming or directing repressive state policy.
67. Khumalo, Sibangumuzi	Brigadier General, Matebeleland North. Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections.
68. Kunonga, Nolbert (alias Nobert)	Self-appointed Anglican Bishop. Vociferous supporter of the regime. His followers have been backed by the police in committing acts of violence.
69. Kuruneri, Christopher Tichaona	Former Minister of Finance and Economic Development, født 4.4.1949. NB currently in remand. Former member of the Government with ongoing ties.
70. Kwainona, Martin	Assistant Commissioner. Directly involved in the campaign of terror waged before and after the elections.
71. Kwenda, R.	Major, Zaka East. Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections.
72. Langa, Andrew	Deputy Minister of Environment and Tourism (former Deputy Minister of Transport and Communications). Member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
73. Lesabe, Thenjiwe V.	ZANU-PF Politburo Committee Member, født 1933. Member of the politburo and as such with strong ties to the Government and its policy.
74. Mabunda, Musarashana	Assistant Police Commissioner. Member of the security forces and bearing wide responsibility for serious violations of the freedom of peaceful assembly.
75. Machaya, Jason (alias Jaison) Max Kokerai	Provincial Governor: Midlands. Former Deputy Minister of Mines and Mining Development, født 13.6.1952. Former member of the Government with ongoing ties.
76. Made, Joseph Mtakwese	State Minister of Agricultural Engineering and Mechanisation (Former Minister of Agriculture and Rural Development), født 21.11.1954. Member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
77. Made, Patricia A.	Former director of Inter-Press Service, married to Joseph Made. Supporter and beneficiary of the regime through close association with key member of the Government and implicated in activities that have undermined freedom of expression and the media.
78. Madzongwe, Edna (alias Edina)	ZANU-PF President of Senate, født 11.7.1943. Member of the politburo and as such with strong ties to the Government and its policy.
79. Mahofa, Shuvai Ben	Former Deputy Minister for Youth Development, Gender and Employment Creation, født 4.4.1941. Former member of the Government with ongoing ties.
80. Mahoso, Tafataona	Chair, Media Information Commission. Ties to the Government and bearing wide responsibility for serious violations of the freedom of expression and media.
81. Makwanya, Judith	Journalist with Zimbabwe Broadcasting Corporation, født 22.10.1963. Whipped up the government-orchestrated terror campaign before and during the 2008 elections.
82. Makwavarara, Sekesai	Former Mayor of Harare. Ties to the Government and bearing wide responsibility for serious violations of human rights.
83. Malinga, Joshua	ZANU-PF Politburo Deputy Secretary for Disabled and Disadvantaged, født 28.4.1944. Member of the politburo and as such with strong ties to the Government and its policy.
84. Maluleke, Titus	Provincial Governor: Masvingo (Former Deputy Minister of Education, Sports and Culture). Former Member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.

<i>Fysiske personer</i>	
<i>Navn (etternavn, fornavn)</i>	<i>Identifiserende informasjon (stillingstittel, arbeidssted, fødselsdato, ektefellen til eller sønn/datter av mv.) og begrunnelse for listeføringen</i>
85. Mangwana, Paul Munyaradzi	Minister of State for Indigenisation and Empowerment, født 10.8.1961. Member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
86. Manyonda, Kenneth Vhundukai	Former Deputy Minister of Industry and International Trade, født 10.8.1934. Former member of the Government with ongoing ties.
87. Marumahoko, Reuben	Deputy Minister for Foreign Affairs (former Deputy Minister for Home Affairs), født 4.4.1948. Member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
88. Masawi, Ephrahim Sango	Former Provincial Governor: Mashonaland Central. Ties to the Government and bearing wide responsibility for serious violations of human rights.
89. Mashava, G.	Colonel, Chiredzi Central. Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections
90. Masuku, Angeline	Provincial Governor: Matabeleland South and ZANU-PF Politburo, Secretary for Disabled and Disadvantaged, født 14.10.1936. Ties to the Government and bearing wide responsibility for serious violations of human rights.
91. Matanyaire, Munyaradzi	Chief Executive Officer of Zimbabwe Inter-Africa News Agency. Ties to the Government and implicated in activities that seriously undermine freedom of expression and the media.
92. Mathema, Cain Ginyilitshe Ndabazekhayai	Provincial Governor: Bulawayo. Ties to the Government and bearing wide responsibility for serious violations of human rights.
93. Mathuthu, Thokozile	Provincial Governor: Matabeleland North and ZANU-PF Politburo, Deputy Secretary for Transport and Social Welfare. Ties to the Government and bearing wide responsibility for serious violations of human rights.
94. Matiza, Joel Biggie	Deputy Minister for Rural Housing and Social Amenities, født 17.8.1960. Member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
95. Matonga, Brighton	Deputy Minister for Information and Publicity, født 1969. Member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
96. Matshalaga, Obert	Deputy Minister of Home Affairs (Former Deputy Minister of Foreign Affairs), født 21.4.1951 in Mhute Kraal – Zvishavane. Member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
97. Matshiya, Melusi (Mike)	Permanent Secretary, Ministry of Home Affairs. Member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
98. Mavhaire, Dzikamai	ZANU-PF Politburo Committee Member. Member of the politburo and as such with strong ties to the Government and its policy.
99. Mbiriri, Partson	Permanent Secretary, Ministry of Local Government, Public Works and Urban Development. Member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
100. Mhandu, Cairo (alias Kairo)	Major Zimbabwe National Army. Directly involved in the campaign of terror waged before and after the elections
101. Mhonda, Fidellis	Colonel, Rushinga. Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections.
102. Midzi, Amos Bernard (Mugenva)	Former Minister of Mines and Mining Development (former Minister of Energy and Power Development), født 4.7.1952. Former member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
103. Mnangagwa, Emmerson Dambudzo	Minister of Rural Housing and Social Amenities (former Speaker of Parliament), født 15.9.1946. Member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.

<i>Fysiske personer</i>	
<i>Navn (etternavn, fornavn)</i>	<i>Identifiserende informasjon (stillingstittel, arbeidssted, fødselsdato, ektefellen til eller sønn/datter av mv.) og begrunnelse for listeføringen</i>
104. Mohadi, Kembo Campbell Dugishi	Minister of Home Affairs (former Deputy Minister of Local Government, Public Works and National Housing), født 15.11.1949. Member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
105. Mombeshora, Millicent Sibongile	Head of Strategic Planning and Special Projects, Reserve Bank of Zimbabwe, født 8.7.1965, Passnr.: BN177069. Ties to the Government and complicit in forming or directing repressive state policy.
106. Moyo, Gilbert	«War veteran», leader of ZANU-PF militia. Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections in Mashonaland West (Chegutu).
107. Moyo, Jonathan	Former Minister of State for Information and Publicity in the President's Office, født 12.1.1957. Former member of the Government engaged in activities that seriously undermined fundamental freedoms.
108. Moyo, July Gabarari	Former Minister of Energy and Power Development (former Minister of Public Service, Labour and Social Welfare), født 7.5.1950. Former member of the Government with ongoing ties.
109. Moyo, Sibusio Bussie	Brigadier General Zimbabwe National Army. Directly involved in the campaign of terror waged before and after the elections
110. Moyo, Simon Khaya	Ambassador to South Africa and ZANU-PF Politburo Deputy Secretary for Legal Affairs, født 1945. Member of the politburo with ongoing ties to the Government and its policy.
111. Mpabanga, S.	Lieutenant-Colonel, Mwenezi East Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections.
112. Mpofu, Obert Moses	Minister for Industry and International Trade (former Provincial Governor: Matabeleland North) (ZANU-PF Politburo Deputy Secretary for National Security), født 12.10.1951. Member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
114. Msipa, Cephas George	Former Provincial Governor: Midlands, født 7.7.1931. Ties to the Government and bearing wide responsibility for serious violations of human rights.
115. Muecheterere, Happison	Acting Chief Executive of Zimbabwe Broadcasting Corporation. Ties to the Government and implicated in activities that seriously undermine freedom of expression and the media.
116. Muchena, Henry	Air Vice-Marshal, Midlands. Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections.
117. Muchena, Olivia Nyembesi (alias Nyembezi)	Minister of State for Science and Technology in the President's Office (former Minister of State in Vice-President Msika's Office), født 18.8.1946. Member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
118. Muchinguri, Oppah Chamu Zvipange	ZANU-PF Politburo Secretary for Gender and Culture (Former Minister for Women's Affairs, Gender and Community Development), født 14.12.1958. Former member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
119. Muchono, C.	Lieutenant-Colonel, Mwenezi West. Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections.
120. Mudede, Tobaiwa (alias Tonmeth)	Registrar General, født 22.12.1942. Ties to the Government and complicit in forming or directing state policy.
121. Mudenge, Isack Stanislaus Gorerazvo	Minister of Higher Tertiary Education (former Minister of Foreign Affairs), født 17.12.1941. Member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
122. Mudonhi, Columbus	Assistant Inspector Zimbabwe National Army. Directly involved in the campaign of terror waged before and after the elections.
123. Mudzvova, Paul	Sergeant. Directly involved in the campaign of terror waged before and after the elections.

<i>Fysiske personer</i>	
<i>Navn (etternavn, fornavn)</i>	<i>Identifiserende informasjon (stillingstittel, arbeidssted, fødselsdato, ektefellen til eller sønn/datter av mv.) og begrunnelse for listeføringen</i>
124. Mugabe, Grace	Født 23.7.1965, Passnr.: AD001159. Spouse of the Head of Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
125. Mugabe, Leo	Director of Zimbabwe Defence Industries, født (a) 28.8.1962; (b) 28.2.1957. Businessman with strong ties to the Government of Zimbabwe, and nephew of Robert Mugabe.
126. Mugabe, Sabina	ZANU-PF Politburo Senior Committee Member, født 14.10.1934. Member of the politburo and as such with strong ties to the Government and its policy.
127. Mugariri, Bothwell	Former Senior Assistant Police Commissioner. Former member of the security forces and bearing wide responsibility for serious violations of the freedom of peaceful assembly.
128. Muguti, Edwin	Deputy Minister for Health and Child Welfare, født 1965. Member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
129. Mujuru, Joyce Teurai Ropa	Vice President (former Minister of Water Resources and Infrastructural Development), født 15.4.1955. Member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
130. Mujuru, Solomon T.R.	ZANU-PF Politburo Senior Committee Member, født 1.5.1949. Member of the politburo and as such with strong ties to the Government and its policy.
131. Mukosi, Musoro Wegomo	Producer with Zimbabwe Broadcasting Corporation. Whipped up the government-orchestrated terror campaign before and during the 2008 elections.
132. Mumba, Isaac	Superintendent. Directly involved in the campaign of terror waged before and after the elections.
133. Mumbengegwi, Samuel Creighton	Former Minister of Finance; former Minister of State for Indigenisation and Empowerment, født 23.10.1942. Former member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
134. Mumbengegwi, Simbarashe Simbanenduku	Minister of Foreign Affairs, født 20.7.1945, passnr.: AD001086. Member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
135. Murerwa, Herbert Muchemwa	Former Minister of Finance, født 31.7.1941. Former member of the Government with ongoing ties.
136. Musariri, Munyaradzi	Assistant Police Commissioner. Member of the security forces and bearing wide responsibility for serious violations of the freedom of peaceful assembly.
137. Mushohwe, Christopher Chindoti	Provincial Governor: Manicaland. (Former Minister of Transport and Communications, former Deputy Minister of Transport and Communications), født 6.2.1954. Former member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
138. Mutasa, Didymus Noel Edwin	Minister of State for National Security, Land Reform and Resettlement in the Office of the President, ZANU-PF, Secretary for Administration, født 27.7.1935. Member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
139. Mutasa, Gertrude	Colonel in the Zimbabwe Defence Force, married to Didymus Mutasa. Involved in farm invasions where death threats were made.
140. Mutasa, Justin Mutsawehuni	Chair of Zimbabwe Broadcasting Holdings and Chief Executive of Zimbabwe Newspapers, født 6.4.1954, passnr.: BN498951. Ties to the Government and involved in activities that seriously undermine freedom of expression and the media.
141. Mutezo, Munacho	Former Minister for Water Resources and Infrastructural Development. Former member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.

<i>Fysiske personer</i>	
<i>Navn (etternavn, fornavn)</i>	<i>Identifiserende informasjon (stillingstittel, arbeidssted, fødselsdato, ektefellen til eller sønn/datter av mv.) og begrunnelse for listeføringen</i>
142. Mutinhiri, Ambros (alias Ambrose)	Minister of Youth Development, Gender and Employment Creation, Retired Brigadier. Member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
143. Mutinhiri, Tracey	Deputy Minister for Indigenisation and Empowerment (Former Deputy Speaker of the Senate). Member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
144. Mutiwekuziva, Kenneth Kaparadza	Former Deputy Minister of Small and Medium Enterprises, Development and Employment Creation, født 27.5.1948. Former member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
145. Mutsvunguma, S.	Colonel, Headlands. Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections.
146. Muzenda, Tsitsi V.	ZANU-PF Politburo Senior Committee Member, født 28.10.1922. Member of the politburo and as such with strong ties to the Government and its policy.
147. Muzonzini, Elisha	Brigadier (former Director-General Central Intelligence Organisation), født 24.6.1957. Former member of the security forces and bearing wide responsibility for serious violations of the freedom of peaceful assembly.
148. Mzembi, Walter	Deputy Minister for Water Resources and Infrastructural Development, født 16.3.1964. Member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
149. Mzilikazi, Morgan S.	Colonel (MID), Buhera Central. Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections.
150. Ncube, Abedinico	Deputy Minister of Public Service, Labour and Social Welfare (former Deputy Minister of Foreign Affairs), født 13.10.1954. Member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
151. Ndlovu, Naison K.	Deputy President of the Senate, and ZANU-PF Politburo Secretary for Production and Labour, født 22.10.1930. Member of the politburo and as such with strong ties to the Government and its policy.
152. Ndlovu, Richard	ZANU-PF Politburo Deputy Commissariat, født 26.6.1942. Member of the politburo and as such with strong ties to the Government and its policy.
153. Ndlovu, Sikhanyiso	Former Minister of Information and Publicity (Former Deputy Minister of Higher and Tertiary Education), født 20.9.1949. Former member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
154. Nguni, Sylvester	Minister of Economic Development (Former Deputy Minister for Agriculture), født 4.8.1955. Member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
155. Nhema, Francis	Minister of Environment and Tourism, født 7.4.1959. Member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
156. Nkala, Herbert	Chair of Zimbabwe Newspapers, which prints State propaganda and Chair of First Banking Corporation.
157. Nkomo, John Landa	Former Speaker of House of Assembly (former Minister of Special Affairs in the President's Office), ZANU-PF national chairman, født 22.8.1934. Former member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
158. Nyambuya, Michael Reuben	Former Minister for Energy and Power Development (former Lieutenant General, Provincial Governor: Manicaland), født 23.7.1955. Former member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.

<i>Fysiske personer</i>	
<i>Navn (etternavn, fornavn)</i>	<i>Identifiserende informasjon (stillingstittel, arbeidssted, fødselsdato, ektefellen til eller sønn/datter av mv.) og begrunnelse for listeføringen</i>
159. Nyanhongo, Magadzire Hubert	Deputy Minister of Transport and Communications. Member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
160. Nyathi, George	ZANU-PF Politburo Deputy Secretary of Science and Technology. Member of the politburo and as such with strong ties to the Government and its policy.
161. Nyawani, Misheck	Retired Superintendent. Directly involved in the campaign of terror waged before and after the elections.
162. Nyikayaramba, Douglas	Brigadier General, Mashonaland East. Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections.
163. Nyoni, Sithembiso Gile Glad	Minister of Small and Medium Enterprises Development and Employment Creation, født 20.9.1949. Member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
164. Parirenyatwa, Choice	Married to David Parirenyatwa. Supporter and beneficiary of the regime through close association with key member of the Government.
165. Parirenyatwa, David Pagwese	Minister of Health and Child Welfare (former Deputy Minister), født 2.8.1950. Member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
166. Patel, Bharat	Former Acting Attorney General, Justice, Hon. Engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
167. Patel, Khantibhal	ZANU-PF Politburo Deputy Secretary for Finance, født 28.10.1928. Member of the politburo and as such with strong ties to the Government and its policy.
168. Pote, Selina M.	ZANU-PF Politburo Deputy Secretary for Gender and Culture. Member of the politburo and as such with strong ties to the Government and its policy.
169. Rangwani, Dani	Police Detective Inspector. Member of the security forces and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
170. Rautenbach, Muller Conrad (alias Billy)	Businessman, født. 23.9.1959, PO Box CH52, Chisipite, Harare, passnr.: BN491589. Businessman with strong ties to the Government of Zimbabwe, including through support to senior regime officials during Zimbabwe's intervention in DRC (see also item 26 in part II).
171. Rugeje, Engelbert Abel	Major-General, Masvingo Province. Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections.
172. Rungani, Victor TC	Colonel, Chikomba. Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections.
173. Ruwodo, Richard	Brigadier General, promoted on 12 August 2008 to the rank of Major General (retired); former Acting Permanent Under Secretary (PUS) for Ministry of Defence, født 14.3.1954. Directly involved in the campaign of terror waged before and after the elections.
174. Sakabuya, Morris	Deputy Minister for Local Government, Public Works and Urban Development. Member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
175. Sakupwanya, Stanley	ZANU-PF Politburo Deputy Secretary for Health and Child Welfare. Member of the politburo and as such with strong ties to the Government and its policy.
176. Samkange, Nelson Tapera Crispin	Former Provincial Governor: Mashonaland West. Ties to the Government and bearing wide responsibility for serious violations of human rights.
177. Sandi, E.	ZANU-PF Politburo Deputy Secretary for Women's Affairs. Member of the politburo and as such with strong ties to the Government and its policy.
178. Savanhu, Tendai	ZANU-PF Deputy Secretary for Transport and Social Welfare, født 21.3.1968. Member of the politburo and as such with strong ties to the Government and its policy.

<i>Fysiske personer</i>	
<i>Navn (etternavn, fornavn)</i>	<i>Identifiserende informasjon (stillingstittel, arbeidssted, fødselsdato, ektefellen til eller sønn/datter av mv.) og begrunnelse for listeføringen</i>
179. Sekeramayi, Sydney (alias Sidney Tigere)	Minister of Defence, født 30.3.1944. Member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
180. Sekeramayi (alias Sekeramayi), Tsitsi Chihuri	Married to Sydney Sekeramayi, født 1944. Supporter and beneficiary of the regime through close association with key member of the Government.
181. Sekeramayi, Lovemore	Chief Elections Officer. Ties to the Government and complicit in forming or directing oppressive state policy.
182. Shamu, Webster Kotiwani	Minister of State for Policy Implementation (former Minister of State for Policy Implementation in the President's Office), født 6.6.1945. Member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
183. Shamuyarira, Nathan Marwirakuwa	ZANU-PF Politburo Secretary for Information and Publicity, født 29.9.1928. Member of the politburo and as such with strong ties to the Government and its policy.
184. Shiri, Perence (alias Bigboy Samson Chikerema)	Air Marshal (Air Force), født 1.11.1955. Member of the security forces and complicit in forming or directing oppressive state policy.
185. Shumba, Isaiah Masvayamwando	Deputy Minister of Education, Sports and Culture, født 3.1.1949. Member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
186. Shungu, Etherton	Brigadier General, Mashonaland Central. Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections.
187. Sibanda, Chris	Colonel, Bulawayo Province. Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections
188. Sibanda, Jabulani	Former Chair, National War Veterans Association, født 31.12.1970. Ties to the Government and complicit in forming or directing oppressive state policy.
189. Sibanda, Misheck Julius Mpande	Cabinet Secretary (successor to Charles Utete), født 3.5.1949. Member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
190. Sibanda, Phillip Valerio (alias Valentine)	Commander Zimbabwe National Army, Lieutenant General, født 25.8.1956. Member of the security forces and complicit in forming or directing oppressive state policy.
191. Sigauke, David	Brigadier General, Mash West Province. Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections.
192. Sikosana, Absolom	ZANU-PF Politburo Secretary for Youth Affairs. Member of the politburo and as such with strong ties to the Government and its policy.
193. Stamps, Timothy	Health Adviser in the Office of the President, Former Health Minister, født 15.10.1936. Ties to the Government and complicit in forming or directing oppressive state policy.
194. Tarumbwa, Nathaniel Charles	Brigadier General, Manicaland and Mutare South. Directly involved in the terror campaign waged before and during the elections.
195. Tomana, Johannes	Attorney General. Engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
196. Tonderai Matibiri, Innocent	Deputy Police Commissioner. Member of the security forces and engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
197. Udenge, Samuel	Minister of State for State Enterprises (Former Deputy Minister of Economic Development). Member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.
198. Utete, Charles	Chairman of the Presidential Land Review Committee (former Cabinet Secretary), født 30.10.1938. Ties to the Government and complicit in forming or directing oppressive state policy.
199. Veterai, Edmore	Senior Assistant Police Commissioner, Officer Commanding Harare. Member of the security forces and bearing wide responsibility for serious violations of the freedom of peaceful assembly.
200. Zhuwao, Patrick	Deputy Minister for Science and Technology (NB Mugabe's nephew). Member of the Government and as such engaged in activities that seriously undermine democracy, respect for human rights and the rule of law.

<i>Fysiske personer</i>	
<i>Navn (etternavn, fornavn)</i>	<i>Identifiserende informasjon (stillingstittel, arbeidssted, fødselsdato, ektefellen til eller sønn/datter av mv.) og begrunnelse for listeføringen</i>
201. Zimondi, Paradzai	Prisons Director, født 4.3.1947. Member of the security forces and complicit in forming or directing oppressive state policy.
202. Zvayi, Caesar	Journalist on the official pro-government newspaper «The Herald». Whipped up the terror campaign before and during the elections.

<i>Juridiske personer, enheter og organer</i>	
<i>Navn</i>	<i>Identifiserende informasjon og begrunnelse for listeføringen</i>
1. Alpha International (PVT) Ltd.	Park Road, Camberley, Surrey GU15 2SP, UK. Owned by John Arnold Bredenkamp.
2. Breco (Asia Pacific) Ltd.	Isle of Man Company Registration M78647 – 1st Floor, Falcon Cliff, Palace Road, Douglas IM2 4LB, Isle of Man. Owned by John Arnold Bredenkamp
3. Breco (Eastern Europe) Ltd.	Isle of Man Company Registration FC0021189 – Falcon Cliff, Palace Road, Douglas IM99 1ZW, Isle of Man; Hurst, Reading Berkshire RG10 0SQ, UK. Owned by John Arnold Bredenkamp.
4. Breco (South Africa) Ltd.	Isle of Man Company Registration Q1962 – Cumbrae House, Market Street, Douglas IM1 2PQ, Isle of Man; 9 Columbus Centre, Pelican Drive, Road Town, Tortola, British Virgin Islands. Owned by John Arnold Bredenkamp.
5. Breco (UK) Ltd.	UK Company Registration 2969104 – London Road, Sunningdale, Ascot, Berkshire SL5 0DJ, UK. Owned by John Arnold Bredenkamp.
6. Breco Group	Thetford Farm, PO Box HP86, Mount Pleasant, Harare, Zimbabwe; Sandford Lane, Hurst, Reading, Berks RG10 0SQ, UK; London Road, Sunningdale, Ascot, Berks, SL5 0DJ, UK. Owned by John Arnold Bredenkamp.
7. Breco International 25	Broad Street, St. Helier JE2 3RR, Jersey. Owned by John Arnold Bredenkamp.
8. Breco Nominees Ltd. UK	Company Registration 2799499 – London Road, Sunningdale, Ascot, Berkshire SL5 0DJ, UK. Owned by John Arnold Bredenkamp.
9. Breco Services Ltd. UK	Company Registration 2824946 – London Road, Sunningdale, Ascot, Berkshire SL5 0DJ, UK. Owned by John Arnold Bredenkamp.
10. Cold Comfort Farm Trust Co-operative	7 Cowie Road, Tynwald, Harare, Zimbabwe. Owned by Didymus Mutasa, Grace Mugabe also involved.
11. Comoil (PVT) Ltd.	Block D, Emerald Hill Office, Emerald Park, Harare, Zimbabwe. 2nd Floor, Travel Plaza, 29 Mazoe Street, Box CY22344 Causeway, Harare, Zimbabwe. Owned by Saviour Kasukuwere.
12. Corybantes Ltd.	London Road, Sunningdale, Ascot, Berkshire SL5 0DJ, UK; Titlarks Hill Road, Sunningdale, Ascot, Berkshire, SL5 0JB, UK. Owned by John Arnold Bredenkamp.
13. Divine Homes (PVT) Ltd.	6 Hillside Shopping Centre, Harare, Zimbabwe; 31 Kensington Highlands, Harare, Zimbabwe; 12 Meredith Drive, Eastlea, Harare, Zimbabwe. Chaired by David Chapfika.
14. Echo Delta Holdings	Thetford Farm, PO Box HP86, Mount Pleasant, Harare, Zimbabwe; Sandford Lane, Hurst, Reading, Berks RG10 0SQ, UK; London Road, Sunningdale, Ascot, Berks, SL5 0DJ, UK. Owned by John Arnold Bredenkamp.
15. Famba Safaris	4 Wayhill Lane, Umwisdale, Harare, Zimbabwe; PO Box CH273, Chisipite, Harare, Zimbabwe. Major shareholder is Webster Shamu.
18. Jongwe Printing and Publishing Company (PVT) Ltd. (alias Jongwe Printing and Publishing Co., alias Jongwe Printing and Publishing Company)	14 Austin Road, Coventry Road, Workington, PO Box 5988, Harare, Zimbabwe. ZANU-PF's publishing arm.
19. M & S Syndicate (PVT) Ltd.	First Floor, Victory House, 88 Robert Mugabe Road, Harare, Zimbabwe; PO Box 1275, Harare, Zimbabwe. ZANU-PF's investment company.
20. Masters International Ltd.	UK Company Registration 2927685 – London Road, Sunningdale, Ascot, Berkshire SL5 0DJ, UK. Owned by John Arnold Bredenkamp.
21. Ndlovu Motorways.	Sam Nujoma Street, Livingston Avenue, Harare, Zimbabwe Controlled by Sikhanyiso Ndlovu.

<i>Navn</i>	<i>Juridiske personer, enheter og organer</i>
	<i>Identifiserende informasjon og begrunnelse for listeføringen</i>
23. OSLEG Ltd. (alias Operation Sovereign Legitimacy)	Lonhoro House, Union Avenue, Harare, Zimbabwe. Controlled by Zimbabwe army.
24. Piedmont (UK) Ltd.	London Road, Sunningdale, Ascot, Berkshire SL5 0DJ, UK. Owned by John Arnold Bredenkamp.
25. Raceview Enterprises	Zimbabwe. Owned by John Arnold Bredenkamp.
26. Ridgepoint Overseas Developments Ltd. (alias Ridgepoint Overseas Developments Ltd)	C/o: Mossack Fonseca & Co BVI Ltd, Akara Building, 24. DeCastro St, Road Town, Tortola, British Virgin Islands; P.O. Box 3136, Road Town, Tortola, British Virgin Islands. Owned by Billy Rautenbach.
28. Scottlee Holdings (PVT) Ltd.	124 Josiah Chinamano Avenue, PO Box CY3371, Causeway, Harare, Zimbabwe; London Road, Sunningdale, Berkshire SL50DJ, UK. Owned by John Arnold Bredenkamp.
29. Scottlee Resorts Ltd.	124 Josiah Chinamano Avenue, PO Box CY3371, Causeway, Harare, Zimbabwe; London Road, Sunningdale, Berkshire SL50DJ, UK. Owned by John Arnold Bredenkamp.
30. Swift Investments (PVT) Ltd.	730 Cowie Road, Tynwald, Harare, Zimbabwe; PO Box 3928, Harare, Zimbabwe. Controlled by Zanu-PF, directors include Vitalis Zvinavashe.
31. Timpani Export Ltd.	Isle of Man Company Registration 3547414 – Falcon Cliff, Newton Abbot, Devon TQ12 2LG, UK; Mapstone Hill, Palace Road, Douglas IM99 1ZW, Isle of Man; King Street, Lustleigh, Newton Abbot, Devon TQ13 9SE, UK. Owned by John Arnold Bredenkamp.
32. Tremalt Ltd.	Thetford Farm, PO Box HP86, Mount Pleasant, Harare, Zimbabwe; Hurst Grove, Hurst, Reading, Berks RG10 0SQ, UK; London Road, Sunningdale, Ascot, Berks, SL5 0DJ, UK. Owned by John Arnold Bredenkamp.
35. Zidco Holdings (alias Zidco Holdings (PVT) Ltd)	PO Box 1275, Harare, Zimbabwe. ZANU-PF's financial holding company.
36. Zimbabwe Defence Industries	10th floor, Trustee House, 55 Samora Machel Avenue, PO Box 6597, Harare, Zimbabwe. Wholly owned by the Government of Zimbabwe. Directors include Leo Mugabe and Solomon Mujuru.
38. Zimbabwe Mining Development Corporation	90 Mutare Road, PO Box 2628, Harare, Zimbabwe. Wholly owned by the Government of Zimbabwe.

II

Endringen trer i kraft straks.

8. mars Nr. 357 2010

Forskrift om endring i forskrift om vegtrafikkloven med forskrifters gyldighet på Svalbard

Hjemmel: Fastsatt av Vegdirektoratet 8. mars 2010 med hjemmel i vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4 § 1 fjerde ledd, jf. delegeringsvedtak 17. mars 1967 nr. 3462. Kunngjort 12. mars 2010 kl. 14.40.

I

I forskrift 10. november 1993 nr. 1018 om vegtrafikkloven med forskrifters gyldighet på Svalbard gjøres følgende endring:

Under overskriften «Til loven § 24, § 26, § 27 og § 30» skal første ledd lyde:

Forskrift 12. juni 2009 nr. 637 om krav til opplæring, prøve og kompetanse for utrykningskjøring gjelder ikke.

II

Endringen trer i kraft 15. mars 2010.

8. mars Nr. 358 2010

Forskrift om endring i forskrift om åpning av vinterloddefisket i Barentshavet i 2010

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 8. mars 2010 med hjemmel i forskrift 17. desember 2009 nr. 1597 om regulering av fisket etter lodde i Barentshavet i 2010 § 12 og § 19. Kunngjort 12. mars 2010 kl. 14.40.

I

I forskrift 2. februar 2010 nr. 109 om åpning av vinterloddefisket i Barentshavet i 2010 gjøres følgende endring:

§ 1 skal lyde:

Det er tillatt å drive fiske etter lodde i perioden 4. mars til og med 30. april 2010 sør for 74° nord med unntak av fiskevernsonen rundt Svalbard begrenset av følgende områder:

Et område sørvest for en linje trukket mellom følgende posisjoner:

1. Nord 70 grader 17,3 minutter. Øst 31 grader 03,8 minutter.
2. Nord 70 grader 08,6 minutter. Øst 31 grader 35,4 minutter.

området fra overnevnte linje og sørvestover dvs. Varangerfjorden er stengt for fiske etter lodde.

Et område, begrenset av en linje trukket mellom følgende posisjoner:

1. Nord 71 grader 12,3 minutter. Øst 27 grader 30 minutter.
2. Nord 71 grader 40 minutter. Øst 27 grader 30 minutter.
3. Nord 71 grader 40 minutter. Øst 26 grader 00 minutter.
4. Nord 71 grader 48 minutter. Øst 24 grader 28 minutter.
5. Nord 71 grader 11,4 minutter. Øst 23 grader 39,6 minutter.
6. Nord 71 grader 06,7 minutter. Øst 23 grader 39,6 minutter.

Videre langs 4 nautiske mil grensen av grunnlinjen til posisjon 1.

Det stenges for alt fiske etter lodde innenfor 4 nautiske mil grensen.

Fartøy med inspektør fra Fiskeridirektoratet om bord kan også fiske lodde innenfor disse områdene.

II

Endringen trer i kraft straks.

9. mars Nr. 359 2010

Forskrift om føring av regnskap for audiovisuelle produksjoner

Hjemmel: Fastsatt av Norsk filminstitutt 9. mars 2010 med hjemmel i Stortingets årlige budsjettvedtak jf. forskrift 7. september 2009 nr. 1168 om tilskudd til audiovisuelle produksjoner § 1–17 bokstav d. Kunngjort 12. mars 2010 kl. 14.40.

Kapittel 1. Generelle bestemmelser

§ 1. Virkeområde

Forskriften gjelder for alle produksjonsforetak som mottar tilskudd fra Norsk filminstitutt i henhold til forskrift 7. september 2009 nr. 1168 om tilskudd til audiovisuelle produksjoner.

§ 2. Generelle krav

- (1) Det skal føres eget regnskap for hver audiovisuelle produksjon som mottar tilskudd som nevnt i § 1.
- (2) Regnskapet skal føres i henhold til denne forskriften, gjeldende lover og regler og i tråd med god regnskapsskikk.
- (3) Regnskapet skal føres i henhold til kontoplan i godkjent kalkyleskjema.
- (4) Utgifter som dekkes over budsjettposten uforutsette utgifter skal konteres på den relevante post.
- (5) Alle avtaler om kjøp eller leie av et visst omfang, herunder leie av location og rekvisitter som skal belastes regnskapet, skal inngås skriftlig.

§ 3. Attestasjon

- (1) Alle bilag skal være attestert før utbetaling finner sted.
- (2) Attestasjon skal utføres av den medarbeider som har det nødvendige grunnlag for å kontrollere at dokumentasjonen for leveransen av varer og tjenester er i samsvar med de underliggende forhold. Kontrollen kan skje ved elektronisk attestering eller ved dato og signatur direkte påført faktura.
- (3) Den som attesterer skal påse at den vare eller tjeneste som det betales for, er mottatt og i samsvar med bestilling eller avtale og at det er brukt riktige priser, tariffier eller regulativbestemte satser.
- (4) Attestasjonsmyndighet kan gis til naturlig avgrensede funksjoner innen produksjonen, slik som produksjonsleder og fagsjefer.
- (5) Alle transaksjoner skal dokumenteres med originalbilag som skal påføres opplysninger om hva kjøpet gjelder.

§ 4. Anvisning

- (1) Alle bilag skal være anvist (endelig godkjent) før utbetaling finner sted.
- (2) Anvisning av bilaget for registrering og utbetaling utføres av ansvarlig produsent for produksjonen eller den produsenten delegerer anvisningsmyndighet til. Dersom andre enn ansvarlig produsent gis anvisningsmyndighet skal det utarbeides en klar fullmakt fra produsenten. Fullmakt skal inneholde en beskrivelse av hvilken myndighet som delegeres og innenfor hvilke tidsrammer og beløpsgrenser anvisningsmyndigheten gjelder. Produsenten er ansvarlig for anvisningen av bilag selv om anvisningsmyndigheten er delegert.
- (3) Den som anviser, skal påse at disposisjonen er i overensstemmelse med gjeldende lover og regler, at det er budsjettmessig dekning for utbetalingen og at disposisjonen er økonomisk forsvarlig. Før anvisning skal det påses at bilaget som anvises til utbetaling, er kontrollert og attestert.

- (4) En utbetaling skal ikke attesteres og anvises av samme person med mindre det er særlig grunn til dette.

Kapittel 2. Dokumentasjon, godkjente utgifter mv.

§ 5. Lønn og honorarer

(1) Produksjonsforetaket plikter å inngå skriftlig avtale med produksjonens stab og skuespillere om lønn og honorarer som skal belastes regnskapet. Det skal fremgå av avtalen om medarbeideren er lønsmottaker eller selvstendig næringsdrivende. Alle avtalte honorarer og lønnsutbetalinger samt eventuelle naturalytelser skal spesifiseres i den enkelte avtale.

(2) Utbetalinger til lønsmottakere skal dokumenteres med lønsslipper og utbetalinger til selvstendig næringsdrivende skal dokumenteres med faktura.

§ 6. Gjenstander av varig verdi

(1) Varer som har en innkjøpspris på over kr 3 000,- og som på innkjøpstidspunktet antas å ha en bruksverdi ved avslutningen av produksjonen, skal føres på en egen liste over gjenstander av varig verdi, og avhendes til best mulig pris ved produksjonens avslutning. Inntekter fra slikt salg regnes som en kostnadsreduksjon av angjeldende regnskapskonto.

(2) Liste som nevnt i første ledd og tilhørende bilag skal merkes «varig verdi» og arkiveres slik at det er klar referanse mellom listen og regnskapsbilaget. Listen over gjenstander av varig verdi påføres opplysninger om hva varen er solgt for, eller om annen disponering, og vedlegges produksjonens sluttregnskap. Listen skal attesteres av den ansvarlige produsenten.

§ 7. Reiser

(1) Utgifter i forbindelse med reiser som er relevante for planlegging og gjennomføring av den aktuelle produksjon kan belastes regnskapet. Reisens formål skal alltid dokumenteres ved reiseregning.

(2) Utbetalinger av dietter til lønsmottakere etter Statens satser, og tariffestet godtgjørelse i henhold til de til enhver tid gjeldende overenskomster, kan belastes regnskapet.

§ 8. Kjøretøy

(1) Statens regulativ for bruk av egen bil skal legges til grunn ved føring av regnskapet enten kjøretøyet eies av privatpersoner i produksjonens stab eller av vedkommende produksjonsselskap.

(2) Ved leie av bil kan utgifter til drivstoff belastes regnskapet. Regningene skal påføres registreringsnummer og kilometerstand.

§ 9. Taxi

Taxikvitteringer skal påføres kjørestrekning, hvem som har reist, samt opplysning om formålet med reisen.

§ 10. Erstatninger

(1) Egenandel som produksjonsselskapet må betale i forbindelse med forsikringsoppgjør kan belastes regnskapet.

(2) Bilag til erstatningsutbetalinger som er gjort på grunnlag av avtale skal inneholde

- a) dokumentasjon på utbetalingen
- b) opplysning om hva som er skadet eller tapt
- c) redegjørelse for forholdet og årsaken til tapet eller skaden
- d) navn og kontakinformasjon til erstatningsmottakeren
- e) underskrift fra den som har inngått avtale om erstatningsutbetalingen.

§ 11. Mat og bevertning

(1) Utgifter til mat på settet kan belastes regnskapet i henhold til de til enhver tid gjeldende overenskomster.

(2) Utgifter til bevertning av forretningsforbindelser (representasjon) kan belastes filmregnskapet såfremt det ikke serveres alkohol i sammenhengen.

(3) Utgifter til alkoholholdige drikkevarer kan kun belastes regnskapet i forbindelse med premierearrangementet.

(4) Utgifter til mat og bevertning for øvrig kan ikke belastes filmregnskapet.

Kapittel 3. Avsluttende bestemmelser

§ 12. Renter

(1) Renter som påløper i perioden fra vedtak om produksjonstilskudd fattes, til sluttregnskap er innlevert, kan utgiftsføres i regnskapet. Renteinntekter som påløper i samme periode, skal inntektsføres i regnskapet.

§ 13. Rapportering ved rateutbetalinger

(1) Regnskapsrapportering i forbindelse med rateutbetalinger skal skje på samme mal som godkjent kalkyle og avviksrapporteres i forhold til denne. Ved levering av sluttregnskapet i forbindelse med utbetaling av siste rate skal det også settes opp en balanse for prosjektet hvor det fremgår hvordan prosjektet er finansiert. Kreditter skal regnskapsføres i samsvar med godkjent finansieringsplan.

§ 14. Kontroll

Etter at revisorbekreftet sluttregnskap er innlevert, kan Norsk filminstitutt foreta stikkprøvekontroll av regnskapsbilag for prosjektet.

§ 15. Ikrafttredelse

(1) Forskriften trer i kraft straks.

(2) På samme tidspunkt oppheves instruks 15. august 2004¹ for føring av regnskap for audiovisuelle produksjoner fastsatt av Norsk filmfond.

¹ Ikke kunngjort i Norsk Lovtidend.

9. mars Nr. 360 2010**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2010**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirktoratet 9. mars 2010 med hjemmel i forskrift 18. desember 2009 nr. 1636 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2010 § 33. Kunngjort 12. mars 2010 kl. 14.40.

I

I forskrift 18. desember 2009 nr. 1636 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2010 gjøres følgende endring:

§ 14 tredje ledd skal lyde:

Konvensjonelle havfiskefartøy som har adgang til å delta i fisket etter sei med garn og som har kvotefaktor 1,0 kan fiske og lande en maksimalkvote på 500 tonn sei. Fra og med 9. mars 2010 kan fartøyene fiske sei uten kvotebegrensning.

II

Endringen trer i kraft straks.

10. mars Nr. 361 2010**Vedtak om endring i instruks til Mattilsynet, Distriktskontorene, vedrørende isolasjon og undersøkelse av dyr**

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 10. mars 2010 med hjemmel i forskrift 27. juni 2002 nr. 732 om bekjempelse av dyresjukdommer § 5 og § 8. Kunngjort 12. mars 2010 kl. 14.40.

I

I instruks 14. februar 2006 nr. 199 til Mattilsynet, Distriktskontorene, vedrørende isolasjon og undersøkelse av dyr gjøres følgende endringer:

Kapittel V del A skal lyde:

A. Storfe, lama og alpakka

Isolasjonstid: 6 måneder (26 uker), skal likevel vare til dyrene er minst 2 1/2 år gamle

Tabell 1: Prøvetidspunkt og -type

Sjukdom/uke	1	2	3	4	5–8	9	10–21	22	23–26
BVD ¹	b							b	
Bluetongue Q-feber	B/ EDTA							B/ ED TA	
Paratuberkulose ^{2,3,4}	B/F					F		B	
Salmonella	F		F						
EBL ^{1,5} IBR/IPV ^{1,5} Brucellose ⁵ Leptospirose ⁵								B	
Tuberkulose ⁵								T	
Campylobacter ^{1,5} Trichomoniasis ^{1,5}	S – i løpet av isolasjonstiden								

Tegnforklaring til tabell 1:

- 1 Gjelder bare storfe.
 2 Blodprøve avmerket i 1. uke skal ikke tas av dyr som er yngre enn 2 år.
 3 Blodprøvene avmerket i 1. og 22. uke skal ikke tas dersom dyrene er vaksinerte mot paratuberkulose.
 4 Resultatet av de serologiske testene må vurderes i lys av eventuell testing mhp. tuberkulose foretatt forut for isolasjonen. Tuberkulintest kan påvirke serologisk resultat av paratuberkuloseundersøkelse.
 5 Testing for sjukdommen kan unnlates etter individuell vurdering av bl.a. omfang av undersøkelser ved mottak og kunnskap om testing/status før isolasjon.
 B: Blodprøve, fullblod, min. 10 ml/dyr for serologisk undersøkelse. Alle dyr skal prøvetas.
 b: Blodprøve, heparinblod, min. 10 ml/dyr for serologisk undersøkelse. Alle dyr skal prøvetas.
 F: Fecesprøve fra rektum, min. 10 g/dyr for bakteriologisk undersøkelse. Alle dyr skal prøvetas. Prøvetaking av kalver/ungdyr i binger skal skje ved uttak av en samleprøve bestående av 5–8 delprøver á 10 g fersk feces. Delprøvene tas rektalt eller fra spredte steder på bingegulvet.
 T: Intrakutan tuberkulintest, aviær- og pattedyrtuberkulin. Alle dyr skal testes. Testen må settes etter uttak av blodprøve for undersøkelse mhp. paratuberkulose.
 S: Forhudsskylleprøve/vaginalsvaberprøve for dyrkning/bakteriologisk undersøkelse. Alle dyr over 6 måneder og yngre parede dyr skal prøvetas.
 EDTA: Blod for PCR-testing.

Prøver avmerket i uke 1 skal tas ved ankomst.

NB! Ved besøk i storfebesetninger – se spesielt etter eventuelle symptomer på BSE.

Kapittel V del B skal lyde:

B. Småfe (sau og geit)

Isolasjonstid: 2 år (24 måneder)

Tabell 2: Prøvetidspunkt og -type

Sjukdom/måned	1	2	3–12	13	14–22	23	24
Skrapesjuka	I			I			I
Mædi ¹		B		B		B	
Salmonella ⁴	F	F				F	
Bluetongue Q-feber	B/ EDTA					B/ EDTA	
Brucellose ^{2,4} Leptospirose ⁴ Infeksjon med <i>Chlamydia psittaci</i> ⁴ Infeksiøs agalakti ⁴ CCPP ^{3,4}		B				B	
Tuberkulose ⁴						T	

Tegnforklaring til tabell 2:

- 1 Blodprøve avmerket i 2. måned tas bare av dyr som er eldre enn 1,5 år.
 2 *B. ovis* og *B. melitensis*.
 3 Gjelder bare geit.
 4 Testing for sjukdommen kan unnlates etter individuell vurdering av bl.a. omfang av undersøkelser ved mottak og kunnskap om testing/status før isolasjon.
 B: Blodprøve, fullblod, min. 10 ml/dyr for serologisk undersøkelse. Alle dyr skal prøvetas.
 F: Fecesprøve fra rektum, min. 10 g/dyr for bakteriologisk undersøkelse. Alle dyr skal prøvetas.
 I: Inspeksjon med nøye registrering av eventuelle symptomer som kan tyde på skrapesjuka.
 T: Intrakutan tuberkulintest, aviær- og pattedyrtuberkulin. Alle dyr skal testes.
 EDTA: Blod for PCR-testing.

Prøver avmerket i måned 1 skal tas ved ankomst.

II

Endringene trer i kraft straks.

10. mars Nr. 362 2010**Vedtak om fritak fra plikten til å beregne merverdiavgift etter merverdiavgiftsloven § 19–3 – Eksportutvalget for fisk AS**

Hjemmel: Fastsatt av Skattedirektoratet 10. mars 2010 med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) § 19–3 første ledd, jf. delegeringsvedtak 23. september 2009 nr. 1214. Kunngjort 12. mars 2010 kl. 14.40.

Vi viser til Deres brev av 14. september 2009 hvor det på vegne av Eksportutvalget for fisk AS (EFF) søkes om fritak fra plikten til å beregne merverdiavgift av omsetning av markedsføringstjenester i Norge, jf. merverdiavgiftsloven av 2009 § 19–3.

Skattedirektoratet er ved Finansdepartementets vedtak 23. september 2009 nr. 1214 delegert myndighet til å treffe avgjørelse etter merverdiavgiftslovens § 19–3.

EFF ble opprettet som forvaltningsorgan av Fiskeridepartementet i 1991 med hjemmel i fiskeeksportloven. EFF finansieres blant annet av en eksportavgift som oppkreves fra fiskeeksportører av tollvesenet på vegne av EFF ved eksport av fisk. EFF ble registrert i avgiftsmanntallet og beregnet merverdiavgift ved omsetning av reklamemateriell og statistikker. EFF søkte om fritak fra plikten til å beregne merverdiavgift på den del av eksportavgiften som dekker omsetning av markedsføringstjenester som utføres i Norge. Det ble i søknaden anført at det er umulig for EFF å oppfylle de formelle vilkår for salgskdokument. Det ble vist til at eksportavgiften oppkreves av tollvesenet som er underlagt taushetsplikt i forhold til EFF. EFF hadde derfor ikke kjennskap til hvem som var kjøpere, hvorvidt den enkelte fiskeeksportør hadde betalt eksportavgift, eller hvor mye han hadde betalt. Det ble videre vist til at samtlige fiskeeksportører var antatt registrert i merverdiavgiftsmanntallet og at de derfor ville hatt fradragsrett for inngående merverdiavgift for slike markedsføringstjenester i Norge. Finansdepartementet vedtok 31. august 2001 med hjemmel i merverdiavgiftsloven 1969 § 70 å gi EFF fritak fra plikten til å beregne merverdiavgift på omhandlede markedsføringstjenester. Det ble lagt avgjørende vekt på at det ikke lot seg gjøre for EFF å skaffe de nødvendige opplysninger for å utstede korrekt salgskdokument samt at fiskeeksportørene normalt ville være registrert i merverdiavgiftsmanntallet og dermed hatt fradragsrett for inngående avgift på markedsføringstjenestene dersom de hadde fått utstedt korrekt salgskdokument fra EFF.

EFF ble 1. september 2005 omgjort fra forvaltningsorgan til statseid aksjeselskap, og det ble i den forbindelse søkt om videreføring av fritaket for aksjeselskapet. I brev av 20. september 2006 traff Skattedirektoratet vedtak om videreføring som omsøkt. Det ble lagt vekt på at EFFs virksomhet var upåvirket av omdanningen til aksjeselskap samt at de forhold som begrunnet det opprinnelige fritaket av 31. august 2001 fremdeles forelå.

Merverdiavgiftsloven 1969 § 70 er videreført i merverdiavgiftsloven 2009 § 19–3 første ledd, og myndigheten til å treffe vedtak er ved Finansdepartementets brev 23. september 2009 nr. 1214 delegert til Skattedirektoratet. Delegeringen innebærer ingen endring av tidligere delegeringspraksis under merverdiavgiftsloven 1969 § 70. Skattedirektoratet er således gitt myndighet til å innvilge søknader dersom tilsvarende saksforhold ved en tidligere anledning har vært vurdert av departementet og departementet har innvilget fritak.

Det er i søknaden av 14. september 2009 anført de samme grunner for fritak som ble vektlagt da Finansdepartementet og Skattedirektoratet traff sine vedtak av henholdsvis 31. august 2001 og 20. september 2006. Det foreligger ikke opplysning om forhold som tilsier at spørsmålet om fritak bør vurderes annerledes i dag. Skattedirektoratet anser søknaden som en søknad om videreføring av eksisterende/tilsvarende fritak som tidligere er innvilget av Finansdepartementet. Skattedirektoratet har derfor myndighet til å treffe vedtak i saken.

Skattedirektoratet finner i medhold av merverdiavgiftsloven § 19–3 første ledd inntil videre å kunne gi EFF fritak fra plikten til å beregne merverdiavgift på den andel av eksportavgiften som dekker omsetning av markedsføringstjenester i Norge. Forutsetningen for fritaket er at fiskeeksportørene er registrert i Merverdiavgiftsregisteret, slik at staten samlet sett ikke lider noe tap.

Fritaket gis med virkning fra dags dato, og erstatter tidligere vedtak gitt i medhold av merverdiavgiftsloven 1969.

12. mars Nr. 363 2010**Delvis ikraftsetting av lov 19. juni 2009 nr. 38 om endringer i utlendingsloven 1988 og utlendingsloven 2008 (gjennomføring av forordning nr. 767/2008 og rådsbeslutning nr. 633/2008 vedrørende visuminformasjonssystemet VIS) mv.**

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 12. mars 2010 med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 38 om endringer i utlendingsloven 1988 og utlendingsloven 2008 (gjennomføring av forordning nr. 767/2008 og rådsbeslutning nr. 633/2008 vedrørende visuminformasjonssystemet VIS) mv. del III. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 12. mars 2010 kl. 14.40.

Delvis ikraftsetting av lov 19. juni 2009 nr. 38 om endringer i utlendingsloven 1988 og utlendingsloven 2008 (gjennomføring av forordning nr. 767/2008 og rådsbeslutning nr. 633/2008 vedrørende visuminformasjonssystemet VIS) mv. Lovens del II, endringen i utlendingsloven § 102f, trer i kraft straks.

19. jan. Nr. 379 2010**Forskrift om oppheving av forskrift om sikkerhetsstyringssystem på fiske- og fangstfartøy**

Hjemmel: Fastsatt av Sjøfartsdirektoratet 19. januar 2010 med hjemmel i lov 16. februar 2007 nr. 9 om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven) § 7 jf. delegeringsvedtak 16. februar 2007 nr. 171 og delegeringsvedtak 31. mai 2007 nr. 590. Kunngjort 19. mars 2010 kl. 14.00.

Forskrift 18. juni 2007 nr. 675 om sikkerhetsstyringssystem på fiske- og fangstfartøy oppheves.
Denne forskriften trer i kraft 1. april 2010.

3. mars Nr. 380 2010**Forskrift om endring i forskrift om avgifter og gebyr i matforvaltningen**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og Landbruks- og matdepartementet 3. mars 2010 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 21, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. I del 1.1 nr. 11 (forordning (EF) nr. 882/2004) og kap. II nr. 31j (forordning (EF) nr. 882/2004) og vedlegg II kap. XII nr. 54zzzi (forordning (EF) nr. 882/2004). Kunngjort 19. mars 2010 kl. 14.00.

I

I forskrift 28. januar 2004 nr. 221 om avgifter og gebyr i matforvaltningen gjøres følgende endring:

Nytt kapittel IV A skal lyde:

*Kap. IV A. Gebyr til dekning av kostnader som følge av ytterligere offentlig kontroll***§ 15a.** *Gebyr til dekning av kostnader som følge av ytterligere offentlig kontroll*

Gebyr til dekning av kostnader som følge av ytterligere offentlig kontroll i henhold til forskrift 22. desember 2008 nr. 1621 om offentlig kontroll med etterlevelse av regelverk om forvarer, næringsmidler og helse og velferd hos dyr (kontrollforskriften), jf. kontrollforordningen artikkel 28, skal utgjøre kr 1410,-.

§ 15b. *Innbetaling av gebyr*

Gebyrpliktig plikter å innbetale gebyr innen frist fastsatt av Mattilsynet.

For gebyr som ikke betales i rett tid skal det betales rente i samsvar med lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling. Det kan også pålegges purregebyr.

Mattilsynet kan fastsette nærmere retningslinjer for innbetalingen.

Gebyr er tvangsgrunnlag for utlegg.

II

Endringen trer i kraft straks.

4. mars Nr. 381 2010**Forskrift om endring i forskrift om opptak til Høgskulen i Volda**

Heimel: Fastsatt av styret ved Høgskulen i Volda 4. mars 2010 med heimel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3-6 og § 3-7. Kunngjort 19. mars 2010 kl. 14.00.

I

I forskrift 5. mars 2009 nr. 288 om opptak til Høgskulen i Volda blir det gjort følgende endringar:

§ 2 punkt 6 skal lyde:

6. Søkjarar som ikkje fyller dei ordinære opptakskrava, kan søkje om opptak på grunnlag av realkompetanse eller be om individuell vurdering av annan kompetanse som likeverdig.

§ 12 punkt 2 skal lyde:

2. Alle studentar på mastergradsstudiet må søkje undervisningsopptak til dei avsluttande emna «Forskningsmetode og vitskapsteori» og «Masteroppgåve». Alle obligatoriske emne må vere fullførte med karakteren C eller betre, for å få opptak til dei avsluttande emna. Ved rangering tek ein utgangspunkt i karakterane på dei obligatoriske emna. Deretter blir søkjarane rangerte på grunnlag av gjennomsnittskarakterar på alle emna søkjarane har gjennomført i mastergradsstudiet sitt. Lik rangering vert avgjort ved loddtrekking.

§ 13 punkt 1 nytt andre ledd skal lyde:

Søkjarar med morsmål frå land utanfor Norden må dokumentere kunnskap i norsk tilsvarende karakteren B frå studiet Norsk for utanlandske studentar eller resultatet Godt bestått frå Norsk språktest – høyere nivå (Bergenstesten). Dei må også dokumentere kunnskap om norsk skule- og barnehagesystem.

§ 15 punkt 3 skal lyde:

3. Alle studentar på mastergradsstudiet må søkje undervisningsopptak til dei avsluttande emna «Forskningsmetode og vitskapsteori» og «Masteroppgåve». Alle obligatoriske emne må vere fullførte med karakteren C eller betre, for å få opptak til dei avsluttande emna. Ved rangering tek ein utgangspunkt i karakterane på dei obligatoriske emna. Deretter blir søkjarane rangerte på grunnlag av gjennomsnittskarakterar på alle emna søkjarane har gjennomført i mastergradsstudiet sitt. Lik rangering vert avgjort ved loddtrekking.

II

Endringane gjeld for opptak til studieåret 2010–2011.

8. mars Nr. 382 2010

Forskrift om opptak til Høgskolen i Østfold

Hjemmel: Fastsatt av styret ved Høgskolen i Østfold 8. mars 2010 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3–6, § 3–7 og § 4–9, forskrift 31. januar 2007 nr. 173 om opptak til høyere utdanning § 1–1 nr. 4 og forskrift 1. desember 2005 nr. 1392 om krav til mastergrad § 2. Kunngjort 19. mars 2010 kl. 14.00.

Kapittel 1. Virkeområde, definisjoner og minstekrav for opptak

§ 1. Virkeområde og definisjoner

- (1) Forskriften gjelder for opptak til utdanninger ved Høgskolen i Østfold som gir uttelling i studiepoeng og som inngår i høgskolens bevilgningsfinansierte måltall vedtatt av styret.
- (2) Forskriftens bestemmelser gitt i § 2 til § 5, gjelder også for opptak til betalingsstudier med deltakerfinansiering, oppdragsstudier, studier som gis i samarbeid med andre offentlige eller private organisasjoner, og for kurs- og emnestudier som ikke faller inn under høgskolens bevilgningsfinansierte måltall men som gir uttelling i studiepoeng. Bestemmelsene om rangering av søkere i § 6 til § 13 gjelder ikke til disse studiene, men vil gjøres gjeldende hvis det ikke er vedtatt andre bestemmelser for rangering av søkere.
- (3) Med *grunnutdanning* forstås utdanning som bygger på videregående skolegang eller tilsvarende realkompetanse.
- (4) Med *videreutdanning* forstås utdanning som bygger på tidligere avlagt grunnutdanning og eventuell yrkespraksis.
- (5) Med *masterutdanning* forstås høyere grads utdanning som bygger på avlagt utdanning på lavere grads nivå og eventuell yrkespraksis.
- (6) Med *praktisk-pedagogisk utdanning* forstås utdanning som gir pedagogisk kompetanse som kvalifiserer søker for tilsetning som lærer i skolen i henhold til de gjeldende bestemmelsene i opplæringslova.

§ 2. Minstekrav for opptak til grunnutdanninger

- (1) For opptak til grunnutdanninger gjelder bestemmelsene gitt i forskrift om opptak til høyere utdanning.
- (2) Det gis følgende utfyllende bestemmelser:
 - a) For opptak til scenekunstutdanning, jf. forskrift om opptak til høyere utdanning § 3–4 kreves ikke generell studiekompetanse/realkompetanse for opptak. Søkere som oppfyller minstekrav for opptak gjennom opptaksprøver, jf. forskrift om opptak til høyere utdanning § 4–9 og § 7–14, er kvalifisert for å konkurrere om opptak til studiet uavhengig av dokumentert skole- og praksisbakgrunn. Nærmere bestemmelser er gitt i rundskrivet til denne forskriften.
 - b) For opptak til tresemesterordning i ingeniørutdanning, jf. forskrift om opptak til høyere utdanning § 4–4, kreves generell studiekompetanse eller realkompetanse. Søknad om opptak må være sendt gjennom lokalt opptak direkte til Høgskolen i Østfold for at søker kan behandles for opptak gjennom tresemesterordningen.
 - c) For opptak til Y-veien i ingeniørutdanning (spesielt tilrettelagt ingeniørutdanning), jf. forskrift om opptak til høyere utdanning § 3–3, kreves relevant bestått fagbrev fra Reform 94 eller Kunnskapsløftet i videregående skole. Hvilke fagbrev som kvalifiserer for opptak, vedtas i rundskrivet til denne forskriften. Søknad om opptak må være sendt gjennom lokalt opptak til Høgskolen i Østfold for at søker kan behandles for opptak gjennom Y-veien.

§ 3. Minstekrav for opptak til master- og videreutdanninger og praktisk-pedagogisk utdanning

- (1) For opptak til videreutdanninger, masterutdanninger og praktisk-pedagogisk utdanning gjelder generelt følgende bestemmelser om minstekrav for opptak:
 - a) For utdanning som er regulert av nasjonal rammeplan, gjelder minstekrav for opptak i henhold til denne rammeplanen eller forskrift til rammeplanen.
 - b) For utdanning som har studieplan som ikke er regulert av nasjonal rammeplan, gjelder minstekrav for opptak i henhold til godkjent studieplan.
 - c) Godkjent opptaksgrunnlag til masterutdanninger framgår av forskrift om krav til mastergrad. Styret fastsetter gjennom studieplaner nærmere krav om opptaksgrunnlag til den enkelte masterutdanning.

- d) Søkere med utenlandsk utdanning må oppfylle krav til norsk på samme nivå som det som kreves for generell studiekompetanse, jf. forskrift om opptak til høyere utdanning § 2–3. Dette kravet gjelder ikke til master- og videreutdanninger som undervises på engelsk eller annet fremmedspråk.
- (2) Høgskolen i Østfold utarbeider i god tid før søknadsfristen et eget rundskriv til denne forskriften, som beskriver opptakskravene til den enkelte utdanning som faller inn under disse bestemmelsene.

§ 4. *Utfyllende bestemmelser om opptak på grunnlag av realkompetanse*

- (1) Bestemmelsene er gitt med hjemmel i forskrift om opptak til høyere utdanning, § 3–1. Søker må fylle/ha fylt 25 år i opptaksåret for å kunne søke opptak etter disse bestemmelsene.
- (2) For opptak på realkompetanse til grunnutdanninger, kreves ett av følgende grunnlag:
- Minimum 5 år relevant yrkespraksis på eller tilsvarende heltid. Relevansen i yrkespraksis vurderes i forhold til den utdanningen det søkes opptak til. Deltidsarbeid med angitt stillingsbrøk eller timetall i en definert periode kan omregnes til heltid. Ulønnet og/eller ideelt arbeid kan telle som likeverdig med lønnet arbeid når dette arbeidet er av heltidskarakter eller samlet utgjør minst 1 år på heltid. Hjemmeomsorg for egne barn teller med inntil 1 år for hvert barn det dokumenteres omsorg for. Gjennomført førstegangstjeneste teller med inntil 1 år. Bestått videregående skolegang eller annen utdanning som bygger på kunnskaper fra grunnskole, kan telle inntil 2 år. Omfanget av lønnet eller ulønnet yrkespraksis skal utgjøre minimum 3 år av minstekravet på 5 år relevant yrkespraksis.
 - Dokumentasjon på at det ikke har vært mulig, på grunn av varig sykdom, funksjonshemming eller liknende, å oppfylle enkelte av de kravene som normalt blir stilt for å bli tilkjent generell studiekompetanse. Søker må ha nødvendige faglige forutsetninger for å gjennomføre det aktuelle studiet.
 - Søker har minst 2 år høyere utdanning fra et land utenfor Norden, men fyller ikke krav om generell studiekompetanse.

For alle tre søknadsgrunnlagene gjelder at søkere med annet morsmål enn norsk eller et annet nordisk språk må dokumentere kunnskaper i norsk tilsvarende kravene som stilles i forskrift om opptak til høyere utdanning, § 2–3. Det blir også stilt krav om kunnskaper i engelsk på videregående skoles nivå eller tilsvarende til utdanninger som har et større innslag av engelskspråklig litteratur i pensum.

Spesielle opptakskrav gitt i forskrift om opptak til høyere utdanning, kapittel 4, gjelder også for søkere på realkompetanse.

- (3) For opptak på realkompetanse til videreutdanninger og masterutdanninger, kreves at søker dokumenterer kompetanse som er på samme nivå som de grunnleggende krav om utdanning og eventuell yrkespraksis som stilles i henhold til § 3. Søker må for å bli underlagt vurdering av opptak på realkompetanse til en av disse utdanningene, dokumentere relevante teoretiske kunnskaper av samlet minst 90 studiepoengs omfang innen ett fagfelt i høyere utdanning og minst 5 år relevant yrkespraksis på eller tilsvarende heltid. Deltidsarbeid med angitt stillingsbrøk eller timetall i en definert periode kan omregnes til heltid. Ulønnet og/eller ideelt arbeid kan telle når dette arbeidet er av heltidskarakter eller samlet utgjør minst 1 år på heltid. Hjemmeomsorg for egne barn teller med inntil 1 år for hvert barn det dokumenteres omsorg for. Gjennomført førstegangstjeneste teller med inntil 1 år. Bestått videregående skolegang, annen utdanning som bygger på kunnskaper fra grunnskole eller høyere utdanning kan telle inntil 2 år. Omfanget av lønnet eller ulønnet yrkespraksis skal utgjøre minimum 3 år av minstekravet på 5 år relevant yrkespraksis. Søkere med annet morsmål enn norsk, må dokumentere kunnskaper i norsk tilsvarende kravene i forskrift om opptak til høyere utdanning, § 2–3. Det blir stilt krav om gode kunnskaper i engelsk til utdanninger som har et større innslag av engelskspråklig litteratur i pensum. Det foretas ikke opptak på grunnlag av realkompetanse til praktisk-pedagogisk utdanning.

- (4) Vedtak om godkjent realkompetanse er kun gyldig i det nærmest påfølgende studieåret, og vedtak om opptak er kun gyldig til utdanningen det er gitt opptak til.

- (5) Regler for rangering av søkere med realkompetanse er gitt i § 13.

§ 5. *Betinget opptak*

- (1) Det kan fattes vedtak om betinget opptak der søker mangler del av minstekravet for opptak etter § 2 og § 3.
- (2) For opptak til grunnutdanninger er det gitt bestemmelser om opptak på visse vilkår (betinget opptak) i forskrift om opptak til høyere utdanning, kapittel 5.
- (3) For opptak til videreutdanninger, masterutdanninger og praktisk-pedagogisk utdanning, kan vurdering av betinget opptak gis når ett av følgende kriterier er oppfylt:
- Der forhold utenfor søkers kontroll har medvirket til at eksamen som inngår i kravet for opptak ikke er avlagt eller blitt sensurert. Det er en forutsetning at søker kan dokumentere opprinnelig oppmelding i eksamen.
 - Der søker ikke har bestått eksamen som inngår i kravet for opptak, men der det allikevel kan antas at søker har tilstrekkelige faglige kvalifikasjoner for å kunne påbegynne studiet det søkes opptak til.

Det er en forutsetning for betinget opptak at manglende eksamen i opptaksgrunnlaget avlegges og består av studenten ved første mulige anledning. Hvis ikke dette kravet oppfylles, mister studenten studieplassen og studieretten ervervet gjennom betinget opptak. Betinget opptak kan kun tildeles søkere som fullfører kvalifiserende utdanning i opptaksåret.

Søkere som er innvilget betinget opptak, kan ikke få utsatt studiestart til neste opptak etter bestemmelsene i § 18.

Kapittel 2. Adgangsregulering og rangeringsbestemmelser

§ 6. Generelt om rangering av søkere ved opptak

(1) Dersom det er flere kvalifiserte søkere enn antall ledige studieplasser, kan en utdanning bli adgangsregulert. Ved adgangsregulering rangeres søkere innbyrdes etter nærmere bestemte rangeringsregler.

(2) Kun søkere som oppfyller minstekrav for opptak, jf. § 2 og § 3, kan rangeres ved opptak. Søkere som er kvalifisert etter § 4, rangeres i henhold til bestemmelsene i § 12.

(3) Søkere som har overholdt den utlyste søknadsfristen for opptak, jf. § 14, skal rangeres foran søkere som søker etter denne fristen. Høgskolen kan allikevel behandle en søknad etter fristen på linje med søknader innen fristen der:

- søker pga. tungtveiende årsaker ikke har kunnet overholde søknadsfristen, eller
- søknad gjelder til restplasser uten ventelister etter hovedopptaket, jf. § 17 (2). Til ledige plasser uten rangerte ventelister behandles kvalifiserte søkere løpende frem til opptaket avsluttes, jf. § 17 (3), og, med mindre særskilte hensyn taler for det, uten bruk av rangeringsreglene i § 7 til § 13.

§ 7. Rangering av søkere ved opptak til grunnutdanninger

(1) Ved opptak til grunnutdanninger skal søkere rangeres etter bestemmelsene gitt i forskrift om universiteter og høyskoler, kapittel 7, med følgende utfyllende bestemmelser:

(2) Ved opptak til scenekunstutdanning rangeres søkerne på bakgrunn av kunstnerisk talent og utviklingspotensial utvist gjennom opptaksprøver. Styret fastsetter gjennom rundskriv til forskriften nærmere bestemmelser om gjennomføring av opptaksprøver og kriterier for vurderingen av opptaksprøvene i det aktuelle opptaksåret.

(3) Ved opptak gjennom tresemesterordning til ingeniørutdanning benyttes ordinære rangeringsregler, jf. (1). I fall et studieprogram må adgangsreguleres etter § 6, er opptaket gjennom tresemesterordning begrenset til maksimalt 20 % av studieplassene på dette studieprogrammet.

(4) Ved opptak gjennom Y-veien til ingeniørutdanning rangeres søkere på grunnlag av karakterpoeng for fagbrevet, som følger av gjennomsnittskarakteren for den kvalifiserende skolegangen multiplisert med 10. I fall et studieprogram må adgangsreguleres etter § 6, er opptaket gjennom Y-veien begrenset til maksimalt 20 % av studieplassene på dette studieprogrammet.

§ 8. Generelt om rangering av søkere ved opptak til master- og videreutdanninger og praktisk-pedagogisk utdanning

Ved opptak til videreutdanninger, masterutdanninger og praktisk-pedagogisk utdanning skal søkere rangeres etter nærmere bestemmelser gitt i § 9 til § 11. Der søker har flere mulige kvalifiserende grunnlag for opptak, skal det ved rangering velges det grunnlaget som gir gunstigst resultat for søkeren. Det er gitt bestemmelser for unntak av søkere fra ordinær rangering der særskilte hensyn taler for det i § 12. Følgende definisjoner gjelder for de aktuelle poenggruppene.

Karakterpoeng:

Det kan gis karakterpoeng for den for opptak kvalifiserende utdanningen eller for deler av denne. Karakterpoeng gis på grunnlag av vektet karaktergjennomsnitt. Med vektet gjennomsnitt menes gjennomsnittet av alle tellende karakterer på vitnemålet vektet i forhold til antall studiepoeng/vektall på hver karakterenhet/tellende emne. Karakterpoeng ved opptak gis etter følgende skala:

Karakterpoeng	5	4	3	2	1
Karakter	A	B	C	D	E

I fall beregning av gjennomsnittet av tellende karakterpoeng gir et desimaltall, rundes denne verdien opp eller ned til nærmeste heltall. Dersom desimaltallet er midt mellom to heltall, rundes det oppover til nærmeste heltall. Karakterpoeng ved poengberegning av konkurransepoeng, skal dermed gis som et heltall.

For søkere med tall- eller bokstavkarakterer fra eldre utdanninger, benyttes følgende omregningsskala:

Karakterpoeng	5	4	3	2	1
Karakter realfaglig utdanning	1.0–1.6	1.7–2.3	2.4–2.8	2.9–3.4	3.5–4.0
Karakter helse- og sosialfag, humanistiske fag, samfunnsfag, økonomi, jus, mv.	1.0–2.2	2.3–2.5	2.6–2.7	2.8–3.0	3.1–4.0
Karakter eldre skala	S	Mtf	Tf	Ng	
Ikke gitt karakter			Bestått/ godkjent		

Denne omregningsskalaen har kun gyldighet for poengberegning søknader om opptak til Høgskolen i Østfold.

Utdanningspoeng:

Det kan gis utdanningspoeng for bestått høyere utdanning utover minstekravet for opptak.

Praksispoeng:

Det kan gis poeng for yrkespraksis utover den for opptak kvalifiserende utdanningen. Normalt teller kun praksis ervervet etter utdanningen ved rangering. Særlig relevant praksis som er fra tiden før utdanningen kan bli vurdert medregnet når denne praksisen normalt vil kreve en høyere utdanning for tilsetning.

Tilleggs-poeng:

Det kan gis tilleggs-poeng for ledererfaring, organisasjonsarbeid, tillitsverv, mv. der dette er særlig relevant for utdanningen.

Konkurranspoeng:

Fremgår som summen av poeng oppnådd for karakterpoeng, utdanningspoeng, praksispoeng og tilleggs-poeng.

§ 9. Rangering av søkere ved opptak til masterutdanninger**(1) Masterutdanning i organisasjon og ledelse**

Utdanningspoeng: Det gis utdanningspoeng for utdanning utover opptaksgrunnlaget på 180 studiepoeng etter følgende regler: 1 poeng pr. studieenhet på 30 studiepoeng, maksimalt 4 poeng.

Praksispoeng: Det gis praksispoeng for relevant praksis etter følgende regler: 1 poeng pr. år med relevant praksis på/tilsvarende heltid utover minstekravet for opptak, maksimalt 7 poeng.

Tilleggs-poeng: Det gis inntil 1 poeng pr. år for dokumentert ledererfaring og/eller gjennom relevant organisasjonsarbeid, maksimalt 5 poeng.

Konkurranspoeng fremgår som sum av utdanningspoeng, praksispoeng og tilleggs-poeng.

Ved poenglikhet mellom flere søkere, rangeres eldste søker først.

(2) Masterutdanninger i pedagogiske fag, lærerutdanning og helse- og sosialfag

Karakterpoeng: Det gis karakterpoeng for den kvalifiserende utdanningen.

Utdanningspoeng: Det gis utdanningspoeng for relevant faglig videreutdanning utover opptaksgrunnlaget etter følgende regler: 1 poeng pr. studieenhet på 30 studiepoeng, maksimalt 4 poeng.

Praksispoeng: Det gis praksispoeng for relevant praksis etter følgende regler: 1 poeng pr. år med relevant praksis på/tilsvarende heltid utover minstekravet for opptak, maksimalt 5 poeng.

Konkurranspoeng fremgår som sum av karakterpoeng, utdanningspoeng og praksispoeng.

Ved poenglikhet mellom flere søkere, rangeres eldste søker først.

(3) Masterutdanninger innen ingeniørfag, teknologi- og realfag, økonomi, samfunnsfag, språkfag og informasjonsteknologi

Karakterpoeng: Det gis karakterpoeng for den kvalifiserende utdanningen.

Konkurranspoeng fremgår av karakterpoeng.

Ved poenglikhet mellom flere søkere, rangeres eldste søker først.

§ 10. Rangering av søkere ved opptak til videreutdanninger**(1) Videreutdanninger/valgfag innen lærerutdanningene**

Ved rangering av søkere kvoterer søkerne med bakgrunn i kvalifikasjonsgrunnlaget for opptak. Rangering foretas fra og med gruppe I og deretter gruppevis synkende til studie plassene er fylt opp.

Gruppe I: Studenter som tar utdanningen som et valgfag innenfor et ordinært løp i grunnskolelærer-, allmenn- eller førskolelærerutdanningen eller gjennom å ha studierett på en bachelorutdanning som gjennom vedtatt studieplan inneholder denne utdanningen.

Gruppe II: Overflyttingsstudenter fra lærerutdanninger ved andre læresteder i Norge, jf. § 20.

Gruppe III: Lærere med fast tilsetning i skolen. Ved innbyrdes rangering rangeres søkerne på grunnlag av karakterpoeng i den kvalifiserende utdanningen.

Gruppe IV: Søkere med fullført og bestått pedagogisk profesjonsutdanning, men som ikke har fast tilsetning i skolen. Ved innbyrdes rangering rangeres søkerne på grunnlag av karakterpoeng i den kvalifiserende utdanningen.

Gruppe V: Øvrige søkere som fyller minstekravet for opptak til utdanningen. For disse søkerne regnes utdanningen som en grunnutdanning, jf. § 2. Ved innbyrdes rangering rangeres søkerne på grunnlag av bestemmelsene i forskrift om opptak til høyere utdanning, kapittel 7.

(2) Videreutdanninger innen helse- og sosialfag

Karakterpoeng: Det gis karakterpoeng på grunnlag av den kvalifiserende utdanningen.

Utdanningspoeng: Det gis 1 tilleggs-poeng pr. 30 studiepoeng høyere utdanning utover minstekravet for opptak, maksimalt 4 poeng.

Praksispoeng: Det gis praksispoeng for relevant praksis etter følgende regler: 1 poeng pr. år med relevant praksis på/tilsvarende heltid utover minstekravet for opptak, maksimalt 5 poeng. Til videreutdanninger innen anestesiv-, intensiv- og operasjonssykepleie gis det i tillegg 1 ekstra praksispoeng pr. år, maksimalt 3 ekstra tilleggs-poeng, til søkere med praksis som godkjent sykepleier fra følgende akuttavdelinger: medisinsk intensiv, kirurgisk intensiv, akuttmottak, intensiv nyfødt og/eller dialyseavdeling.

Konkurranspoeng fremkommer av sum poeng for karakterpoeng, utdanningspoeng og praksispoeng. Ved poenglikhet mellom flere søkere, rangeres eldste søker innenfor først.

Til videreutdanning i anesthesi-, intensiv- og operasjonssykepleie har søkere tilsatt ved Sykehuset Østfold en kvotert fortrinnsrett til 50 % av studieplassene ved opptak. Rangeringsreglene over gjelder også innenfor kvotert søkergruppe med fortrinnsrett til studieplass.

(3) *Videreutdanninger innen ingeniørfag, teknologi- og realfag, økonomi, samfunnsfag, språkfag og informasjonsteknologi*

Det gis karakterpoeng på grunnlag av den kvalifiserende utdanningen. Konkurranspoeng fremkommer av karakterpoeng. Ved poenglikhet mellom flere søkere, rangeres eldste søker først.

§ 11. Rangering av søkere ved opptak til praktisk-pedagogisk utdanning

(1) Det gis utdannings- og konkurranspoeng på bakgrunn av utdanningsnivå/antall avlagte studier som er relevante undervisningsfag i skolen.

(2) Søkere med høyere grads utdanning (hovedfag, mastergrad eller tilsvarende) gis 10 konkurranspoeng.

(3) Søkere med lavere grads utdanning gis 2 utdanningspoeng pr. beståtte studieår (60 studiepoeng) og 1 utdanningspoeng for beståtte halvårsheter (30 studiepoeng) innenfor utdanninger som er relevante undervisningsfag i skolen. Der søker dokumenterer et oppnådd gradsvitnemål (bachelor, cand.mag. eller tilsvarende), gir dette poenguttelling på grunnlag av normert studietid for denne graden. Maksimalt antall konkurranspoeng for utdanninger innenfor lavere grad, er 9 konkurranspoeng.

(4) Søkere med bestått integrert 3-årig yrkesrettet bachelor-/profesjonsutdanning på lavere grads nivå, gis 6 utdanningspoeng for denne utdanningen. Det kan utover dette gis inntil 3 utdanningspoeng for beståtte studieår og halvårsheter som er tatt i tillegg til profesjonsutdanningen, jf. (3), og/eller 2 ekstra utdanningspoeng for et relevant fagbrev fra videregående skole. Maksimalt antall konkurranspoeng for profesjonsutdanning med eventuell tilleggsutdanning, er 9 poeng.

(5) Søkere med fagbrev/fagutdanning fra videregående skole og yrkesteoretisk utdanning, gis 6 utdanningspoeng for den utdanningen som samlet kvalifiserer for opptak etter § 3. Det kan utover dette gis inntil 3 utdanningspoeng for beståtte studieår og halvårsheter som er tatt i tillegg til den kvalifiserende utdanningen, jf. (3). Maksimalt antall konkurranspoeng for fagbrev og yrkesteoretisk utdanning og eventuell tilleggsutdanning, er 9 poeng.

Ved poenglikhet mellom flere søkere, rangeres eldste søker først.

Kvalifisert søker etter § 3 kan vedtas utelukket fra rangering og opptak til praktisk-pedagogisk utdanning hvis høgskolens ut i fra faglige og/eller økonomiske ressurser ikke kan gi tilbud om relevant fagdidaktikk til søkeren. Vedtak om avslag på opptak på grunnlag av manglende tilbud om fagdidaktikk i utdanningen, kan ikke påklages etter § 21. Tilbudet om fagdidaktikk kunngjøres i god tid før søknadsfristen på høgskolens faglige informasjonssider på web.

§ 12. Opptak utenom rangeringsreglene

(1) Til grunnutdanninger, er det gitt bestemmelser om opptak utenom rangeringsreglene i forskrift om opptak til høyere utdanning § 7–12 og § 7–13.

(2) Til master- og videreutdanninger og praktisk-pedagogisk utdanning, kan inntil 25 % av søkerne til en utdanning tildeles opptak utenom rangeringsreglene i § 8 til § 11. Dette kan gjelde for søkere med minst ett av følgende grunnlag:

- a) der søker ikke kan rangeres etter disse rangeringsreglene.
- b) der søker dokumenterer at sykdom, funksjonshemming eller andre tungtveiende grunner gir grunn til å anta at eksamensresultatene ikke gir et riktig bilde av søkerens reelle kvalifikasjoner.
- c) der søker ut i fra overordnede samfunnspolitiske hensyn bør prioriteres ved opptak til en utdanning, fordi han/hun representerer en sterkt underrepresentert yrkesfaglig bakgrunn til utdanningen eller et sterkt underrepresentert kjønn eller minoritetsspråklig bakgrunn i de yrker som utdanningen kvalifiserer til.
- d) Søkere under 28 år i opptaksåret og som har minst 4 karakterpoeng i den kvalifiserende utdanningen til masterutdanninger innen pedagogiske fag og helse- og sosialfag, men som ikke når opp i den ordinære konkurransen pga. ikke oppnådde tilleggs-poeng for utdanning og praksis.

Ved vurdering av opptak utenom rangeringsreglene, foretas en helhetlig vurdering om søker har tilnærmet likeverdige kvalifikasjoner med søkere som tas opp etter vanlig rangering.

§ 13. Rangering av søkere med godkjent realkompetanse

Søkere som må behandles etter reglene om realkompetanse, kan rangeres etter de følgende reglene. Rangering på realkompetansen foretas på bakgrunn av den tellende kompetansen som søker dokumenterer utover minstekravet for godkjenning av realkompetanse.

(1) Til grunnutdanninger gjelder bestemmelsene i forskrift om opptak til høyere utdanning, § 7–12 om rangering av søkere som ikke kan poengberegnes. Ved rangering av søkere på realkompetanse til utdanninger ved Høgskolen i Østfold, vil det bli lagt til grunn en helhetsvurdering av søkerens dokumenterte relevante yrkeserfaring og teoretiske kunnskaper gjennom bestått skolegang og kurs. Uttelling av kompetanse gis i form av realkompetanserangeringsenheter etter følgende kriterier:

- a) Yrkespraksis, ulønnet og ideelt arbeid, organisasjonsarbeid, etc.:
 - 5–9 år relevant yrkespraksis på heltid: 2 realkompetanserangeringsenheter
 - 10–14 år relevant yrkespraksis på heltid: 4 realkompetanserangeringsenheter
 - Minst 15 år relevant yrkespraksis på heltid: 6 realkompetanserangeringsenheter.
- b) Relevant skolegang/eksamener etter grunnskolen, kurs, etc.:
 - Relevante årskurs i videregående skole: 1 realkompetanserangeringsenhet pr. beståtte årskurs, maksimalt 4 realkompetanserangeringsenheter
 - Folkehøgskole, kompetansegivende kurs: 1 realkompetanserangeringsenhet pr. år på heltid
 - 30–59 studiepoeng i høyere utdanning: 1 realkompetanserangeringsenhet
 - Eksamen/bestått i studiekompetansefag: 1 realkompetanserangeringsenhet for samlet faglig omfang på minst 20 uketimer/560 årstimer.

Maksimalt antall realkompetanserangeringsenheter for skolegang mv., er 6.

Søkere rangeres innbyrdes på grunnlag av totalt antall oppnådde realkompetanserangeringsenheter under a) og b). Der søkere vurderes å stå helt likt etter en slik helhetsvurdering, rangeres eldste søker først.

(2) Søkere godkjent for minstekravet for opptak til masterutdanning, videreutdanning eller praktisk-pedagogisk utdanning etter § 4 (3), vurderes for opptak på grunnlag av ordinær poengberegning og rangering av den kompetanse som teller utover den kompetansen som dekker minstekravet for realkompetanse. Der søkere vurderes å stå helt likt etter en slik helhetsvurdering, rangeres eldste søker først.

Kapittel 3. Fellesbestemmelser om administrative forhold i opptaket

§ 14. Søknadsfrister

Søknadsfrister for opptak kunngjøres minst 1 måned før fristens utløp på søknadsskjema og på høgskolens informasjonssider på vev. Til grunnutdanninger utlyst gjennom samordna opptak vedtas søknadsfristene som nasjonale frister av Kunnskapsdepartementet. Til lokale opptak til videreutdanninger, masterutdanninger, praktisk-pedagogisk utdanning og særskilte opptak i ingeniørutdanningen vedtas søknadsfrister av høgskolen.

§ 15. Søknad og dokumentasjon av kompetanse

Søknad om opptak skal stiles på fastsatt søknadsskjema, eller gjennom elektronisk søknad til de studier der dette tilbys. Alle opplysninger som er nødvendige og relevante for behandling av søknaden, skal dokumenteres sammen med søknaden eller gjennom ettersending. Søkeren plikter å orientere seg om hvilken dokumentasjon som er nødvendig å legge ved for at søknaden skal kunne behandles. Godkjent dokumentasjon er attesterte kopier av originale dokumenter. Attestasjon av rett kopi skal foretas av offentlig myndighet eller foretak som primært utfører kopitjenester. Dokumenter det ikke er mulig å legge ved innen søknadsfristen, skal ettersendes snarest mulig etter at de er søkerne i hende og senest innen en fastsatt ettersendingsfrist. Midlertidig dokumentasjon av pågående utdanning eller yrkespraksis kan vurderes for godkjenning og godskriving frem til det tidspunktet hvor sluttattestasjon forventes å foreligge.

Dokumentasjon for skolegang og eksamen, skal være i form av vitnemål, karakterutskrift, kompetansebevis, fagbrev eller tilsvarende godkjent sluttokumentasjon fra skolen.

Dokumentasjon for yrkespraksis skal være i form av arbeidsattest/arbeidsbekreftelse som angir start- og sluttidspunkt for arbeidsforholdet, en beskrivelse av yrkestittelen og arbeidets innhold, samt en angivelse av stillingsandel, stillingsprosent eller annen tallmessig angivelse av arbeidets samlede omfang.

Dokumentasjon for hjemmeomsorg for egne barn skal være i form av bostedsbevis for familien, eller egen attestasjon på omsorg fra annen relevant myndighet.

Dokumentasjon for førstegangstjeneste skal være i form av godkjent tjenestebevis med beskrivelse av tjenestens innhold og tidsrom.

Dokumentasjon for etterutdanning og kurs, skal være i form av kursbevis eller tilsvarende bekreftelse.

Dokumentasjon for tillitsverv, organisasjonsarbeid etc., skal være i form av attest eller bekreftelse fra atterende myndighet i aktuell klubb, forening eller organisasjon mv.

§ 16. Politiattest.

Det kan kreves politiattest i forbindelse med opptak til utdanninger der student er i praksis i studietiden. Nærmere bestemmelser er gitt i forskrift om opptak til høyere utdanning, kapittel 6.

§ 17. Gjennomføring av opptak

Opptaket gjennomføres i form av et hovedopptak og eventuelle påfølgende suppleringsopptak til de studier som får ledige studieplasser etter hovedopptaket. Normalt deltar kun kvalifiserte søkere som har overholdt utlyst søknadsfrist for opptak, jf. § 6 (3), i hovedopptak og suppleringsopptak og basert på rangering av søkere etter hovedopptaket.

Til bachelorstudier i skuespill og scenografi, er det gitt egne regler for gjennomføring av opptaket i rundskrivet til denne forskriften.

Kvalifiserte søkere etter søknadsfristen kan tas opp til utdanninger som har ledige plasser uten ventelister etter hovedopptaket, gjennom et restetorg eller tilsvarende ordning for opptak til restplasser, jf. § 6 (3 b). Ledige plasser etter hovedopptaket utlyses særskilt i etterkant av dette.

Etter studiestart kan nye opptak foretas så lenge det anses faglig forsvarlig at nye studenter begynner på utdanningen. Høgskolen i Østfold kan ut i fra slike hensyn avvise en kvalifisert søker for opptak etter studiestart, selv om det er ledig plass på en utdanning.

§ 18. Reservering av studieplass til neste opptak

- (1) Innvilget studieplass kan søkes utsatt med ett år/til neste ordinære opptak til studiet.
- (2) Vilkåret for å få innvilget utsatt studiestart, er at det etter søknad om opptak har oppstått uforutsette og tungtveiende årsaker som gjør at søkeren ikke kan ta studieplassen i det studieåret det er tildelt opptak for. Godkjente årsaker kan være sykdom, graviditet, omsorgsansvar, innkalling til førstegangstjeneste, eller lignende. Søkere som er gitt betinget opptak etter § 5 kan ikke søke om reservert plass ved neste opptak.
- (3) Innvilget utsatt studiestart til neste ordinære opptak medfører at søker får reservert plass på samme studium ved neste ordinære opptak. Søker må registrere seg som vanlig opptakssøker i opptaksåret for å bekrefte fortsatt interesse for studieplassen som er reservert.

§ 19. Bytte av studieplass etter opptak i 1. studieår

- (1) Det kan søkes om bytte av studieplass fra annet lærested til Høgskolen i Østfold etter at opptak er foretatt.
- (2) Vilkåret for å søke bytte av studieplass, er at det har oppstått tungtveiende forhold som taler for dette etter den kunngjorte omprioriteringsfristen før opptaket.
- (3) Der vilkåret under (2) er oppfylt, kreves at søker har minst samme konkurransepoeng/rangering som siste søker som er tatt opp ordinært i hovedopptaket, og at det er ledig plass på studiet som det søkes byttet til.
- (4) Ved søknad om bytte til et åpent studium med ledige plasser, gjelder ikke vilkårene under (2) og (3), men søker kan søke studieplass på studiet det ønskes byttet til gjennom restetorgopptak eller liknende ordning.
- (5) Søknad om bytte av studieplass etter opptak, må være fremmet skriftlig til opptakskontoret senest 1 uke før kunngjort studiestart. Dette kan fravikes hvis grunnlaget for søknaden har oppstått etter denne fristen. Det skal da også vurderes om det er faglig forsvarlig for søkeren å påbegynne nytt studium etter at dette har startet, jf. § 17, siste ledd.

§ 20. Overflytting til Høgskolen i Østfold

- (1) Det kan søkes om overflytting fra et studium ved annet lærested til et tilsvarende studium ved Høgskolen i Østfold utenom samordna eller lokalt opptak. Det skal benyttes fastsatt, felles søknadsskjema.
- (2) Det kan søkes om overflytting til 2. eller 3. årstrinn på en bachelorutdanning og 3. eller 4. årstrinn i allmennlærerutdanning og i 4-årig deltids bachelorutdanning. Overflytting kan også gjennom utlysning på søknadsskjema gjøres gjeldende til andre studier der høgskolen har inngått et utdanningssamarbeid med ett eller flere andre læresteder. Ordningen for overflytting gjelder overflytting fra og med det nærmest følgende høstsemesteret.
- (3) Søker må være registrert som aktiv student eller ha gyldig permisjon ved annet lærested på søknadstidspunktet.
- (4) Søker som søker overflytting må dokumentere tilfredsstillende faglig studieprogresjon og nødvendige faglige forutsetninger for å begynne på det årstrinnet det søkes om overflytting til.
- (5) Det må være tilstrekkelig samsvar i studiemodellene ved lærestedet det søkes overflytting fra og det studiet ved Høgskolen i Østfold det søkes overflytting til.
- (6) Det må være ledig plass på det studiet og årstrinnet det søkes overflytting til.
- (7) Søker må normalt ha kompetanse som er på nivå med den sist kjente poenggrensen i samordna opptak til det studiet det søkes overflytting til. Søkere som har fått opptak på realkompetanse vil bli vurdert for rangering etter Høgskolen i Østfolds regler for realkompetanse, § 4 (2). Dette kravet kan fravikes hvis det foreligger tungtveiende individuelle forhold som taler for at søknaden må gis prioritet.
- (8) Søknadsfrist for overflytting til Høgskolen i Østfold, er 1. mars hvert år. Søknader etter denne fristen kas tas opp til vurdering hvis det er ledig plass på studiet og årstrinnet det søkes overflytting til og det ikke er venteliste med søkere som har søkt innen fristen. Søkere etter fristen til årsstudier og 30-studiepoengsenheter, må søke gjennom ordinært opptak (samordna eller lokalt opptak).
- (9) Det kan gis tilbud om overflytting under forutsetning av at eksamener og/eller praksis som avlegges vårsemesteret blir bestått (betinget overflytting).

§ 21. Klage og begrunnelse

Klagefrist på vedtak om opptak, er 3 uker fra søker har mottatt svar, jf. forvaltningslovens § 29. Klage på vedtak skal fremmes skriftlig, og stiles til klagenemnda. Klage på opptak behandles av en klagenemnd, jf. forskrift om opptak til høyere utdanning, kapittel 8. Søker kan be om en utfyllende begrunnelse av vedtak før klage fremmes, jf. forvaltningslovens § 24. Vedtak fattet ved opptaket til bachelorutdanninger i skuespill og scenografi, kan ikke påklages. Det kan kun påklages formelle feil ved gjennomføringen av opptaksprøvene.

§ 22. Ikrafttredelse for forskriften og opphør av tidligere forskrift

Forskriften trer i kraft straks og samtidig opphører tidligere forskrift 16. mars 2009 nr. 359 om opptak til studier og utdanninger ved Høgskolen i Østfold.

9. mars Nr. 383 2010**Forskrift om endring i forskrift om opprinnelsesgarantier for produksjon av elektrisk energi**

Hjemmel: Fastsatt av Olje- og energidepartementet 9. mars 2010 med hjemmel i lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven) § 4–3 første og fjerde ledd og § 10–6.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg IV nr. 19 (direktiv 2001/77/EF), nr. 24 (direktiv 2004/8/EF) og nr. 29 (vedtak 2007/74/EF). Kunngjort 19. mars 2010 kl. 14.00.

I

I forskrift 14. desember 2007 nr. 1652 om opprinnelsesgarantier for produksjon av elektrisk energi gjøres følgende endringer:

EØS-henvisningsfeltet skal lyde:

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg IV nr. 19 (direktiv 2001/77/EF), nr. 24 (direktiv 2004/8/EF) og nr. 29 (vedtak 2007/74/EF).

§ 6 annet ledd skal lyde:

Brenselsbesparelsen skal beregnes ut fra fastsatte referanseverdier i samsvar med kommisjonsvedtak 2007/74/EF og etter formlene i vedlegg III til direktiv 2004/8/EF (CHP-direktivet).

II

Endringene trer i kraft straks.

Merknader

Til merknadene til § 6 tilføyes:

Merknader til forskrift 9. mars 2010 nr. 383 om endring i forskrift om opprinnelsesgarantier for produksjon av elektrisk energi

Forskrift om opprinnelsesgarantier § 6 regulerer innholdet i opprinnelsesgarantier for høyeffektiv kraftvarme. § 6 annet ledd fastslår i dag at brenselsbesparelsen for høyeffektiv kraftvarme skal beregnes ut fra fastsatte referanseverdier og etter formlene i vedlegg III til direktiv 2004/8/EF (CHP-direktivet). I henhold til direktiv 2004/8/EF artikkel 4 har Kommisjonen ved kommisjonsvedtak 2007/74/EF fastsatt referanseverdier til bruk for å klassifisere høyeffektive kraftvarmeanlegg. Vedtaket er inntatt i EØS-avtalen vedlegg IV ved EØS-komiteens vedtak av 4. desember 2009. Ordlyden i § 6 annet ledd justeres slik at det fremkommer direkte at referanseverdiene norske myndigheter skal anvende er de samme som brukes i EU ved at det tas inn en henvisning til kommisjonsvedtak 2007/74/EF.

10. mars Nr. 384 2010**Forskrift om endring i forskrift for ressursforvaltning i petroleumsvirksomheten (ressursforskriften)**

Hjemmel: Fastsatt av Oljedirektoratet 10. mars 2010 med hjemmel i lov 29. november 1996 nr. 72 om petroleumsvirksomhet § 10–18, jf. forskrift 27. juni 1997 nr. 653 til lov om petroleumsvirksomhet § 6 niende ledd, § 46, § 47, § 48, § 53, § 67, § 74, § 79 og § 86, jf. delegeringsvedtak 4. oktober 1991 nr. 1016. Kunngjort 19. mars 2010 kl. 14.00.

I

I forskrift 18. juni 2001 nr. 749 om ressursforvaltning i petroleumsvirksomheten (ressursforskriften) gjøres følgende endring:

Ny § 5a skal lyde:

§ 5a. Særskilte opplysninger i forbindelse med undersøkelsesaktivitet

Plikt til posisjonsrapportering

Fartøy som driver undersøkelse etter petroleum skal ha om bord og bruke utstyr som overvåker og rapporterer fartøyetts posisjon og bevegelser. Det er forbudt å slå av, skade, ødelegge eller på annen måte manipulere posisjonsrapporteringsutstyret så lenge undersøkelsesaktiviteten pågår.

Krav til posisjonsrapporteringsutstyr

Krav til posisjonsrapporteringsutstyr etter denne bestemmelse skal tilfredsstillende kravene i forskrift 23. desember 1999 nr. 1592 om krav til utstyr som skal benyttes om bord i fiskefartøy til sporing via satellitt fastsatt av Fiskeridirektoratet (J-melding 241–1999). Krav til tjenesteleverandør som viderefremidler sporingsopplysninger gis tilsvarende anvendelse, jf. nevnte forskrift § 3.

Krav til meldinger for aktivering av signal

Fartøy som skal påbegynne undersøkelsesaktivitet etter petroleum skal sende meldinger elektronisk til Fiskeridirektoratet, som er utpekt av Oljedirektoratet som systemoperatør, for aktivering av mottak av signaler. Kravet til overvåking og registrering starter når lydkildene aktiveres og så lenge undersøkelsen pågår.

Posisjonsrapportering

Fartøy som driver undersøkelsesaktivitet etter petroleum skal to ganger per time, og så lenge denne aktiviteten pågår, automatisk sende melding om fartøyets posisjon til Fiskeridirektoratet. Fiskeridirektoratet kan innhente melding om posisjonen for det enkelte fartøy oftere enn to ganger per time etter Oljedirektoratets nærmere anvisning.

Melding om posisjon skal inneholde følgende opplysninger:

- a) entydig identifikasjon av fartøyet,
- b) fartøyets geografiske posisjon i rapporteringsøyeblikket med en posisjonsfeil på under 500 meter med et konfidensintervall på 99 %,
- c) dato og tidspunkt for fartøyets posisjon,
- d) fart og kurs i rapporteringsøyeblikket,
- e) identifikasjon av hvilken rapporttype som sendes.

II

Endringen trer i kraft 1. april 2010.

11. mars Nr. 385 2010**Forskrift om endring i forskrift om kvotefaktor i fisket etter vinterlodde i Barentshavet i 2010**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 11. mars 2010 med hjemmel i forskrift 17. desember 2009 nr. 1597 om regulering av vinterloddefisket i Barentshavet i 2010 § 6, § 7 og § 8 og § 22. Kunngjort 19. mars 2010 kl. 14.00.

I

I forskrift 29. januar 2010 nr. 94 om kvotefaktor i fisket etter vinterlodde i Barentshavet i 2010 gjøres følgende endring:

§ 3 skal lyde:

Maksimalkvoten til fartøy med adgang til å delta i kystfartøygruppen, jf. forskrift om adgang til å delta i kystfartøygruppens fiske for 2010 (deltakerforskriften) § 37 er fastsatt til 470 tonn.

II

Endringen trer i kraft straks.

11. mars Nr. 386 2010**Forskrift om endring i forskrift om legemidler (legemiddelforskriften)**

Hjemmel: Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 11. mars 2010 med hjemmel i lov 4. desember 1992 nr. 132 om legemidler m.v. (legemiddeloven) § 10, jf. delegeringsvedtak 8. juni 1995 nr. 521.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XIII nr. 15zi (forordning (EF) nr. 1234/2008). Kunngjort 19. mars 2010 kl. 14.00.

I

I forskrift 18. desember 2009 nr. 1839 om legemidler (legemiddelforskriften) gjøres følgende endringer:

I EØS-henvisningsfeltet tilføyes følgende:

nr. 15zi (forordning (EF) nr. 1234/2008).

§ 6–2 skal lyde:

§ 6–2. Søknad om fornyelse og overføring av markedsføringstillatelsen

EØS-avtalen vedlegg II, kapittel XIII, nr. 15l (forordning (EF) nr. 2141/96) om behandling av søknader om overføring av markedsføringstillatelse for legemiddel som omfattes av forordning (EF) nr. 726/2004, gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

Søknad om overføring av markedsføringstillatelse gitt etter § 6–1 sendes til Det europeiske legemiddelbyrå (EMA) av markedsføringstillatelsens innehaver.

Søknad om fornyelse av markedsføringstillatelse gitt etter § 6–1, sendes i samsvar med forordning (EF) nr. 726/2004, til Det europeiske legemiddelbyrå (EMA) av markedsføringstillatelsens innehaver.

Har EU-kommisjonen truffet vedtak om fornyelse, overføring eller tilbakekall av markedsføringstillatelse etter andre og tredje ledd, treffer Statens legemiddelverk tilsvarende vedtak innen 30 dager.

Kapittel 9 skal lyde:

Kapittel 9. Endringer av vilkårene i markedsføringstillatelsen

§ 9-1. *Legemidler godkjent etter sentral prosedyre, desentralisert prosedyre, gjensidig anerkjennelsesprosedyre eller etter tvisteløsning*

EØS-avtalen vedlegg II kapittel XIII nr. 15zi (forordning (EF) nr. 1234/2008) om behandling av endringer av vilkårene i markedsføringstillatelser for legemidler til mennesker og legemidler til dyr, gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

Søknad om endring av vilkårene i markedsføringstillatelse gitt etter § 4-3, § 4-5, § 4-9 eller § 6-2, skjer i henhold til bestemmelsen som nevnt i første ledd. Det samme gjelder endring av vilkårene i markedsføringstillatelse gitt etter § 5-8, dersom Statens legemiddelverk har truffet vedtak om endring av markedsføringstillatelsen i medhold av § 8-13, jf. § 5-6 og § 5-7, og dersom EUs vedtak i tvisteløsningsprosedyren førte til full harmonisering av markedsføringstillatelsene i EØS-området.

Når vedtak om endring av vilkårene i markedsføringstillatelse som er gitt etter reglene i kapittel 6 er truffet av EU-kommisjonen i samsvar med forordning (EF) nr. 1234/2008, treffer Statens legemiddelverk tilsvarende vedtak innen 30 dager.

§ 9-2. *Legemidler godkjent etter nasjonal prosedyre*

EØS-avtalen vedlegg II kapittel XIII nr. 15zi (forordning (EF) nr. 1234/2008) om behandling av endringer i vilkårene for markedsføringstillatelser for legemidler til mennesker og legemidler til dyr gjelder tilsvarende for søknad om endring av vilkårene i markedsføringstillatelse vedtatt i medhold av § 5-8.

Dette gjelder likevel ikke artikkel 20 om arbeidsdelingsprosedyre.

Ved søknad om mindre endring av type 1B, skal Statens legemiddelverk treffe vedtak innen 60 dager etter at valid søknad er mottatt.

§ 9-3. *Endring av merking og pakningsvedlegg*

Søknad om endring av merking eller pakningsvedlegg som ikke er en følge av endringer i preparatomtalen anses godkjent hvis markedsføringstillatelsens innehaver ikke mottar innsigelser fra Statens legemiddelverk innen 90 dager etter at valid søknad er mottatt.

II

Endringene trer i kraft 17. mars 2010.

12. mars Nr. 387 2010

Forskrift om endring i forskrift om krav til identifikator, avleser og prøvingslaboratorium i forbindelse med elektronisk identifikasjon av småfe

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 12. mars 2010 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 7 annet ledd og § 11, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. I del 1.2 nr. 132 (vedtak 2008/337/EF). Kunngjort 19. mars 2010 kl. 14.00.

I

I forskrift 23. april 2008 nr. 395 om krav til identifikator, avleser og prøvingslaboratorium i forbindelse med elektronisk identifikasjon av småfe gjøres følgende endringer:

Forskriftens EØS-henvisningsfelt skal lyde:

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. I del 1.2 nr. 132 (vedtak 2006/968/EF som endret ved vedtak 2008/337/EF).

§ 8 annet ledd skal lyde:

Prøvingslaboratorium i Norge som ønsker godkjenning, må søke Mattilsynet om dette. For å kunne godkjennes, må laboratoriet godtgjøre at det er vurdert og akkreditert i overensstemmelse med forskrift 22. desember 2008 nr. 1621 om offentlig kontroll med etterlevelse av regelverk om forvarer, næringsmidler og helse og velferd hos dyr § 1, jf. forordning (EF) nr. 882/2004 artikkel 12 nr. 2 bokstav a.

II

Endringene trer i kraft straks.

12. mars Nr. 388 2010**Forskrift om endring i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) (gjennomføring av visumforordningen)**

Hjemmel: Fastsatt av Justis- og politidepartementet 12. mars 2010 med hjemmel i lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) § 10 og § 102f, jf. delegeringsvedtak 9. oktober 2009 nr. 1260 og omorganiseringsvedtak 18. desember 2009 nr. 1582. Kunnngjørt 19. mars 2010 kl. 14.00.

I

I forskrift 15. oktober 2009 nr. 1286 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 1–2 første ledd tredje punktum skal lyde:

Utlendingen må også ha slik reise- eller sykeforsikring som nevnt i forskriftens § 3–4a annet ledd.

Under mellomoverskriften «Lovens § 10. Schengenvisum» skal ny § 3–4 lyde:

§ 3–4. *Visumforordningen (europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 810/2009 av 13. juli 2009)*

Søknad om visum skal behandles i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 810/2009 av 13. juli 2009 (visumforordningen) med vedlegg I–XIII. Forordningen regulerer samarbeid mellom Schengenlandene om mottak og behandling av søknad om visum, representasjon mellom Schengenlandene og bruk av eksterne tjenesteytere, og opptak og registrering av biometriske kjennetegn i VIS mv. Forordningen fastsetter at fingeravtrykk for bruk i VIS skal opptas av søkere over 12 år, med de unntak som fremkommer i forordningen. Forordningen er inntatt som vedlegg 8A til denne forskrift.

Nåværende § 3–4 blir ny § 3–4a.

§ 3–10 oppheves.

§ 3–11 annet ledd skal lyde:

Utlendinger som har gyldig oppholdstillatelse som nevnt i vedlegg 13 til forskriften, er unntatt fra kravet om lufthavntransittvisum. Tilsvarende gjelder innehavere av diplomat- og tjenestepass og utlendinger som nevnt i visumforordningen artikkel 3 nr. 5.

§ 6–30 annet ledd annet punktum skal lyde:

Utlendingen må også ha slik reise- og sykeforsikring som nevnt i forskriftens § 3–4a annet ledd.

§ 17–12 første ledd skal lyde:

Senest samtidig med innlevering av søknad om visum, skal det betales et behandlingsgebyr som er fastsatt gjennom Schengensamarbeidet, jf. visumforordningen artikkel 16.

Nytt vedlegg 8A til utlendingsforskriften skal lyde:

Vedlegg 8A. Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 810/2009 av 13. juli 2009 (visumforordningen) med vedlegg I–XIII

Forordningen inntas i sin helhet, jf. § 3–4:



For å lese forordning (EF) nr. 810/2009 se her:

I vedlegg 9 skal første kolon lyde:

Forordningen inntas i sin helhet, jf. § 3–4a og § 4–1:

I vedlegg 10 skal første kolon lyde:

Forordningen inntas i sin helhet, jf. § 3–4a og § 4–1:

I vedlegg 11 skal første kolon lyde:

Forordningen inntas i sin helhet, jf. § 3–4a og § 4–1:

Vedlegg 19 til utlendingsforskriften oppheves.

II

Endringene trer i kraft 5. april 2010.

12. mars Nr. 389 2010**Forskrift om endring i forskrift om gjennomføring av forordning (EF) nr. 881/2004 av 29. april 2004 om opprettelse av et europeisk jernbanebyrå (ERA) (ERA-forskriften)**

Hjemmel: Fastsatt av Samferdselsdepartementet 12. mars 2010 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 100 om anlegg og drift av jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane m.m. (jernbaneloven) § 16, jf. delegeringsvedtak 4. april 1997 nr. 275.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 42ef (forordning (EF) nr. 881/2004 endret ved forordning (EF) nr. 1335/2008). Kunngjort 19. mars 2010 kl. 14.00.

I

I forskrift 16. desember 2005 nr. 1491 om gjennomføring av forordning (EF) nr. 881/2004 av 29. april 2004 om opprettelse av et europeisk jernbanebyrå (ERA) (ERA-forskriften) gjøres følgende endring:

§ 1 skal lyde:

§ 1. *Gjennomføring av forordning (EF) nr. 1335/2008 av 16. desember 2008 om endring av forordning (EF) nr. 881/2004 i norsk rett*

EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 42ef (forordning (EF) nr. 1335/2008 av 16. desember 2008 om endring av forordning (EF) nr. 881/2004 om etablering av et europeisk jernbanebyrå) gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg XIII, protokoll 1 og avtalen for øvrig.

II

Endringen trer i kraft straks.

Forordning

I forskriftens vedheng skal nytt vedlegg III lyde:

Vedlegg III. Forordning (EF) nr. 1335/2008 av 16. desember 2008 om endring av forordning (EF) nr. 881/2004 i uoffisiell oversettelse

**12. mars Nr. 390 2010****Forskrift om inndraging av fangst og bruk av inndregne midlar**

Heimel: Fastsatt ved kgl.res. 12. mars 2010 med heimel i lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 30 og lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villlevande marine ressursar (havressurslova) § 54. Fremja av Fiskeri- og kystdepartementet. Kunngjort 19. mars 2010 kl. 14.00.

§ 1. Verkeområde

Denne forskrifta gjeld for inndraging av ulovleg fangst og fangst utover fastsett kvote, eller verdi av slik fangst, gjort i medhald av havressurslova § 54 og deltakerloven § 27, jf. § 30.

§ 2. Vedtakskompetanse

Salslaget som har ansvaret for det området der fartøyet er registrert, gjer vedtak om inndraging av fangst utover kvote jf. havressurslova § 12, § 13 og § 14.

Salslaget som førstehandsomsetninga av fangsten som blir inndregen er lagt til, gjer vedtak om inndraging av

- ulovleg bifangst,
- fangst hausta i fredingstid etter forskrift 22. desember 2004 nr. 1878 om utøvelse av fisket i sjøen kap. VI,
- fangst hausta i strid med havressurslova § 23 og
- fangst utover turkvote jf. deltakerloven § 27.

Fiskeridirektoratet sitt regionkontor gjer vedtak om inndraging som følgje av andre brot på havressurslova og deltakerloven enn dei nemnte i første og andre ledd, og kan i tillegg gjere vedtak om inndraging etter brot som nemnt i andre ledd.

Fiskeridirektoratet er klageinstans for vedtak etter første, andre og tredje ledd.

§ 3. Vederlag ved ilandføring

Ved inndraging som følgje av fangst utover kvote eller andre brot skal ein gi vederlag for omkostningar ved ilandføring dersom meirfangsten eller den ulovlege fangsten ikkje var tilsikta.

Vederlaget skal setjast til 20 % av verdien av meirfangsten eller den ulovlege fangsten.

Første og andre ledd gjeld likevel ikkje ved inndraging av fangst utover kvote av brisling, lodde, makrell, hestemakrell, kolmule, norsk vårgytande sild og nordsjøsild etter havressurslova § 12, § 13 og § 14.

§ 4. Disponering av inndregne midlar

Midlar inndregne som følgje av brot på havressurslova og deltakerloven skal nyttast til å dekkje salslaget sine utgifter til kontroll med om føreseger fastsette i medhald av havressurslova og deltakerloven vert følgde.

Midlar inndregne som følgje av fangst utover kvote i medhald av havressurslova § 54 jf. § 12, § 13 og § 14 og deltakerloven § 27 kan, i tillegg til formålet i første ledd, nyttast til prisutjamning eller pristilskot og frakttilskot for leverte fangstar. Verdien av den delen av fangst utover kvote som overstig gruppeknoten, jf. havressurslova § 11 andre ledd, kan likevel ikkje nyttast til prisutjamning eller pristilskot og frakttilskot for leverte fangstar.

Salslaget kan nytte midlar inndregne som følgje av fangst utover kvote til andre formål når departementet i det enkelte tilfelle gir løyve til dette.

§ 5. Mellombels tilbakehald av fangstverdi

Salslaget kan halde tilbake verdien av fangst når det er grunn til å tru at verdien av fangsten vil verte inndregen. Salslaget skal halde tilbake verdien av fangst når varsel om inndraging er sendt før fiskaren har fått oppgjør for fangsten. Fiskaren skal gjerast kjend med at fangstverdien mellombels er halden tilbake.

Verdien kan haldast tilbake i inntil 45 dagar frå den dagen fiskaren fekk melding om at fangstverdien mellombels er halden tilbake. Ved motsegn mot varsel om inndraging kan tilbakehaldstida forlengast med ytterlegare 45 dagar dersom dette er meldt til fiskaren.

§ 6. Rapportering

Salslaget skal kvart år innan 1. april gi melding til Fiskeri- og kystdepartementet og Fiskeridirektoratet om kva midlar som er inndregne det føregåande år, heimelsgrunnlag og om kva midlane har vorte nytta til. Meldinga skal attesterast av salslaget sin revisor.

§ 7. Endring av forskrifta

Fiskeri- og kystdepartementet kan gjere endringar i denne forskrifta.

§ 8. Ikraftsetjing

Denne forskrifta trer i kraft 1. mai 2010. Samtidig vert forskrift 20. november 1989 nr. 1185 om inndraging av fangst og anvendelse av inndratte midler og delegeringsvedtak 16. desember 2008 nr. 1376 oppheva.

15. mars Nr. 391 2010**Iverksetting av forskrift 18. desember 2009 nr. 1667 om endring i forskrift om elektronisk kommunikasjonsnett og elektronisk kommunikasjonstjeneste (ekomforskriften)**

Hjemmel: Fastsatt av Samferdselsdepartementet 15. mars 2010 med hjemmel i lov 4. juli 2003 nr. 83 om elektronisk kommunikasjon (ekomloven) § 1–4, jf. forskrift 18. desember 2009 nr. 1667 om endring i forskrift om elektronisk kommunikasjonsnett og elektronisk kommunikasjonstjeneste (ekomforskriften) del II annet ledd. Kunngjort 19. mars 2010 kl. 14.00.

Forskrift 18. desember 2009 nr. 1667 om endring i forskrift om elektronisk kommunikasjonsnett og elektronisk kommunikasjonstjeneste (ekomforskriften) § 2–7 trer i kraft 1. april 2010.

15. mars Nr. 392 2010**Forskrift om oppheving av forskrift om strukturavgift og strukturfond for kapasitetstilpassing av fiskeflåten**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 15. mars 2010, jf. lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 9b som opphørte med virkning fra 1. juli 2008. Kunngjort 19. mars 2010 kl. 14.00.

I

Forskrift 30. juni 2003 nr. 876 om strukturavgift og strukturfond for kapasitetstilpassing av fiskeflåten oppheves.

II

Denne forskrift trer i kraft straks.

15. mars Nr. 393 2010**Forskrift om endring i forskrift om avgiftsfri innførsel og midlertidig bruk av utenlandsregistrert motorvogn i Norge**

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 15. mars 2010 med hjemmel i lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter § 1. Kunngjort 19. mars 2010 kl. 14.00.

I

I forskrift 20. juni 1991 nr. 381 om avgiftsfri innførsel og midlertidig bruk av utenlandsregistrert motorvogn i Norge gjøres følgende endringer:

§ 1 annet ledd skal lyde:

Bestemmelsene gitt i medhold av lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter, lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel, lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift gjelder så langt de passer og ikke annet er bestemt.

§ 1 nytt fjerde ledd skal lyde:

Med utleiekjøretøy menes motorvogn som ledd i profesjonell virksomhet stilles til leietakers rådighet mot vederlag for et bestemt tidsrom. Dersom leieavtalen inneholder en kjøpsopsjon, vil motorvognen ikke betraktes som et utleiekjøretøy.

§ 1 nåværende fjerde og femte ledd blir nye femte og sjette ledd.

§ 2 nytt fjerde ledd skal lyde:

Utenlandsregistrert motorvogn kan ikke toll- og avgiftsfritt innføres til Norge med sikte på utleie her. Utleiekjøretøy som er mottatt av utleiers representant som følge av et avsluttet leieforhold, kan likevel leies ut for transport direkte til utlandet.

§ 2 nåværende fjerde ledd blir nytt femte ledd.

§ 5 bokstav c skal lyde:

c. Utleiekjøretøy.

Person med fast oppholdssted i Norge, kan innføre og midlertidig bruke et utenlandsregistrert utleiekjøretøy her i landet. Den totale bruken av utenlandsregistrerte utleiekjøretøyer etter denne bestemmelse må ikke overstige 42 dager i løpet av en periode på 12 måneder.

Bruk som nevnt i første ledd skal meldes til tollmyndighetene før motorvognen innføres til Norge. Det er kun den eller de personer som står oppført i leiekontrakten som kan melde bruken til tollmyndighetene. Meldingen skal inneholde: leietakers navn, fødselsnummer/D-nummer, kontaktinformasjon på leietaker, motorvognens kjennemerke, navn på utleiefirma, avtalens referansenummer og tidsperioden motorvognen skal brukes i Norge. Toll- og avgiftsdirektoratet kan gi nærmere bestemmelser om hvordan melding til tollmyndighetene skal skje.

Utenlandsregistrerte utleiekjøretøyer som ikke gjenutføres av leietaker må leveres til utleiers representant her i landet. I de tilfellene representanten overtar motorvognen, plikter denne å besørge gjenutførsel. I den forbindelse kan representanten leie ut motorvognen for transport direkte til utlandet.

Et utenlandsregistrert utleiekjøretøy må ikke benyttes i Norge av personer med fast oppholdssted i Norge i tråd med bestemmelsen her i mer enn 182 dager i løpet av en 12-måneders periode.

§ 8 skal lyde:

§ 8. Dokumentasjon

Brukeren skal på betryggende måte dokumentere at han fyller vilkårene for toll- og avgiftsfri innførsel og midlertidig bruk av utenlandsregistrert motorvogn i medhold av denne forskriften. Tilsvarende dokumentasjonsplikt gjelder for særlige omstendigheter knyttet til den ulovlige bruken ved avgiftsfri gjenutførsel etter § 10 tredje ledd.

Attest fra folkeregisteret, leiekontrakt, arbeidskontrakt, vigselattest, skattedokumenter, opptaksbevis til skole/universitet o.a. kan anses som relevant dokumentasjon for at bruker fyller vilkårene for toll- og avgiftsfri innførsel og midlertidig bruk av utenlandsregistrert motorvogn i Norge.

Dokumenter som legges frem skal være datert og undertegnet/stemplet.

§ 10 skal lyde:

§ 10. Betaling av toll og avgifter

Overtredelse av denne forskrift medfører plikt til å betale engangsavgift, toll og merverdiavgift.

Avgiftskravet rettes mot den som innfører eller bruker motorvognen i strid med reglene i forskriften her. For overtredelse av § 5 bokstav c fjerde ledd rettes avgiftskravet mot registrert eier av kjøretøyet.

Tollregionen kan tillate gjenutførsel uten innbetaling av ordinære avgifter når det foreligger særlige omstendigheter knyttet til den ulovlige bruken. I vurderingen av om det foreligger særlige omstendigheter kan det blant annet legges vekt på om den ulovlige bruken har vært kortvarig forutsatt at det gjelder en førstegangs overtredelse av forskriften. Ved brudd på meldeplikten etter § 5 bokstav c bør gjenutførsel uten ordinære avgifter tillates dersom brukeren kan dokumentere at de øvrige vilkårene for toll- og avgiftsfri innførsel og midlertidig bruk av utenlandsregistrert utleiekjøretøy er oppfylt.

§ 11 oppheves.

Nåværende § 12 og § 13 blir § 11 og § 12.

II

Endringene trer i kraft straks.

16. mars Nr. 394 2010

Forskrift om endring i forskrift om landtransport av farlig gods

Hjemmel: Fastsatt av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap 16. mars 2010 med hjemmel i lov 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) § 5 femte ledd og § 43 bokstav d, jf. delegeringsvedtak 1. september 2003 nr. 1161. Kunngjort 19. mars 2010 kl. 14.00.

I

I forskrift 1. april 2009 nr. 384 om landtransport av farlig gods gjøres følgende endring:

§ 15 skal lyde:

§ 15. Forbud mot fylling og tømming av IBC på kjøretøy

Det er ikke tillatt å fylle eller tømme brannfarlig væske klasse 3 i eller fra IBC som står på et kjøretøy. Forbudet gjelder ikke brannfarlig væske i emballasjegruppe III.

II

Endringen trer i kraft straks.

16. mars Nr. 395 2010

Forskrift om endring i forskrift om dyrehelsemessige vilkår for innførsel og utførsel av dyr av hestefamilien

Heimel: Fastsatt av Mattilsynet 16. mars 2010 med heimel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 23 tredje ledd jf. § 12, § 15 og § 19, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-tilvisingar: EØS-avtalen vedlegg I kap. I innleiande del nr. 7 (vedtak 2010/57/EF). Kunngjort 19. mars 2010 kl. 14.00.

I

I forskrift 31. desember 1998 nr. 1488 om dyrehelsemessige vilkår for innførsel og utførsel av dyr av hestefamilien blir det gjort følgjande endringar:

I EØS-tilvisningsfeltet føyes til:
vedtak 2010/57/EF.

§ 15 skal lyde:

§ 15. Transitt frå eit tredjeland til eit anna

Det er berre tillate å ha dyr av hestefamilien i transitt frå eit tredjeland gjennom Noreg til det samme, eller til eit anna tredjeland dersom dyra kjem frå eit tredjeland som er godkjent for import eller mellombels opphald for registrerte dyr, jf. kolonne 6 og 8 i vedlegg A. I tillegg må slike dyr følgjast av eit «Dyrehelsesertifikat for transitt av dyr av hestefamilien» som er godkjent av Mattilsynet og godtgjer at krava til transitt er innfridde.

Helsesertifikatet for dyr av hestefamilien skal bestå av:

- (a) del I, II og III av relevant sertifikat slik det er vist i vedlegg II til vedtak 92/260/EØF, som er relevant for den landgruppa i kolonne 5 i vedlegg A som avsenderlandet eller eit område i avsenderlandet høyrer til, med unntak av krava for virusarteritt hos hest (EVA) i del III punkt (e)(v), og
- (b) en ny del IV og del V i helsesertifikatet som er utforma slik:

«IV. Dyr av hestefamilien som kjem frå:
(Navn på tredjeland/avsendarland)

som skal vidare til:

(Navn på tredjeland/mottakarland)

V. Stempel og offentlig veterinær signatur:

Når det gjeld registrerte hestar, skal landlista i helsesertifikatmalen i vedlegg II, del III, punkt d, tredje strekpunkt til vedtak 92/260/EØF, erstattast med opplisting av dei land som tilhøyrer den landgruppa dyret kjem frå, jf. gruppe A–E i kolonne 5 i vedlegg A.

II

Endringane trer i kraft straks.

17. mars Nr. 396 2010**Forskrift om rapporteringsplikt ved fangst av kongekrabbe fra ikke-merkeregistrerte fartøy eller fra land**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 17. mars 2010 med hjemmel i forskrift 26. februar 2010 nr. 252 om begrensninger i fisket etter torsk, rognkjeks, makrell og kongekrabbe med ikke-merkeregistrerte fartøy eller fra land § 6. Kunngjort 19. mars 2010 kl. 14.00.

§ 1. Rapporteringsplikt

Ved fangst av kongekrabbe i medhold av forskrift 26. februar 2010 nr. 252 om begrensninger i fisket etter torsk, rognkjeks, makrell og kongekrabbe med ikke-merkeregistrerte fartøy eller fra land § 6, skal det sendes rapport om fangsten hver mandag til Fiskeridirektoratet region Finnmark.

Rapporten skal sendes på skjema fastsatt som vedlegg til den forskriften.

§ 2. Sanksjon

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i denne forskriften, straffes i henhold til lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar (havressurslova) § 59.

§ 3. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.

Vedlegg. Rapporteringsskjema for fritidsfiske etter kongekrabbe

**18. mars Nr. 397 2010****Forskrift om endring i forskrift om tilsetningsstoffer til næringsmidler**

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 18. mars 2010 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9 første ledd og § 16 annet ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54zzzzg (direktiv 2008/84/EF). Kunngjort 19. mars 2010 kl. 14.00.

I

I forskrift 21. desember 1993 nr. 1378 om tilsetningsstoffer til næringsmidler gjøres følgende endringer:

I EØS-henvisningsfeltet oppheves nr. 54zf.

I EØS-henvisningsfeltet settes nytt nr. 54zzzzg (direktiv 2008/84/EF) inn etter nr. 54zzzy.

§ 4 skal lyde:

Tilsetningsstoffer som er omfattet av EØS-avtalens vedlegg II kap. XII nr. 16 (direktiv 78/663/EØF), nr. 46b (direktiv 95/45/EF endret ved direktiv 1999/75/EF, direktiv 2001/50/EF, direktiv 2004/47/EF, direktiv 2006/33/EF og direktiv 2008/60/EF), nr. 54zzzy (direktiv 2008/60/EF) og nr. 54zzzzg (direktiv 2008/84/EF) skal oppfylle de krav til renhet og identitet som er angitt der. Øvrige tilsetningsstoffer skal oppfylle krav i henhold til FAO/WHOs spesifikasjoner.

II

Endringene trer i kraft straks.

18. mars Nr. 398 2010**Forskrift om endring i forskrift til merverdiavgiftsloven (merverdiavgiftsforskriften)**

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 18. mars 2010 med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) § 16–1 femte ledd. Kunngjort 19. mars 2010 kl. 14.00.

I

I forskrift 15. desember 2009 nr. 1540 til merverdiavgiftsloven (merverdiavgiftsforskriften) gjøres følgende endring:

Nytt kapittel 16 skal lyde:

Kapittel 16. Kontrollopplysninger og -oppgaver fra andre enn avgiftssubjektet

§ 16–1–1. *Plikt til å opplyse om ikke-navngitte forretningsforbindelser mv.*

Opplysninger og kontrolloppgaver som nevnt i merverdiavgiftsloven § 16–1 første ledd kan kreves utlevert for ikke-navngitte næringsdrivende når opplysningene er relatert til omsetning av klimavoter.

II

Endringen trer i kraft straks.

16. feb. Nr. 399 2010

Vedtak om endring i Anskaffelsesregelverk for forsvarssektoren (ARF) (Bestemmelse om etisk handel)

Hjemmel: Fastsatt av Forsvarsdepartementet 16. februar 2010 iht. vedtak i r-konferanse 13. mars 2008 med hjemmel i lov 16. juli 1999 nr. 69 om offentlige anskaffelser og delegeringsvedtak 20. august 2004 nr. 1208. Kunngjort 23. mars 2010 kl. 15.20.

I

I Anskaffelsesregelverk 13. mars 2008 nr. 317 for forsvarssektoren (ARF) gjøres følgende endringer:

Ny del 1.9.3 skal lyde:

1.9.3 *Bestemmelse om etisk handel*

I enhver anskaffelse til forsvarssektoren som er over EØS-avtalens terskelverdi for vare- og tjenestekontrakter, skal det fremgå av kontraktsvilkårene at leverandøren og underleverandører skal opp tre i samsvar med følgende grunnleggende krav:

Nasjonal lovgivning

Arbeidsretten og arbeidslovgivningen der produksjonen finner sted, skal etterleves. Av særlig relevante forhold fremheves lønns- og arbeidstidsbestemmelser, helse, miljø og sikkerhet, lovfestede forsikringer og sosiale ordninger, samt regulære ansettelsesforhold, inklusive arbeidskontrakter.

Forbud mot barnarbeid (FNs barnekonvensjon artikkel 32, ILO-konvensjoner nr. 138 og 182):

- Barn har rett til å bli beskyttet mot økonomisk utnyttning i arbeid, og mot å utføre arbeid som kan svekke utdannings- og utviklingsmuligheter.
- Minstealderen må ikke i noe tilfelle være under 15 år (14 eller 16 år i visse land).
- Barn under 18 år skal ikke utføre arbeid som setter helse eller sikkerhet i fare, inkludert nattarbeid.
- Dersom det foregår slikt barnarbeid, skal det arbeides for snarlig utfasing. Det skal samtidig legges til rette for at barna gis mulighet til livsopphold og utdanning inntil barnet ikke lenger er i skolepliktig alder.

Forbud mot tvangsarbeid/slavearbeid (ILO-konvensjoner nr. 29 og 105):

- Det skal ikke forekomme noen form for tvangsarbeid, slavearbeid eller ufrivillig arbeid.
- Arbeiderne må ikke levere depositum eller identitetspapirer til arbeidsgiver, og skal være fri til å avslutte arbeidsforholdet med rimelig oppsigelsestid.

Forbud mot diskriminering (ILO-konvensjoner nr. 100 og 111):

- Det skal ikke forekomme noen diskriminering i arbeidslivet basert på etnisk tilhørighet, religion, alder, uførhet, kjønn, ekteskapsstatus, seksuell orientering, fagforeningsmedlemskap eller politisk tilhørighet.

Organisasjonsfrihet og retten til kollektive forhandlinger (ILO-konvensjoner nr. 87 og 98):

- Arbeiderne skal uten unntak ha rett til å slutte seg til eller etablere fagforeninger etter eget valg, og å forhandle kollektivt.
- Dersom disse rettigheter er begrenset eller under utvikling, skal leverandøren medvirke til at de ansatte får møte ledelsen for å diskutere lønns- og arbeidsvilkår uten at dette får negative konsekvenser for arbeiderne.

Listen er ikke uttømmende.

Kontraktsvilkårene skal være en del av konkurransegrunnet og foreligge senest når anskaffelsen kunngjøres. Det skal inntas som kontraktsvilkår at leverandøren skal identifiseres med sine underleverandører ved mislighold av kontrakten mht. de ovenfor nevnte bestemmelser.

Den anskaffende myndighet er selv ansvarlig for å vurdere hvilke sanksjonsmidler som skal benyttes ved brudd på de ovenfor nevnte bestemmelser. Den anskaffende myndighet skal vurdere hvilke tiltak som er nødvendig for å følge opp at leverandøren og underleverandører opptrer i samsvar med de ovenfor nevnte bestemmelser.

Hvis den anskaffende myndighet ønsker å benytte seg av denne bestemmelsen også for anskaffelser som er under EØS-avtalens terskelverdi, skal dette skriftlig begrunnes. Begrunnelsen skal være saklig.

Kommentar:

Ved avdekking av grove brudd på disse kontraktsvilkår, dvs. vesentlig mislighold av kontrakten, bør oppdragsgiver vurdere å heve kontrakten med leverandøren, herunder også hvor misligholdet har sitt utspring i en underleverandørs forhold.

II

Endringen trer i kraft 1. mai 2010.

1. mars Nr. 400 2010

Forskrift om endring i forskrift om visse forurensende stoffer i næringsmidler

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 1. mars 2010 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 33, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54zzzl (forordning (EF) nr. 401/2006), nr. 54zzzo (forordning (EF) nr. 1882/2006) og nr. 54zzzp (forordning (EF) nr. 333/2007). Kunngjort 23. mars 2010 kl. 15.20.

I

I forskrift 27. september 2002 nr. 1028 om visse forurensende stoffer i næringsmidler gjøres følgende endringer:

Forskriftens EØS-henvisningsfelt skal lyde:

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54f (forordning (EØF) nr. 315/93), nr. 54zzzl (forordning (EF) nr. 401/2006), nr. 54zzzz (forordning (EF) nr. 1881/2006 endret ved forordning (EF) nr. 1126/2007, forordning (EF) nr. 565/2008 og forordning (EF) nr. 629/2008), nr. 54zzzn (forordning (EF) nr. 1883/2006), nr. 54zzzo (forordning (EF) nr. 1882/2006), nr. 54zzzp (forordning (EF) nr. 333/2007) og kap. XIX nr. 1 (direktiv 98/34/EF).

§ 3a skal lyde:

§ 3a. *Prøveuttak og analyser*

Prøveuttak og analyser for offentlig kontroll skal skje i henhold til forordningene gjennomført i denne paragrafen.

EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII

- nr. 54zzzl (forordning (EF) nr. 401/2006) om fastsettelse av prøvetakings- og analysemetoder for offentlig kontroll av nivåene av mykotoksiner i næringsmidler
 - nr. 54zzzo (forordning (EF) nr. 1882/2006) om fastsettelse av prøvetakings- og analysemetoder til offentlig kontroll av innholdet av nitrat i visse næringsmidler
 - nr. 54zzzn (forordning (EF) nr. 1883/2006) om fastsettelse av prøvetakings- og analysemetoder til offentlig kontroll av innholdet av dioksiner og dioksinlignende PCB i visse næringsmidler
 - nr. 54zzzp (forordning (EF) nr. 333/2007) om fastsettelse av prøvetakings- og analysemetoder for offentlig kontroll av innholdet av bly, kadmium, kvikksølv, uorganisk tinn, 3-MCPD og benzo(a)pyren i næringsmidler
- gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 3b oppheves.

II

Endringene trer i kraft straks.

Forordninger

Forordninger skal lyde:

Nedenfor gjengis til informasjon EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 54zzzz (forordning (EF) nr. 1881/2006 endret ved forordning (EF) nr. 1126/2007, forordning (EF) nr. 565/2008 og forordning (EF) nr. 629/2008) med endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsaktene i vedlegg II til EØS-avtalen.

Forordning (EF) nr. 1881/2006

Forordning (EF) nr. 1881/2006 er konsolidert til og med endringer gjennomført ved forordning (EF) nr. 629/2008.

► **B** Kommissjonsforordning (EF) nr. 1881/2006 av 19. desember 2006

som endret ved:

- **M1** Kommissjonsforordning (EF) nr. 1126/2007 av 28. september 2007
- **M2** Kommissjonsforordning (EF) nr. 565/2008 av 18. juni 2008
- **M3** Kommissjonsforordning (EF) nr. 629/2008 av 2. juli 2008

KOMMISJONSFORORDNING (EF) nr. 1881/2006
av 19. desember 2006
om fastsettelse av grenseverdier for visse forurensende stoffer i næringsmidler

KOMMISJONEN FOR DE EUROPEISKE FELLESSKAP HAR –

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap,
under henvisning til rådsforordning (EØF) nr. 315/93 av 8. februar 1993 om fastsettelse av framgangsmåter i Fellesskapet i forbindelse med forurensende stoffer i næringsmidler,¹ særlig artikkel 2 nr. 3, og
ut fra følgende betraktninger:

- 1) Kommisjonsforordning (EF) nr. 466/2001 av 8. mars 2001 om fastsettelse av grenseverdier for visse forurensende stoffer i næringsmidler² er blitt betydelig endret en rekke ganger. Det er igjen nødvendig å endre grenseverdiene for visse forurensende stoffer for å ta hensyn til nye opplysninger og utviklinger i Codex Alimentarius. Samtidig bør teksten, der dette er hensiktsmessig, presiseres. Forordning (EF) nr. 466/2001 bør derfor erstattes.
- 2) For å verne menneskers helse er det viktig at innholdet av forurensende stoffer holdes på et toksikologisk akseptabelt nivå.
- 3) I lys av ulikhetene mellom medlemsstatenes lovgivninger og den faren for konkurransevridning som dette kan medføre, er det for visse forurensende stoffer nødvendig med fellesskapstiltak for å sikre et ensartet marked, samtidig som forholdsmessighetsprinsippet overholdes.
- 4) Grenseverdiene bør settes på et så lavt nivå som det med rimelighet er mulig å oppnå gjennom god landbruks-, fiskeri- og framstillingspraksis, idet det tas hensyn til risikoen forbundet med konsum av næringsmidler. For forurensende stoffer som anses som genotoksisk kreftframkallende, eller i tilfeller der gjeldende eksponering av befolkningen eller utsatte grupper i befolkningen er i nærheten av, eller overstiger det tolerable inntaket, bør grenseverdiene settes så lavt som mulig (ALARA). Slike tilnæringsmåter sikrer at driftsansvarlige for næringsmiddelforetak iverksetter tiltak for å unngå og redusere kontaminering så sant det er mulig, for å verne menneskers helse. Videre bør det med hensyn til helsevernet for spedbarn og småbarn, som er en utsatt gruppe, fastsettes en lav grenseverdi, som kan overholdes ved nøye utvelgelse av de råvarer som brukes til framstilling av næringsmidler for spedbarn og småbarn. Den nøye utvelgelsen av råmaterialer er også egnet for produksjonen av enkelte næringsmidler, som f.eks. kli for direkte konsum.
- 5) For at grenseverdiene skal kunne anvendes på tørkede, fortynnede, bearbejdede og sammensatte næringsmidler, der det er mangel på fastsatte grenseverdier i Fellesskapet, bør driftsansvarlige for næringsmiddelforetak fremlegge nærmere opplysninger om konsentrasjons- og fortynningsfaktorer, sammen med de relevante forsøksdata som er lagt til grunn for de foreslåtte faktorene.
- 6) For å sikre et effektivt vern av menneskers helse, skal produkter med et innhold av forurensende stoffer som overstiger de fastsatte grenseverdiene, ikke bringes i omsetning, verken som sådan, blandet med andre næringsmidler eller som næringsmiddelingsrediens.
- 7) Det er allment kjent at sortering eller annen fysisk behandling gjør det mulig å redusere aflatoksininnholdet i forsendelser av jordnøtter, nøtter, tørket frukt og mais. For å redusere innvirkningen på handelen mest mulig bør det tillates et høyere aflatoksininnhold for produkter som ikke er beregnet på direkte konsum, eller på anvendelse som næringsmiddelingsrediens. I slike tilfeller bør grenseverdiene for aflatoksin, samtidig som det tas hensyn til virkningene av ovennevnte behandlinger for å redusere aflatoksininnholdet i jordnøtter, nøtter, tørket frukt og mais, fastsettes med en lavere grenseverdi enn grenseverdiene som er fastsatt for de produktene som er beregnet på direkte konsum, eller brukt som næringsmiddelingsrediens.
- 8) For å muliggjøre en effektiv håndheving av grenseverdiene for visse forurensende stoffer i visse næringsmidler, bør det fastsettes egnede merkingsbestemmelser for disse tilfellene.
- 9) På grunn av de klimatiske forholdene i enkelte medlemsstater er det vanskelig å sikre at grenseverdiene for frisk salat og frisk spinat ikke overstiges. Disse medlemsstatene bør i et begrenset tidsrom få tillatelse til å bringe i omsetning frisk salat og frisk spinat som dyrkes på og er beregnet på konsum på medlemsstatenes territorium, med et nitratinnhold som overstiger grenseverdiene. Salat- og spinatprodusenter som er etablert i de medlemsstatene som har gitt ovennevnte tillatelse, bør gradvis endre sine dyrkingsmetoder og gjennomføre retningslinjene for god landbrukspraksis som er anbefalt på nasjonalt plan.
- 10) Visse fiskearter med opprinnelse i Baltikum, kan ha et høyt innhold av dioksiner og dioksinlignende PCB. En betydelig andel av disse fiskeartene fra Baltikum vil overstige grenseverdiene og vil derfor måtte utelates fra kostholdet. Opplysninger tyder på at det kan ha uheldig innvirkning på helsen i Baltikum å utelate fisk fra kosten.
- 11) Sverige og Finland har en ordning som sørger for at forbrukerne blir underrettet om kostanbefalinger med sikte på å begrense visse utsatte befolkningsgruppers konsum av fisk fra Baltikum for å unngå eventuelle helserisikoer. Derfor bør Sverige og Finland i en overgangsperiode gis tillatelse til å bringe i omsetning visse fiskearter med opprinnelse i Baltikum som er beregnet på konsum på deres territorium, med et innhold av dioksiner og dioksinlignende PCB som er høyere enn det som er fastsatt i denne forordning. Det skal iverksettes nødvendige tiltak for å sikre at fisk og fiskeprodukter som overstiger grenseverdiene, ikke bringes i

- omsetning i andre medlemsstater. Finland og Sverige skal hvert år underrette Kommisjonen om resultatene fra overvåkingen av innholdet av dioksiner og dioksinlignende PCB i fisk fra Baltikum og rapportere om hvilke tiltak som er iverksatt for å redusere at mennesker eksponeres for dioksiner og dioksinlignende PCB i fisk fra Baltikum.
- 12) For å sikre at grenseverdiene blir håndhevet på en ensartet måte, skal de samme prøvetakings- og ytelseskriteriene benyttes av vedkommende myndigheter i hele Fellesskapet. Det er videre viktig at analyseresultatene rapporteres og tolkes på en ensartet måte. Tiltakene i forbindelse med prøvetaking og analyse fastsatt i denne forordning, sikrer ensartede regler for rapportering og tolkning.
 - 13) For visse forurensende stoffer bør medlemsstatene og berørte parter overvåke og rapportere om innhold, i tillegg til å rapportere om hvilke framskritt som er gjort med hensyn til anvendelse av forebyggende tiltak, for at Kommisjonen skal kunne vurdere behovet for å endre eksisterende tiltak, eller vedta ytterligere tiltak.
 - 14) Alle grenseverdier som vedtas på fellesskapsplan, kan bli gjennomgått for å ta hensyn til utviklingen i vitenskapelig og teknisk kunnskap og bedringer i god landbruks-, fiskeri- og framstillingspraksis.
 - 15) Kli og kim kan bringes i omsetning for direkte konsum og det bør derfor fastsettes en grenseverdi for deoksynivalenol og zearalen i disse produktene.
 - 16) Codex Alimentarius har nylig fastsatt en grenseverdi for bly i fisk som Fellesskapet godkjente. Gjeldende bestemmelser for bly i fisk bør derfor endres i samsvar med dette.
 - 17) I europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 853/2004 av 29. april 2004 om fastsettelse av særlige hygieneregler for næringsmidler av animalsk opprinnelse³ defineres næringsmidler av animalsk opprinnelse og enkelte av opplysningene om næringsmidler av animalsk opprinnelse bør derfor endres i samsvar med terminologien som brukes i den forordningen.
 - 18) Det er nødvendig å fastsette at grenseverdiene for forurensende stoffer ikke får anvendelse på næringsmidler som er lovlig brakt i omsetning i Fellesskapet, før den datoen gjeldende grenseverdier trer i kraft.
 - 19) Grønnsaker er den viktigste kilden til menneskers inntak av nitrat. I sin uttalelse av 22. september 1995⁴ fastslo Vitenskapskomiteen for næringsmidler at det samlede inntaket av nitrat normalt ligger langt under akseptabelt daglig inntak (ADI) på 3,65 mg/kg kroppsvekt. Komiteen anbefalte imidlertid fortsatt innsats for å redusere eksponeringen for nitrat via næringsmidler og vann.
 - 20) Siden klimatiske forhold har stor innvirkning på nitratinnholdet i visse grønnsaker som salat og spinat, bør det derfor fastsettes ulike grenseverdier for nitrat avhengig av årstiden.
 - 21) Når det gjelder aflatoksiner, konstaterte Vitenskapskomiteen for næringsmidler i sin uttalelse av 23. september 1994 at aflatoksiner er genotoksisk kreftframkallende stoffer.⁵ På bakgrunn av denne uttalelsen bør det totale aflatoksinninnholdet i næringsmidler (summen av aflatoksin B₁, B₂, G₁ og G₂) begrenses, i tillegg til aflatoksin B₁-innholdet alene, der aflatoksin B₁ så avgjørt er den giftigste forbindelsen. Når det gjelder aflatoksin M₁ i næringsmidler for spedbarn og småbarn, bør en mulig reduksjon i gjeldende grenseverdi vurderes i lys av utviklingen i analysemetodene.
 - 22) Når det gjelder okratoksin A (OTA), vedtok Vitenskapskomiteen for næringsmidler en vitenskapelig uttalelse den 17. september 1998.⁶ Det er gjennomført en vurdering av daglig inntak av OTA via kosten blant befolkningen i Fellesskapet⁷ innenfor rammen av rådsdirektiv 93/5/EØF av 25. februar 1993 om medlemsstatenes bistand til Kommisjonen og deres samarbeid ved vitenskapelig behandling av spørsmål i forbindelse med næringsmidler⁸ (SCOOP). På anmodning fra Kommisjonen vedtok den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet (EFSA) 4. april 2006⁹ en oppdatert vitenskapelig uttalelse i forbindelse med okratoksin A i næringsmidler, idet det ble tatt hensyn til nye vitenskapelige opplysninger, samtidig som den fastsatte et tolerabelt ukentlig inntak (TWI) på 120 ng/kg kroppsvekt.
 - 23) På bakgrunn av disse uttalelsene, bør det fastsettes grenseverdier for korn, kornprodukter, tørkede druer, brent kaffe, vin, druejuice og næringsmidler for spedbarn og småbarn, som alle i vesentlig grad bidrar til den generelle befolkningens eksponering for OTA eller til eksponeringen av utsatte forbrukere, som barn.
 - 24) Hvor hensiktsmessig det er å fastsette en grenseverdi for OTA i næringsmidler som tørket frukt, med unntak av tørkede druer, kakao og kakaoprodukter, krydder, kjøttprodukter, ubrent kaffe, øl og lakris, og foreta en gjennomgang av eksisterende grenseverdier, særlig når det gjelder OTA i tørkede druer og druejuice, vil bli vurdert i lys av EFSA's siste vitenskapelige uttalelse.
 - 25) Når det gjelder patulin, godkjente Vitenskapskomiteen for næringsmidler på sitt møte 8. mars 2000 et midlertidig største daglig inntak på 0,4 µg per kg kroppsvekt.¹⁰
 - 26) I 2001 ble SCOOP-oppgaven «Assessment of the dietary intake of patulin by the population of EU Member States» gjennomført innenfor rammen av direktiv 93/5/EØF.¹¹
 - 27) På bakgrunn av den vurderingen bør det, idet det tas hensyn til PMTDI, fastsettes grenseverdier for patulin i visse næringsmidler for å beskytte forbrukerne mot uakseptabel forurensning. Disse grenseverdiene skal gjennomgås og om nødvendig reduseres, idet det tas hensyn til den vitenskapelige og tekniske kunnskapsutviklingen og gjennomføringen av kommisjonsrekommandasjon 2003/598/EF av 11. august 2003 om forebygging og reduksjon av patulinforurensning i elpejuice og eplejuiceingredienser i andre drikkevarer.¹²
 - 28) Vitenskapskomiteen for næringsmidler har vedtatt en rekke uttalelser om Fusarium-toksiner, om deoksynivalenol i desember 1999¹³ der det fastsettes et tolerabelt daglig inntak (TDI) på 1 µg/kg kroppsvekt, zearalen i juni 2000¹⁴ der det fastsettes et midlertidig tolerabelt daglig inntak (TDI) på 0,2 µg/kg kroppsvekt,

- fumonisin i oktober 2000¹⁵ (oppdatert i april 2003)¹⁶ der det fastsettes et tolerabelt daglig inntak (TDI) på 2 µg/kg kroppsvekt, nivalenol i oktober 2000¹⁷ der det fastsettes et midlertidig tolerabelt daglig inntak (TDI) på 0,7 µg/kg kroppsvekt, T-2- og HT-2-toksin i mai 2001¹⁸ der det fastsettes et kombinert midlertidig tolerabelt daglig inntak (TDI) på 0,06 µg/kg kroppsvekt og trichothecener som gruppe i februar 2002.¹⁹
- 29) SCOOP-oppgaven «Collection of occurrence data on Fusarium toxins in food and assessment of dietary intake by the population of EU Member States» ble gjennomført innenfor rammen av direktiv 93/5/EØF i september 2003.²⁰
 - 30) På bakgrunn av de vitenskapelige uttalelsene og vurderingen av det daglige inntaket, bør det fastsettes grenseverdier for deoksynivalenol, zearalenon og fumonisiner. Når det gjelder fumonisiner, viser resultatene fra overvåkingen av nyere avlinger at mais og maisprodukter kan være svært forurenset av fumonisiner og det bør derfor iverksettes tiltak for å unngå at mais og maisprodukter med et så uakseptalt forurenset innhold får komme inn i næringskjeden.
 - 31) Antatt inntak viser at forekomsten av T-2- og HT-2-toksiner kan utgjøre et problem for menneskers helse. Derfor er det nødvendig å utarbeide en pålitelig og følsom metode, samle inn flere opplysninger om forekomster, gjennomføre flere undersøkelser/forske på faktorer knyttet til forekomsten av T-2- og HT-2-toksiner i korn og kornprodukter, særlig havre og havreprodukter, og dette skal gis høyeste prioritet.
 - 32) Ettersom 3-acetyl deoksynivalenol, 15-acetyl deoksynivalenol og fumonisin B₃ opptrer samtidig, er det ikke nødvendig å vurdere særskilte tiltak for hver av dem, siden tiltak særlig med hensyn til deoksynivalenol og fumonisin B₁ og B₂ også vil beskytte befolkningen mot uakseptabel eksponering fra 3-acetyl deoksynivalenol, 15-acetyl deoksynivalenol og fumonisin B₃. Det samme gjelder for nivalenol som til en viss grad forekommer samtidig med deoksynivalenol. Dessuten vurderes befolkningens eksponering for nivalenol å ligge betydelig under det midlertidig tolerable daglige inntaket (t-TDI). Når det gjelder andre trichothecener som ble vurdert i ovennevnte SCOOP-oppgave, for eksempel 3-acetyldeoksynivalenol, 15-acetyldeoksynivalenol, fusarenon-X, T2-triol, diacetoksyscirpenol, neosolaniol, monoacetoksyscirpenol og verrukol, tyder de begrensede opplysningene som foreligger på at de ikke forekommer i stor grad og generelt bare er funnet i små mengder.
 - 33) Klimatiske forhold i vekstperioden, særlig under blomstringen, har stor innvirkning på innholdet av Fusarium-toksiner. God landbrukspraksis, der risikofaktorene reduseres til et minimum, kan imidlertid til en viss grad forhindre forurensningen av *Fusarium*-sopp. Kommisjonsrekommendasjon 2006/583/EF av 17. august 2006 om forebygging og reduksjon av Fusarium-toksiner i korn og kornprodukter²¹ inneholder allmenne prinsipper for forebygging og reduksjon av forurensning med Fusarium-toksiner (zearalenon, fumonisiner og trichothecener) i korn, som skal gjennomføres ved at det utarbeides nasjonale retningslinjer basert på disse prinsippene.
 - 34) Det bør fastsettes grenseverdier for Fusarium-toksiner i ubearbeidede korn som bringes i omsetning for første bearbeiding. Rense-, sorterings- og tørkemotoder anses ikke som første bearbeiding, ettersom selve kjernen ikke utsettes for fysisk behandling. Fjerning av skallet anses som en første bearbeiding.
 - 35) Ettersom den mengden av Fusarium-toksiner som fjernes gjennom rensing og bearbeiding kan variere, er det nødvendig å fastsette grenseverdier for kornprodukter som omsettes til sluttbruker og for de viktigste kornbaserte næringsmidlene, for å garantere en lovgivning som sikrer vern av menneskers helse.
 - 36) Når det gjelder mais, er enda ikke alle faktorer som bidrar til dannelsen av Fusarium-toksiner, særlig zearalenon og fumonisin B₁ og B₂, nøyaktig kjent. Derfor gis de driftsansvarlige for næringsmiddelforetak i kornkjeden en tidsfrist for å undersøke hvordan disse mykotoksinene dannes og kartlegge hvilke forvaltningstiltak som skal vedtas for i størst mulig grad å forhindre deres forekomst. Det foreslås at grenseverdier basert på gjeldende tilgjengelige data får anvendelse fra 2007 dersom det innen den tid ikke er fastsatt særskilte grenseverdier på grunnlag av ny informasjon om forekomst og dannelse.
 - 37) Tatt i betraktning av at innholdet av Fusarium-toksiner i ris er så lavt, foreslås det ingen grenseverdier for ris eller risprodukter.
 - 38) Innen 1. juli 2008 bør det vurderes en gjennomgåelse av grenseverdiene for deoksynivalenol, zearalenon, fumonisin B₁ og B₂ og det bør også vurderes om det er hensiktsmessig å fastsette en grenseverdi for T-2- og HT-2-toksiner i korn og kornprodukter, samtidig som det tas hensyn til den vitenskapelige og tekniske kunnskapsutviklingen om disse toksinene i næringsmidler.
 - 39) Når det gjelder bly, vedtok Vitenskapskomiteen for næringsmidler i sin uttalelse av 19. juni 1992²² den foreløpige grensen for tolerabelt ukentlig inntak (PTWI) på 25 µg/kg kroppsvekt, foreslått av WHO i 1986. Vitenskapskomiteen for næringsmidler fastslo i sin uttalelse at gjennomsnittsinholdet av bly i næringsmidler ikke umiddelbart gir grunn til bekymring.
 - 40) I 2004 ble SCOOP-oppgave 3.2.11 «Assessment of the dietary exposure to arsenic, cadmium, lead and mercury of the population of the EU Member States»²³ gjennomført innenfor rammen av direktiv 93/5/EØF. I lys av denne vurderingen og uttalelsen fra Vitenskapskomiteen for næringsmidler, bør det iverksettes tiltak for å redusere forekomsten av bly i næringsmidler i så stor grad som mulig.
 - 41) Når det gjelder kadmium, godkjente Vitenskapskomiteen for næringsmidler i sin uttalelse av 2. juni 1995²⁴ et tillatt tolerabelt ukentlig inntak (PTWI) på 7 µg/kg/uke og anbefalte økt innsats for å redusere eksponering for kadmium gjennom kosten, fordi næringsmidler er hovedkilden til menneskers opptak av kadmium. Det ble foretatt en vurdering av eksponering for kadmium gjennom kosten i SCOOP-oppgave 3.2.11. I lys av denne

- vurderingen og uttalelsen fra Vitenskapskomiteen for næringsmidler, bør det iverksettes tiltak for å redusere forekomsten av kadmium i næringsmidler i så stor grad som mulig.
- 42) Når det gjelder kvikksølv, vedtok den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet (EFSA) en uttalelse 24. februar 2004 i forbindelse med kvikksølv og metylkvikksølv i næringsmidler²⁵ og godkjente den foreløpige grensen for tolerabelt ukentlig inntak på 1,6 µg/kg kroppsvekt. Metylkvikksølv er den kjemiske formen som skaper størst bekymring og kan utgjøre mer enn 90 % av det samlede kvikksølvinnholdet i fisk og sjømat. På bakgrunn av resultatene fra SCOOP-oppgave 3.2.11 konkluderte den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet (EFSA) med at kvikksølvinnholdet i andre næringsmidler enn fisk og sjømat, var mindre problematisk. Kvikksølvformene som forekommer i disse andre næringsmidlene er hovedsakelig ikke metylkvikksølv og anses derfor å utgjøre en mindre risiko.
 - 43) I tillegg til å fastsette grenseverdier, er målrettet forbrukeropplysning en egnet framgangsmåte når det gjelder å beskytte utsatte befolkningsgrupper mot metylkvikksølv. Derfor er det lagt ut informasjon om metylkvikksølv i fisk og fiskeprodukter på nettsidene til Kommisjonens generaldirektorat for helse og forbrukervern.²⁶ Flere medlemsstater har også offentliggjort informasjonsmateriale om disse spørsmålene som er av betydning for befolkningen.
 - 44) Når det gjelder uorganisk tinn, konkluderte Vitenskapskomiteen for næringsmidler i sin uttalelse av 12. desember 2001²⁷ med at nivåer av uorganisk tinn på 150 mg/kg i drikker på boks og 250 mg/kg i andre konserverte næringsmidler kan forårsake mageirritasjon hos enkelte personer.
 - 45) For å verne menneskers helse mot denne akutte helsefaren, er det nødvendig å fastsette grenseverdier for uorganisk tinn i konserverte næringsmidler og drikker på boks. Inntil det foreligger data om spedbarns og småbarns følsomhet for uorganisk tinn i næringsmidler, er det på et føre-var-grunnlag nødvendig å verne helsen til denne utsatte befolkningsgruppen og fastsette lavere grenseverdier.
 - 46) Når det gjelder 3-monoklor-1,2-propandiol (3-MCPD) vedtok Vitenskapskomiteen for næringsmidler 30. mai 2001 en vitenskapelig uttalelse om 3-MCPD i næringsmidler,²⁸ som er en oppdatering av uttalelsen av 16. desember 1994²⁹ på grunnlag av nye vitenskapelige opplysninger, samtidig som den fastsatte et tolerabelt daglig inntak (TDI) på 2 µg/kg kroppsvekt for 3-MCPD.
 - 47) SCOOP-oppgaven «Collection and collation of data on levels of 3-MCPD and related substances in foodstuffs» ble gjennomført innenfor rammen av direktiv 93/5/EØF og sluttført i juni 2004.³⁰ Inntaket av 3-MCPD via kosten skjer først og fremst gjennom soyasaus og produkter framstilt av soyasaus. I enkelte stater har også andre næringsmidler som spises i store mengder, som brød og nudler, vist seg å være vesentlige kilder til dette inntaket, først og fremst som følge av høyt forbruk og ikke av høyt innhold av 3-MCPD i disse næringsmidlene.
 - 48) På bakgrunn av dette bør det fastsettes grenseverdier for 3-MCPD i hydrolysert vegetabilsk protein (HVP) og soyasaus idet det tas hensyn til risikoen forbundet med konsum av disse næringsmidlene. Medlemsstatene oppfordres til å undersøke om andre næringsmidler inneholder 3-MCPD for at det skal kunne avgjøres om det er nødvendig å fastsette grenseverdier for ytterligere næringsmidler.
 - 49) Når det gjelder dioksiner og PCB, vedtok Vitenskapskomiteen for næringsmidler 30. mai 2001 en uttalelse om dioksiner og dioksinlignende PCB i næringsmidler,³¹ som er en oppdatering av uttalelsen av 22. november 2000³² om fastsettelse av et tolerabelt ukentlig inntak på 14 pg WHO-TEQ/kg kroppsvekt for dioksiner og dioksinlignende PCB.
 - 50) Dioksiner som det vises til i denne forordning, omfatter en gruppe av 75 polyklorerte dibenzo-p-dioksiner (PCDD) og 135 polyklorerte dibenzofuraner (PCDF), hvorav 17 er toksiske. Polyklorerte bifenyler (PCB) er en gruppe av 209 ulike forbindelser som kan deles inn i to grupper etter toksikologiske egenskaper: 12 forbindelser har toksikologiske egenskaper som ligner dioksiner, og kalles derfor ofte «dioksinlignende PCB». Øvrige PCB-forbindelser har ikke dioksinlignende toksisitet, men en annen toksikologisk profil.
 - 51) Hver forbindelse av dioksiner eller dioksinlignende PCB har ulik toksisitet. For å kunne angi disse forskjellige forbindelsenes toksisitet, er begrepet «toksisitetsekvivalensfaktor» (TEF) blitt innført for å lette risikovurderingen og den forskriftsmessige kontrollen. Dette betyr at analyseresultatene for alle de individuelle dioksinforbindelsene og dioksinlignende PCB-forbindelsene uttrykkes i én enkelt målbar enhet: «TCDD-ekvivalentmengde» (TEQ).
 - 52) Eksponeringsoverslag som tar hensyn til SCOOP-oppgaven «Assessment of dietary intake of dioxins and related PCBs by the population of EU Member States» og som ble sluttført i juni 2000³³ tyder på at en betydelig del av befolkningen i Fellesskapet har et inntak gjennom kostholdet som overstiger det tolerable ukentlige inntaket.
 - 53) Fra et toksikologisk synspunkt bør alle grenseverdier gjelde for både dioksiner og dioksinlignende PCB, men i 2001 ble det på fellesskapsplan fastsatt grenseverdier bare for dioksiner og ikke for dioksinlignende PCB, fordi det på det aktuelle tidspunktet forelå svært begrensede opplysninger om forekomsten av dioksinlignende PCB. Siden 2001 er det imidlertid fremkommet flere opplysninger om forekomster av dioksinlignende PCB, derfor ble det i 2006 fastsatt grenseverdier for summen av dioksiner og dioksinlignende PCB, siden dette er den best egnede framgangsmåten, sett fra et toksikologisk synspunkt. For å sikre en smidig overgang bør nåværende grenseverdier for dioksiner fortsatt gjelde i en overgangsperiode samtidig med grenseverdiene for summen av dioksiner og dioksinlignende PCB. Næringsmidler skal i denne overgangsperioden overholde grenseverdiene

- for dioksiner og grenseverdiene for summen av dioksiner og dioksinlignende PCB. Senest 31. desember 2008 vil det bli tatt stilling til om den spesifikke grenseverdien for dioksiner skal oppheves.
- 54) For å fremme en forebyggende metode med sikte på å redusere forekomsten av dioksiner og dioksinlignende PCB i næringsmidler og fôrvarer, er det fastsatt tiltaksgrenser ved kommisjonsrekommendasjon 2006/88/EF av 6. februar 2006 om reduksjon av forekomsten av dioksiner, furaner og PCB i fôrvarer og næringsmidler.³⁴ Disse tiltaksgrensene er et verktøy som gjør det mulig for vedkommende myndigheter og driftsansvarlige å bestemme om det er relevant å identifisere en forurensningskilde, og å treffe tiltak for å redusere eller fjerne den. I og med at dioksiner og dioksinlignende PCB har forskjellige kilder, bør det fastsettes egne tiltaksgrenser både for dioksiner og for dioksinlignende PCB. Denne forebyggende metoden for aktivt å redusere forekomsten av dioksiner og dioksinlignende PCB i fôrvarer og næringsmidler, og gjeldende grenseverdier bør derfor gjennomgås på nytt innen et angitt tidsrom med sikte på å fastsette lavere grenseverdier. Grenseverdiene for dioksiner og dioksinlignende PCB skal derfor gjennomgås senest 31. desember 2008 med tanke på å redusere dem betydelig.
- 55) De driftsansvarlige skal bestrebe seg på å utbygge sin kapasitet slik at de kan fjerne dioksiner og dioksinlignende PCB fra fiskeolje. Den betydelig lavere grenseverdien som skal fastsettes innen 31. desember 2008, skal fastsettes på grunnlag av de tekniske mulighetene som gir den mest effektive dekontamineringsmetoden.
- 56) Med hensyn til fastsettelse av grenseverdier for andre næringsmidler innen 31. desember 2008, skal det rettes særlig oppmerksomhet mot behovet for å fastsette lavere grenseverdier for dioksiner og dioksinlignende PCB i næringsmidler beregnet på spedbarn og småbarn i lys av opplysningene som fremkom fra 2005-, 2006- og 2007- programmene for overvåking av dioksiner og dioksinlignende PCB i næringsmidler beregnet på spedbarn og småbarn.
- 57) Når det gjelder PAH, konkluderte Vitenskapskomiteen for næringsmidler i sin uttalelse av 4. desember 2002³⁵ med at en rekke polysyklisk aromatiske hydrokarboner er genotoksisk kreftframkallende stoffer. Den felles FAO-WHO-ekspertgruppen for tilsetningsstoffer i næringsmidler (JECFA) gjennomførte i 2005 en risikovurdering av PAH og antatte eksponeringsmarginer for PAH som grunnlag for å gi råd om forbindelser som både er genotoksiske og kreftframkallende.³⁶
- 58) Ifølge Vitenskapskomiteen for næringsmidler kan benzo(a)pyren, herunder også benz(a)antracen, benzo(b)fluoranten, benzo(j)fluoranten, benzo(k)fluoranten, benzo(g,h,i)perylene, pyren, syklopenta(c,d)pyren, dibenz[a,h]antracen, dibenzo(a,e)pyren, dibenzo(a,h)pyren, dibenzo(a,i)pyren, dibenzo(a,l)pyren, indeno(1,2,3-cd)pyren og 5-metylpypren, benyttes som markør for forekomst og virkning av kreftframkallende polysyklisk aromatisk hydrokarbon i næringsmidler. Det vil være nødvendig med ytterligere analyser av de relative mengdene av disse polysyklisk aromatiske hydrokarbonene i næringsmidler for å kunne fastslå i en framtidig vurdering om benzo(a)pyren fortsatt er en egnet markør. I tillegg bør benzo(c)fluoren analyseres, i samsvar med en anbefaling fra JECFA.
- 59) Polysyklisk aromatisk hydrokarbon kan forurense næringsmidler i forbindelse med oppvarmings- og tørkingsprosesser dersom forbrenningsprodukter kommer i direkte kontakt med næringsmidlene. I tillegg kan miljøforurensning føre til forurensning med Polysyklisk aromatisk hydrokarbon, særlig i fisk og fiskeprodukter.
- 60) Innenfor rammen av direktiv 93/5/EØF ble det som en særskilt SCOOP-oppgave samlet inn data om forekomsten av PAH i næringsmidler i 2004.³⁷ Det ble funnet høye verdier i tørket frukt, olivenolje av pressrester, røkt fisk, druekjerneolje, røkte kjøttprodukter, ferske bløtdyr, krydder/sauser og smaksingredienser.
- 61) For å verne menneskers helse er det nødvendig med grenseverdier for benzo(a)pyren i visse næringsmidler som inneholder fett og oljer, og i næringsmidler hvor røykings- og tørkingsprosesser kan føre til høye forurensningsverdier. Det er også nødvendig med grenseverdier i næringsmidler, særlig fisk og fiskerivarer, hvor miljøforurensning kan føre til høye forurensningsverdier, som f.eks. skyldes oljesøl fra skip.
- 62) I noen næringsmidler, som f.eks. tørket frukt og kosttilskudd, er det funnet benzo(a)pyren, men tilgjengelige data er uklare med hensyn til hvilke verdier som med rimelighet kan forventes oppnådd. Det er nødvendig med ytterligere undersøkelser for å bringe klarhet i hvilke verdier som med rimelighet kan forventes oppnådd i disse næringsmidlene. I mellomtiden bør grenseverdier for benzo(a)pyren i relevante bestanddeler, som f.eks. oljer og fett brukt i kosttilskudd, benyttes.
- 63) Grenseverdiene for polysyklisk aromatisk hydrokarbon (PAH) og behovet for å fastsette en grenseverdi for PAH i kakaosmør skal revideres innen 1. april 2007, samtidig som det tas hensyn til den vitenskapelige og tekniske kunnskapsutviklingen om forekomsten av benzo(a)pyren og andre kreftframkallende polysyklisk aromatiske hydrokarboner i næringsmidler.
- 64) Tiltakene fastsatt i denne forordning er i samsvar med uttalelse fra Den faste komité for næringsmiddelkjeden og dyrehelsen –
- 1 EFT L 37 av 13.2.1993, s. 1. Forordningen endret ved europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1882/2003 (EUT L 284 av 31.10.2003, s. 1).
- 2 EFT L 77 av 16.3.2001, s. 1. Forordningen sist endret ved forordning (EF) nr. 199/2006 (EFT L 32 av 4.2.2006, s. 32).
- 3 EUT L 139 av 30.4.2004, s. 55, rettet ved EUT L 226 av 25.6.2004, s. 22. Forordningen endret ved rådsforordning (EF) nr. 1662/2006 (EUT L 320 av 18.11.2006, s. 1).

- 4 Rapport fra Vitenskapskomiteen for næringsmidler, 38. serie, uttalelse fra Vitenskapskomiteen for næringsmidler om nitrat, s. 1, www.ec.europa.eu/food/fs/sc/scf/reports/scf_reports_38.pdf.
- 5 Rapport fra Vitenskapskomiteen for næringsmidler, 35. serie, uttalelse fra Vitenskapskomiteen for næringsmidler om aflatoksiner, okratoksin A og patulin, s. 45, www.ec.europa.eu/food/fs/sc/scf/reports/scf_reports_35.pdf.
- 6 Uttalelse fra Vitenskapskomiteen for næringsmidler om okratoksin A (uttalelse av 17. september 1998) www.ec.europa.eu/food/fs/sc/scf/out14_en.html.
- 7 Rapport om vitenskapelige samarbeidsoppgaver, oppgave 3.2.7 «Assessment of dietary intake of Ochratoxin A by the population of EU Member States». www.ec.europa.eu/food/food/chemicalsafety/contaminants/task_3-2-7_en.pdf.
- 8 EFT L 52 av 4.3.1993, s. 18.
- 9 Uttalelse fra Vitenskapsgruppen for forurensende stoffer i næringsmiddelkjeden i Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet (EFSA), på anmodning fra Kommissjonen, om okratoksin A i næringsmidler. www.efsa.europa.eu/etc/medialib/efsa/science/contam/contam_opinions/1521.Par.001.File.dat/contam_op_ej365_ochratoxin_a_food_en1.pdf.
- 10 Protokoll fra det 120. møtet i Vitenskapskomiteen for næringsmidler som ble holdt 8. og 9. mars i Brussel, protokoll om patulin. www.ec.europa.eu/food/fs/sc/scf/out55_en.pdf.
- 11 Rapport om vitenskapelige samarbeidsoppgaver, oppgave 3.2.8, «Assessment of dietary intake of Patulin by the population of EU Member States». www.ec.europa.eu/food/food/chemicalsafety/contaminants/3.2.8_en.pdf.
- 12 EFT L 203 av 12.8.2003, s. 34.
- 13 Uttalelse fra Vitenskapskomiteen for næringsmidler om Fusarium-toksiner, del 1: Deoksynivalenol (DON), (uttalelse av 2. desember 1999) www.ec.europa.eu/food/fs/sc/scf/out44_en.pdf.
- 14 Uttalelse fra Vitenskapskomiteen for næringsmidler om Fusarium-toksiner, del 2: Zearalenon (ZEA), (uttalelse av 22. juni 2000) www.ec.europa.eu/food/fs/sc/scf/out65_en.pdf.
- 15 Uttalelse fra Vitenskapskomiteen for næringsmidler om Fusarium-toksiner, del 3: Fumonisin B₁ (FB₁) (uttalelse av 17. oktober 2000) www.ec.europa.eu/food/fs/sc/scf/out73_en.pdf.
- 16 Oppdatert uttalelse fra Vitenskapskomiteen for næringsmidler om Fumonisin B₁, B₂ og B₃ (uttalelse av 4. april 2003) www.ec.europa.eu/food/fs/sc/scf/out185_en.pdf.
- 17 Uttalelse fra Vitenskapskomiteen for næringsmidler om Fusarium-toksiner, del 4: Nivalenol (uttalelse av 19. oktober 2000) www.ec.europa.eu/food/fs/sc/scf/out74_en.pdf.
- 18 Uttalelse fra Vitenskapskomiteen for næringsmidler om Fusarium-toksiner, del 5: T-2-toksin og HT-2-toksin (vedtatt 30. mai 2001) www.ec.europa.eu/food/fs/sc/scf/out88_en.pdf.
- 19 Uttalelse fra Vitenskapskomiteen for næringsmidler om Fusarium-toksiner, del 6: Gruppeevaluering av T-2-toksin, HT-2-toksin, nivalenol og deoksynivalenol. (vedtatt 26. februar 2002) www.ec.europa.eu/food/fs/sc/scf/out123_en.pdf.
- 20 Rapport om vitenskapelige samarbeidsoppgaver, oppgave 3.2.10 «Collection of occurrence data of Fusarium toxins in food and assessment of dietary intake by the population of EU Member States». www.ec.europa.eu/food/fs/scoop/task3210.pdf.
- 21 EFT L 234 av 29.8.2006, s. 35.
- 22 Rapport fra Vitenskapskomiteen for næringsmidler, 32. serie, uttalelse fra Vitenskapskomiteen for næringsmidler om «The potential risk to health presented by lead in food and drink», s. 7, www.ec.europa.eu/food/fs/sc/scf/reports/scf_reports_32.pdf.
- 23 Rapport om vitenskapelige samarbeidsoppgaver, oppgave 3.2.11 «Assessment of dietary exposure to arsenic, cadmium, lead and mercury of the population of the EU Member States». www.ec.europa.eu/food/food/chemicalsafety/contaminants/scoop_3-2-11_heavy_metals_report_en.pdf.
- 24 Rapport fra Vitenskapskomiteen for næringsmidler, 36. serie, uttalelse fra Vitenskapskomiteen for næringsmidler om kadmium, s. 67, www.ec.europa.eu/food/fs/sc/scf/reports/scf_reports_36.pdf.
- 25 Uttalelse fra Vitenskapsgruppen for forurensende stoffer i næringsmiddelkjeden i Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet (EFSA), på anmodning fra Kommissjonen, om kvikksølv og metylkvikksølv i næringsmidler (vedtatt 24. februar 2004) www.efsa.eu.int/science/contam/contam_opinions/259/opinion_contam_01_en1.pdf.
- 26 www.ec.europa.eu/food/food/chemicalsafety/contaminants/information_note_mercury-fish_12-05-04.pdf.
- 27 Uttalelse fra Vitenskapskomiteen for næringsmidler om akutte risikoer ved bruk av tinn i konserverte næringsmidler (vedtatt 12. desember 2001) www.ec.europa.eu/food/fs/sc/scf/out110_en.pdf.
- 28 Uttalelse fra Vitenskapskomiteen for næringsmidler om 3-monoklor-1,2-propandiol (3-MCPD) som oppdaterer uttalelsen fra Vitenskapskomiteen for næringsmidler fra 1994 (vedtatt 30. mai 2001) http://ec.europa.eu/food/fs/sc/scf/out91_en.pdf.
- 29 Rapport fra Vitenskapskomiteen for næringsmidler, 36. serie, uttalelse fra Vitenskapskomiteen for næringsmidler om 3-monoklor-1,2-propandiol (3-MCPD), s. 31, www.ec.europa.eu/food/fs/sc/scf/reports/scf_reports_36.pdf.
- 30 Rapport om vitenskapelige samarbeidsoppgaver, oppgave 3.2.9 «Collection and collation of data on levels of 3-monochloropropanediol (3-MCPD) and related substances in foodstuffs». http://ec.europa.eu/food/food/chemicalsafety/contaminants/scoop_3-2-9_final_report_chloropropanols_en.pdf.
- 31 Uttalelse fra Vitenskapskomiteen for næringsmidler om risikovurderinger ved dioksiner og dioksinlignende PCB i næringsmidler. Oppdatering på grunnlag av nye vitenskapelige opplysninger som er blitt tilgjengelige etter at komiteen vedtok sin uttalelse 22. november 2000 (vedtatt 30. mai 2001) www.ec.europa.eu/food/fs/sc/scf/out90_en.pdf.
- 32 Uttalelse fra Vitenskapskomiteen for næringsmidler om risikoer ved dioksiner og dioksinlignende PCB i næringsmidler (vedtatt 22. november 2000) www.ec.europa.eu/food/fs/sc/scf/out78_en.pdf.
- 33 Rapport om vitenskapelige samarbeidsoppgaver, oppgave 3.2.5 «Assessment of dietary intake of dioxins and related PCBs by the population of EU Member States». www.ec.europa.eu/dgs/health_consumer/library/pub/pub08_en.pdf.
- 34 EFT L 42 av 14.2.2006, s. 26.
- 35 Uttalelse fra Vitenskapskomiteen for næringsmidler om risikoer for menneskers helse med hensyn til polycyklisk aromatiske hydrokarboner i næringsmidler (uttalelse av 4. desember 2002) www.ec.europa.eu/food/fs/sc/scf/out153_en.pdf.
- 36 Evaluering av visse forurensende stoffer i næringsmidler – Rapport fra den felles FAO-WHO-ekspertgruppen for tilsetningsstoffer i næringsmidler), 64. møte, Roma, 8. til 17. februar 2005, s. 1 og s. 61. WHO Technical Report Series, No. 930, 2006 – whqlibdoc.who.int/trs/WHO_TRS_930_eng.pdf.
- 37 Rapport om vitenskapelige samarbeidsoppgaver, oppgave 3.2.12 «Collection of occurrence data on polycyclic aromatic hydrocarbons in food». www.ec.europa.eu/food/food/chemicalsafety/contaminants/scoop_3-2-12_final_report_pah_en.pdf.

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

Alminnelige regler

1. Næringsmidlene oppført i vedlegget skal ikke bringes i omsetning dersom de inneholder et forurensende stoff oppført i vedlegget, i en konsentrasjon som overstiger grenseverdiene i vedlegget.

2. De grenseverdiene som er fastsatt i vedlegget, gjelder for den spiselige delen av det aktuelle næringsmiddelet, med mindre annet er angitt i vedlegget.

«Når det gjelder grenseverdien for dioksiner og dioksinlignende PCB i marin olje, kan Island og Norge beholde en grenseverdi for summen av dioksiner, furaner og dioksinlignende PCB (WHO-PCDD/F-PCB-TEQ) på 5 pg/g fett.»

Artikkel 2

Tørkede, fortynnede, bearbeidede og sammensatte næringsmidler

1. Ved anvendelse av grenseverdiene oppført i vedlegget for næringsmidler som er tørket, fortynnet, bearbeidet eller sammensatt av mer enn én ingrediens, skal det tas hensyn til følgende:

- a) endringer i konsentrasjonen av det forurensende stoffet på grunn av tørking eller fortynning,
- b) endringer i konsentrasjonen av det forurensende stoffet på grunn av bearbeiding,
- c) de forholdsmessige andelene av ingredienser i produktet og
- d) analysens mengdebestemmelse.

2. Når vedkommende myndighet gjennomfører en offentlig kontroll, skal den driftsansvarlige for næringsmiddelforetaket framlegge nærmere opplysninger om og begrunne konsentrasjons- og fortynningsfaktorene for gjeldende tørke-, fortynnings-, bearbeidings- og/eller blandingsprosesser for gjeldende tørkede, fortynnede, bearbeidede og/eller sammensatte næringsmidler.

Dersom den driftsansvarlige for næringsmiddelforetaket ikke framlegger nødvendige opplysninger om konsentrasjons- eller fortynningsfaktorene, eller dersom vedkommende myndighet på bakgrunn av den gitte begrunnelsen anser den faktoren som uhensiktsmessig, skal myndigheten selv definere faktoren, på grunnlag av tilgjengelige opplysninger og med tanke på å oppnå høyest mulig vern av menneskers helse.

3. Nr. 1 og 2 får anvendelse dersom det ikke er fastsatt særskilte grenseverdier for disse tørkede, fortynnede, bearbeidede eller sammensatte produktene.

4. Dersom fellesskapslovgivningen ikke omfatter særskilte grenseverdier for næringsmidler til spedbarn og småbarn, kan medlemsstatene fastsette strengere grenseverdier.

Artikkel 3

Forbud mot bruk, blanding og detoksifisering

1. Næringsmidler som ikke overholder grenseverdiene fastsatt i vedlegget, skal ikke brukes som næringsmiddel ingredienser.

2. Næringsmidler som overholder grenseverdiene fastsatt i vedlegget, skal ikke blandes med næringsmidler som ikke overholder disse grenseverdiene.

3. Næringsmidler som skal sorteres eller utsettes for annen form for fysisk behandling for å redusere forurensningsinnholdet, skal ikke blandes med næringsmidler beregnet på direkte konsum, eller beregnet brukt som næringsmiddel ingrediens.

4. Næringsmidler som inneholder forurensende stoffer som er oppført i avsnitt 2 i vedlegget (Mykotoksiner), skal ikke bevisst dekontamineres ved kjemiske behandlinger.

Artikkel 4

Særlige bestemmelser for jordnøtter, nøtter, tørket frukt og mais

Jordnøtter, nøtter, tørket frukt og mais som ikke overholder de relevante grenseverdiene for aflatoksiner, fastsatt i nr. 2.1.3, 2.1.5 og 2.1.6 i vedlegget, kan bringes i omsetning, forutsatt at disse næringsmidlene:

- a) ikke er beregnet på direkte konsum eller brukt som næringsmiddel ingrediens;
- b) overholder de relevante grenseverdiene fastsatt i nr. 2.1.1, 2.1.2, 2.1.4 og 2.1.7 i vedlegget;
- c) gjennomgår en behandling i form av sortering eller annen fysisk behandling og at grenseverdiene fastsatt i nr. 2.1.3, 2.1.5 og 2.1.6 i vedlegget, ikke overstiges etter denne behandlingen og at selve behandlingen ikke fører til andre skadelige restmengder;
- d) er merket slik at beregnet bruk tydelig framgår og inneholder opplysningen «produktet skal sorteres eller gjennomgå annen fysisk behandling for å redusere aflatoksininnholdet før det brukes til konsum eller som ingrediens i næringsmidler». Denne opplysningen skal angis på etiketten til hver enkelt pose, eske osv. eller i det opprinnelige følgedokumentet. Det opprinnelige følgedokumentet og hver enkelt pose, eske osv. i forsendelsen skal være merket med forsendelsens/partiets identifikasjonskode. Denne merkingen skal være lett leselig og skal ikke kunne slettes.

Artikkel 5

Særlige bestemmelser om jordnøtter, produkter framstilt av disse og korn

Hver enkelt pose, eske osv. eller det opprinnelige følgedokumentet skal være tydelig merket med opplysninger om beregnet bruk. Følgedokumentet skal enkelt kunne knyttes til forsendelsen ved at det er merket med forsendelsens identifikasjonskode, som finnes på hver enkelt pose, eske osv. i forsendelsen. Dessuten skal den forretningsvirksomheten som oppgis i følgedokumentet for mottakeren av forsendelsen, være forenelig med beregnet bruksområde.

Dersom det ikke tydelig framkommer at forsendelsen ikke er beregnet på konsum, får grenseverdiene fastsatt i nr. 2.1.3 og 2.1.6 i vedlegget anvendelse på alle jordnøtter, produkter framstilt av disse og korn som bringes i omsetning.

Artikkel 6

Særlige bestemmelser for salat

Med mindre salat som dyrkes på overdekket område (salat dyrket i veksthus) merkes som dette, får grenseverdiene for salat dyrket på friland, som fastsatt i vedlegget, anvendelse.

Artikkel 7

Midlertidige unntak

1. Som unntak fra artikkel 1 kan Belgia, Irland, Nederland og Det forente kongerike inntil 31. desember 2008 gi tillatelse til å bringe i omsetning frisk spinat, dyrket og beregnet på konsum på deres territorium, med et nitratinnhold som overstiger grenseverdiene i nr. 1.1 i vedlegget.

2. Som unntak fra artikkel 1 kan Irland og Det forente kongerike inntil 31. desember 2008 gi tillatelse til å bringe i omsetning frisk salat, dyrket og beregnet på konsum på deres territorium og høstet gjennom hele året, med et nitratinnhold som overstiger grenseverdiene fastsatt i nr. 1.3 i vedlegget.

3. Som unntak fra artikkel 1 kan Frankrike inntil 31. desember 2008 gi tillatelse til å bringe i omsetning frisk salat, dyrket og beregnet på konsum på dets territorium og høstet fra 1. oktober til 31. mars, med et nitratinnhold som overstiger grenseverdiene i nr. 1.3 i vedlegget.

4. Som unntak fra artikkel 1 kan Finland og Sverige inntil 31. desember 2011 gi tillatelse til å bringe i omsetning laks (*Salmo salar*), sild (*Clupea harengus*), Lampetra fluviatilis, ørret (*Salmo trutta*), Salvelinus spp. og rogn fra lagesild (*Coregonus albula*) med opprinnelse i Baltikum og beregnet på konsum på deres territorium, med et dioksininnhold og/eller samlet innhold av dioksiner og dioksinlignende PCB som overstiger grenseverdiene i nr. 5.3 i vedlegget, forutsatt at det foreligger en ordning som kan sikre at forbrukerne opplyses fullt ut om kostanbefalinger med sikte på å begrense identifiserte utsatte befolkningsgruppers konsum av disse fiskeartene fra Baltikum for å unngå eventuelle helserisikoer. Finland og Sverige skal innen 31. mars hvert år meddele Kommisjonen resultatene av overvåkingen av innholdet av dioksiner og dioksinlignende PCB i fisk fra Baltikum og rapportere om de tiltak som er iverksatt for å redusere menneskers eksponering for dioksiner og dioksinlignende PCB i fisk fra Baltikum.

Finland og Sverige skal fortsette å vedta de tiltak som er nødvendige for å sikre at fisk og fiskeprodukter som ikke er i samsvar med nr. 5.3 i vedlegget, ikke bringes i omsetning i andre medlemsstater.

Artikkel 8

Prøvetaking og analyse

Prøvetakingen og analysen for den offentlige kontrollen av grenseverdiene som fastsettes i vedlegget, skal utføres i samsvar med kommisjonsforordning (EF) nr. 1882/2006,¹ (EF) nr. 401/2006,² (EF) nr. 1883/2006³ og kommisjonsdirektiv 2001/22/EF,⁴ direktiv 2004/16/EF⁵ og direktiv 2005/10/EF.⁶

1 Se EUT L 404 av 30.12.2006, s. 25.

2 EUT L 70 av 9.3.2006, s. 12.

3 Se EUT L 404 av 30.12.2006, s. 32.

4 EFT L 77 av 16.3.2001, s. 14. Direktivet sist endret ved direktiv 2005/4/EF (EUT L 19 av 21.1.2005, s. 50).

5 EUT L 42 av 13.2.2004, s. 16.

6 EUT L 34 av 8.2.2005, s. 15.

Artikkel 9

Overvåking og rapportering

1. Medlemsstatene skal overvåke nitratinnholdet i grønnsaker der innholdet av dette stoffet kan være betydelig, særlig i grønne bladgrønnsaker, og oversende resultatene til Kommisjonen innen 30. juni hvert år. Kommisjonen skal gjøre resultatene tilgjengelig for medlemsstatene.

2. Medlemsstatene og de berørte parter skal hvert år oversende Kommisjonen resultatene fra undersøkelsene som er gjort, herunder data om forekomster og framgangen med hensyn til anvendelsen av forebyggende tiltak for å unngå forurensning med okratoksin A, deoksynivalenol og zearalenon, fumonisin B₁ og B₂, T-2- og HT-2-toksiner. Kommisjonen skal gjøre resultatene tilgjengelig for medlemsstatene.

► M3

3. Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om resultatene for aflatoksiner, dioksiner, dioksinlignende PCB og ikke-dioksinlignende PCB, som fastsatt i kommisjonsvedtak 2006/504/EF¹ og kommisjonsrekommendasjon 2006/794/EF.² Medlemsstatene skal underrette EFSA om resultatene for akrylamid og furan, som fastsatt i kommisjonsrekommendasjon 2007/196/EF³ og kommisjonsrekommendasjon 2007/331/EF.⁴

◄ M3

1 EUT L 199, 21.7.2006, s. 21.

2 EUT L 322, 22.11.2006, s. 24.

3 EUT L 88, 29.3.2007, s. 56.

4 EUT L 123, 12.5.2007, s. 33.

Artikkel 10 Oppheving

Forordning (EF) nr. 466/2001 oppheves.

Henvisninger til den opphevede forordningen skal forstås som henvisninger til denne forordning.

Artikkel 11 Overgangstiltak

Denne forordning får ikke anvendelse på produkter som ble brakt i omsetning før datoene nevnt i bokstav a) til d) i samsvar med respektive datoer i gjeldende bestemmelser:

a) 1. juli 2006 for grenseverdiene for deoksynivalenol og zearalenon fastsatt i nr. 2.4.1, 2.4.2, 2.4.4, 2.4.5, 2.4.6, 2.4.7, 2.5.1, 2.5.3, 2.5.5 og 2.5.7 i vedlegget;

► **M1**

b) 1. oktober 2007 for grenseverdiene for deoksynivalenol og zearalenon fastsatt i nr. 2.4.3, 2.4.8, 2.4.9, 2.5.2, 2.5.4, 2.5.6, 2.5.8, 2.5.9 og 2.5.10 i vedlegget;

◄ **M1**

c) 1. oktober 2007 for grenseverdiene for fumonisin B₁ og B₂ som fastsatt i nr. 2.6 i vedlegget;

d) 4. november 2006 for grenseverdiene for summen av dioksiner og dioksinlignende PCB fastsatt i avsnitt 5 i vedlegget.

Bevisbyrden med hensyn til når produktene ble brakt i omsetning, skal bæres av driftsansvarlig for næringsmiddelforetaket.

Artikkel 12 Ikrafttredelse og anvendelse

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Den får anvendelse fra 1. mars 2007.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel, 19. desember 2006.

For Kommisjonen

Markos KYPRIANOU


Medlem av Kommisjonen

Vedlegg Grenseverdier for visse forurensende stoffer i næringsmidler¹

For å lese vedlegget se her: 


Forordning (EF) nr. 401/2006

Nedenfor gjengis til informasjon EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 54zzzl (forordning (EF) nr. 401/2006) med endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i vedlegg II til EØS-avtalen.

For å lese forordning (EF) nr. 401/2006 se her: 


Forordning (EF) nr. 1882/2006

Nedenfor gjengis til informasjon EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 54zzzo (forordning (EF) nr. 1882/2006) med endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i vedlegg II til EØS-avtalen.

For å lese forordning (EF) nr. 1882/2006 se her: 

Forordning (EF) nr. 1883/2006

Nedenfor gjengis til informasjon EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 54zzzn (forordning (EF) nr. 1883/2006) med endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i vedlegg II til EØS-avtalen.

For å lese forordning (EF) nr. 1883/2006 se her: 

Forordning (EF) nr. 333/2007

Nedenfor gjengis til informasjon EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 54zzzp (forordning (EF) nr. 333/2007) med endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i vedlegg II til EØS-avtalen.

For å lese forordning (EF) nr. 333/2007 se her:

**12. mars Nr. 401 2010****Forskrift om gjennomføring av kommisjonsforordning (EF) nr. 352/2009 om innføring av felles sikkerhetsmetode for risikovurderinger i henhold til artikkel 6 pkt. 3a i direktiv 2004/49/EF (forskrift om felles sikkerhetsmetode for risikovurderinger)**

Hjemmel: Fastsatt av Statens jernbanetilsyn 12. mars 2010 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 100 om anlegg og drift av jernbane, herunder sporvei, tunnelbane, forstadsbane m.m. (jernbaneloven) § 4, § 5, § 6 og § 16 og forskrift 16. desember 2005 nr. 1490 om lisens, sikkerhetsattest og om tilgang til å trafikere det nasjonale jernbanenettet, samt om sikkerhetsgodkjenning for å drive infrastruktur (lisensforskriften) § 1–3 tiende ledd.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 42ec (forordning (EF) nr. 352/2009). Kunngjort 23. mars 2010 kl. 15.20.

§ 1. EØS-avtalens vedlegg XIII nr. 42ec (forordning (EF) nr. 352/2009) om innføring av felles sikkerhetsmetode for risikovurderinger i henhold til artikkel 6 pkt. 3a i direktiv 2004/49/EF gjelder som norsk forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg XIII, protokoll til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 2. Statens jernbanetilsyn utøver myndighet etter denne forskriften.

§ 3. Forskriften trer i kraft straks.

Forordninger

For å lese forordning (EF) nr. 352/2009 på norsk se her:



Uoffisiell oversettelse.

For å lese forordning (EF) nr. 352/2009 på engelsk se her:

**19. mars Nr. 402 2010****Forskrift om endring i forskrift om sone for samordnet avlusing vinteren og våren 2010**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 19. mars 2010 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 19, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790. Kunngjort 23. mars 2010 kl. 15.20.

I

I forskrift 22. desember 2009 nr. 1764 om sone for samordnet avlusing vinteren og våren 2010 gjøres følgende endringer:

§ 6 skal lyde:

§ 6. Samordnet våravlusing og tiltaksgrense

Det skal gjennomføres en samordnet våravlusing i perioden fra 5. til 18. april 2010 i Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal fylker.

Dersom avlusing allerede er planlagt gjennomført i perioden 22. mars til 4. april kan det søkes dispensasjon for gjennomføring i denne perioden.

Det skal gjennomføres en samordnet våravlusing i akvakulturanlegg i perioden fra 5. til 25. april 2010 i Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag og Nordland fylker.

Behandling mot lakselus skal gjennomføres i hele akvakulturanlegget dersom det påvises mer enn 0,1 lakselus uansett stadium i gjennomsnitt pr. fisk ved telling i henhold til tellemetodikken i forskrift 18. august 2009 nr. 1095 om bekjempelse av lus i akvakulturanlegg.

§ 8 skal lyde:

§ 8. Unntak fra behandling

Mattilsynet kan gi unntak fra krav om behandling dersom det på grunn av fiskens helsesituasjon ikke er forsvarlig å gjennomføre behandling.

Akvakulturanlegg som er under utslakting i periodene fra 5. mars til 18. april 2010 i Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal fylker, og 5. til 25. april 2010 i i Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag og Nordland fylker, kan unnlate behandling dersom fisken vil være ferdig utslaktet før det har utviklet seg kjønnsmodne hunnlus.

II

Endringene trer i kraft straks.

19. mars Nr. 403 2010**Forskrift om endring i forskrift om tuberkulosekontroll**

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res 19. mars 2010 med hjemmel i lov 5. august 1994 nr. 55 om vern mot smittsomme sykdommer § 2–3, § 3–1, § 3–2, § 3–9, § 4–2, § 6–2, § 7–2, § 7–11 og § 8–4. Fremmet av Helse- og omsorgsdepartementet. Kunngjort 23. mars 2010 kl. 15.20.

I

I forskrift 13. februar 2009 nr. 205 om tuberkulosekontroll gjøres følgende endring:

§ 3–1 første ledd bokstav a skal lyde:

Følgende personer har plikt til å gjennomgå tuberkuloseundersøkelse:

- a) Personer fra land med høy forekomst av tuberkulose, som skal oppholde seg mer enn tre måneder i riket med krav om oppholdstillatelse, registreringsbevis eller oppholdskort, samt flyktninger og asylsøkere.

II

Endringen gjelder fra 22. mars 2010.

19. mars Nr. 404 2010**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter sei i Nordsjøen og Skagerrak i 2010**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 19. mars 2010 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villlevande marine ressurser (havressurslova) § 11, § 12, § 13 og § 16 og lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 21, jf. delegeringsvedtak 11. februar 2000 nr. 99. Kunngjort 23. mars 2010 kl. 15.20.

I

I forskrift 21. desember 2009 nr. 1742 om regulering av fisket etter sei i Nordsjøen og Skagerrak i 2010 gjøres følgende endring:

§ 7 skal lyde:

Fartøy med pelagisk trållatelse og nordsjøtrållatelse kan maksimalt fiske og lande inntil 400 tonn, faktor 1,0.

Fartøy med avgrenset nordsjøtrållatelse som har fisket 325 tonn sei eller mer i ett av årene 2006, 2007 eller 2008 kan maksimalt fiske og lande inntil 400 tonn, faktor 1,0.

Fartøy med avgrenset nordsjøtrållatelse som har fisket mindre enn 325 tonn sei i ett av årene 2006, 2007 eller 2008 kan maksimalt fiske og lande inntil 200 tonn, faktor 0,5.

Maksimalkvotene skal også dekke bifangst av sei i fartøyenes pelagiske trålfiske.

II

Endringen trer i kraft straks.

19. mars Nr. 405 2010**Forskrift om endring i forskrift om omsetningsavgift på jordbruksvarer, og om overproduksjonsavgift på mjølk**

Heimel: Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 19. mars 2010 med heimel i lov 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvarer § 5 og § 5a og delegeringsvedtak 7. mai 1999 nr. 435. Kunngjort 23. mars 2010 kl. 15.20.

I

I forskrift 29. juni 1999 nr. 763 om omsetningsavgift på jordbruksvarer, og om overproduksjonsavgift på mjølk blir det gjort følgjande endring:

§ 1 skal lyde:

§ 1. Omsetningsavgift på jordbruksvarer

Produsentar som omsetter jordbruksvarer, skal svara avgift etter desse satsane:

- | | |
|-----------------------------|----------------------|
| a) Mjølk: | 9 øre pr. liter |
| b) Kjøtt av storfe og kalv: | maks. 140 øre pr. kg |
| c) Kjøtt av sau og lam: | maks. 200 øre pr. kg |
| d) Svinekjøtt: | maks. 140 øre pr. kg |
| e) Egg: | 110 øre pr. kg |

- f) Kjøtt av kylling: 17 øre pr. kg
g) Kjøtt av kalkun: 17 øre pr. kg
h) Korn og oljefrø: maks. 5 øre pr. kg.

Omsetningsrådet sitt arbeidsutval fastsett omsetningsavgifta innafor maksimalsatsane i første ledd bokstav b, c, d og h.

II

Endringa trer i kraft 1. april 2010.

19. mars Nr. 406 2010

Forskrift om endring i forskrift om gjennomføring av felleseuropeiske bestemmelser om medisinske krav for tjenestegjørende på luftfartøy, BSL JAR-FCL 3 (Flight Crew Licencing) endring 5

Hjemmel: Fastsatt av Luftfartstilsynet 19. mars 2010 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) § 5-1 og § 15-4, jf. § 5-3, jf. delegeringsvedtak 10. desember 1999 nr. 1273. Kunngjort 23. mars 2010 kl. 15.20.

I

I forskrift 19. juni 2008 nr. 617 om gjennomføring av felleseuropeiske bestemmelser om medisinske krav for tjenestegjørende på luftfartøy, BSL JAR-FCL 3 (Flight Crew Licencing) endring 5 gjøres følgende endring:

§ 9 oppheves.

II

Ikrafttredelse

Endringen trer i kraft straks.

19. mars Nr. 407 2010

Delvis ikraftsetting av lov 20. juni 2008 nr. 47 om endringer i straffeprosessloven mv. (overføring av kompetanse til å innkalle til soning og behandle søknader om soningsutsettelse)

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 19. mars 2010 med hjemmel i lov 20. juni 2008 nr. 47 om endringer i straffeprosessloven mv. (overføring av kompetanse til å innkalle til soning og behandle søknader om soningsutsettelse) del IV. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 23. mars 2010 kl. 15.20.

1. Delvis ikraftsetting av lov 20. juni 2008 nr. 47 om endringer i straffeprosessloven mv. (overføring av kompetanse til å innkalle til soning og behandle søknader om soningsutsettelse).
2. Endringene i straffeprosessloven § 76 femte ledd nytt annet punktum, § 455 første ledd fjerde punktum, § 455 annet ledd, § 459 nytt fjerde ledd, § 461, og ny § 462a trer i kraft 1. april 2010.

19. mars Nr. 408 2010

Forskrift om innkalling og utsettelse ved fullbyrding av straff

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 19. mars 2010 med hjemmel i lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker (Straffeprosessloven) § 462a. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 23. mars 2010 kl. 15.20.

§ 1. Overføring av varetektsinnsatte til fullbyrding av straff

Varetektsfengslede som domfelles, skal overføres til fullbyrding straks kriminalomsorgen mottar fullbyrdingsordre fra påtalemyndigheten.

Blir en domfelt som er innkalt til soning, pågrepet av politiet og varetektsfengslet for andre straffbare forhold, kan kriminalomsorgen, på anmodning fra påtalemyndigheten, overføre vedkommende fra varetekt til fullbyrding av en tidligere rettskraftig dom. Overføring kan skje selv om domfelte ikke er innkalt til fullbyrding, hvis det er grunn til å tro at domfelte ellers vil unndra seg fullbyrdingen av straff, jf. straffeprosessloven § 461 annet ledd.

§ 2. Innkalling til fullbyrding av straff for domfelte som er på frifot

Kriminalomsorgen skal innkalle domfelte til fullbyrding av fengselsstraff, forvaring, samfunnsstraff og gjennomføring av program fastsatt i medhold av straffeloven § 53 nr. 3 e, så snart som mulig etter at fullbyrdingsordre er mottatt fra påtalemyndigheten.

Innkallingen skal være skriftlig og inneholde pålegg om å møte til fastsatt tid og sted for fullbyrding. Innkallingen skal oppgi domstol, dommens dato og hva dommen går ut på. Ved innkalling til fullbyrding av subsidiær fengselsstraff for bot, skal det opplyses hvem som har ilagt den aktuelle boten og vedtagelsesdato. Det skal også opplyses hvor boten kan betales for at den subsidiære fengselsstraffen skal falle bort.

Det skal fremgå av innkallingen at det er straffbart å ikke møte til fullbyrding av frihetsstraff eller samfunnsstraff, jf. straffegjennomføringsloven § 40 syvende ledd. Det skal også fremgå at domfelte vil bli avhentet av politiet dersom han eller hun ikke møter til avtalt tid eller ikke tar kontakt med kriminalomsorgen, jf. straffeprosessloven § 461 annet ledd.

Innkallingen skal sendes som vanlig brev vedlagt frankert konvolutt med mottakskvittering. Domfelte skal underskrive og returnere denne innen en uke eller ta kontakt med kriminalomsorgen på annen måte innen en uke. Hvis ikke svarslippen kommer i retur eller domfelte tar kontakt på annen måte, skal kriminalomsorgen meddele innkallingen på annen hensiktsmessig måte. Når sakens art eller omstendighetene for øvrig tilsier det bør innkallingen forkynnes.

Oppnås ikke kontakt med domfelte, skal domfelte etterlyses hos politiet.

§ 3. Frister

Dato for fremmøte til straffefullbyrding skal ikke settes mindre enn tre uker fra innkallingen antas å være kommet frem til domfelte. Normalt skal fullbyrdingen påbegynnes innen 60 dager etter at kriminalomsorgen mottok fullbyrdingsordre.

§ 4. Unnlatt oppmøte til straffefullbyrding

Hvis domfelte etter innkalling i samsvar med § 2 ikke møter til fastsatt tid og sted, skal han etterlyses og politiet skal anmodes om å avhente han til fullbyrding, jf. straffeprosessloven § 461 annet ledd.

§ 5. Myndighet til å innvilge utsettelse av fullbyrdingen

Søknad om utsettelse av fullbyrdingen inntil seks måneder avgjøres av de fengsler og friomsorgskontorer som har fått myndighet til dette. Videre tilligger det lokalt nivå å ta stilling til om vilkårene for utsettelse av fullbyrdingen etter straffeprosessloven § 458 første og tredje ledd er til stede. Det samme gjelder utsettelse etter forskriften § 6 annet og tredje ledd eller § 8, uavhengig av lengden på utsettelsen.

Innvilgelse av utsettelse etter forskriften § 7 utover seks måneder, skal avgjøres av kriminalomsorgen på regionalt nivå.

Leder av lokal enhet treffer avgjørelser etter forskriften § 8 i samarbeid med militære myndigheter.

Forvaltningsloven gjelder med de unntak som er nevnt i straffegjennomføringsloven § 7.

§ 6. Obligatorisk utsettelse av straffefullbyrdingen

Hvis domfelte har søkt om benådning og vilkårene i straffeprosessloven § 458 er oppfylt, skal fullbyrdingen utsettes.

Fullbyrdingen av straffen skal utsettes dersom domfelte er blitt alvorlig sinnslidende eller domfeltes helsetilstand ellers gjør fullbyrdingen utilrådelig.

Fullbyrdingen av straffen skal utsettes når domfelte er gravid og forventet nedkomst inntreffer før domfelte kan løslates, med mindre domfelte selv ønsker å fullbyrde en del av straffen og det ikke er utilrådelig av medisinske grunner. Det samme gjelder hvis domfelte har født et barn for mindre enn ni måneder siden. For øvrig kan utsettelse på grunn av svangerskap gis hvis medisinske grunner taler for det, jf. annet ledd.

§ 7. Utsettelse av andre grunner

Etter en nærmere vurdering kan kriminalomsorgen utsette fullbyrdingen av straffen når andre vektige grunner taler for det.

Søknad om utsettelse med fullbyrdingen medfører ikke at plikten til å møte til fastsatt tid og sted bortfaller, med mindre den myndighet som behandler søknaden bestemmer det.

Utsettelse kan også gis hvis vedkommende har søkt om elektronisk kontroll.

§ 8. Utsettelse på grunn av militærtjeneste

For personer som tjenestegjør i forsvaret, eller som innenfor fullbyrdingstiden skal møte til militærtjeneste, bør fullbyrding av subsidiær fengselsstraff eller fengselsstraff av kortere varighet enn 90 dager så vidt mulig tilpasses slik at det ikke oppstår vesentlige ulemper for den militære tjenesten.

§ 9. Ikraftsetting

Forskriften trer i kraft 1. april 2010.

19. mars Nr. 409 2010

Delegering av myndighet til Justis- og politidepartementet etter straffeprosessloven § 462a

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 19. mars 2010 med hjemmel i lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker (Straffeprosessloven) § 462a. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 23. mars 2010 kl. 15.20.

Kongens myndighet etter straffeprosessloven § 462a til å gi nærmere regler om innkalling og utsettelse med fullbyrding av straff, herunder endre eller oppheve forskrift gitt i medhold av bestemmelsen, delegeres til Justis- og politidepartementet.

19. mars Nr. 410 2010**Forskrift om endring i forskrift om ordningen av påtalemyndigheten (Påtaleinstruksen)**

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 19. mars 2010 med hjemmel i lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker (Straffeprosessloven) § 62. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 23. mars 2010 kl. 15.20.

I

I forskrift 28. juni 1985 nr. 1679 om ordningen av påtalemyndigheten (Påtaleinstruksen) gjøres følgende endringer:

§ 29–1 fjerde ledd oppheves.

§ 29–1 nåværende femte ledd blir fjerde ledd.

§ 29–4 til og med § 29–6 oppheves.

II

Endringene trer i kraft 1. april 2010.

22. mars Nr. 411 2010**Forskrift om endring i forskrift om fastsetting av arbeidsinntekt for enker (enkemenn) i tjenestepensjonsordninger**

Hjemmel: Fastsatt av Arbeidsdepartementet 22. mars 2010 med hjemmel i lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens Pensjonskasse § 34 fjerde ledd og lov 26. juni 1953 nr. 11 om pensjonsordning for apotekvirksomhet mv. § 17 fjerde ledd. Kunngjort 23. mars 2010 kl. 15.20.

I

I forskrift 5. september 1978 nr. 4 om fastsetting av arbeidsinntekt for enker (enkemenn) i tjenestepensjonsordninger gjøres følgende endring:

§ 3 skal lyde:

Inntekt i form av arbeidsavklaringspenger etter folketrygdloven kapittel 11 skal reduseres dersom det også foreligger rett til egenopptjent pensjon fra tjenestepensjonsordning. Reduksjonen skjer med det beløpet som har gått til fradrag i den egenopptjente tjenestepensjonen etter samordningsloven § 19 og § 23.

II

Endringen trer i kraft straks.

8. mars Nr. 423 2010**Forskrift om krav til bachelorgrad ved Høgskolen i Østfold**

Hjemmel: Fastsatt av styret ved Høgskolen i Østfold 8. mars 2010 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3–2 og § 3–3. Kunngjort 26. mars 2010 kl. 15.30.

§ 1. Virkeområde

Forskriften omhandler krav og myndighet knyttet til bredde og fordypning i bachelorgraden ved Høgskolen i Østfold.

Dersom det ikke er samsvar mellom forskriften og rammeplanen for en utdanning gjelder rammeplanen framfor forskriften.

§ 2. Definisjoner

I forskriften gjelder følgende definisjoner:

<i>Emne</i>	Den minste studiepoenggivende enhet som kan inngå i et studium. Et emne skal normalt ha en størrelse på minst 10 studiepoeng og for øvrig være delelig med 5.
<i>Emnegruppe</i>	Kombinasjon av emner fra ett eller flere fag/fagområder som gjennom studieplan er definert til å utgjøre en samlet enhet.
<i>Fag</i>	Beslektede emner som er samlet under én felles betegnelse.
<i>Studiepoeng</i>	Mål på omfang av et emne eller andre typer studieenheter, der et fullført studieår er normert til 60 studiepoeng.
<i>Studieprogram</i>	Begrepet anvendes om et ett- eller flerårig studieløp som det er særskilt opptak til, som har et definert innhold i henhold til studieplan, og som fører fram til en avsluttet eksamen eller grad. Et studieprogram er som regel sammensatt av flere emner.

§ 3. Krav til bachelorgradens omfang og innhold

Graden bachelor oppnås på grunnlag av eksamen i emner, emnegrupper eller studieprogram av minimum 180 studiepoengs omfang.

Grunnlaget for graden skal omfatte ett av følgende:

- a) Rammeplanstyrt, integrert yrkesrettet utdanning av minst 180 studiepoengs omfang.
- b) Treårige studieprogram (180 studiepoeng) som i henhold til vedtak i styret for Høgskolen i Østfold gir bachelorgrad.
- c) Tverrfaglig utdanning som inneholder studieprogram/definert emnegruppe av minimum 90 studiepoengs omfang kombinert med et studieprogram/definert emnegruppe innen et annet område på minst 30 studiepoengs omfang.

De resterende 60 studiepoeng kan bestå av frittstående emner. Frittstående emner som skal inngå i graden må ha et omfang på minimum 10 studiepoeng.

§ 4. Fritak for eksamen eller prøve

Det skal gis fritak for eksamen eller prøve som inngår i grunnlaget for bachelorgraden dersom tilsvarende krav er oppfylt gjennom tidligere avlagt eksamen eller prøve ved Høgskolen i Østfold eller annen utdanningsinstitusjon, jf. universitets- og høyskoleloven § 3–5. Dokumentert realkompetanse kan også gi grunnlag for fritak.

§ 5. Reduksjon i studiepoeng

Overlapping i faginnhold mellom emner/emnegrupper/studieprogram som inngår i grunnlaget for bachelorgraden kan ikke utgjøre mer enn 10 studiepoeng totalt. Overlapping utover 10 studiepoeng må kompenseres.

§ 6. Vitnemål og vitnemålstillegg

For oppnådd bachelorgrad utstedes bachelorvitnemål. På vitnemålet framgår hvilken utdanning eller studier kandidaten har gjennomført og som gir rett til graden bachelor.

Bachelorvitnemålet skrives ut på norsk. Et eget vitnemålstillegg (Diploma Supplement) gir en nærmere beskrivelse på engelsk av kandidatens utdanning og av det norske høgre utdanningssystemet.

For å få bachelorvitnemål fra Høgskolen i Østfold må minimum 60 studiepoeng være avlagt ved institusjonen.

Vitnemål for oppnådd bachelorgrad etter denne forskrifts § 3 a og § 3 b utstedes automatisk til de kandidater som oppfyller kravene.

Vitnemål etter oppnådd bachelorgrad etter denne forskrifts § 3 c utstedes etter søknad. Søker må selv dokumentere at kravene er oppfylt.

For godskriving av utdanning som tidligere har inngått i beregningsgrunnlaget for en grad eller som del av en grad eller yrkesutdanning, må en student i tillegg ha avlagt minst 60 nye studiepoeng før det kan utstedes et nytt vitnemål eller tildeles en ny grad, jf. forskrift 10. april 2006 nr. 412 om godskriving av høyere utdanning.

§ 7. Overgangsordning mellom gammel og ny gradsstruktur

Ny gradsstruktur ble innført studieåret 2002/2003 slik at studenter som 1. januar 2003 eller senere oppfyller kravene til bachelorgrad, tildeles denne.

Kandidater som har fullført 3-årige utdanninger før innføring av ny gradsstruktur vil ikke få utstedt bachelorvitnemål.

Cand.mag.-graden ble opphevet med virkning fra 1. august 2005.

§ 8. Utfyllende bestemmelser

Styret for Høgskolen i Østfold kan fastsette utfyllende bestemmelser til denne forskriften.

§ 9. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft fra 1. april 2010.

Fra samme tid oppheves forskrift 30. august 2006 nr. 1097 om krav til bachelorgraden ved Høgskolen i Østfold samt utfyllende bestemmelser til denne.

17. mars Nr. 424 2010**Forskrift om opptak, studier og eksamen ved Fjellhaug Misjonshøgskole**

Hjemmel: Fastsatt av Høgskolerådet ved Fjellhaug Misjonshøgskole 17. mars 2010 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3–3, § 3–4, § 3–5, § 3–6, § 3–7, § 3–9, § 3–10, § 3–11, § 4–2, § 4–5, § 4–7, § 4–8, § 5–1, § 5–2 og § 5–3. Kunngjort 26. mars 2010 kl. 15.30.

Kap. 1. Generelle bestemmelser**§ 1–1. Virkeområde**

- (1) Denne forskrift gjelder for studier ved Fjellhaug Misjonshøgskole.
- (2) Forskriften gir regler om opptak til studier, organisering av studier, eksamen, krav for tildeling av grader og bestemmelser om studentens og institusjonens plikter og rettigheter.

§ 1–2. Definisjoner

Student

Person som er tatt opp til studier eller emner ved Fjellhaug Misjonshøgskole i samsvar med lov om universiteter og høyskoler § 3–6 og § 3–7.

Studierett

Rettigheter knyttet til det å være tatt opp som student ved et studium og inneha studentstatus. Dette innebærer rett til deltakelse i all organisert undervisning, veiledning (individuell og i mindre grupper), praksis, mv. i studier studenten er tatt opp til.

Studiepoeng

Mål på omfanget av et studium, der et fullt studieår er normert til 60 studiepoeng.

Studieprogram

Ett- eller flerårig studium som fører fram til en avsluttet eksamen eller grad, og med et definert innhold i henhold til studieplan.

Studium

Samling av emner med eget opptak og med omfang på minst 30 studiepoeng.

Studieplan

En studieplan beskriver mål for kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse, samt innhold og organisering av et studieprogram som ikke reguleres av nasjonale rammeplaner.

Emne

Den minste studiepoenggivende enhet som kan inngå i et studieprogram eller en grad.

Utdanningsplan

Individuell plan for gjennomføring av et studium/studieprogram som utarbeides mellom høgskolen og den enkelte student. Planen inneholder bestemmelser om høgskolens ansvar og forpliktelser overfor studenten, og studentens forpliktelser overfor høgskolen og medstudenter.

Eksamenskandidat

Student som går opp til eksamen.

Eksamen

Betegnelse på en prøve med vurdering når resultatet skal inngå på vitnemålet/karakterutskriften eller innregnes i en karakter på vitnemålet/karakterutskriften.

Utsatt eksamen

Eksamen som arrangeres for studenter som har levert legeerklæring eller hatt annet dokumentert gyldig fravær ved ordinær eksamen.

Ny eksamen

Eksamen som arrangeres for studenter som har gjennomført, men ikke bestått ordinær eksamen.

Ekstraordinær eksamen

Eksamen som arrangeres når et emne går ut, eller dersom det går mer enn to semestre til neste eksamen. Ekstraordinær eksamen kan også etter særlig vurdering avholdes for studenter som av tvingende grunner ikke kan vente til neste ordinære eksamen.

§ 1–3. Beslutningsmyndighet

Når beslutningsmyndighet er lagt til høgskolen, treffes avgjørelser av rektor eller den han eller hun gir fullmakt til. Der beslutningsmyndighet er lagt til styret selv eller rektor selv, kan beslutningsmyndighet ikke delegeres til lavere nivå.

Kap. 2. Opptak

§ 2–1. Opptaksfrekvens

Fjellhaug Misjonshøgskole tar normalt opp studenter for studiestart både i høst- og vårsemesteret.

§ 2–2. Opptaksrammer

Når kapasitetshensyn eller ressurs-hensyn krever det, kan styret regulere adgangen til det enkelte studieprogram eller deler av det.

§ 2–3. Generelt opptaksgrunnlag

For opptak til alle studier ved Fjellhaug Misjonshøgskole som omfattes av denne forskriften kreves generell studiekompetanse eller tilsvarende, fastsatt i forskrift 31. januar 2007 nr. 173 om opptak til høyere utdanning. For

søkere til studier med annet undervisningsspråk enn norsk gjelder tilsvarende krav om språkkunnskap på et nivå fastsatt av institusjonen.

§ 2-4. *Opptakskrav for de enkelte studier*

Opptakskravene er fastsatt i studieplanene for hvert enkelt studium.

§ 2-5. *Organisering av opptak*

(1) Fjellhaug Misjonshøgskole er ansvarlig for opptaket til høgskolens studier. Dette er likevel ikke til hinder for at institusjonen kan delegerer saksforberedelse og avgjørelse til andre organer, herunder til Samordna opptak.

(2) Studiesjefen foretar opptak, eller ivaretar at dette finner sted når opptaket er delegert etter første ledd andre punktum. Studiesjef oppnevner opptakskomité til adgangsregulerte studier. Opptakskomiteen foretar opptak til disse studiene. Opptakskomiteen skal ha minst ett medlem med faglig kompetanse innen det studieprogrammet eller de emnene komiteen tar opp til.

(3) Ved opptak til studier som inngår i Samordna opptak, gjelder de nasjonale rangeringsreglene. Ved opptak til andre studier med opptaksbegrensning, bestemmes rangeringsregler av studiesjef.

(4) Søkere som har dokumentert behov for tidlig svar, kan be om forhåndsløfte. Forhåndsløfte kan gis søkere som normalt ville ha fått tilbud om studieplass ved forrige ordinære opptak.

(5) Tildelt studieplass kan reserveres til året etter når studiesjef finner at det foreligger tungtveiende grunner.

§ 2-6. *Opptak på grunnlag av realkompetanse*

Søkere som ikke har generell studiekompetanse og er 25 år eller eldre i opptaksåret, kan få opptak til enkeltstudier ved Fjellhaug Misjonshøgskole hvis de på grunnlag av realkompetanse har de nødvendige kvalifikasjoner for studiet. Styret fastsetter reglement for opptak på grunnlag av realkompetanse.

§ 2-7. *Søknadsfrister*

(1) For studier der opptaket er organisert gjennom Samordna opptak, gjelder de fastsatte nasjonale søknadsfristene.

(2) For øvrige studier blir søknadsfrist kunngjort samtidig med utlysning av studieprogrammet. Studiesjefen fastsetter søknadsfristen.

§ 2-8. *Søknad, dokumentasjon og ettersending*

(1) Søknad om opptak skjer på fastsatt søknadsskjema/søknadweb.

(2) Alle opplysninger som er relevante for søknaden, skal dokumenteres. Søkeren plikter å orientere seg om hvilken dokumentasjon som er nødvendig for at søknaden skal kunne behandles. Dokumentasjonen skal være attesterte kopier av originaldokumenter.

(3) For studier der opptaket er organisert gjennom Samordna opptak følges nasjonale frister for ettersending av dokumentasjon. Frister for ettersending av dokumentasjon til lokalt opptak og svarfrist ved tilbud om studieplass til lokalt opptak fastsettes av studiesjef.

§ 2-9. *Svar på søknad*

Alle søkerne får skriftlig svar på søknadene, enten fra Samordna opptak eller fra høgskolen.

§ 2-10. *Bekreftelse av studieplass*

De som blir tatt opp, må bekrefte mottak av studieplassen innen den dato som er angitt i svarbrevet.

§ 2-11. *Klagefrist*

(1) Frist for å klage på vedtaket er senest 3 uker etter mottatt brev fra høgskolen, jf. forvaltningslovens § 29.

(2) Klagen skal stiles til klagenemnd/styret ved Fjellhaug Misjonshøgskole. Klagen må underskrives av den som klager eller den klager gir fullmakt. I klagen skal det oppgis hvilket vedtak det klages over, den endring som ønskes, og det bør oppgis hvilke grunner som legges til klagen, jf. forvaltningslovens § 32.

Kap. 3. Generelle faglige bestemmelser

§ 3-1. *Fastsetting av studieplaner*

(1) Det skal fastsettes studieplan for alle studier/studieprogrammer som tilbys ved Fjellhaug Misjonshøgskole og som skal godskrives studenten i form av studiepoeng.

(2) Studieplaner utarbeides etter de retningslinjer NOKUT har fastsatt. Studieplaner skal vedtas i fagråd. Nye studieplaner og større endringer skal godkjennes av styret før de sendes til NOKUT.

§ 3-2. *Generelle bestemmelser knyttet til studieplan*

(1) Det skal framgå av studieplanen hvilke vurderinger underveis i studieløpet som skal inngå på vitnemålet eller regnes inn i karakter på vitnemål/karakterutskrift, og hvilke vurderingsuttrykk som benyttes i henhold til lov om universiteter og høyskoler § 3-9 sjette ledd.

(2) Krav til vurdering underveis, som danner grunnlag for å gå opp til eksamen, skal gå klart fram av studieplanen. Dette vurderes til godkjent/ikke godkjent, eventuelt bestått/ikke bestått.

§ 3–3. Endringer i studieplan og pensum

Endringer i studieplan skal ikke tre i kraft før ved nytt studieår. Mindre endringer i pensum kan foretas underveis i studiet.

Kap. 4. Studierett, utdanningsplan, permisjon, studieåret, studieavgift**§ 4–1. Studierett**

(1) Den som har akseptert tilbud om studieplass har studierett i henhold til den normerte studietid for det aktuelle hel- eller deltidsstudiet han/hun er tatt opp til. Studieretten kan normalt beholdes i inntil to år i tillegg, dersom studenten er forsinket i sine studier i forhold til den normerte studietid. I tidsberegningen på to år inngår ikke utsatt studiestart, midlertidig utestengelse fra høyskolen og permisjoner etter § 4–5 første ledd.

(2) Studenten må betale semesteravgift samt godkjenne utdanningsplan og/eller registrere seg hvert semester innen gjeldende frister for å beholde studieretten.

(3) Studieretten opphører når studenten selv bekrefter at hun/han trekker seg fra studieprogrammet.

(4) For studenter som har fullført studiet og vitnemål/karakterutskrift er utstedt, gjelder studieretten til frist for betaling av semesteravgift for neste semester.

§ 4–2. Tap av studierett

(1) Studenter kan miste studieretten på et studium de er tatt opp til i følgende tilfeller:

a. Studenten har ikke betalt semesteravgift, fylt ut utdanningsplan og/eller registrert seg, jf. § 4–1 andre ledd.

b. Studenten har overskredet den fastsatte grensen for normert tid med eventuelt tillegg i tid, jf. § 4–1 første ledd.

c. Studenten har brukt opp sine forsøk til eksamen eller praksisperiode i henhold til studieplan og til forskrift om opptak, studier og eksamen.

d. Studenten har ikke avlagt og bestått eksamen i løpet av det siste studieår, og har ikke permisjon.

(2) Vilkår for tap av studieretten skal framgå av utdanningsplanen.

(3) Fagråd fatter vedtak om tap av studierett. Vedtak om tap av studierett kan påklages.

(4) Den som har mistet studieretten etter første ledd bokstav b, c og d kan søke nytt opptak til studiet ved Fjellhaug Misjonshøgskole etter tre år, såfremt overordnede bestemmelser gir anledning til dette.

(5) Studenter som er i karantene etter å ha mistet studieretten har ikke adgang til eksamen som privatist.

§ 4–3. Utdanningsplan

(1) Mellom høyskolen og student som tas opp til studier av 60 studiepoengs omfang eller mer, skal det utarbeides en utdanningsplan. Utdanningsplanen skal inneholde bestemmelser om høyskolens ansvar og forpliktelser overfor studenten, og studentens forpliktelser overfor høyskolen og medstudenter.

(2) Utdanningsplanen skal være satt opp slik at studenten skal kunne gjennomføre planlagt studium eller studieløp på normert tid som heltids- eller deltidsstudent.

(3) Utdanningsplanen kan endres etter avtale mellom avdeling og student.

§ 4–4. Overgang mellom studieprogram

(1) Studenter som er tatt opp til et studieprogram ved Fjellhaug Misjonshøgskole, kan få overgang til et annet studieprogram i samme fagområde hvis

– studenten har fått studierett gjennom ordinært opptak, møtt til studiestart og registrert seg på det studieprogrammet han/hun ble tatt opp til

– studieprogrammet som studenten søker overgang til, ikke er lukket ved poengrangering

– Studenten fyller opptakskravet til studieprogrammet.

(2) Ved poengrangering kan overgang vurderes hvis studentens poengsum er lik eller høyere enn medianen ved siste opptak.

(3) Studenten søker om overgang til studieadministrasjonen innen fastsatt frist.

(4) Den som får innvilget overgang, mister studieretten på det gamle studieprogrammet og får tildelt studierett på det nye studieprogrammet.

(5) Studenter som ønsker overgang til et studieprogram som ikke faller inn under denne overgangsordningen, må søke om opptak på vanlig måte.

§ 4–5. Permisjon

(1) En student som får barn under studiene, skal gis rett til permisjon fra studiene under svangerskap og til omsorg for barn, jf. lov om universiteter og høyskoler § 4–5. Permisjon kan også gis ved førstegangstjeneste, sykdom og andre tungtveiende grunner.

(2) For permisjon av øvrige grunner bør studenten ha gjennomført studier innenfor det aktuelle studieprogram i minst ett semester. Det kan normalt gis permisjon i inntil ett år.

(3) Fagråd avgjør søknader om permisjon.

§ 4–6. Studieåret

Studieåret begynner medio august og avsluttes ultimo juni, jf. lov om universiteter og høyskoler § 3–8.

Kap. 5. Oppmelding og vilkår for eksamen. Veiledet praksis

§ 5-1. Vilkår for oppmelding til eksamen

(1) Fagråd kan gi regler om arbeidskrav/studiekrav, obligatoriske oppgaver, krav om avlagte eksamener eller prøver, obligatorisk deltakelse eller gjennomført praksis for at studenten skal ha adgang til en eksamen eller få fortsette studiet. Vilkårene skal gå fram av studieplan.

(2) Oppgavebesvarelser som tidligere har fått en endelig sensur, kan ikke innleveres til bedømmelse på nytt. Tar studenten eksamen i flere emner der det kan være faglig innbyrdes likhet eller overlapping, skal det leveres separate besvarelser.

§ 5-2. Oppmelding

(1) Studenten melder seg normalt selv opp til ordinær eksamen ved å bekrefte utdanningsplanen. Studenter som ikke har utdanningsplan, blir innenfor normal studieprogresjon automatisk oppmeldt til ordinær eksamen.

(2) Studenter som tar ny eller utsatt eksamen, må selv melde seg opp innen nærmere fastsatte frister.

(3) Studenten er selv ansvarlig for å holde seg orientert om tid og sted for eksamen.

(4) Studenter som tar ny eksamen utenom ordinært studieløp skal innen fastsatt frist i tillegg betale eksamensavgift for ny eksamen utenom ordinært studieløp.

§ 5-3. Antall forsøk til eksamen

En student har ikke rett til å framstille seg til eksamen i samme emne mer enn tre ganger. Fagråd selv eller et utvalg oppnevnt av fagråd kan i særlige tilfeller gi dispensasjon for et fjerde og siste eksamensforsøk. Antall forsøk til eksamen gjelder ikke for masteroppgaven, jf. § 6-3.

§ 5-4. Veiledet praksis og antall forsøk

For utdanninger der gjennomføringen av praksis er gjenstand for en faglig vurdering, gjelder følgende:

- a. Studenten har rett til kontinuerlig veiledning og tilbakemelding, slik at han/hun hele tiden er orientert om hvordan han/hun fungerer i forhold til målene for praksisperioden.
- b. Dersom det på et tidspunkt i en veiledet praksisperiode kan være tvil om studenten vil kunne nå målene og bestå praksisperioden, skal studenten kalles inn til et møte mellom de berørte parter (student, representant for utdanningen/veileder, øvingslærer/representant for praksisstedet). Studenten skal i møtet gis skriftlig melding/varsel om at det er tvil om studenten vil kunne oppfylle målene og bestå praksisperioden. Dette møtet skal avholdes senest tre uker før praksisperiodens avslutning og uansett på et tidspunkt som gir studenten mulighet til å vise tilfredsstillende praksis den siste del av perioden for å bestå. Ved praksisperioder på 5 uker eller mindre må møtet holdes halvveis i perioden.
- c. For hver praksisperiode skal det foretas avsluttende vurdering i forhold til målene for praksisperioden. Vurderingen skal bygge på vurdering underveis og eventuelle praktiske prøver. Vurderingsresultatet og beskrivelsen av hva som er vurdert skal være underskrevet av student, representant for utdanningen/veileder, øvingslærer/representant for praksisstedet. Studenten skal ha kopi av den skriftlige vurderingen.
- d. Fagråd oppnevner et praksisutvalg som skal fatte vedtak om ikke bestått praksis.
- e. Får studenten vurdert samme praksisperiode til «ikke bestått» to ganger, må studiet normalt avbrytes, jf. § 4-2 første ledd.
- f. Dersom det foreligger særskilte grunner, kan studenten søke fagråd selv eller et utvalg oppnevnt av fagråd om å få tilrettelagt en tredje og siste praksisperiode dersom studieplanen gir anledning til dette.
- g. Dersom det etter varslingstidspunktet, jf. pkt. b, oppstår forhold som er av en slik art at det utvilsomt ville føre til at praksisperioden ble underkjent dersom det hadde oppstått tidligere, skal det likevel kunne føre til at praksisperioden blir vurdert til «ikke bestått».

Kap. 6. Gjennomføring av eksamen

§ 6-1. Ordinær eksamen

Ordinær eksamen gjennomføres med den vurderingsform og i det semester som er angitt i studieplanen.

§ 6-2. Ny og utsatt eksamen

(1) Studenter som har gyldig fravær fra en ordinær eksamen, har rett til utsatt eksamen. Som gyldig fravær regnes sykdom eller annen dokumentert, tvingende fraværsgrunn. Studiesjef avgjør om fraværet kan godkjennes som gyldig.

(2) Rett til utsatt eksamen har også studenter som på grunn av utvekslingsopphold/deltidsstudier i utlandet ikke har kunnet gå opp til ordinær eksamen.

(3) Studenter som har strøket til ordinær eksamen kan gå opp til ny eksamen.

(4) Under forutsetning av at det blir arrangert ny og utsatt eksamen i emnet for studenter etter første, andre eller tredje ledd, gis også studenter som ikke har hatt gyldig fravær eller vil forbedre karakteren, adgang til ny og utsatt eksamen. Oppmelding til ny og utsatt eksamen forutsetter normalt at studenten har benyttet et eksamensforsøk ved ordinær eksamen.

(5) Ny og utsatt eksamen arrangeres normalt sammen og skal gjennomføres innen rimelig tid etter ordinær eksamen. Ny eller utsatt eksamen arrangeres normalt ikke dersom emnet har ordinær eksamen i påfølgende semester.

(6) Studenter som ikke gjennomfører eller ikke består ny eller utsatt eksamen, har ikke krav på å få gå opp på nytt før ved neste ordinære eksamen. Dette gjelder også studenter som har hatt gyldig fravær ved ny eller utsatt eksamen.

(7) Ved endring av studieplan eller pensum, har studenter rett til å gå opp til ny eller utsatt eksamen etter gammel ordning. Slik eksamen skal arrangeres innen ett år etter at siste ordinære eksamen ble arrangert. For emner som opphører gjelder følgende: Dersom det etter siste ordinære eksamen og en ny eller utsatt eksamen fortsatt gjenstår studenter som ikke har bestått eller har hatt gyldig fravær, kan det etter søknad arrangeres en tredje og siste eksamen. Slik tredje eksamen skal arrangeres innen ett år etter siste ordinære eksamen.

(8) Bestemmelsene om ny og utsatt eksamen gjelder også hjemmeeksamener, mappevurderinger og lignende vurderingsformer, så langt dette er mulig. Fagråd kan fastsette andre ordninger for gjennomføring av ny og utsatt eksamen i slike tilfeller.

(9) Dersom en student har bestått samme eksamen mer enn én gang, gjelder beste karakter.

§ 6-3. *Fornytt sensur av masteroppgaver og andre store oppgaver*

(1) En student kan levere ny eller revidert masteroppgave en gang dersom masteroppgaven ikke er bestått. Det er ikke adgang til å få vurdert en ny masteroppgave i samme studieprogram når studenten tidligere har fått vurdert sin oppgave med bestått resultat.

(2) Med mindre annet framgår av studieplan, kan en student ved ikke bestått levere omarbeidet versjon av bacheloroppgave, hovedprosjekt og andre større oppgaver på 10 studiepoeng eller mer med egenutformet problemstilling til sensur én gang.

(3) Det er anledning til å levere omarbeidet versjon av praksisrelaterte oppgaver på mindre enn 10 studiepoeng ved ikke bestått dersom det ikke er mulig å endre problemstilling for oppgaven uten av praksisperioden gjennomføres på nytt.

(4) For øvrige oppgaver enn de som er nevnt i denne paragraf, er det ikke anledning til å levere omarbeidet versjon.

§ 6-4. *Fravær fra eksamen under tilsyn, trekk*

(1) Dersom sykdom forhindrer studenten i å møte til eksamen, må legeerklæring som omfatter eksamensdagen foreligge for at det skal være et gyldig fravær. I så fall blir det ikke regnet som et eksamensforsøk. Dersom det ikke er mulig å framlegge legeerklæringen på eksamensdagen, må den leveres eller poststemples senest en uke etter eksamensdagen.

(2) En kandidat som ikke møter til eksamen til fastsatt tid, registreres som «ikke møtt». Dette teller som ett eksamensforsøk.

(3) Kandidater som velger å avbryte eksamen uten å levere oppgavebesvarelsen, skal undertegne skjema for trekk hos hovedinspektør og levere tilbake oppgaven og alt utlevert materiale. Trekk regnes som ett eksamensforsøk.

(4) En kandidat som blir syk under eksamen under tilsyn, kan velge å trekke seg. Velger kandidaten å trekke seg ved eksamen, signeres skjema for trekk og kandidaten har da brukt ett eksamensforsøk dersom det ikke leveres legeerklæring, jf. første ledd.

(5) For kandidater som leverer blankt, blir oppgavebesvarelsen behandlet som trekk og kandidaten har da brukt ett eksamensforsøk.

§ 6-5. *Fravær fra skriftlig eksamen uten tilsyn (hjemmeeksamen, mappevurdering og lignende vurderingsformer)*

(1) En kandidat som ikke leverer besvarelsen innen fristen, registreres som «ikke møtt». Dette teller som ett eksamensforsøk.

(2) Dersom sykdom forhindrer studenten i å levere eksamensbesvarelsen innen fristen, må legeerklæring som omfatter hele eller deler av eksamensperioden foreligge for at det skal være et gyldig fravær. I så fall blir det ikke regnet som et eksamensforsøk. Dersom det ikke er mulig å framlegge legeerklæringen på innleveringsdagen, må den leveres eller poststemples senest en uke etter innleveringsdagen.

(3) Dersom sykdom forhindrer studenten i å levere inn skriftlige arbeider til fastsatt tid, må legeerklæring sendes inn så snart som mulig. Godkjennes denne av høgskolen, kan studenten gis utsettelse med innleveringen. Av legeerklæringen må det gå fram i hvilket tidsrom studenten har vært sykmeldt, og om sykmeldingen var hel eller delvis.

(4) Akutt sykdom under eksamensperioden gir ikke automatisk rett til forlenget tid.

§ 6-6. *Hjelpemidler*

(1) Studieplanene forteller hvilke hjelpemidler studentene har anledning til å bruke under eksamen. Fagråd gir utfyllende regler om hvilke hjelpemidler som kan nyttes under eksamen. Det skal være oppgitt på forhånd og tydelig framgå av eksamensoppgaven hvilke hjelpemidler som tillates brukt under eksamen.

(2) Studenten har plikt til å sette seg inn i hvilke hjelpemidler som er tillatt brukt til den enkelte eksamen.

§ 6-7. *Gjennomføring av skriftlig eksamen under tilsyn*

(1) Kandidaten har ikke adgang til eksamenslokalet før eksamensinspektørene er på plass.

(2) I eksamenslokalet må kandidatens vesker og yttertøy plasseres på anvist sted. Bare skrivesaker samt tillatte hjelpemidler tas med til anvist plass. Det er kandidatens eget ansvar å sørge for å skaffe seg de tillatte hjelpemidlene. Lån av hjelpemidler fra andre kandidater er ikke tillatt.

(3) Kandidaten må være på plass i eksamenslokalet senest 20 minutter før eksamen starter. For sent fram møte kan føre til at kandidaten ikke får avlegge eksamen. Kandidater som møter etter at utdeling av eksamensoppgaver er påbegynt, skal avvises. Dersom forsinkelsen skyldes forhold kandidaten selv ikke har kontroll over, kan vedkommende likevel gis adgang til eksamenslokalet inntil 30 minutter etter at eksamen er påbegynt.

(4) Kandidaten skal vise studentlegitimasjon eller annen gyldig legitimasjon med foto og signere kandidatliste, samtidig som kandidatnummer blir tildelt. Kandidater som ikke kan legitimere seg, får ikke adgang til eksamen.

(5) Det er ikke tillatt å gjøre nytte av mobiltelefon eller andre kommunikasjonsmedier under eksamen og heller ikke bringe disse med til anvist plass.

(6) Det er ikke tillatt med noen form for kommunikasjon mellom kandidatene under eksamen. Dersom kandidaten har spørsmål, skjer henvendelsen til en av eksamensinspektørene.

(7) De første 30 minutter etter at oppgaven er utlevert har kandidatene ikke adgang til å trekke seg fra eksamen eller forlate eksamenslokalet.

(8) Etter at kandidatene har inntatt anvist plass i eksamenslokalet, kan de ikke forlate denne uten adgang fra inspektør.

(9) Kandidatene har til disposisjon den oppgitte eksamenstid. Det gis i tillegg 15 minutter til klargjøring og innlevering av oppgaven. Kandidater som fortsetter å arbeide etter at den disponible tid er ute, vil bli rapportert til sensorene.

(10) Eksamensbesvarelsen skal føres på egne innføringsark. Kandidaten har selv ansvar for å føre sitt kandidatnummer på alle innføringsark. Dersom selvkopierende eksamenspapir benyttes, har kandidaten ansvar for å skille kopiene fra originalen. Kulepenn brukes på selvkopierende eksamenspapir.

(11) Kandidaten blir sittende på sin plass til eksamensbesvarelsen er levert og kontrollert. Innleverte besvarelser kan ikke leveres tilbake uansett hvilken grunn som anføres. Etter innlevering må kandidaten forlate eksamenslokalet.

(12) Sensorene avgjør om kladd umtaktsvis kan godtas som besvarelse.

(13) Ansvarlig faglærer eller dennes stedfortreder skal være tilgjengelig under eksamen.

§ 6–8. Innlevering av besvarelse ved hjemmeeksamen, mappevurdering og lignende vurderingsformer

(1) Besvarelsen skal være innlevert eksamensansvarlig innen det tidspunkt og på den måten som er bestemt. Ved postlegging av oppgaven må det foreligge dokumentasjon fra postverket på at den er postlagt innen innleveringsfristen.

(2) Besvarelsen skal leveres i det antall eksemplarer som er fastsatt. Kandidaten må selv sørge for å ha en kopi. Besvarelsen skal normalt ikke påføres navn, men kandidatnummer.

(3) Kandidaten skal normalt vise gyldig legitimasjon, semesterkort og signere ved innlevering av besvarelsen.

(4) Kandidater har ikke krav på å få returnert eventuelle vedlegg til sine eksamensbesvarelser.

§ 6–9. Erklæring om selvstendig arbeid

Studenter som leverer inn hjemmeoppgaver, inkludert masteravhandlinger, må gjøre seg kjent med de reglene som gjelder for slike oppgaver, og gi en erklæring om dette. Erklæringen skal dateres, signeres og leveres inn sammen med oppgave eller lignende. Erklæringen legger ansvaret på studenten for følgende:

- Det innleverte arbeidet skal ikke være brukt tidligere som del av en utdanning ved Fjellhaug Misjonshøgskole eller annen utdanningsinstitusjon.
- Det skal opplyses om kildebruk etter gjeldende regler. Referanse til kilde gis nøyaktig i teksten. Dette gjelder for sitat, men også når stoffet er gjengitt med egne ord. Kravet gjelder både når kilden er pensumlitteratur eller andre bøker, artikler og lignende, og når materialet er funnet på internett.
- For praksisrapporter og når det er brukt informasjon fra intervju, spørreskjema og lignende, vil det være nødvendig å sikre informantens anonymitet. I slike tilfeller blir det orientert om gjeldende regelverk i oppgaveheftet for de enkelte emner og i undervisningen.
- Ved masteravhandlinger må en være spesielt varsom med bruk av konfidensielle data og opplysninger fra observasjon, intervju og spørreskjema. Studenten er i slike tilfeller forpliktet til å drøfte spørsmål om kildebruk og henvisning med sin veileder. Det blir ellers vist til pensum i forskningsmetode.

Ved brudd på disse reglene blir det vist til § 7–7 i denne forskrift om annullering av eksamen eller annen vurdering, og til lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 4–7 og § 4–8.

§ 6–10. Gjennomføring av muntlig eksamen

(1) Opplegg for muntlig eksamen skal gjøres kjent for studentene i god tid før eksamen.

(2) Eksamenskandidatene kan gis anledning til å forberede seg på et bestemt tema på forhånd. Forberedelse kan skje med eller uten hjelpemidler.

(3) Individuell eksamen skal normalt ikke vare lenger enn 45 minutter.

(4) Når muntlig eksamen gjennomføres i gruppe, skal sensorene påse at alle eksamenskandidatene i gruppa eksamineres i et omfang som gir tilstrekkelig grunnlag for karakterfastsetting.

(5) Nærmere retningslinjer for gjennomføring av muntlig eksamen kan fastsettes av fagråd.

(6) Sensorene er i fellesskap ansvarlige for planlegging og gjennomføring av muntlig eksamen i henhold til bestemmelser i denne forskriften, emnebeskrivelsen og eventuelle retningslinjer fastsatt av høgskolen.

§ 6–11. Tilrettelegging av eksamen og alternative vurderingsformer

(1) Kandidater som av medisinske eller andre grunner har behov for tilrettelegging av eksamen eller alternativ vurderingsform i forbindelse med eksamen, må søke om dette senest to uker før eksamen. Behovet må dokumenteres med legeattest eller attest fra andre sakkyndige. Attesten må inneholde en spesifikasjon av behovet for tilrettelegging eller alternativ vurderingsform i eksamenssituasjonen. Søknader om tilrettelegging av eksamen behandles av studiesjef og søknader om alternativ vurderingsform behandles av fagråd.

(2) Tilrettelegging av eksamen kan være: Utvidet eksamenstid, hyppigere pauser, eget eksamensrom og bruk av hjelpemidler som døvetolk, PC, etc.

(3) Ved utvidet eksamenstid gis det en halv time ekstra ved eksamener av fire timers varighet eller mindre, og inntil én time ved eksamener av fem timers varighet eller mer. Ved hjemmeeksamen gis det to timer ekstra for hvert døgn. I særlige tilfeller kan det innvilges ytterligere tillegg i eksamenstiden.

(4) Ved hjemmeeksamen og andre større skriftlige oppgaver kan det innvilges utsatt innleveringsfrist på grunnlag av sykdom eller andre årsaker som høgskolen godkjenner.

(5) Studiesjef kan gi retningslinjer for behandling av søknader om tilrettelegging av eksamen.

(6) Alternative vurderingsformer kan benyttes for kandidater som pga. kroniske lidelser ikke kan gjennomføre eksamen med ordinær vurderingsform. Kandidater med annet morsmål enn norsk kan gis utvidet eksamenstid de to første semestrene de er registrert ved høgskolen. Kandidater med norskspråklig treårig videregående skole og kandidater med norsk statsborgerskap behandles som om de har norsk morsmål. Fremmedspråklige kandidater skal normalt gis adgang til å bruke tospråklige ordbøker.

§ 6–12. Eksamen på annet språk enn norsk

Fagråd kan fastsette at enkelte eksamener kan avholdes på annet språk enn norsk. Bestemmelser om dette skal framgå av studieplanen. Dersom ikke noe annet er særskilt fastsatt, kan besvarelsen skrives på norsk, dansk, svensk eller engelsk. Studiesjefen kan ved søknad åpne for besvarelse på andre språk etter samråd med aktuell fagseksjon.

Kap. 7. Sensur, vurderingskriterier, klage, annullering, karakter**§ 7–1. Sensur**

(1) Ved eksamen eller prøve der resultatet inngår på vitnemålet eller innregnes i karakter for vedkommende studium, oppnevner høyere og lavere grads-råd eksterne sensorer for en treårsperiode, mens undervisnings- og forskningsleder fastsetter årlig for hvilke emner eksterne sensorer skal brukes.

(2) Det skal være eksterne evaluering av vurderingen eller vurderingsordningen, jf. lov om universiteter og høyskoler § 3–9. Denne kan gjennomføres for deler av et studium/studieprogram eller for et eller flere studium/studieprogram samlet. Alle studieprogram bør ha eksterne evaluering av vurderingsordningen minimum hvert 5. år.

(3) Det skal normalt benyttes to sensorer ved muntlig og skriftlig eksamen, enten to interne sensorer eller både intern og eksterne sensor.

(4) Ved sensur skal sensorene:

- utforme eksamensoppgaver og/eller sensorveiledning
- vurdere eksamensbesvarelsene fra alle kandidatene
- foreta en samlet vurdering av vurderingsordningene for emnet som inngår i emnet/studieplanen.

(5) Eksterne sensorer må tilfredsstillende ett eller flere av følgende krav:

- være ansatt på høyskolelektor/universitetslektornivå eller høyere nivå ved universitet/høyskole eller annen forskningsinstitusjon eller på annen måte ha dokumentert vitenskapelig kompetanse på samme nivå
- i særlige tilfeller gjennom relevant yrkespraksis være særlig kvalifisert for å foreta sensur innenfor et bestemt område.

(6) Eksterne sensorer kan ikke ha vært ansatt ved Fjellhaug Misjonshøgskole det siste året.

(7) Ved eksamen der det ikke blir oppnådd enighet om karakterfastsetting, skal det oppnevnes en ny sensor som avgjør saken. Denne skal gjøres kjent med de første sensorers karakterforslag med begrunnelse.

(8) Sensur for masteroppgaver og andre større oppgaver skal foreligge innen 6 uker etter innlevering.

(9) Sensur kunngjøres på den måten institusjonen bestemmer.

§ 7–2. Bruk av vurderingskriterier ved sensur

Ved siden av de generelle, kvalitative beskrivelsene av vurderingskriterier i § 7–8, kan det benyttes fagspesifikke vurderingskriterier om slike er vedtatt av styret. De fagspesifikke vurderingskriteriene skal være tilgjengelige for studentene. Dersom det blir utarbeidet retningslinjer til bruk for sensor(ene) ved den enkelte eksamen, skal retningslinjene være tilgjengelig for enhver etter at sensurvedtaket er kunngjort.

§ 7–3. Håndtering av spørsmål om inhabilitet

(1) Til forståelsen av inhabilitet legges forvaltningslovens § 6 (habilitetskrav) til grunn. NAV gir i sitt saksbehandlingsrundskriv til forvaltningsloven, sist endret 23. mai 2008, en utfyllende klargjøring av hva dette innebærer.

(2) En faglærer er inhabil i forhold til en eksamenskandidat når forvaltningslovens forståelse av habilitet kommer til anvendelse. I de tilfeller hvor skjønn må utøves skjer dette i samråd med studiesjef som treffer endelig vedtak.

(3) En faglærer plikter selv å melde fra om mulig inhabilitet.

(4) Inhabilitet gjelder både ved fastsettelse av eksamensoppgaver, valg av sensor og ved selve sensuren. Inhabilitet gjelder ved alle typer eksamen.

(5) Der faglærer er inhabil oppnevner det organ som har ansvar for oppnevning av sensorkorps en annen faglærer til å delta i eksamenskommissjonen.

(6) Det er mulig for en faglærer å delta ved sensur av andre oppgaver i emnet enn den han/hun har en inhabilitet overfor. Der slik deling av sensuroppdrag innen et emne skal gjøres, bør ingen sensor normalt ha mindre enn fem besvarelser å vurdere. Dette er for å sikre at sensorene har et tilstrekkelig antall besvarelser å sammenligne med.

§ 7-4. Klage over karakterfastsetting – rett til begrunnelse, klagesensur

(1) Studenten har rett til å få en begrunnelse for karakterfastsetting i samsvar med lov om universiteter og høyskoler § 5-3.

(2) Sensur kan påklages i samsvar med lov om universiteter og høyskoler § 5-3. Ved løpende vurdering avgjør fagråd når det kan framsettes klage ved den enkelte prøve, oppgave eller annen vurdering eller bare når resultatet fra emne er kunngjort. Det skal framgå av studieplanen når det kan klages.

(3) Ved ny sensurering skal det være minst to nye sensorer, hvorav minst en ekstern, jf. lov om universiteter og høyskoler § 3-9 (5). De nye sensorene skal ikke ha informasjon om karakterer, begrunnelse eller studentens begrunnelse for klagen. Endring kan gjøres både til gunst og ugunst for klager. Resultatet etter klagesensur er endelig.

§ 7-5. Klage på formelle feil

Formelle feil kan påklages i samsvar med bestemmelsene i lov om universiteter og høyskoler § 5-2. Klage stiles til styret ved rektor.

§ 7-6. Fusk

(1) Som fusk eller forsøk på fusk ved eksamen eller prøve regnes bl.a.:

- å ha ulovlige hjelpemidler tilgjengelig under eksamen
- å presentere andres arbeid som sitt eget
- å sitere kilder eller på annen måte benytte kilder i skriftlige arbeider uten tilstrekkelige kildehenvisninger
- ureglementert samarbeid mellom eksamenskandidater eller grupper
- å handle i strid med denne forskriften eller retningslinjer for den enkelte eksamen.

(2) Konsekvenser av fusk eller forsøk på fusk reguleres av lov om universiteter og høyskoler og behandles av høgskolens klagenemnd, jf. lov om universiteter og høyskoler § 4-7 og § 4-8. Styret kan fastsette retningslinjer for behandling av fusk/forsøk på fusk.

(3) Annullering av eksamen eller prøve i henhold til lov om universiteter og høyskoler § 4-7, teller som ett forsøk til eksamen eller prøve, jf. denne forskrift § 5-3 og § 5-4.

(4) En student som mistenkes for fusk eller forsøk på fusk, har ikke rett til å framstille seg til eksamen eller prøve i det emnet som omfattes av mistanken, så lenge saken er under behandling. Bestemmelsen gjelder både ordinær og ny og utsatt eksamen eller prøve i vedkommende emne. Tilsvarende gjelder dette når det mistenkes fusk ved studie- eller arbeidskrav. Dersom klagenemnda kommer fram til at det ikke foreligger fusk og besvarelsen da blir vurdert til ikke bestått, har studenten rett til ny eksamen, prøve eller studie-/arbeidskrav.

§ 7-7. Annullering av eksamen eller annen vurdering

(1) Styret selv eller institusjonens klagenemnd, jf. lov om universiteter og høyskoler § 5-1, kan annullere eksamen eller prøve eller godkjenning av emne hvis studenten

- a. ved hjelp av falskt vitnemål eller annen form for uredelig opptreden har skaffet seg adgang til å gå opp til vedkommende eksamen eller prøve, eller til å delta i vedkommende emne, eller
- b. har forsøkt å fuske eller forsettlig eller grovt uaktsomt har fusket ved avleggelsen av, eller forut for endelig sensur av, vedkommende eksamen eller prøve, eller under gjennomføringen av vedkommende emne.

(2) Styret selv eller institusjonens klagenemnd, jf. lov om universiteter og høyskoler § 5-1, kan annullere godskrivning eller godkjenning av utdanning, eller fritak for eksamen eller prøve, hvis studenten har oppnådd dette ved hjelp av falskt vitnemål eller annen form for uredelig opptreden.

(3) Vedtak om annullering etter første ledd, a og b kan påklages til departementet eller særskilt klageorgan oppnevnt av dette, jf. lov om universiteter og høyskoler § 5-1 sjuende ledd.

(4) Adgangen til annullering foreldes ikke.

§ 7-8. Karakterer

Enhver eksamen skal føre fram til et vurderingsuttrykk (karakter). Karakteren skal angis på en av to måter; enten

- a. som «Bestått» eller «Ikke bestått», eller
- b. som en bokstav, etter skalaen A, B, C, D, E, F. De ulike verdiene skal gis etter følgende allmenne kriterier:

Bokmål

<i>Symbol</i>	<i>Betegnelse</i>	<i>Generell beskrivelse av vurderingsuttrykket</i>
A	Fremragende	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Viser stor grad av selvstendighet.
B	Meget god	Meget god presentasjon som ligger over gjennomsnittet. Viser evne til selvstendighet.
C	God	Gjennomsnittlig prestasjon som tilfredsstillende på de fleste områder.
D	Nokså god	Prestasjon under gjennomsnittet, med en del vesentlige mangler.
E	Tilstrekkelig	Prestasjon som tilfredsstillende minimumskravene, men heller ikke mer.
F	Ikke bestått	Prestasjonen tilfredsstillende ikke minimumskravene.

Nynorsk

<i>Symbol</i>	<i>Nemning</i>	<i>Generell omtale av vurderingsuttrykka</i>
A	Framifrå	Ei framifrå prestasjon som skil seg klart ut. Syner stor grad av sjølvstende.
B	Mykje god	Ein mykje god prestasjon som ligg over gjennomsnittet. Syner evne til sjølvstende.
C	God	Ein gjennomsnittleg prestasjon som er tilfredstillande på dei fleste områda.
D	Nokså god	Ein prestasjon under gjennomsnittet, med ein del vesentlege manglar.
E	Tilstrekkeleg	Ein prestasjon som tilfredsstillende minstekrava, men heller ikkje meir.
F	Ikkje greidd	Ein prestasjon som ikkje tilfredsstillende minstekrava.

Engelsk

<i>Grade</i>	<i>Grade</i>	<i>Definition</i>
A	Excellent	An excellent performance, clearly outstanding. Shows a high degree of independence.
B	Very good	A very good performance, above average. Shows a certain degree of independence.
C	Good	An average performance, satisfactory in most areas.
D	Satisfactory	A performance below average, and with significant shortcomings.
E	Sufficient	A performance that meets the minimum criteria.
F	Fail	A performance that does not meet the minimum criteria.

§ 7–9. Vekting og gjennomsnittskarakter

(1) Den enkelte karakter gis en vekting ved utregning av en gjennomsnittskarakter i et emne. Vektingen angis i studieplanen som en brøk av den samlede karakteren.

(2) Gjennomsnittskarakterer er en samlet karakter for et emne. For emner skal gjennomsnittskarakteren regnes ut slik:

- Hver bokstavkarakter erstattes av en tallekvivalent, slik at A=5, B=4, C=3, D=2, E=1.
- For hver eksamen multipliseres tallekvivalenten med den vekten vedkommende eksamen skal ha i henhold til studieplanen, og alle produktene summeres og divideres med det totale antall studiepoeng.
- Produktsummen settes opp eller ned til nærmeste hele tall etter at vanlige forhøyningsregler er anvendt.
- Gjennomsnittskarakteren angis med det bokstavsymbolet som svarer til det tallet som kommer frem.

§ 7–10. Hovedkarakter

(1) Hovedkarakter er en samlet karakter som kan gis ved fullført grad. Det skal angis i studieplanen om det gis hovedkarakter eller ikke.

(2) Dersom hovedkarakter benyttes vil alle emner med emnekode, emnets navn, emnets studiepoengsømfang være anført, i tillegg til en hovedkarakter.

(3) Hovedkarakter kan kun benyttes som et bokstavsymbol dersom minst 75 % av emnene, regnet etter vekt, er gitt bokstavkarakter.

Kap. 8. Grader, godskrivning, vitnemål og karakterutskrift**§ 8–1. Grader**

(1) Fjellhaug Misjonshøgskole kan tildele følgende grader:

- bachelor, normert studietid 3 år,
- master, normert studietid 2 år.

(2) De generelle kravene til gradene bachelor og master er fastsatt i egne forskrifter. For øvrig framgår kravene til den enkelte grad av studieplan for det aktuelle studiet.

(3) Fjellhaug Misjonshøgskole kan gi påbyggingsstudier/videreutdanninger som bygger på avsluttet 3-årig grunnutdanning. Fjellhaug Misjonshøgskole tilbyr også studier av kortere varighet som bygger på generell studiekompetanse.

(4) Det må sikres rimelige overgangsordninger for grader som utgår. Overgangsregler skal framgå av studieplan.

§ 8-2. Godskrivning og godkjenning av annen utdanning. Fritak

(1) Fagrådet, eller det organ fagrådet delegerer det til, avgjør søknader om godkjenning av utdanning fra andre institusjoner under lov om universiteter og høyskoler som skal godskrives studenten med samme antall studiepoeng ved Fjellhaug Misjonshøgskole.

(2) Fagrådet, eller det organ fagrådet delegerer det til, kan etter søknad frita en student for eksamen, prøve eller obligatorisk undervisning når det kan dokumenteres at vedkommende har bestått tilsvarende eksamen/prøve eller gjennomført obligatorisk undervisning ved samme institusjon eller ved en norsk institusjon som har akkreditering for det aktuelle studiet.

§ 8-3. Vitnemål og karakterutskrift

(1) Fjellhaug Misjonshøgskole utsteder vitnemål etter avsluttet grad. Det enkelte vitnemålet utstedes bare én gang.

(2) Påbyggingsstudier, videreutdanninger, studier av kortere varighet eller ikke fullførte gradsstudier dokumenteres ved karakterutskrift.

(3) Diploma Supplement utferdiges til studenter som får utstedt vitnemål.

(4) På vitnemål og karakterutskrifter skal det angis hvilket semester eksamen er avlagt. Hvis en student etter fullført grad på nytt avlegger eksamen i emne som inngår i den aktuelle grad, utstedes ny karakterutskrift.

(5) Dersom en student har fått fritak for eksamen eller prøve etter reglene i § 8-2, skal dette framgå av vitnemålet.

§ 8-4. Utfyllende regler

Styret kan gi utfyllende regler innenfor rammen av denne forskrift.

Kap. 9. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft fra 1. april 2010.

Fra samme tidspunkt opphører forskrift 7. desember 2005 nr. 1482 for studier ved Fjellhaug Misjonshøgskole.

18. mars Nr. 425 2010

Delegering av myndighet fra Helse- og omsorgsdepartementet til Helsedirektoratet

Hjemmel: Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 18. mars 2010 med hjemmel i omorganiseringsvedtak 21. desember 2001 nr. 1485 pkt. 10. Kunngjort 26. mars 2010 kl. 15.30.

I

Helse- og omsorgsdepartementet delegerer følgende myndighet til Helsedirektoratet:

Lov 10. februar 1967 om behandlingssåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven)

§ 13d: Gi tillatelse til at taushetsbelagte opplysninger brukes i forskning, for så vidt gjelder opplysninger i saker på Helsedirektoratets område som ikke faller inn under virkeområdet til helseregisterloven, jf. forvaltningslovforskriften § 8 bokstav c.

Lov 9. februar 1973 nr. 6 om transplantasjon, sykehusobduksjon og avgivelse av lik m.m. (transplantasjonsloven)

§ 5: Godkjenning av sykehus som utfører transplantasjonsinngrep.

§ 8c: Godkjenning av bruk av fostervev til behandling og forskning.

§ 8e første ledd: Godkjenning av fostervevsbanker.

Lov 3. juni 1977 nr. 57 om sterilisering (steriliseringsloven)

§ 5 fjerde ledd: Forskriftshjemmel om begjæring eller søknad.

§ 6 første ledd: Myndighet til å oppnevne steriliseringsrådet.

§ 13 første ledd: Motta oversikt fra Steriliseringsrådet over utviklingen når det gjelder innvilgede og utførte inngrep mv. etter loven.

§ 13 annet ledd: Motta innberetning fra lege og sykehus om utførte inngrep etter loven.

Lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker (straffeprosessloven)

§ 118: Myndighet til å gi fritak fra forvaltningsmessig taushetsplikt ved vitneforklaring.

Lov 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenestene i kommunene

§ 3–5 første ledd, annet punktum: Helsedirektoratet delegeres myndighet til å anmode kommunelege til å delta i lokal redningssentral. Direktoratet kan delegere myndigheten til fylkesmannen.

Lov 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v.

§ 1–3 femte ledd annet punktum: I tvilstilfelle, avgjøre med bindende virkning hvilke alkoholholdige produkter som skal regnes som alkoholholdig drikk, og om hvilke alkoholholdige drikker som skal regnes som brennevin.

§ 1–8 femte ledd: Inn dra statlig skjenkebevilling gitt i medhold av § 5–2 første ledd nr. 1 og 2 og § 5–3 dersom vilkårene i § 1–7b ikke lenger er oppfylt, eller dersom bevillingshaver ikke oppfyller sine forpliktelser etter denne loven eller bestemmelser gitt i medhold av denne. Det samme gjelder ved overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av annen lovgivning når bestemmelsene har sammenheng med denne lovs formål.

§ 1–9 annet ledd: Foreta kontroll av statlige bevillinger gitt i medhold av § 5–2 første ledd nr. 1 og 2 og § 5–3 annet ledd.

§ 5–2 første ledd nr. 1: Gi bevilling til å skjenke øl og vin på tog som er kollektive transportmidler.

§ 5–2 første ledd nr. 2: Gi bevilling til å skjenke øl og vin om bord i fly på innenlandske flyvninger.

§ 5–2 fjerde ledd: Innhente uttalelse fra skatte- og avgiftsmyndighetene i forbindelse med søknad om bevilling etter første ledd nr. 1 og 2.

§ 5–2 femte ledd: Pålegge søker å dokumentere nødvendige opplysninger i forbindelse med søknad om bevilling etter første ledd nr. 1 og 2.

§ 5–2 sjette ledd: Fastsette de nærmere vilkår og innskrenkninger for utøvelse av bevillingen som til enhver tid finnes nødvendig.

§ 5–3 første ledd: Gi bevilling til å skjenke øl, vin og brennevin i befalsmesser. Fylkesmannen er delegert myndighet til å gi utvidet skjenketid for en enkelt anledning samt til å fastsette årlig skjenkeavgift for befalsmesser. Øvrig kompetanse etter bestemmelsen delegeres til Helsedirektoratet.

§ 5–3 annet ledd: Når særlige grunner taler for det, gi Forsvarets overkommando og Direktoratet for sivilt beredskap adgang til å gi skjenkebevilling til anlegg som av hensyn til rikets sikkerhet er sikkerhetsgradert.

§ 5–3 fjerde ledd: Fastsette nærmere vilkår og innskrenkninger for utøvelse av bevillingen som til enhver tid finnes nødvendig.

§ 6–1 første ledd: Bevilling til tilvirkning av alkoholholdig drikk.

§ 6–6 første ledd annet punktum: Stille nye vilkår dersom dette er nødvendig for å sikre gjennomføring av loven.

§ 6–7 annet ledd: Godkjenne nytt lager eller endring av et lagers innretning og nytt tapperi eller endring av et tapperis innretning.

§ 6–8 første og annet ledd: Føre kontroll med tilvirkningsbevilling.

§ 6–10: Inn dra tilvirkningsbevilling.

§ 8–5: Tillatelse til å ha i besittelse, innføre eller omsette apparater, herunder deler og utstyr, som er bestemt for eller som finnes tjenlige for tilvirkning eller omdestillering av sprit eller brennevin.

§ 8–13 første ledd tredje punktum: Bestemme at enkelte særlige sorter brennevin som måtte ha et høyere alkoholinnhold enn 60 volumprosent skal være unntatt forbudene i første og annet punktum.

§ 9–1 første ledd: Tillatelse til i aviser, blad og lignende, ved utstilling i butikker eller på annen måte å reklamere for apparater – herunder deler og utstyr – som er bestemt for eller finnes tjenlige for tilvirkning eller omdestillering av sprit, brennevin eller isopropanol.

§ 9–1 fjerde ledd annet punktum: Gjøre unntak fra forbudet i § 9–1 tredje ledd når særlige grunner foreligger.

§ 9–2 annet ledd annet punktum: Gjøre unntak fra forbudene på særlige grunner foreligger.

Forskrift 11. desember 1998 nr. 1300 om alkoholordningen for Svalbard

§ 1–2 femte ledd: I tvilstilfelle avgjøre med bindende virkning hvilke drikker som skal regnes som henholdsvis øl, vin og brennevin.

Forskrift 8. juni 2005 nr. 538 om omsetning av alkoholholdig drikk mv.

§ 14–5: Fravike bestemmelsene i reklamekapitlet i det enkelte tilfelle når særlige grunner foreligger.

Forskrift 15. juni 2001 nr. 635 om svangerskapsavbrudd (abortforskriften)

§ 14: Fastsette godtgjøring til nemndas medlemmer.

Lov 13. desember 1991 nr. 81 om sosiale tjenester m.v. (sosialtjenesteloven)

I saker etter sosialtjenesteloven der Fylkesmannen fatter vedtak som førsteinstans er Helsedirektoratet å anse for overordnet forvaltningsorgan, slik at behandling av klage over vedtakene til nærmeste overordnede forvaltningsorgan etter forvaltningsloven § 28 hører inn under Helsedirektoratet. Dette vil for eksempel gjelde vedtak om dekning av sakskostnader, jf. forvaltningslovens § 36, og vedtak om avvisning av klager.

Lov 2. april 1993 nr. 38 om framstilling og bruk av genmodifiserte organismer m.m. (genteknologiloven)

§ 6 annet ledd: Godkjenne laboratorier og andre anlegg for innesluttet bruk av genmodifiserte organismer.

§ 7 første ledd: Motta melding om eller godkjenne innesluttet bruk av genmodifiserte organismer.

§ 8: Kreve konsekvensutredning ved innesluttet bruk.

§ 16: Endre og tilbakekalle godkjenning for så vidt gjelder innesluttet bruk.

§ 17 første ledd: Bestemme hvem som skal føre tilsyn, for så vidt gjelder innesluttet bruk.

§ 17 annet ledd: Gi forskrift om internkontroll, for så vidt gjelder innesluttet bruk.

§ 24: Ilegge tvangsmulkt for så vidt gjelder overtredelser av bestemmelser vedrørende innesluttet bruk.

Lov 5. august 1994 nr. 55 om vern mot smittsomme sykdommer (smittevernloven)

§ 3–7 femte ledd: Myndighet til å fastsette forskrift som nevnt i bestemmelsen.

§ 4–1 sjettede ledd: Myndighet til å fastsette forskrift som nevnt i bestemmelsen.

§ 4–4 annet ledd: Myndighet til å fastsette forskrift som nevnt i bestemmelsen.

§ 4–6 annet ledd: Myndighet til å fastsette forskrift som nevnt i bestemmelsen.

§ 5–3 fjerde ledd: Myndighet til å fastsette forskrift som nevnt i bestemmelsen.

Forskrift 26. april 1995 nr. 392 om vederlag for opphold i institusjon m.v.

§ 8: Myndighet til å overprøve Fylkesmannens vedtak etter forvaltningslovens § 35 i kraft av å være overordnet organ i forhold til Fylkesmannens vedtak.

Lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. (spesialisthelsetjenesteloven)

§ 2–1d annet ledd: Helsedirektoratet delegeres myndighet til å pålegge lege å delta i lokal redningsentral. Direktoratet kan delegerer myndigheten til fylkesmannen.

§ 5–1 fjerde ledd: Avgjøre i tvilstilfelle hvor en pasient har bostedsregion.

§ 5–4 annet ledd: Myndighet til å gi forskrift om dekning av utgifter til kontrollkomisjonens virksomhet.

Lov 2. juli 1999 nr. 62 om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern (psykisk helsevernloven)

§ 6–1 tredje ledd: Oppnevne kontrollkomisjoner og bestemme hvilke områder som skal være tillagt den enkelte kontrollkomisjon.

§ 6–5: Myndighet til å gi forskrifter om den nærmere saksbehandling.¹

¹ Kongens myndighet ble delegert til Helse- og omsorgsdepartementet ved Kongelig resolusjon av 21. desember 2001, jf. forskrift 21. desember 2001 nr. 1478.

Forskrift 21. desember 2000 nr. 1384 om spesialistgodkjenning av helsepersonell

§ 3 annet ledd: Fastsette nærmere regler om gjennomføringen av spesialistutdanning av leger og tannleger, og om krav til gjennomført utdanning ved godkjente utdanningsinstitusjoner for leger og andre vilkår som søker må oppfylle for å kunne godkjennes som spesialist innen den enkelte spesialitet. Delegeringen gjelder utelukkende enkle saker som ikke har prinsipielle, faglige eller økonomiske konsekvenser.

Lov 21. februar 2003 nr. 12 om behandlingsbiobanker (behandlingsbiobankloven)

§ 5: Biobanker som opprettes i forbindelse med diagnostikk og behandling skal meldes til Helsedirektoratet.

§ 8: Melding om opphør eller nedleggelse av biobanker skal meldes til Helsedirektoratet.

§ 10 første ledd: Myndighet til å gi godkjenning og til å stille vilkår for overføring til utlandet.

§ 15: Myndighet til å behandle klager etter behandlingsbiobankloven § 15 femte ledd.

Lov 5. desember 2003 nr. 100 om humanmedisinsk bruk av bioteknologi m.m. (bioteknologiloven)

§ 2–8: Databehandlingsansvaret for Det sentrale sædgiverregister/donorregister.

§ 2–19: Myndighet til å gi godkjenning.

§ 4–2: Myndighet til å godkjenne undersøkelsesmetoder etter bioteknologiloven § 4–1 første ledd.

§ 5–3: Myndighet til å godkjenne genetiske undersøkelser.

§ 5–9: Myndighet til å bestemme i enkelttilfeller hvilke sykdommer som kan gjøres til gjenstand for oppsøkende virksomhet.

§ 6–3: Myndighet til å godkjenne genterapi.

§ 7–1: Godkjenning av virksomheter.

§ 7–2 første ledd: Motta rapport om virksomheter.

§ 7–2 annet ledd: Fastsette nærmere regler om rapporteringsplikten.

Forskrift 26. februar 2004 nr. 511 om overføring av biobankmateriale til utlandet

§ 7: Myndighet til å gi generell godkjenning for overføring av biobankmateriale til internasjonale samarbeidspartnere.

§ 9: Rapporter skal sendes til Helsedirektoratet.

§ 10: Melding om endrede forhold skal rapporteres til Helsedirektoratet.

§ 11: Myndighet til å trekke godkjenning tilbake.

Lov 17. juni 2005 nr. 90 om mekling og rettergang i sivile tvister (tvisteloven)

§ 2–5 første ledd: Helse- og omsorgsdepartementets myndighet til å utøve Statens partsstilling i sivile søksmål, jf. tvisteloven § 2–5 (1) delegeres herved til direktøren i Helsedirektoratet for så vidt gjelder saker etter folketrygdloven kapittel 5.

- Direktøren i Helsedirektoratet gis fullmakt til å ivareta statens interesser i samarbeid med Regjeringsadvokaten, herunder til å inngå forlik under rettsforhandlingene.
- Delegeringen omfatter saker vedrørende domstolsprøving av kjennelser fra Trygderetten og saker som ikke er gjenstand for anke til Trygderetten.
- Direktøren i Helsedirektoratet kan i den enkelte sak delegerer sin myndighet videre til direktøren i Helseøkonomiforvaltningen.
- Vedtaket gjelder for stevninger som er inngitt eller mottatt etter 1. januar 2009.

§ 22–3: Myndighet til å gi fritak fra forvaltningsmessig taushetsplikt ved vitneforklaring.

II

Vedtaket trer i kraft straks.

Fra samme tid oppheves:

- Vedtak 21. desember 2001 nr. 1708 om delegering av myndighet til Sosial- og helsedirektoratet
- Vedtak 30. juni 2008 nr. 771 om delegering av myndighet til Helsedirektoratet etter lov om sterilisering § 6 første ledd

- Vedtak 11. november 2008 nr. 1634 om delegering til Helsedirektoratet av Helse- og omsorgsdepartementets myndighet etter lov om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern § 6–1 tredje ledd til å oppnevne medlemmer av kontrollkomisjonen
- Vedtak 27. mai 2009 nr. 561 om delegering av myndighet til å utøve statens partsstilling i sivile søksmål
- Vedtak 14. august 2009 nr. 1074 om delegering av myndighet til Helsedirektoratet etter forvaltningsloven § 13d første ledd.

19. mars Nr. 426 2010

Forskrift om endring i forskrift om prioritering av lånesøknader i Husbanken

Hjemmel: Fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet 19. mars 2010 med hjemmel i lov 29. mai 2009 nr. 30 om Husbanken § 1. Kunngjort 26. mars 2010 kl. 15.30.

I

I forskrift 21. juni 1989 nr. 400 om prioritering av lånesøknader i Husbanken gjøres følgende endring:

§ 3 skal lyde:

Husbanken kan gi nærmere retningslinjer for prioriteringene.

II

Endringen settes i kraft straks.

19. mars Nr. 427 2010

Forskrift om endring i forskrift for klagenemnda for Den Norske Stats Husbank

Hjemmel: Fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet 19. mars 2010 med hjemmel i lov 29. mai 2009 nr. 30 om Husbanken § 1. Kunngjort 26. mars 2010 kl. 15.30.

I

I forskrift 14. september 1992 nr. 692 for klagenemnda for Den Norske Stats Husbank gjøres følgende endring:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift for klagenemnda for Husbanken

II

Endringen settes i kraft straks.

19. mars Nr. 428 2010

Forskrift om endring i forskrift om barnehagelån fra Den Norske Stats Husbank

Hjemmel: Fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet 19. mars 2010 med hjemmel i lov 29. mai 2009 nr. 30 om Husbanken § 1. Kunngjort 26. mars 2010 kl. 15.30.

I

I forskrift 20. desember 1995 nr. 1135 om barnehagelån fra Den Norske Stats Husbank gjøres følgende endringer:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om barnehagelån fra Husbanken

§ 3 tredje ledd skal lyde:

Lån kan gis hvis lokalene benyttes til barnehageformål minst 20 timer i uken.

§ 8 skal lyde:

§ 8. Nærmere retningslinjer

Husbanken gir nærmere retningslinjer.

II

Endringene settes i kraft straks.

19. mars Nr. 429 2010**Forskrift om oppheving av forskrift om tilskudd til radonreduserende tiltak fra Den Norske Stats Husbank**

Hjemmel: Fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet 19. mars 2010 med hjemmel i lov 29. mai 2009 nr. 30 om Husbanken § 1. Kunngjort 26. mars 2010 kl. 15.30.

I

Forskrift 25. juni 1999 nr. 758 om tilskudd til radonreduserende tiltak fra Den Norske Stats Husbank oppheves.

II

Forskriften settes i kraft straks.

19. mars Nr. 430 2010**Forskrift om oppheving av forskrift om tilskudd til boligkvalitet fra Den norske Stats Husbank**

Hjemmel: Fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet 19. mars 2010 med hjemmel i lov 29. mai 2009 nr. 30 om Husbanken § 1. Kunngjort 26. mars 2010 kl. 15.30.

I

Forskrift 22. april 2003 nr. 548 om tilskudd til boligkvalitet fra Den Norske Stats Husbank oppheves.

II

Forskriften settes i kraft straks.

19. mars Nr. 431 2010**Forskrift om endring i forskrift om lån til omsorgsboliger, sykehjemsplasser og lokaler for omsorgstiltak fra Den Norske Stats Husbank**

Hjemmel: Fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet 19. mars 2010 med hjemmel i lov 29. mai 2009 nr. 30 om Husbanken § 1. Kunngjort 26. mars 2010 kl. 15.30.

I

I forskrift 10. juli 2003 nr. 957 om lån til omsorgsboliger, sykehjemsplasser og lokaler for omsorgstiltak fra Den Norske Stats Husbank gjøres følgende endringer:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om lån til omsorgsboliger, sykehjemsplasser og lokaler for omsorgstiltak fra Husbanken

§ 7 skal lyde:

§ 7. Nærmere retningslinjer

Husbanken gir nærmere retningslinjer for gjennomføringen av ordningen og om krav til standard og tilrettelegging.

II

Endringene settes i kraft straks.

19. mars Nr. 432 2010**Forskrift om endring i forskrift om boligtilskudd fra Den Norske Stats Husbank**

Hjemmel: Fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet 19. mars 2010 med hjemmel i lov 29. mai 2009 nr. 30 om Husbanken § 1. Kunngjort 26. mars 2010 kl. 15.30.

I

I forskrift 22. desember 2004 nr. 1756 om boligtilskudd fra Den Norske Stats Husbank gjøres følgende endringer:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om boligtilskudd fra Husbanken

§ 3 skal lyde:

§ 3. Retningslinjer for tildeling og tilskuddsutmåling

Husbanken kan gi nærmere retningslinjer for tildeling av tilskudd og tilskuddsutmåling, herunder særlige regler for sikkerhet og tilbakebetaling dersom boligen disponeres i strid med forutsetningene.

II

Endringene settes i kraft straks.

19. mars Nr. 433 2010

Forskrift om endring i forskrift om grunnlån fra Den Norske Stats Husbank

Hjemmel: Fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet 19. mars 2010 med hjemmel i lov 29. mai 2009 nr. 30 om Husbanken § 1. Kunngjort 26. mars 2010 kl. 15.30.

I

I forskrift 22. desember 2004 nr. 1758 om grunnlån fra Den Norske Stats Husbank gjøres følgende endringer:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om grunnlån fra Husbanken

§ 5 skal lyde:

§ 5. Nærmere retningslinjer

Husbanken kan gi nærmere retningslinjer om lån og låneutmåling.

II

Endringene settes i kraft straks.

19. mars Nr. 434 2010

Forskrift om endring i forskrift om startlån fra Den Norske Stats Husbank

Hjemmel: Fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet 19. mars 2010 hjemmel i lov 29. mai 2009 nr. 30 om Husbanken § 1. Kunngjort 26. mars 2010 kl. 15.30.

I

I forskrift 22. desember 2004 nr. 1759 om startlån fra Den Norske Stats Husbank gjøres følgende endringer:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om startlån fra Husbanken

§ 5 skal lyde:

§ 5. Nærmere retningslinjer

Husbanken kan gi nærmere retningslinjer.

Kommunene kan fastsette eget regelverk innenfor de retningslinjene som er gitt av Husbanken.

II

Endringene settes i kraft straks.

19. mars Nr. 435 2010

Forskrift om endring i forskrift om tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser fra Den Norske Stats Husbank

Hjemmel: Fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet 19. mars 2010 med hjemmel i lov 29. mai 2009 nr. 30 om Husbanken § 1. Kunngjort 26. mars 2010 kl. 15.30.

I

I forskrift 21. desember 2005 nr. 1667 om tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser fra Den Norske Stats Husbank gjøres følgende endringer:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser fra Husbanken

§ 6 skal lyde:

§ 6. Nærmere retningslinjer

Husbanken gir nærmere retningslinjer for gjennomføringen av tilskuddsordningen og om krav til standard og tilrettelegging.

II

Endringene settes i kraft straks.

19. mars Nr. 436 2010

Forskrift om endring i forskrift om investeringstilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser fra Den Norske Stats Husbank

Hjemmel: Fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet 19. mars 2010 med hjemmel i lov 29. mai 2009 nr. 30 om Husbanken § 1. Kunngjort 26. mars 2010 kl. 15.30.

I

I forskrift 25. februar 2008 nr. 191 om investeringstilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser fra Den Norske Stats Husbank gjøres følgende endring:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om investeringstilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser fra Husbanken

II

Endringen settes i kraft straks.

19. mars Nr. 437 2010

Forskrift om endring i forskrift om kompensasjon for utgifter til renter til investeringer for istandsetting av kirker og kirkeinventar fra Den Norske Stats Husbank

Hjemmel: Fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet 19. mars 2010 med hjemmel i lov 29. mai 2009 nr. 30 om Husbanken § 1. Kunngjort 26. mars 2010 kl. 15.30.

I

I forskrift 3. april 2009 nr. 422 om kompensasjon for utgifter til renter til investeringer for istandsetting av kirker og kirkeinventar fra Den Norske Stats Husbank gjøres følgende endringer:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om kompensasjon for utgifter til renter til investeringer for istandsetting av kirker og kirkeinventar fra Husbanken

§ 7 skal lyde:

§ 7. Nærmere retningslinjer

Husbanken gir nærmere retningslinjer for gjennomføringen av kompensasjonsordningen.

II

Endringene settes i kraft straks.

22. mars Nr. 438 2010

Forskrift om endring i forskrift om krav til kvalitet og sikkerhet ved håndtering av humane celler og vev

Hjemmel: Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 22. mars 2010, jf. departementets forvaltningsansvar. Kunngjort 26. mars 2010 kl. 15.30.

I

I forskrift 7. mars 2008 nr. 222 om krav til kvalitet og sikkerhet ved håndtering av humane celler og vev gjøres følgende endring:

I merknader under overskriften «Til § 26 Samtykke» fjernes avsnitt åtte.

II

Endringen trer i kraft straks.

22. mars Nr. 439 2010

Forskrift om endring i forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Miljøverndepartementet 22. mars 2010 med hjemmel i lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) § 4, § 6, § 6a og § 8, jf. delegeringsvedtak 7. september 1990 nr. 730, delegeringsvedtak 27. mars 2009 nr. 573 og delegeringsvedtak 5. april 2009 nr. 574. Kunngjort 26. mars 2010 kl. 15.30.

I

I forskrift 1. juni 2004 nr. 922 om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften) gjøres følgende endring:

§ 3–16 skal lyde:

§ 3–16. Kvaliteten på bensin, autodiesel og krav til omsetning av biodrivstoff til bruk i motorvogner

De som importerer, sammensetter, distribuerer eller omsetter bensin og autodiesel med eller uten innblandet biodrivstoff til bruk i motorvogner her i riket, skal oppfylle kravene til kvalitet i vedlegg IV (tabell 1 og 2) til dette kapitlet. Forsvarets bruk av flydrivstoff til drift av bakkeutstyr omfattes ikke av denne bestemmelsen.

Med bensin menes alle flyktige mineraloljer som kan anvendes i forbrenningsmotorer med styrt tenning for framdrift av kjøretøyer og som omfattes av EUs tolltariffnumre (CN-koder) 2710 11 41, 2710 11 45, 2710 11 49, 2710 11 51 og 2710 11 59.

Med autodiesel menes gassoljer som kan anvendes i motorvogner og som omfattes av EUs tolltariffnummer (CN-kode) 2710 19 41 og gassoljer til bruk i ikke-veigående maskiner og landbrukstraktorer og som omfattes av EUs tolltariffnummer (CN-kode) 2710 19 45.

Med biodrivstoff menes flytende eller gassformige drivstoff som er produsert av biomasse og som kan anvendes i forbrenningsmotorer.

Med biomasse menes biologisk nedbrytbart organisk materiale, herunder deler av vekster, avfall og overskuddsprodukter fra primærnæringer (inkludert plante- og dyrebaserte substanser) så vel som biologisk nedbrytbare produkter, restprodukter, avfall, avløps slam o.l. fra næringsvirksomhet og husholdninger. Materiale med fossilt eller mineralsk opphav anses ikke som biomasse.

Kravene til bensin framgår av tabell 1 i vedlegg IV til dette kapitlet. Fra 1. januar 2009 skal maksimalt svovelinnhold i bensin være 10 mg/kg.

For bruk av bensin i bevaringsverdige kjøretøyer tillates maksimalt blyinnhold på 0,15 gram pr. liter bensin. Bensinen skal også oppfylle kravet til benzeninnhold som vist i tabell 1 i vedlegg IV til dette kapitlet. Salget må ikke overskride 0,5 % av det totale årlige bensinsalget.

Kravene til autodiesel framgår av tabell 2 i vedlegg IV til dette kapitlet. Fra 1. januar 2009 skal maksimalt svovelinnhold i autodiesel være 10 mg/kg. Autodiesel til bruk i ikke-veigående maskiner og landbrukstraktorer er unntatt fra kravene i tabell 2 i vedlegg IV til dette kapitlet. Kravet til maksimalt svovelinnhold for autodiesel til bruk i ikke-veigående maskiner og landbrukstraktorer er 10 mg/kg fra 1. januar 2009.

Ved innblanding i autodiesel som skal møte kravene i tabell 2 vedlegg IV må biodrivstoff basert på fettsyremetylester (FAME) tilfredsstillende kravene i NS EN 14214.

De som omsetter drivstoff skal fra 1. april 2010 sørge for at minimum 3,5 volumprosent av totalt omsatt mengde drivstoff til veitrafikk per år består av biodrivstoff. Fra det tidspunkt det er gjort gjeldende bærekraftskriterier for omsatt biodrivstoff, skal de som omsetter drivstoff sørge for at minimum 5 volumprosent av totalt omsatt mengde drivstoff til veitrafikk per år består av biodrivstoff. Det tas sikte på å gjøre bærekraftskriterier gjeldende fra 1. januar 2011. Kravene i første og andre punktum kan oppfylles av den enkelte omsetter eller av alle omsettere samlet.

Med omsetter menes den som er ansvarlig for innbetaling av særavgift knyttet til drivstoffet. Avgiftspliktig virksomhet er avgiftssubjektene slik disse er angitt i særavgiftsforskriften § 5–1 og § 5–2, jf. § 2–1, også dersom drivstoffet er unntatt for særavgifter.

De ansvarlige etter første ledd skal gjennomføre drivstoffkontroll etter gjeldende CEN-standarder eller på en tilsvarende måte. Kontroll av drivstoffkvalitetene skal utføres i henhold til krav og analysemetoder gitt i tabellene 1 og 2 i vedlegg IV til dette kapitlet.

De ansvarlige etter første ledd skal innen 1. april hvert år rapportere resultatene av forrige års drivstoffkontroll. De som omsetter drivstoff til veitrafikk skal innen 1. april hvert år rapportere forrige års omsatte volum drivstoff og biodrivstoff til veitrafikk til Klima- og forurensningsdirektoratet. Det skal også gis opplysninger om hva slags råstoff som er benyttet til produksjon av biodrivstoffet og opprinnelsesland for råstoffet. Det er bare omsatt biodrivstoff som det er gitt slike opplysninger om som vil bli regnet med i oppfyllelsen av omsetningskravet for

biodrivstoff. Opplysningene skal kunne dokumenteres så langt dette er praktisk mulig. Rapportering kan skje fra den enkelte omsetter eller fra alle omsettere samlet. Ved felles rapportering skal opplysninger fra den enkelte omsetter fremkomme.

II

Endringen trer i kraft straks.

22. mars Nr. 440 2010

Forskrift om endring i forskrift om tilsetningsstoffer til bruk i fôrvarer

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 22. mars 2010 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9 første ledd, § 16 og § 17, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. II (forordning (EF) nr. 1095/2008, forordning (EF) nr. 1096/2008, forordning (EF) nr. 1253/2008, forordning (EF) nr. 1290/2008, forordning (EF) nr. 1292/2008, forordning (EF) nr. 1293/2008 og forordning (EF) nr. 102/2009). Kunngjort 26. mars 2010 kl. 15.30.

I

I forskrift 12. april 2005 nr. 319 om tilsetningsstoffer til bruk i fôrvarer gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen tilføyes:

forordning (EF) nr. 1095/2008, forordning (EF) nr. 1096/2008, forordning (EF) nr. 1253/2008, forordning (EF) nr. 1290/2008, forordning (EF) nr. 1292/2008, forordning (EF) nr. 1293/2008, forordning (EF) nr. 102/2009).

§ 3 første ledd skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg I, kapittel II, med følgende forordninger

- forordning (EF) nr. 1436/98,
- forordning (EF) nr. 2316/98,
- forordning (EF) nr. 2374/98,
- forordning (EF) nr. 2785/98,
- forordning (EF) nr. 2786/98,
- forordning (EF) nr. 2821/98,
- forordning (EF) nr. 45/1999,
- forordning (EF) nr. 639/1999,
- forordning (EF) nr. 866/1999,
- forordning (EF) nr. 1245/1999,
- forordning (EF) nr. 1411/1999,
- forordning (EF) nr. 1594/1999,
- forordning (EF) nr. 1636/1999,
- forordning (EF) nr. 2293/1999,
- forordning (EF) nr. 2430/1999 (endret ved forordning (EF) nr. 1756/2002, forordning (EF) nr. 249/2006 og forordning (EF) nr. 552/2008),
- forordning (EF) nr. 2562/1999,
- forordning (EF) nr. 2690/1999,
- forordning (EF) nr. 654/2000,
- forordning (EF) nr. 1353/2000,
- forordning (EF) nr. 1887/2000,
- forordning (EF) nr. 2437/2000,
- forordning (EF) nr. 418/2001,
- forordning (EF) nr. 937/2001 (endret ved forordning (EF) nr. 249/2006),
- forordning (EF) nr. 1334/2001 (endret ved forordning (EF) nr. 676/2003),
- forordning (EF) nr. 2013/2001,
- forordning (EF) nr. 2200/2001,
- forordning (EF) nr. 2205/2001,
- forordning (EF) nr. 256/2002 (endret ved forordning (EF) nr. 1143/2007),
- forordning (EF) nr. 1041/2002,
- forordning (EF) nr. 1252/2002,
- forordning (EF) nr. 1756/2002,
- forordning (EF) nr. 1876/2002,
- forordning (EF) nr. 2188/2002,
- forordning (EF) nr. 162/2003,
- forordning (EF) nr. 261/2003,
- forordning (EF) nr. 316/2003,
- forordning (EF) nr. 666/2003,

- forordning (EF) nr. 668/2003,
- forordning (EF) nr. 676/2003,
- forordning (EF) nr. 871/2003,
- forordning (EF) nr. 877/2003,
- forordning (EF) nr. 1334/2003 (endret ved forordning (EF) nr. 2112/2003),
- forordning (EF) nr. 1801/2003,
- forordning (EF) nr. 1847/2003,
- forordning (EF) nr. 1852/2003 (endret ved forordning (EF) nr. 249/2006),
- forordning (EF) nr. 2112/2003,
- forordning (EF) nr. 2154/2003,
- forordning (EF) nr. 277/2004,
- forordning (EF) nr. 278/2004,
- forordning (EF) nr. 490/2004 (endret ved forordning (EF) nr. 1812/2005),
- forordning (EF) nr. 879/2004,
- forordning (EF) nr. 880/2004,
- forordning (EF) nr. 1259/2004,
- forordning (EF) nr. 1288/2004 (endret ved forordning (EF) nr. 1812/2005),
- forordning (EF) nr. 1332/2004,
- forordning (EF) nr. 1333/2004,
- forordning (EF) nr. 1356/2004 (endret ved forordning (EF) nr. 108/2007 og forordning (EF) nr. 1096/2008),
- forordning (EF) nr. 1453/2004,
- forordning (EF) nr. 1455/2004,
- forordning (EF) nr. 1463/2004 (endret ved forordning (EF) nr. 249/2006 og forordning (EF) nr. 500/2007),
- forordning (EF) nr. 1464/2004 (endret ved forordning (EF) nr. 545/2006),
- forordning (EF) nr. 1465/2004,
- forordning (EF) nr. 2148/2004,
- forordning (EF) nr. 255/2005,
- forordning (EF) nr. 358/2005,
- forordning (EF) nr. 521/2005 (endret ved forordning (EF) nr. 1812/2005),
- forordning (EF) nr. 600/2005 (endret ved forordning (EF) nr. 2028/2006, forordning (EF) nr. 496/2007),
- forordning (EF) nr. 833/2005 (endret ved forordning (EF) nr. 1812/2005),
- forordning (EF) nr. 943/2005,
- forordning (EF) nr. 1200/2005 (endret ved forordning (EF) nr. 1445/2006 og forordning (EF) nr. 516/2008),
- forordning (EF) nr. 1206/2005,
- forordning (EF) nr. 1458/2005,
- forordning (EF) nr. 1459/2005,
- forordning (EF) nr. 1810/2005,
- forordning (EF) nr. 1811/2005,
- forordning (EF) nr. 1812/2005,
- forordning (EF) nr. 1980/2005,
- forordning (EF) nr. 2036/2005,
- forordning (EF) nr. 2037/2005,
- forordning (EF) nr. 249/2006,
- forordning (EF) nr. 252/2006,
- forordning (EF) nr. 479/2006,
- forordning (EF) nr. 492/2006,
- forordning (EF) nr. 545/2006,
- forordning (EF) nr. 773/2006,
- forordning (EF) nr. 1284/2006,
- forordning (EF) nr. 1443/2006,
- forordning (EF) nr. 1444/2006 (endret ved forordning (EF) nr. 164/2008),
- forordning (EF) nr. 1445/2006,
- forordning (EF) nr. 1446/2006,
- forordning (EF) nr. 1447/2006,
- forordning (EF) nr. 1730/2006,
- forordning (EF) nr. 1743/2006,
- forordning (EF) nr. 1750/2006,
- forordning (EF) nr. 1876/2006,
- forordning (EF) nr. 2028/2006,
- forordning (EF) nr. 108/2007,
- forordning (EF) nr. 109/2007 (endret ved forordning (EF) nr. 156/2008 og forordning (EF) nr. 1095/2008),
- forordning (EF) nr. 184/2007 (endret ved forordning (EF) nr. 516/2008),

- forordning (EF) nr. 186/2007,
- forordning (EF) nr. 188/2007,
- forordning (EF) nr. 226/2007,
- forordning (EF) nr. 242/2007,
- forordning (EF) nr. 243/2007 (endret ved forordning (EF) nr. 516/2008),
- forordning (EF) nr. 244/2007,
- forordning (EF) nr. 496/2007,
- forordning (EF) nr. 497/2007,
- forordning (EF) nr. 500/2007,
- forordning (EF) nr. 516/2007,
- forordning (EF) nr. 537/2007,
- forordning (EF) nr. 538/2007,
- forordning (EF) nr. 634/2007,
- forordning (EF) nr. 757/2007,
- forordning (EF) nr. 785/2007,
- forordning (EF) nr. 786/2007,
- forordning (EF) nr. 828/2007,
- forordning (EF) nr. 1137/2007,
- forordning (EF) nr. 1138/2007,
- forordning (EF) nr. 1139/2007,
- forordning (EF) nr. 1140/2007,
- forordning (EF) nr. 1141/2007,
- forordning (EF) nr. 1142/2007 (endret ved forordning (EF) nr. 516/2008),
- forordning (EF) nr. 1143/2007,
- forordning (EF) nr. 1380/2007 (endret ved forordning (EF) nr. 516/2008),
- forordning (EF) nr. 1500/2007,
- forordning (EF) nr. 1501/2007,
- forordning (EF) nr. 1520/2007,
- forordning (EF) nr. 1521/2007,
- forordning (EF) nr. 163/2008,
- forordning (EF) nr. 165/2008 (endret ved forordning (EF) nr. 516/2008),
- forordning (EF) nr. 166/2008,
- forordning (EF) nr. 167/2008,
- forordning (EF) nr. 209/2008,
- forordning (EF) nr. 393/2008,
- forordning (EF) nr. 505/2008,
- forordning (EF) nr. 554/2008,
- forordning (EF) nr. 721/2008,
- forordning (EF) nr. 775/2008,
- forordning (EF) nr. 1253/2008,
- forordning (EF) nr. 1290/2008,
- forordning (EF) nr. 1292/2008,
- forordning (EF) nr. 1293/2008,
- forordning (EF) nr. 102/2009

gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av EØS-avtalen vedlegg I, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

Tabellen i vedlegg 1 skal erstattes med:



Tabellen i vedlegg 2 skal erstattes med:



II

Endringene trer i kraft straks.

23. mars Nr. 441 2010**Forskrift om endring i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften)**

Hjemmel: Fastsatt av Justis- og politidepartementet 23. mars 2010 med hjemmel i lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) § 5 og § 9, jf. delegeringsvedtak 9. oktober 2009 nr. 1260 og omorganiseringsvedtak 18. desember 2009 nr. 1582. Kunngjort 26. mars 2010 kl. 15.30.

I

I forskrift 15. oktober 2009 nr. 1286 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) gjøres følgende endringer:

Vedlegg 2 skal lyde:

Vedlegg 2. Liste over diplomater og tjenestemenn som er unntatt fra visumplikten

Innehavere av følgende diplomat-, tjeneste- og spesialpass er unntatt fra visumplikt pr. 1. januar 2010, jf. utlendingsforskriftens § 1–8 første ledd:

- Albansk diplomatpass (gjelder kun akkreditert ambassadør til Norge og dennes ektefelle og barn)
- Boliviansk diplomat- og tjenestepass
- Emiratarabisk diplomat- og spesialpass
- Filippinsk diplomat-, tjeneste- og spesialpass
- Makedonsk diplomat- og tjenestepass
- Marokkansk diplomat-, tjeneste- og spesialpass
- Pakistansk diplomat- og tjenestepass
- Russisk diplomatpass
- Sør-afrikansk diplomat- og tjenestepass
- Thailandsk diplomat- og tjenestepass
- Tunisisk diplomatpass
- Tyrkisk diplomat-, tjeneste- og spesialpass.

Vedlegg 5 skal lyde:

Vedlegg 5. Stater med visumfrihetsavtale

Utlendinger fra følgende stater, spesielle administrative regioner og oversjøiske territorier er visumfrie ved innreise i Norge pr. 1. januar 2010, jf. utlendingsforskriftens § 3–1 første ledd bokstav e og § 3–3 annet ledd:

- Amerikas Forente Stater
- Andorra
- Argentina
- Australia
- Belgia
- Bermuda *
- Brasil
- Brunei
- Bulgaria
- Canada
- Chile
- Costa Rica
- Danmark
- El Salvador
- Estland
- Finland
- Frankrike
- Guatemala
- Hellas
- Honduras
- Hongkong **
- Irland
- Island
- Israel
- Italia
- Japan

Korea, Republikken
Kroatia
Kypros
Latvia
Liechtenstein
Litauen
Luxembourg
Macao^{***}
Makedonia^{****}
Malaysia
Malta
Mexico
Monaco
Montenegro^{****}
Nederland
New Zealand
Nicaragua
Panama
Paraguay
Polen
Portugal
Romania
San Marino
Serbia^{****}
Singapore
Slovakia
Slovenia
Spania
Storbritannia
Sveits
Sverige
Tsjekia
Tyskland
Ungarn
Uruguay
Vatikanstaten
Venezuela
Østerrike.

* Gjelder kun innehavere av BDTC (Bermuda)-pass.

** Gjelder innehavere av Hongkong SAR-pass og BN(0)-pass.

*** Gjelder innehavere av Macao SAR-pass.

**** Gjelder innehavere av biometriske pass.

II

Endringene trer i kraft straks.

23. mars Nr. 442 2010

Forskrift om oppheving av forskrift om utvidelse av personkretsen som kan utløse trygderefusjoner i særskilte tilfeller

Hjemmel: Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 23. mars 2010 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 5–4 fjerde ledd. Kunngjort 26. mars 2010 kl. 15.30.

§ 1. (Formål)

Forskrift 23. oktober 2009 nr. 1302 om utvidelse av personkretsen som kan utløse trygderefusjoner i særskilte tilfeller oppheves.

§ 2. (Ikrafttredelse)

Forskriften trer i kraft 1. mai 2010.

24. mars Nr. 443 2010**Forskrift om endring i forskrift om narkotika m.v. (Narkotikalisten)**

Hjemmel: Fastsatt av Statens legemiddelverk 24. mars 2010 med hjemmel i forskrift 30. juni 1978 nr. 8 om narkotika m.v. (Narkotikalisten) § 3 nr. 2 gitt med hjemmel i lov 4. desember 1992 nr. 132 om legemidler m.v. (legemiddeloven) § 22, § 23, § 24 og § 25. Kunngjort 26. mars 2010 kl. 15.30.

I

I forskrift 30. juni 1978 nr. 8 om narkotika m.v. (Narkotikalisten) gjøres følgende endringer:

I narkotikalisten tilføyes følgende nye stoffer:

Stoff INN-navn (latin)	Konvensjon:		Merknader			
	N=Narkotikakonv. av 1961	Ved innførsel/utførsel kreves	Sertifikat	Eksport-deklarasjon	Forbudt etter forskr. § 4	Unntak og spesielle bestemmelser mv.
	P=Konv. om psykotrope stoffer, 1971, Schedule I–IV					
Bentazepam		X				
Bk-MBDB*		X			X	
Brombenzo-difuranyl-isopropylamin (Bromo- Dragonfly)		X			X	
1, 4-butandiol		X				
Fenazepam		X				
4-fluoramfetamin		X			X	
Gammabutyro-lakton (GBL)		X				
1-(3-klorfenyl)-piperazin (mCPP)		X			X	
MBDB*		X			X	
mCPP, se 1-(3-klorfenyl)- piperazin						
4-metylmekatinon (mefedron)		X			X	
Mefedron, se 4-metylmekatinon						

* Kjemisk betegnelse, se etter tabellen.

Følgende tilføyes under «Kjemiske betegnelser (note *)»:

Bk-MBDB	2-metylamino-1-(3,4-metylendioksyfenyl)-butan-1-on
MBDB	N-metyl-1-(3,4-metylendioksyfenyl)-2-butanamin

*II**Ikrafttredelse*

Endringene trer i kraft 24. mars 2010.

26. mars Nr. 444 2010**Forskrift om endring i forskrift om hvem som skal være vassdragsmyndighet etter vannressursloven**

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 26. mars 2010 med hjemmel i lov 24. november 2000 nr. 82 om vassdrag og grunnvann (vannressursloven) § 64. Fremmet av Olje- og energidepartementet. Kunngjort 26. mars 2010 kl. 15.30.

I forskrift 15. desember 2000 nr. 1270 om hvem som skal være vassdragsmyndighet etter vannressursloven gjøres følgende endringer:

Under overskriften «I forhold til de enkelte bestemmelser gjelder følgende:» skal nytt fjerde strekpunkt lyde:

– NVE skal være vassdragsmyndighet etter § 60a.

Nåværende fjerde til åttende strekpunkt blir nye femte til niende strekpunkt.

26. mars Nr. 445 2010**Vedtak om endring i delegering av myndighet til Norges vassdrags- og energidirektorat etter industrikonsesjonsloven og vassdragsreguleringsloven**

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 26. mars 2010 med hjemmel i lov 14. desember 1917 nr. 17 om vassdragsreguleringer § 25. Fremmet av Olje- og energidepartementet. Kunngjort 26. mars 2010 kl. 15.30.

I vedtak 14. september 2007 nr. 1053 om delegering av myndighet til Norges vassdrags- og energidirektorat etter industrikonsesjonsloven og vassdragsreguleringsloven gjøres følgende endring:

Punkt nummer 1 skal lyde:

1. Norges vassdrags- og energidirektorat delegeres myndighet etter vassdragsreguleringsloven § 6 nummer 1, fjerde ledd, § 10 nummer 3, første ledd, jf. kgl.res. 19. januar 2001 nr. 72, § 11 nummer 1, andre og tredje ledd, § 11 nummer 2, annet ledd og § 12 nummer 15, første, fjerde og sjuende ledd, jf. kgl.res. 28. januar 1965 nr. 1, § 12 nummer 6 og 13, § 12 nummer 16, annet ledd og nummer 19, § 12 nummer 21, § 16 nummer 4 og nummer 5, niende ledd, jf. kgl.res. 29. januar 1971 nr. 3, § 20 nummer 1 og § 25.

26. mars Nr. 446 2010**Ikraftsetting av lov 15. mai 2009 nr. 28 om gjennomføring av Konvensjonen om klaseammunisjon**

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 26. mars 2010 med hjemmel i lov 15. mai 2009 nr. 28 om gjennomføring av Konvensjonen om klaseammunisjon § 4. Fremmet av Utenriksdepartementet. Kunngjort 26. mars 2010 kl. 15.30.

Lov 15. mai 2009 nr. 28 om gjennomføring av Konvensjonen om klaseammunisjon settes i kraft 1. august 2010.

26. mars Nr. 447 2010**Forskrift om endring i forskrift om unntak fra medlemskap i Statens Pensjonskasse for bestemte grupper av arbeidstakere**

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 26. mars 2010 med hjemmel i lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens Pensjonskasse § 5 femte ledd. Fremmet av Arbeidsdepartementet. Kunngjort 26. mars 2010 kl. 15.30.

I

I forskrift 19. desember 2003 nr. 1618 om unntak fra medlemskap i Statens Pensjonskasse for bestemte grupper av arbeidstakere gjøres følgende endring:

§ 1 nr. 1 skal lyde:

Følgende arbeidstakere er unntatt fra retten til medlemskap i Statens Pensjonskasse:

1. Arbeidstakere som deltar i midlertidige arbeidsrettede tiltak som helt eller delvis finansieres over statsbudsjettet. Arbeidstakere som tilsettes i ordinær stilling med lønnstilskudd er likevel ikke unntatt fra loven.

II

Endringen trer i kraft straks.

Rettelser

Det som er rettet er satt i kursiv.

Nr. 1/2009 s. 151 (i forskrift 19. desember 2008 nr. 1619 om endring i forskrift 6. mars 2003 nr. 228 om hygiene og kontroll ved produksjon og omsetning av kjøtt fra sjøpattedyr (sjøpattedyrforskriften))

§ 2 første ledd skal lyde:

Denne forskriften fastsetter særskilte krav til godkjenning av virksomheter angitt i § 5 til § 7, jf. § 3 bokstav g nr. 1 til 4, og særskilte krav til kjøttkontroll, godkjenning og stempelmerking ved produksjon og omsetning av ferskt kjøtt fra sjøpattedyr.

Oversikt over rettelser som er inntatt i 2010-årgangen

År	Feil i hefte nr.	Side	Gjelder	Se rettelse i nr.
2009	1	151	Forskrift nr. 1619	4
2009	10	1739	Vedtak nr. 1209	1
2009	10	1752, 1757, 1758, 1759	Forskrift nr. 1219	1
2009	11	1798	Forskrift nr. 1253	2
2009	13	Innholdsfortegnelse	Vedtak nr. 1493-1500	1
2009	13	2060	Vedtak nr. 1493	1
2009	13	2062	Vedtak nr. 1494	1
2009	13	2063	Vedtak nr. 1495	1
2009	13	2065	Vedtak nr. 1496	1
2009	13	2066	Vedtak nr. 1497	1
2009	13	2066	Vedtak nr. 1498	1
2009	13	2067	Vedtak nr. 1499	1
2009	13	2086	Vedtak nr. 1500	1
2009	13	2105	Vedtak nr. 1530	1
2009	13	2164	Forskrift nr. 1557	1
2009	14	2189	Forskrift nr. 1600	1
2010	1	219	Forskrift nr. 49	2
2010	1	228	Forskrift nr. 65	3
2010	2	296	Forskrift nr. 143	3

B-PostAbonnement

Returadresse:
Lovdata
Postboks 2016, Vika
N-0125 Oslo

NORSK LOVTIDEND

Avd I Lover og sentrale forskrifter
Avd II Regionale og lokale forskrifter

Utgiver: Justis- og politidepartementet
Redaksjon: Stiftelsen Lovdata

Manuskripter for kunngjøring

Manuskripter sendes i ett eksemplar med kunngjøringskjema til Lovdata:
Med E-post: ltavd1@lovdata.no for avdeling I
ltavd2@lovdata.no for avdeling II

Elektronisk: Se Lovdatas nettsted (www.lovdata.no).

Med post: Norsk Lovtidend
Postboks 2016, Vika
0125 Oslo

Bestilling av abonnement

Med post: Samme adresse som over.
Elektronisk: Se Lovdatas nettsted.

		Norge	Norden	Verden
Abonnement for 2010 koster	Avd I	kr 1310	kr 1955	kr 2715
	Avd. I og II	kr 1645	kr 2840	kr 4000

Innholdet i heftene vil bli kunngjort fortløpende på Lovdatas nettsted – www.lovdata.no
- også en versjon av den trykte utgaven av heftet i PDF-format vil være tilgjengelig.
På samme sted finnes ajourførte versjoner av lovene og sentrale og lokale forskrifter.

Samlemapper: Det vil bli sendt ut etiketter for bruk på ringpermer.

Alle andre henvendelser om Norsk Lovtidend kan rettes til:

Lovdata
Postboks 2016, Vika
0125 Oslo

Tlf. 23 11 83 00
Fax 23 11 83 01
E-post: lovtid@lovdata.no